LIVIU RADU

la galop prin piramidă

Al doilea volum din seria TARAVIK

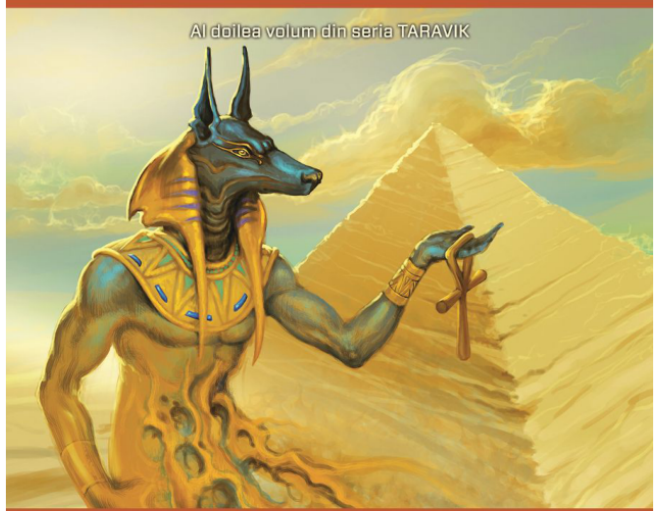

NAUTILUS

NAUTILUS

fantasy

De acelaşi autor,
în seria TARAVIK a apărut

Armata moliilor

Liviu Radu, născut la Bucureşti în 1948, şi-a început cariera de scriitor de science fiction şi fantasy în 1993, când i-a apărut povestirea „Faţa nevăzută a planetei Marte“ în revista Quasar. În anul 1991 a debutat în volum cu romanul *Trip-Tic.* A semnat, de asemenea, romane ca *Opţiunea* (2004), *Spaime* (2004), *Waldemar* (2007), *Modificatorii* (2010), *Vânzoleli nocturne* (2012) şi volume de proză scurtă, cele mai recente fiind *Povestiri fantastice* (2008) şi *Singur pe Ormuza* (2011). Autorul a colaborat, de-a lungul timpului, cu publicaţii ca *Jurnalul SF, Anticipaţia CPSF, Nautilus.* Scrierile lui de ficţiune au apărut în volume colective. Liviu Radu este şi un traducător cunoscut şi face parte din Uniunea Scriitorilor din România şi din Societatea Română de Science Fiction şi Fantasy.

LIVIU RADU

la galop prin piramidă

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
RADU, LIVIU
La galop prin piramidă / Liviu Radu; - Bucureşti: Nemira Publishing House, 2013
ISBN print: 978-606-579-694-2
ISBN epub: 978-606-758-088-4
ISBN mobi: 978-606-758-089-1

821.135.1-31

Liviu Radu
LA GALOP PRIN PIRAMIDĂ

© Nemira, 2013

Redactor: Duşa UDREA
Tehnoredactor: Irina POPESCU
Coperta: Alexandru CSUKOR
Ilustraţia copertei: Tudor POPA
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

Despre autor
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

1

Kostik era ursuz. Kostik era nevricos. Kostik era pus pe scandal.

Şi avea toate motivele să fie.

Părăsiseră teritoriul Terimeei doar de câteva ore, dar călătoria lor prin Calmeea se dovedise a fi înfiorătoare şi existau toate şansele să fie tot aşa până când aveau să ajungă la graniţa cu ţara Hatti.

În primul rând, şoselele erau aglomerate şi nu puteai să alergi niciun pic. Nici măcar vreo zece, douăzeci de stânjeni. Iar, dacă un pegas nu putea să gonească, nu putea nici să vorbească, ceea ce însemna că trebuia să tacă. Şi, după cum ştie toată lumea – şi mai ales pegaşii –, nu există chin mai mare pentru un pegas decât să-l sileşti să tacă.

În al doilea rând, cum să vorbeşti liniştit cu călăreţul tău, când la doi paşi de tine se află un car tras de boi, plin cu femei, fete, fetişcane şi copile, care cotcodăcesc ca o poiată plină cu găini? Sau, dacă reuşeai să scapi de căruţa cu muieri, dădeai peste o ceată de bărbaţi care dezbăteau plini de pasiune tot soiul de texte sfinte, în timp ce mergeau pe lângă asini. Dezbaterea lor consta într-o grămadă de răcnete, urlete, ţipete şi alte sunete stridente, care răneau auzul sensibil al lui Kostik. Uneori discuţia despre interpretarea scripturilor se transforma în încăierare, iar pegasul privea cu uimire cum oameni în toată firea îşi împărţeau pumni, se trăgeau de păr şi se tăvăleau prin praf, iar după aceea se ridicau din colb, îşi scuturau veşmintele şi-şi continuau discuţia ca şi cum nu s-ar fi întâmplat

nimic.

În al treilea rând, Kostik încercase să ignore înghesuiala de pe drum, încercase să nu acorde nicio atenţie pălăvrăgelilor celor din jur şi să discute cu călăreţul său, ca orice pegas care se respectă. I se păruse normal să discute cu Taravik în dialectul din Terimeea (pe care unii îl considerau o limbă aparte, dar care semăna destul de mult cu celelalte limbi din regiune), dialect în care discutau de ani de zile, şi-l enervase faptul că indivizii din jur (pe care nu-i văzuse niciodată şi cu care nu avea nimic în comun) îi ceruseră insistent să vorbească în dialectul local, ca să priceapă şi ei ce spune. Kostik – care era într-o stare de spirit ce nu-l făcea dispus să accepte asemenea pretenţii – se răţoise la ei, gata să sară la bătaie. Atunci, unul dintre bătrânii din jur îi spusese, pe un ton didactic:

– În aceste zile de sărbătoare nu poţi să ascunzi nimic de nimeni, totul trebuie să fie public. Aşa cum nu ai voie să te ascunzi de Dumnezeu, tot aşa nu ai voie să te ascunzi de cei din jur!

Kostik fusese gata să-i dea o copită, dar văzuse că toţi ceilalţi încinau aprobator din cap, aşa că-şi înghiţise amarul şi tăcuse.

Tăcuse şi se uitase urât în jur, înaintând cu viteza melcului turbat pe drumul înţesat de lume. Un timp, încercase să se distreze privindu-i pe tovarăşii de călătorie, apoi renunţase, pentru că începuse să aibă vedenii: i se părea că zăreşte trei indivizi care se furişau în urma lor, ascunzându-se printre călători, prefăcându-se că fac parte dintr-un grup, pentru ca peste o jumătate de oră să apară în alt grup, cu alte veşminte… mai mult, indivizii când aveau barbă, când erau raşi, când aveau părul negru, când erau cărunţi… Adică, îşi spuse trist şi îngrijorat Kostik, efectul tăcerii se manifesta prin exagerarea imaginaţiei şi prin apariţia unei fobii metafizice care-l făcea să vadă pretutindeni conspiraţii şi conspiratori.

În acelaşi timp, şi Taravik era îngrijorat. Motivele îngrijorării sale erau mult mai pământeşti. Morbik, bancherul, le dăduse la plecare o sumă de bani care, după opinia sa, trebuia să le fie suficientă până când aveau să ajungă în ţara Hatti, unde urma să-l întâlnească pe cel care avea să le fie client. Adică, după socotelile pe care le făcuseră împreună, bani cât să le ajungă pentru şapte, opt zile. Însă, în ritmul în care înaintau, aveau să străbată Calmeea în vreo cinci, şase

săptămâni – dacă aveau s-o străbată, pentru că, probabil, aveau să moară între hotarele ei, de foame şi de nervi.

Şi cu cât entuziasm porniseră la drum! Plecaseră din Terimeea dis-de-dimineaţă şi se îndreptaseră spre apus, către ţinuturile rodnice de lângă ţărmul mării. Cu câtă încântare părăsiseră deşertul şi pătrunseseră în zonele cu livezi de măslini şi de alte soiuri de pomi fructiferi! Merseseră fericiţi pe drumul aproape pustiu ce şerpuia printre lanuri, grădini şi livezi… şi totul fusese plăcut până când ajunseseră la graniţa cu Calmeea.

De îndată ce trecuseră de postul de control (unde prezentaseră gărzii latgane şi vameşilor obdini scrisoarea de liberă trecere pe care le-o dăduse Morbik), se pomeniseră nu în altă ţară, ci în altă lume. Pământul era la fel de rodnic, livezile şi câmpurile la fel de îmbelşugate, numai că acestea erau pustii, cei care ar fi trebuit să le lucreze erau pe drumuri, preocupaţi să împiedice călătoria unui curier independent şi a pegasului său. Nu prea înţelegea el ce-i apucase pe obdini de-şi părăsiseră casele şi câmpurile şi umpluseră căile de comunicaţii terestre. Mai mult ca sigur că prietenul său Kostik ştia motivul, era chiar convins că pegasul abia aştepta să-l lămurească, numai că nu puteau să stea de vorbă din cauza înghesuielii. Obdinii ăştia erau ciudaţi, se băgau unde nu le fierbea oala, se vârau în vorbă şi se grămădeau pe drum, împingând, îmbrâncind şi insultând, fără să le pese de nimic şi fără să se teamă de nimeni. Îndrăzniseră să-l înghiontească de câteva ori şi pe el, care era cu două capete mai înalt decât cel mai înalt dintre ei şi care ar fi putut să-l trimită în lumea viselor pe cel mai solid dintre obdini, doar dându-i un pumn în cap.

Pe de altă parte, căldura îl zăpăcea şi regreta că plecase la drum pregătit să străbată ţinuturi ostile, adică îmbrăcat cu cămaşa de zale şi înfăşurat în salteaua de lână (menită să oprească săgeţile) şi având pe cap coiful cel greu, din bronz masiv.

La un moment dat, drumul ajunse lângă un sătuc prăpădit, alcătuit din câteva case amărâte, care înconjurau un soi de han părăginit, ce părea gata să se prăvălească într-o rână. O mare parte dintre cei de lângă ei părăsiră drumeagul pietruit şi se îndreptară spre clădiri, deşi era încă lumină şi se se putea călători în cele mai bune condiţii. Alţii îşi continuară drumul, iar Kostik li se alătură, la fel de

morocănos ca şi până atunci. Mai merseră un timp, iar după vreo oră, două, când începuse deja să se întunece, ajunseră la un alt sat, la fel de amărât şi de prăpădit ca şi primul.

De data asta, toţi călătorii părăsiră drumul şi se împrăştiară printre case. Fiecare dintre ei părea să ştie foarte bine unde trebuia să se ducă, pentru că nu ezitau şi nu cereau informaţii de la localnici.

– Slavă zeilor, bombăni Taravik, în sfârşit drumul e liber şi putem să alergăm în voie până în zori. Căci presupun că atunci o să reînceapă înghesuiala…

Kostik se gândi că-i cazul să-şi exprime şi el bucuria că va călători în condiţii mai pegaseşti, dar, înainte să înceapă să pălăvrăgească, se grăbi să se instaleze în mijlocul drumului. Apucă să facă doar câţiva paşi şi să spună:

– Vremea e tocmai bună pentru o goană plăcută…

Apoi o voce supărată, ba chiar ameninţătoare le strigă:

– Staţi locului! Ce vreţi să faceţi acum, când soarele e gata să apună?

Cei doi se opriră şi se întoarseră în direcţia din care venea glasul. Văzură un grup de săteni, înarmaţi cu sape şi furci (unul dintre ei ţinea în mână un topor cu coadă lungă, iar altul o seceră de bronz), care stăteau aşezaţi pe marginea şanţului de lângă drum. Mai mult, Taravik văzu că în apropierea lor drumul era blocat de un soi de baricadă, de o barieră făcută din pari ce uneau nişte capre înjghebate din scânduri.

Toată chestia i se părea ciudată, dar tot ce văzuse în ţara aia fusese ciudat, aşa că îşi spuse că era mai bine să încerce să rezolve prin tratative conflictul ce se întrevedea, aşa că spuse cu glas împăciuitor:

– Ce să facem? Vrem să ne continuăm drumul, pentru că-i vreme senină, iar nouă ne place să alergăm noaptea. Avem drum lung de făcut şi…

Între timp, obdinii se ridicaseră din şanţ şi se strânseseră în jurul lor. Nu păreau agresivi, ci mai degrabă miraţi.

Unul dintre ei, un tip între două vârste, cu o barbă neagră, lungă – pe care ceilalţi îl priveau cu un fel de respect, aşa că Taravik deduse că era un soi de şef local – exclamă oarecum scandalizat:

– Tocmai în noaptea asta v-au apucat graba şi cheful de goană prin beznă?

Nici Taravik, nici Kostik nu găsiră vreo replică pe măsura întrebării şi rămaseră cu gura căscată. Probabil că se vedea atât de limpede că nu pricepeau despre ce-i vorba, că bărbosul găsi de cuviinţă să le explice:

– Când toţi obdinii se duc în pelerinaj la templul din Herihoon, latganii se tem că mulţimea de călători poate să provoace cine ştie ce dezordini, aşa că ne-au impus reguli foarte aspre, a căror nerespectare atrage pedepse grele care vor fi suportate de întreaga comunitate din zona în care s-au petrecut respectivele nereguli. Aşa că suntem primii care veghează ca în zona satului nostru să nu se întâmple nimic ce ar putea stârni mânia latganilor pentru că, indiferent cine ar fi vinovaţii, de plătit am plăti noi şi familiile noastre.

– Am înţeles, se grăbi să-i liniştească Taravik, şi noi suntem adepţii ordinii şi disciplinei. Suntem oameni serioşi, care respectăm legile şi îşi plătesc taxele. Acum putem să plecăm mai departe?

– Păi asta-i problema, îi explică bărbosul. În perioada sărbătorilor şi a pelerinajului nu se călătoreşte după apusul soarelui, nu se fac tabere pe câmp şi niciun om nu are voie să iasă din casă în decursul nopţii indiferent cât de mare sau de mică e casa aceea. Adică trebuie să rămâneţi peste noapte în satul nostru, continuă bărbosul rânjind, să vă găsiţi o gazdă şi să vă odihniţi bine. Iar în zori, de îndată ce se luminează, puteţi să plecaţi unde doriţi.

– Eu nu v-aş sfătui să fugiţi de aici, se grăbi să intervină un roşcovan cu o bărbuţă ca de ţap. Noi suntem oameni paşnici şi nu o să încercăm să vă oprim, dar la două leghe de satul nostru e o garnizoană latgană, aşa că drumul va fi plin de patrule care or să împăneze cu săgeţi pe oricine întâlnesc.

– Bine, mormăi Taravik, gata să cedeze. Aveţi în sat vreun han?

– Avem, dar e plin cu vârf şi îndesat, îi răspunse cineva. Paturile au fost rezervate încă de anul trecut.

– Şi unde o să dormim? bombăni Kostik. Că aţi zis că nu avem voie să înnoptăm afară…

– Am eu un grajd, se grăbi să spună roşcovanul cu bărbuţa de ţap. Pegasul o să stea lângă asinul meu, iar jupânul o să doarmă în fân.

– În regulă, oftă Taravik. Şi cât vrei pentru găzduire?

– Păi, având în vedere că nu există o altă ofertă, adică nu aveţi de ales, pot să vă cer oricât. Dar eu sunt om cumsecade şi cu teamă de Dumnezeu, aşa că o să mă mulţumesc cu cincisprezece bănuţi…

– Foarte bine, Heromine, exclamară consătenii săi, nu trebuie să te lăcomeşti, pentru că Dumnezeu ne vede şi ne judecă!

– Cincisprezece bănuţi! răcni Taravik. Păi atât se plăteşte la un han de lux, care te îndoapă cu trufandale şi îţi pune la dispoziţie atâta vin, cât să-ţi torni şi-n cap! Tu, jupâne, ce-mi oferi în schimbul a cincisprezece bănuţi?

– Nimic de mâncare, nimic de băut, pentru că soarele a apus, şi în perioada sărbătorilor nu avem voie să gătim sau să mâncăm după ce s-a înserat. Doar adăpost în grajdul asinului meu. Şi, dacă nu-ţi convine, du-te şi înţelege-te cu latganii!

Taravik gândea iute în situaţii de criză. Îşi dăduse seama de la început că nu avea de ales, dar voia să facă un pic de scandal, ca să arate că nu trebuia să fie luat de prost. Aşa că încercă să se târguiască, iar, după ce văzu că obdinul era mai încăpăţânat decât un catâr, mai bombăni un timp, apoi scoase banii şi-i dădu roşcovanului, iar acesta îi făcu semn să-l urmeze.

Grajdul era, de fapt, un soi de şopron, cu doi pereţi din chirpici, iar ceilalţi doi, din împletitură de nuiele tencuită cu lut. Totul acoperit cu stuf.

Mă rog, îşi spuse Taravik, mai dormise prin grajduri în viaţa lui, iar Kostik avusese de-a face cu grajdurile mai mult decât el. Deci niciunul dintre ei nu avea să fie deranjat de mirosul de grajd, de fân

şi de bălegar. Chestia nasoală era că magherniţa aia păstra căldura zilei – pentru că soarele o bătuse din plin – şi Taravik simţea că se sufocă înăuntru.

– Ştii, jupâne, eu aş prefera să dorm sub pomul din curte, zise el.

Heromin cel roşcovan sări în sus, speriat, şi exclamă:

– Nici vorbă! Patrulele latganilor verifică satul cel puţin de trei ori pe noapte, iar, dacă o să vadă pe cineva afară din casă, o să ne dea foc! Nu, o să dormi în grajd! Să ştii că o să vin să văd dacă o să fii cuminte, aşa că să nu-ţi treacă prin cap să faci vreo prostie!

Şi gazda cea primitoare se pregăti să plece.

– Nu ne laşi nimic de luminat? întrebă Taravik. Un felinar, un opaiţ sau măcar o lumânare?

– Ca să adormi şi să-mi incendiezi grajdul? se burzului roşcovanul. Culcă-te şi n-o să ai nevoie de nicio lumină!

Şi, după ce ieşi, înţepeni uşa pe dinafară cu un par, ca să fie sigur că musafirul său n-o să poată părăsi clădirea aceea minunată.

Taravik bombăni un pic, apoi se uită afară, prin crăpăturile uşii. După ce văzu că Heromin intrase în casă şi auzise un zgomot care arăta că individul trăsese în urma sa o grămadă de zăvoare – adică nu avea de gând să mai iasă şi să verifice dacă oaspetele său părăsise grajdul –, Taravik se întinse cât putu mai sus şi smulse un braţ de stuf din acoperiş, cât să facă o gaură prin care să intre un pic din răcoarea nopţii şi un strop din lumina lunii, care tocmai răsărise.

În condiţiile acelea, şopronul roşcovanului devenise ceva mai primitor.

Kostik îşi găsise un loc destul de comod, pentru că asinul – care se bucurase până atunci de întregul spaţiu din grajd – se dovedise a fi o făptură primitoare şi fără pretenţii, care se trăsese într-un colţ şi-l lăsase pe pegas să se întindă în voie.

Taravik începu prin a-şi scoate coiful cel greu. După care îşi şterse cu o maramă transpiraţia de pe chelie. Îşi trase sufletul, apoi se apucă

să desfăşoare salteaua groasă, din lână, ce-i înconjura trupul. În timp ce-o întindea pe un braţ de fân, ca să-şi pregătească un culcuş pentru noapte, observă că pânza saltelei fusese tăiată. În prima clipă îşi spuse că o agăţase de vreun mărăcine sau de vreun cui ce ieşise în afară din dricul vreunei căruţe. După care văzu că tăietura se întindea şi pe cealaltă faţă a saltelei. Adică salteaua nu fusese agăţată *de ceva,* ci fusese străpunsă *cu ceva.*

Asta era o chestie ciudată. Sigur, la cât fusese înghiontit, îmbrâncit şi înghesuit în ziua aceea, era posibil ca, la un moment dat să-l fi înjunghiat cineva, fără ca el să-şi fi dat seama. Numai că lovitura de pumnal îşi pierduse din putere, pentru că trebuise să străbată stratul gros de lână, apoi se proptise în cămaşa de zale şi se oprise definitiv, fără să-i fi pricinuit vreun rău…

Oricum trebuia să lepede cămaşa de zale de pe el, aşa că o scoase şi o privi cu atenţie la lumina lunii, ce pătrundea prin gaura făcută în acoperiş. Găsi fără nicio greutate locul în care vârful pumnalului scrijelise metalul zalelor.

Nu mai exista niciun fel de îndoială: cineva încercase să-l omoare. În plină zi, în mijlocul înghesuielii de pe drum. Adică avea de-a face cu un individ care ştia meserie, avea curaj şi nu se sfia să rişte.

Trebuia să discute pe îndelete cu Kostik şi să se gândească bine ce aveau de făcut. Numai că pegasul sforăia de zor, iar el nu se îndură să-l trezească. Discuţia putea să aştepte până-n zori.

Se întinse pe saltea şi încercă să adoarmă.

Însă în grajd era o căldură insuportabilă, iar sforăiturile lui Kostik ar fi trezit şi un mort. Aşa că se căţără pe un hârdău – probabil că Heromin îl folosea ca să-şi adape asinul – şi încercă să iasă cât mai mult în afara magherniţei, să se bucure de răcoarea nopţii. Lărgi încă un pic gaura şi, până la urmă, se căţără pe acoperiş şi se întinse pe stratul gros de stuf. Grinzile de sub el trosniră un pic, dar se încăpăţânară să reziste. Acolo, sus, adia o briză plăcută, iar Taravik simţi că începe să-şi recapete încrederea în viaţă, în zei şi în bunul mers al universului. După un timp, începu să picotească. Apoi se trezi brusc, amintindu-şi că gazda sa ameninţase că va verifica în timpul nopţii dacă e cuminte. Nu era convins că roşcovanul avea să-

şi părăsească patul cald şi moale doar ca să-i facă lui mizerii, dar, după toate câte i se întâmplaseră într-o jumătate de zi petrecută printre obdini, îşi spuse că nu merita să rişte.

Coborî înapoi în grajd, iar aerul fierbinte şi închis îl zăpăci complet şi avu nevoie de ceva timp ca să-şi aducă aminte ce căuta acolo. După ce mintea i se limpezi cât de cât, luă coiful cel greu şi salteaua, le aranjă cu grijă pe un maldăr de paie şi le acoperi cu pătura. Ţinând seama de întunericul din grajd şi de faptul că Heromin s-ar fi mulţumit să arunce o privire prin crăpăturile uşii, rezulta că gazda sa nu avea cum să-şi dea seama că era vorba despre un şiretlic. Aşa că Taravik se căţără din nou pe acoperiş, aranjă un pic stuful, încât cineva care ar fi intrat în grajd să nu vadă că exista o gaură în acoperiş, se întinse, aruncă o privire spre stelele care-i clipeau şăgalnic, amuzate de trucul său, după care adormi şi probabil că visă ceva plăcut, pentru că, atunci când fu trezit brusc de un zăngănit ce venea chiar de sub el, nu-şi mai aminti unde se găsea şi sări în picioare.

Asta ar fi fost o reacţie normală dacă ar fi dormit într-un pat sau pe nisipul deşertului, dar, având în vedere că se afla pe un acoperiş din trestie – în care făcuse mai devreme o gaură suficient de largă ca să-i treacă trupul prin ea, şi că astupase respectiva gaură cu un strat subţire alcătuit doar din o parte din materialul extras din gaura înainte pomenită –, soarta făcu să sară cu picioarele tocmai pe stratul acela subţire care, îngrozit la gândul că trebuia să susţină o asemenea greutate, preferă să facă ceea ce face de obicei cel mai deştept: cedă primul.

Taravik se prăvăli în interiorul grajdului şi nimeri peste doi indivizi, care îi atenuară căderea. Prăbuşirea sa îi surprinse pe cei doi şi-l surprinse şi pe el, aşa că scoaseră toţi trei câte un icnet de uimire, după care rămaseră înlemniţi un timp, încercând să priceapă ce se întâmplase.

Probabil că intruşii aveau o viteză de reacţie mai mare, pentru că se ridicară de jos şi, în acelaşi timp, ca şi cum ar fi fost înţeleşi, se repeziră spre intrarea în grajd şi dispărură în beznă.

Taravik se ridică şi el, ceva mai încet, pentru că nu vedea niciun motiv de grabă, şi privi în jur.

În grajd era suficientă lumină, pentru că uşa fusese soasă din ţâţâni şi aruncată undeva, în curte, iar prin deschizătura rămasă năvăliseră razele lunii. În plus, mai exista şi gaura din acoperiş, prin care pătrundea o altă porţie de lumină a lunii.

Aşa că Taravik putu să vadă limpede că silueta ascunsă sub pătură fusese lovită din răsputeri cu toporul şi cu spada. Pătura fusese sfâşiată în numeroase locuri, la fel şi salteaua, iar coiful se alesese cu o zgârietură (probabil că el scosese dangătul acela care îl trezise).

La toate ciudăţeniile de până atunci se adăuga faptul că pegasul nu auzise nimic şi continua să sforăie de zor.

Taravik se întrebă ce se întâmplase de fapt şi ce căutau cei doi în grajd. Încercaseră să-l jefuiască? Se străduiseră, din motive pe care le ştiau doar ei, să-l omoare?

Din fericire, nu trebui să-şi bată prea mult capul cu asemenea întrebări dificile, pentru că se lumină de ziuă, iar gazda sa veni să vadă dacă musafirul dormise liniştit în grajd.

Bineînţeles că Heromin făcu o criză de nervi când descoperi că uşa grajdului fusese smulsă de la locul ei şi aruncată peste un strat cu ceapă. Iar, când văzu şi gaura din acoperiş amuţi pentru un minut şi se făcu verde la faţă, încât Taravik trebui să-i tragă vreo câteva palme (gest pe care îl făcu cu multă bucurie) ca să-l readucă în simţiri. După care regretă din suflet ceea ce făcuse, pentru că Heromin începu să urle, cerând despăgubiri pentru daunele aduse avutului său.

Însă discuţia se modifică substanţial în momentul următor, pentru că pegasul se trezi şi, cu mintea odihnită, puse cap la cap tot ce văzu în preajmă şi deduse, făcând un tărăboi îngrozitor, că roşcovanul încercase să-şi omoare musafirii în timp ce dormeau, ca să-i jefuiască. În zadar încercă bietul Heromin să explice că nu ieşise toată noaptea din casă şi că nu-şi închipuia că oaspeţii săi deţineau bunuri de valoare, răcnetele lui Kostik făcuse ca în jurul grajdului să se adune o mulţime de vecini.

Ca de obicei, o bună parte dintre ei erau dispuşi să-şi apere consăteanul. Dar, tot ca de obicei, existau şi câţiva care aveau ceva de

împărţit cu acesta şi erau gata să-şi susţină opiniile cu pumnii.

Aşa că, în cele din urmă, când combatanţii făcură o mică pauză, ca să-şi tragă răsuflarea, să-şi panseze zdreliturile şi să bea câte o înghiţitură de apă, bătrânii satului propuseră ca Heromin să renunţe la orice pretenţii, iar musafirii de-o noapte să-şi ia catrafusele şi să-şi vadă de drum (după ce se vor angaja să nu mai calce niciodată în satul acela). Taravik făgădui, pentru că oricum nu-şi dorea să mai aibă de-a face cu oamenii din localitatea aia prăpădită, Kostik făgădui şi el, pentru că abia aştepta să plece mai departe, iar Heromin (care încasase, pe lângă palmele de la Taravik, şi câţiva pumni în gură) ar fi fost dispus să le dea şi merinde pentru drum, numai să-şi ia picioarele la spinare şi să-l scutească de scandal şi de încăierare.

De îndată ce se pomeniră în mijlocul drumului, fură înconjuraţi de mulţimea zgomotoasă care se scurgea către Herihoon ca un torent vijelios de primăvară.

După ce privi îngrijorat în jur şi după ce descoperi cu spaimă că începuse din nou să aibă halucinaţii (pentru că avea impresia că-i zărise din nou pe indivizii din ziua precedentă), Kostik simţi că i se împleticesc picioarele şi-i şopti lui Taravik:

– Nu vrei să ne oprim undeva, la marginea drumului, şi să stăm de vorbă?

– Ba da, îi răspunse mohorât Taravik, pe care-l durea capul din cauza calculelor pe care le făcuse de când porniseră la drum.

Se lăsară duşi de puhoi până când ajunseră la marginea unei râpe, iar acolo se zbătură din răsputeri şi reuşiră să-şi facă loc printre cei din jur, ca să părăsească drumul. Odată scăpaţi din mijlocul torentului uman, coborâră în râpă şi se întinseră sub nişte tufişuri, să se adăpostească de razele agresive ale soarelui.

– Cred că am înnebunit, i se destăinui pegasul lui Taravik. Am vedenii şi nu mai pot să mă concentrez… Dacă soarele ar fi fost mai puternic, aş fi zis că am făcut insolaţie…

– Un pegas cu insolaţie! se minună Taravik. Ai mai auzit de vreun

caz asemănător?

– Nu, dar nici de vreun pegas care a înnebunit. Aşa că presupun că, de fapt, n-am înnebunit nici eu.

– Foarte bine. Pentru că eu o s-o iau razna cât mai curând.

– De ce?

– Dacă o să mergem în ritmul ăsta, iar găzduirea peste noapte o să ne coste cel puţin cât ne-a costat în noaptea asta… nu ştiu cum o să ne descurcăm, pentru că n-o să ne ajungă banii şi o să fim nevoiţi să cerşim la marginea drumului. De azi dimineaţă socotesc şi răssocotesc şi nu găsesc nicio soluţie. Plus că a încercat cineva să mă omoare. Şi nu o singură dată, ci de două ori.

– Da, nenorocitul ăla roşcat, în grajdul căruia am înnoptat…

– Heromin n-are nicio vină, îl contrazise Taravik.

Şi se apucă să-i povestească despre tăietura din saltea şi despre zgârietura de pe cămaşa de zale, plus despre faptul că doi necunoscuţi încercaseră să-i crape coiful în două…

Kostik ascultă totul cu gura căscată, fără să spună nimic – semn că era foarte îngrijorat.

– Aşa că mă gândesc că, dacă au încercat să mă înjunghie în plină zi, o să mai încerce şi altă dată, pentru că în înghesuiala de pe drum nu ştii cine ce intenţii are… Sincer vorbind, nu-mi dau seama ce aş putea să fac.

– Încep să cred că nu am avut halucinaţii şi că ne-au urmărit cu adevărat nişte indivizi… Dar cine erau indivizii ăia? Ai vreo idee cine ar avea vreun interes să te omoare? întrebă, în cele din urmă, pegasul.

– Măi Kostik, cine să aibă un asemenea interes? Pe mine mă iubeşte toată lumea, pentru că sunt cumsecade şi simpatic.

– Toată lumea? rânji pegasul. Spune-mi şi mie măcar două persoane care te iubesc!

– În primul rând, Marieţa. În al doilea rând, tu. Şi, în al treilea rând, Khator cel negru! îi răspunse triumfător Taravik.

– Dragul meu, eşti demn de toată admiraţia! Ai demonstrat că ştii să numeri până la trei…

– Ştiu să număr până la o mie! îl întrerupse Taravik. Nu-s chiar atât de prost cum crezi tu!

– …şi, culmea, ai dreptate, există persoane care te iubesc, deşi mă întreb dacă meriţi afecţiunea lor.

– Aici ai nimerit-o, se pleoşti Taravik. Nu merit să fiu iubit, nu merit să trăiesc, mă bucur că o să fiu înjunghiat în mijlocul drumului şi o să scăpaţi cu toţii de mine!

– Dragul meu, nu-ţi dai seama că moartea ta o să provoace un scandal imens? Un asasinat în timpul sărbătorilor religioase a obdinilor va însemna, la început, un schimb înverşunat de acuzaţii. Obdinii îi vor acuza pe latgani că au încercat să le strice sărbătoarea omorând un străin ce avusese ghinionul să se afle în Calmeea într-un moment nepotrivit (pentru că un deces în această perioadă a anului înseamnă spurcarea celor din jur, deci pelerinii aflaţi în preajma cadavrului vor fi obligaţi să îndure proceduri îndelungate şi costisitoare de purificare), iar latganii îi vor acuza pe obdini de fanatism religios şi de asasinarea unui om care nu avea altă vină decât aceea că nu aparţinea religiei lor. Aceste acuzaţii nejustificate vor fi susţinute cu încăpăţânare, se va ajunge la dezgroparea tuturor nemulţumirilor şi vinovăţiilor din ultimele sute de ani, se va ajunge la răzmeriţe mai mult sau mai puţin spontane, latganii vor profita de acestea ca să intervină cu trupe, reacţionând într-un mod exagerat, ca urmare obdinii se vor răscula cu adevărat, latganii vor aduce trupe din restul imperiului şi vor măcelări tot ce le iese în cale…

– Adică, înţeleg eu, ar fi mult mai bine pentru toată lumea dacă nu mi s-ar întâmpla nimic, concluzionă Taravik. Foarte bine, mă bucur că binele meu înseamnă binele tuturor, dar ce putem face? Nu-mi dau seama cine vrea să mă asasineze, deci nu-mi dau seama de cine trebuie să mă feresc.

– În acest caz, soluţia e una singură: să te fereşti de toţi!

– Bravo, măi Kostik! Tare eşti deştept! Şi o să te consider şi mai deştept dacă o să-mi explici cum putem să facem chestia asta.

– Păi mă gândeam la ceva care să ne rezolve toate necazurile. Pentru că, dacă o să te gândeşti bine, problemele noastre sunt legate între ele. Adică riscăm să fii omorât pentru că suntem siliţi să mergem încetişor pe nişte drumuri aglomerate, iar pentru că drumurile sunt aglomerate nu putem să mergem repede şi o să ne coste îngrozitor de mult cazarea şi mâncarea şi n-o să ajungem la timp la client…

– Ştiu toate astea, răcni exasperat Taravik. Spune dacă ai găsit vreo soluţie, că mă apucă nebuneala!

Kostik se uită speriat la el, apoi spuse cu blândeţe (pentru că învăţase încă din fragedă pruncie că trebuie să vorbeşti frumos cu nebunii):

– Sigur că am găsit. După cum ştii, drumul cel mai scurt e cel pe care poţi să-l parcurgi cel mai iute.

– Asta aşa e, recunoscu Taravik, ceva mai potolit.

– Deci, care este zona în care parcurgem noi cele mai mari distanţe, în cel mai scurt timp?

– Cea din deşert, răspunse Taravik, fără să mai stea pe gânduri.

– În concluzie, cel mai bine ar fi să ajungem în ţara Hatti pe o rută ocolitoare, prin pustiul care se află la marginea Calmeei. O să ne întoarcem în imperiul latgan şi o să pătrundem în acesta în regiunea pustie de lângă Horeea, o să străbatem deşertul horeean de-a lungul drumului pentru caravane care duce la Bazille şi o să trecem graniţa cu ţara Hatti prin punctul vamal de la Caerda. De acolo o să mai mergem un pic prin pustietate, apoi o să ajungem la ţinuturile fertile din delta fluviului şi…

– Stai un pic, îl întrerupse Taravik, care zgâriase cu vârful cuţitului o hartă pe pământ, conform spuselor pegasului. Cred că nu-i cazul să discutăm de pe acum despre deltă… Dar, dacă o să ne continuăm drumul prin Calmeea, atunci o să traversăm hotarul prin centrul de control de la Carmola…

– Şi care-i problema?

– Cred că niciuna… Atunci când Morbik mi-a spus ce misiune avem, mi-a explicat că ne vom întâlni cu clientul nostru de îndată ce vom trece dincolo de hotar şi vom pătrunde în teritoriul Ţării Hatti…

– Înţeleg. Adică, dacă mergem pe alt traseu, clientul n-o să ştie unde să ne aştepte.

– Aşa am gândit şi eu şi l-am întrebat pe Morbik pe unde trebuie să mergem şi în ce loc trebuie să ajungem la graniţă. Iar el mi-a spus că nu contează. Şi cu asta a încheiat discuţia.

– Bine. Înseamnă că nu are importanţă ce traseu alegem, totul e ca acel traseu să ne convină. Ai ceva de obiectat în legătură cu propunerea mea?

– O să putem alerga în voie, n-o să se înghesuie nimeni în noi, o să vedem de la distanţă mare dacă se apropie cineva, deci o să ştim din timp dacă o să încerce cineva să mă omoare… n-o să ne coste nimic cazarea, pentru că o să dormim sub cerul liber, în mijlocul pustietăţii… însă, în acelaşi timp, n-o să găsim pe drum niciun han şi nicio cârciumă, adică o să cărăm – de fapt, tu o să cari – un pic de mâncare şi de apă, cât să nu murim de foame trei, patru zile… în total, mai multe avantaje decât dezavantaje, dacă ţie îţi convine, sigur că-mi convine şi mie. Dar, înainte să te laud şi să-ţi spun că ai avut o idee genială, te rog să-mi explici cum o să ajungem în pustiul din răsăritul Calmeei. Pentru că, după cum ai văzut, drumurile sunt înţesate de pelerini, aşa că nu găsesc vreun mare avantaj în a străbate o anumită distanţă spre răsărit, în comparaţie cu străbaterea unei distanţe egale, dar spre miazăzi.

– He, he, râse încântat pegasul, propunerea mea se baza pe faptul că din locul în care ne aflăm şi până la hotarul de la răsărit al Calmeei se întinde o regiune acoperită cu păşuni şi care e puţin populată. Adică putem să plecăm din locul ăsta spre răsărit, mergând direct peste câmp, fără să ne pese de drumuri, şi o să ajungem până la urmă în deşert fără să ne întâlnim cu cineva. Poate doar cu nişte ciobani aflaţi cu turmele la păscut…

– Splendid! Numai că, dragul meu, ar trebui să cumpărăm de

undeva nişte merinde şi să ne umplem burdufurile cu apă… Adică ar fi bine să ne chinuim alături de pelerini până ajungem în satul cel mai apropiat…

– Ca să cumperi acolo un colţ de pâine şi o cană cu apă la preţul cu care ai putea să aprovizionezi o armată? Dragă Taravik, la marginea pustiului sunt câteva târguri în care îşi cumpără tot ce le trebuie garnizoanele latganilor, triburile rătăcitoare din pustiu şi caravanele ce vin din deşert sau care pleacă spre ţări străine. Preţurile sunt rezonabile, iar marfa e de calitate. Mi-a spus asta un dromader, în grajdul municipal, cu câteva zile înainte să mă mut în gospodăria atât de primitoare a Marieţei. Şi sunt convins că lucrurile nu s-au schimbat într-un răstimp atât de scurt.

Nu mai era nimic de discutat. Se ridicară dintre tufărişuri, Taravik urcă în şa, iar Kostik o luă la goană spre răsărit. Alergă un timp prin râpe şi văi, după care ajunse la marginea terenurilor cultivate. Dincolo de acestea se întindea, până la pustiul cel mare dinspre răsărit, o zonă deluroasă, suficient de fertilă ca să fie acoperită cu iarbă rară şi ţepoasă, dar insuficient de roditoare pentru a fi cultivată. Deoarece şi ciobanii plecaseră în pelerinaj spre oraşul sfânt, păşunile erau pustii. Aşa că pegasul putea să galopeze fără nicio grijă. Nu întâlniră pe nimeni în drumul lor, iar Kostik îşi regăsi cheful de vorbă şi dragostea de viaţă. Şi astfel Taravik uită – cel puţin pentru moment – de asasinii care încercaseră să-i vină de hac.

– Obdinii ăştia sunt nebuni, afirmă la un moment dat Taravik, iar Kostik se grăbi să-i ţină isonul.

– De acord cu tine, însă nebunia lor e una metafizică.

– Adică? întrebă Taravik, care nu avea niciun chef să recunoască faptul că nu auzise niciodată cuvântul folosit de pegas, deci nu avea habar ce înseamnă.

Pe de altă parte, ştia foarte bine că nu era nevoie să ceară lămuriri, pentru că prietenul său Kostik avea să-i explice totul, de bunăvoie, ba chiar s-ar fi simţit jignit dacă n-ar fi fost lăsat să spună tot ce pregătise deja în mintea sa. Pentru că pegasul avea, după cum spunea chiar el, „o minte analitică“, iar acest lucru însemna, din câte îşi dădea seama Taravik, că în mintea pegasului existau nişte chestii

care-l obligau să elimine din când în când produsele acelei minţi.

– Au nişte păreri atât de originale despre lume, încât este evident că nu-s opiniile unor oameni normali. Ca să înţelegi ce vreau să spun, indivizii cred că există doar un singur zeu. Iar zeul ăla are doar un singur templu, cel din Herihoon. Şi credincioşii trebuie să se strângă o dată pe an şi să-i aducă jertfe – de aia e balamucul ăla pe drumuri, iar noi am nimerit tare bine perioada în care trebuia să străbatem Calmeea. În plus, zeul lor nu are… eram gata să spun că n-are chip…

– Mi-ai spus odată o poveste, cu un zeu fără chip, îşi aminti Taravik.

– Da, numai că zeul obdinilor nu numai că n-are chip, nu are niciun fel de înfăţişare şi nu are nici nume!

– Asta-i o prostie, spuse fără să stea pe gânduri Taravik. Nu pun în discuţie aspectele practice ale poveştii – dacă n-are înfăţişare, nici nume, de ce trebuie să aibă doar un templu şi nu mai multe? –, dar e dificil să te rogi unui zeu căruia nu-i poţi spune pe nume şi căruia nu poţi să-i săruţi picioarele (mă rog, picioarele statuii sale). Însă problema cea mai gravă, după mine, e faptul că nu poţi să negi existenţa celorlalţi zei. Eu, de exemplu, am avut de-a face cu Khator în câteva rânduri, am beneficiat de ajutorul acestuia şi am discutat cu el. Cum să cred că nu există? Adică atunci când am vorbit cu zeii am avut vedenii, am aiurat sau am fost lovit de-o nebunie temporară? Dacă îndrăzneşte cineva să-mi spună în faţă o asemenea măgărie, a încurcat-o!

Kostik chicoti un pic, imaginându-şi-l pe Taravik cuprins de furie şi cotonogind cohorte de obdini, apoi redeveni serios şi zise:

– Se pare că-s mulţi care gândesc aşa, pentru că obdinii au avut mult de suferit din pricina credinţei lor. Dar, ca să răspund la nemulţumirea ta, explicaţia lor este una simplă: există un singur zeu care a creat lumea şi oamenii, iar ceilalţi zei – cei în care cred diferiţi oameni – sunt, de fapt, demoni mărunţi.

– Ăştia ce mai sunt? bombăni Taravik.

– Un soi de fiinţe cu puteri superioare celor oameneşti. Demonii sunt

făpturi inferioare zeului cel unic. Ele nu-s nici nemuritoare, nici atotputernice, zeul cel unic le poate nimici oricând. Adică un om credincios poate, cu ajutorul zeului unic, să li se împotrivească şi să se descurce fără ajutorul lor. În general, se crede că demonii sunt răuvoitori şi duşmani ai oamenilor.

– Interesant! exclamă Taravik. Însă, în ciuda acestei teorii frumoase şi destul de convingătoare, n-o să mă facă nimeni să cred că negrul Khator mi-a dorit vreodată răul… Ba dimpotrivă.

Şi tot discutând despre credinţa bizară a obdinilor, ajunseră în vârful unui deal, iar Kostik se opri, ca să-şi dea seama încotro să meargă mai departe. Priviră amândoi în zare, luminaţi din spate de lumina sângerie a soarelui ce se pregătea să se cufunde din nou sub orizont… Pegasul, care avea privirea mai ageră, remarcă undeva, la ceva distanţă în faţa lor, o îngrămădeală de case.

– Eu zic să mergem şi să ne lămurim unde am nimerit, sugeră Taravik, iar propunerea sa fu acceptată în unanimitate.

Târguleţul aflat la margine de pustiu se numea Golumsa – o denumire lipsită de importanţă, pe care Taravik o uită a doua zi, iar Kostik o ţinu minte doar pentru că pegaşii nu pot să uite mai nimic, îndeosebi lucrurile lipsite de importanţă. În mijlocul orăşelului se găsea o fântână, iar Taravik obţinu dreptul – plătit doar cu un bănuţ – să bea pe săturate, el şi pegasul său, şi „să-şi umple burdufurile, ploştile şi alte recipiente de care dispunea“. Aşa că-şi potoliră mai întâi setea, apoi se duseră să caute merinde – şi găsiră un brutar care avea nişte lipii vechi de două zile (aşteptase o caravană care nu mai venise, pentru că o prinsese o furtună de nisip, aşa că nu-i cumpărase nimeni pâinea pe care o copsese, iar brutarul îi jură lui Taravik că n-o să mai bage în cuptor nici măcar o chiflă, dacă n-are un muşteriu care să aştepte să se coacă). Cumpărară un sac întreg de lipii cu doi bănuţi (aveau să împartă lipiile între ei, că îi plăceau şi lui Kostik), mai cheltuiră încă doi bănuţi cu o bucată de brânză uscată şi o bucată de pastramă de vită (acestea fiind doar pentru Taravik, pegasul nu mânca asemenea porcării pline cu sare), apoi se întoarseră la fântână şi-şi umplură cu apă recipientele de care dispuneau.

– Şi acum ce facem? întrebă Taravik, încântat că-şi rezolvaseră

problemele. Mergem la un han şi bem şi noi o bere?

– Dacă ar fi după mine, aş pleca imediat la drum, îşi spuse părerea Kostik. S-a înserat, e destul de răcoare şi e mai plăcut să alergi noaptea decât pe arşiţă. Fără să mai amintesc de faptul că putem astfel să recuperăm timpul pierdut în îngrămădeala din Calmeea…

– Măi Kostik, tare eşti deştept! spuse plin de admiraţie Taravik şi se aruncă în şa cu toată greutatea, făcându-l pe pegas să icnească.

Ieşiră din târg într-un trap uşor, urmăriţi de toate javrele din localitate, care îi lătrau fioros. Una, mai obraznică şi mai nesimţită, sări să-l muşte pe Kostik de picior. Numai că pegasul – care avea simţurile foarte dezvoltate şi-şi dăduse seama de intenţia mişelească a potăii – îi trase o copită, de-o făcu să zboare prin aer schelălăind. După câteva minute, când se îndepărtaseră suficient de mult de localitate, Kostik trecu de la trap la galop şi năvăli în pustiu, ridicând în urma sa un nor de praf.

– Dacă obdinii au un singur zeu, hattienii au o mulţime de zei, începu el să povestească de îndată ce intrase în ritmul cursei. Chestia neplăcută era că, la începuturi, zeii se amestecau atât de mult în viaţa oamenilor, încât muritorii nu mai reuşeau să-i identifice. Şi au avut loc tot felul de incidente. De exemplu, un fermier s-a dus să-şi irige ogorul şi a descoperit că un taur îi mânca grânele. Bineînţeles că a pus mâna pe un toroipan şi a cotonogit animalul, apoi l-a dus la primar, ca acesta să identifice proprietarul şi să ceară daune. Şi ce să vezi? Taurul respectiv era chiar Boul Trapis!

– Şi cine era boul ăla, care era, de fapt, taur? mormăi nedumerit Taravik. Sau cine era taurul ăla, care era, de fapt, un bou?

– Un zeu, drăgălaşule! Unul care se întrupase într-o bovină.

– Mă rog, fiecare cu gusturile lui… Spune mai departe.

– Sau vine un bărbat acasă şi-şi găseşte nevasta în pat cu altul. Bineînţeles că-i bate zdravăn pe amândoi, ba chiar, în anumite cazuri, individul adulter este schilodit, dacă înţelegi ce vreau să-ţi spun…

– Sigur că înţeleg ce vrei să-mi spui. Nu pricep însă de ce nu spui direct că l-a castrat, că nu e nimic ruşinos să-i faci aşa ceva celui careţi spurcă familia… Dar nu te sinchisi de întrerupere, până şi eu am priceput că mi-ai pus o întrebare retorică, adică una la care nu aştepţi răspuns.

– Bine. Atunci, dacă ai înţeles, putem trece mai departe. Incidentele de felul ăsta, în care zeii erau cotonogiţi, castraţi, băgaţi la închisoare sau ologiţi se înmulţiseră atât de mult, încât zeii s-au sfătuit între ei, au discutat şi cu oamenii şi au ajuns la concluzia că toate necazurile aveau loc dintr-un singur motiv: oamenii nu-şi dădeau seama că au de-a face cu zeii, pentru că aceştia erau prea asemănători lor. Aşa că s-au inventat reguli stricte. De exemplu, boii Trapis trebuie să aibă un anumit aspect şi să aibă pe trup anumite semne, pe care să le recunoască oricine. Adică atunci când te duci să-ţi pliveşti ogorul şi găseşti pe el o bovină care-ţi paşte grâul, te uiţi atent la bovina respectivă şi ai două alternative. Sau semnele corespund cu cele ale boului Trapis, şi atunci îl iei cu binişorul şi-l mâni din urmă până la templu, unde ceri scurt şi cu tupeu despăgubirea cuvenită; sau e un bou oarecare, drept urmare îl cotonogeşti zdravăn şi-l legi cu o funie, după care îl dai pe mâna primarului, să fie vândut la licitaţie (de obicei, unui măcelar) şi să-ţi capeţi despăgubirea. În ceea ce priveşte zeii cu trup omenesc, discuţiile au fost îndelungate, pentru că, evident, era nevoie ca aceştia să aibă ceva aparte, ca să ştie tot omul că are de-a face cu un zeu, nu cu un derbedeu oarecare. Mă rog, te scutesc de toate amănuntele, pentru că propunerile au fost de toate categoriile, unele bune, altele foarte bune şi unele chiar obscene. În cele din urmă, s-a acceptat de toate părţile ca zeii să aibă trup omenesc, dar cap de animal.

– Adică în ce fel? Cum vine asta, cap de animal? întrebă bănuitor Taravik, care avea impresia că pegasul îşi bate joc de el.

– Păi unii aveau cap de câine, alţii cap de vacă sau de porc, mai existau zei cu cap de crocodil, de cocostârc, de gaiţă sau de şarpe… Fiecare zeu acceptase să aibă capul animalului său favorit. N-are rost să-ţi explic că oricine îşi dădea seama că o asemenea făptură, cu cap de animal, nu putea fi decât zeu. Deci nu o puteai confunda cu vreun golan. Fără să mai pomenim că femeile nu se grăbeau să-şi înşele soţii cu un bărbat cu cap de crocodil sau de porc… Adică

lucrurile au intrat în normal, zeii îşi vedeau de treburile lor, iar oamenii de ale lor…

– Ce chestie! se minună Taravik. Obdinii au un singur zeu, iar hattioţii au prea mulţi!

– Da, îl aprobă Kostik, în ţara Hatti există cel mai mare număr de zei din întreaga lume. Ca să-ţi faci o idee, revin câte trei virgulă patru zei pe cap de locuitor!

– Virgulă patru! spuse visător Taravik. Asta înseamnă patru zecimi sau, prin simplificare, două cincimi… Da, în şcoală am fost cel mai bun la lucrul cu fracţii, dacă-ţi vine să crezi aşa ceva.

– Nu-mi vine, dar m-am obişnuit de multă vreme să nu mă mai mire nimic.

– Da… şi răposatul Bubtirik, odihnească-l zeii în pace… pe vremea aia nu era încă răposat…

– Am bănuit eu.

– …învăţătorul nostru, mi-a spus de nenumărate ori: „Taravik, tu o să te faci măcelar, că te pricepi să lucrezi cu fracţii, le înţelegi esenţa, adică îţi dai seama ce înseamnă să împarţi un întreg în părţi, fie ele egale sau inegale. N-am de ce să mă aştept să înţeleagă fracţiile tâmpitul ăsta de Pandolik, pentru că o să ajungă negustor de ouă, ca şi taică-său, iar un vânzător de ouă n-are nevoie de fracţii, pentru că nu cumpără nimeni o jumătate sau un sfert de ou“. Da… şi uite ce-am ajuns, în ciuda faptului că pricepeam esenţa fracţiilor…

– Păi timpul nu-i pierdut, îl consolă Kostik, după ce ne întoarcem acasă poţi să te angajezi ucenic la o măcelărie, să înveţi meseria. Apoi poţi să-ţi deschizi o prăvălie proprie, că o să-ţi dea Marieţa banii necesari. Are de unde. Şi o să deveniţi amândoi oameni serioşi, adevăraţi stâlpi ai societăţii… Dar, dacă îmi aduc eu bine aminte – şi ar fi ciudat să nu-mi aduc bine aminte, din moment ce memoria unui pegas o întrece cu mult pe cea a unui elefant –, mi-ai spus, într-o împrejurare pe care nu-i cazul s-o identific acum, că învăţătorul tău se numea Bolovik.

– Aaaa, maestrul Bolovik! Ce om cumsecade! Şi cum se chinuia el în fiecare zi să mă bată cu nuiaua lui! Daaa… sigur, maestrul Bolovik a fost primul meu învăţător, el m-a învăţat să scriu liniuţe şi cerculeţe, şi m-a învăţat să fiu respectuos cu cei mai în vârstă… Dar în al doilea an, când am trecut la numere şi fracţii, a moştenit o crâşmă şi s-a făcut cârciumar, iar şcoala a fost dată în grija lui Bubtirik…

– Şi presupun că ai continuat să-ţi vizitezi fostul învăţător, care te-a învăţat care vin e mai bun şi alte lucruri folositoare în viaţă, pentru că se vede că ai avut profesor bun în ale băuturii. Şi, dacă tot veni vorba, ştii de ce vinul bun se ţine în butoaie care…

– Asta nu-mi place la tine, măi Kostik. Nu-l laşi niciodată pe om să vorbească, abaţi mereu discuţia, ca nu cumva să spună şi altcineva lucruri înţelepte.

– Scuze, mormăi surprins pegasul, credeam că nu mai ai nimic de spus…

– Ba am. Şi o să spun, în ciuda tentativelor tale de a-mi vârî copita în gură.

– Sunt numai urechi.

– Ia explică-mi tu, jupâne Kostik, cum e chestia cu trei virgulă patru zei pe cap de locuitor? Asta înseamnă că fiecare hattian poartă pe cap trei zei şi o cincime (asta înseamnă că cineva îi hăcuieşte pe zei în cincimi?) sau doar trei zei, iar unul (întreg şi neîmpărţit în cincimi) trece de pe un cap pe altul? Şi cum stau zeii ăia pe capul locuitorilor? Le pun pe cap un scaun şi stau cu picioarele atârnate peste ochii sau peste ceafa lor? Zeii stau comod, încap trei (sau chiar patru) pe un cap? Sau se înghesuie şi trebuie să se ţină de părul locuitorului, aşa cum mă ţin eu de coama ta când te apucă bâzdâcii şi începi să sari peste garduri?

Kostik se opri din goană şi mărturisi, cu glas pierit:

– Nu m-am gândit niciodată la aspectele astea…

– Câţi zei pot să stea pe vârful unui ac? întrebă fără pic de milă Taravik.

– Cred că vreo mie… îngăimă Kostik.

– Chiar că te-a bătut soarele în cap! Ia spune iute: Câţi pegaşi pot să stea pe vârful unui ac?

Kostik întoarse capul şi se uită cu groază la prietenul său.

– Fie-ţi milă! Nu ştiu ce să-ţi răspun!

– Kostik dragă, pielea unui pegas nu poate fi străpunsă de niciun vârf ascuţit, aşa că doar un pegas se poate aşeza pe un ac, că îl turteşte, iar următorul nu mai are pe ce să se aşeze, îi explică plin de sine Taravik. Iar zeilor, dacă se aşază pe ac, le intră acul în buci şi-i face să sară în sus, aşa că pot să se aşeze şi o mie, că de stat nu stă niciunul, pentru că-l doare. Nu crezi că am dreptate?

Pegasul o luă la goană şi abia după câteva minute reuşi să găsească un răspuns potrivit:

– Dragă Taravik, se pare că excursia noastră prin pustiu ţi-a refăcut intelectul, pentru că mi-a plăcut cum ai gândit. Cât despre modul în care stau zeii pe cap de locuitor, eu zic să mai avem un pic de răbdare, pentru că văd în zare nişte clădiri şi, după socotelile mele, acolo ar trebui să fie vama din Caerda. Adică peste puţin timp o să pătrundem în ţara Hatti şi o să vedem cu ochii noştri cum se descurcă zeii cu statul pe capul locuitorilor…

– Bravo, măi Kostik, ai dreptate, ca de obicei, zise Taravik, căutând în sacul de la şa scrisoarea ce le asigura libera trecere.

Până o găsi, Kostik ajunsese în faţa barierei, păzită de doi soldaţi latgani şi de un vameş obdin. Unul dintre soldaţi aruncă o privire, văzu sigiliul şi le făcu semn să treacă. Taravik ţinu pergamentul în mână şi, după ce trecură dincolo de barieră, îl arătă soldatului hattian. Observă, în treacăt, că şi dincolo de hotar, în vama hattiană, erau nişte latgani.

– Ce-s cu ăştia aici? îl întrebă el pe Kostik, iar pegasul îi răspunse în şoaptă:

– Au auzit că regele regilor, stăpânul din Hatti, a încheiat o alianţă cu imperiul latgan şi a primit nişte trupe care să-i fie de ajutor în

lupta cu pretendenţii la tron… care sunt chiar fraţii lui buni.

În timp ce Taravik se gândea la cele auzite, văzu că la zece, cincisprezece stânjeni de vamă se află un bărbat înalt, cu piele arămie. Stătea cu spatele la ei, privind soarele ce răsărise. Purta doar un soi de fustă lungă până la genunchi, iar restul trupului îi era gol. Mai avea la gât un fel de colier alcătuit din pietre roşii. Iar părul său, negru ca pana corbului, stătea cumva ciufulit, zburlit într-un mod bizar. Taravik îşi spuse că, probabil, fusese uns cu vreo substanţă anume, ca să stea în felul acela.

Îl văzu şi Kostik şi se îndreptă spre el.

Bărbatul spuse, fără să se întoarcă:

– Presupun că sunteţi jupânii Taravik şi Kostik.

– Întocmai, răspunseră cei doi, într-un glas.

– Atunci înseamnă că aveţi o scrisoare pentru mine, de la prietenul meu Morbik.

– Exact, se grăbi să-i răspundă Taravik.

Bărbatul se întoarse şi întinse mâna, cu un gest ce arăta că dorea să-i fie predată scrisoarea.

Taravik o pregătise deja, aşa că întinse şi el mâna. Abia după aceea îşi ridică ochii, să-l privească pe străin. Şi înţelese imediat de ce i se păruse că părul individului sătea ciudat.

Pentru că nu era păr.

Coafura bărbatului era alcătuită din pene. Din pene de corb. Pentru că deasupra colierului alcătuit din pietre roşii nu se afla un cap de om, ci un cap acoperit cu pene şi care avea un cioc lung.

Adică, mai pe scurt, bărbatul cu piele arămie, îmbrăcat cu un şorţ, avea cap de corb.

– Pe trompa lui Kefir! exclamă Taravik în şoaptă, gândindu-se că, din fericire, era călare pe Kostik, pentru că i se înmuiaseră genunchii şi,

de-ar fi fost în picioare, s-ar fi întins ca o plăcintă pe nisip.

2

Nisipul avea gust de moarte. Poate şi de cenuşă, îşi zise Primus Concordius Faber, dar, din câte îşi aducea aminte, gustul obişnuit de cenuşă era ceva mai condimentat, era completat de-o aromă de fum şi de sânge. Adică era posibil ca nisipul care-i umplea nasul şi gura (în ciuda bucăţii rupte din cămaşă, pe care şi-o înfăşurase în jurul capului, ca să-şi apere căile respiratorii) să n-aibă niciun gust, pentru că atât limba, cât şi cerul gurii i se transformaseră în bucăţi de iască uscată şi n-ar fi fost în stare să perceapă vreun gust. Asta însemna că gustul puternic pe care îl simţea nu avea, de fapt, nicio legătură cu simţurile sale, deci în realitate nu simţea nimic, iar gustul respectiv era doar un mesaj recepţionat de trupul său care simţea – da, trupul lui era în stare să simtă aşa ceva – că moartea îi dădea târcoale.

Mare brânză! Şi un trup de piatră, al unei statui, ar fi simţit asta. Era şi greu să nu simţi, câtă vreme erai conştient de faptul că-ţi pierdeai treptat puterile, că fiecare strop de apă din organism era supt de căldura şi de uscăciunea din jur, fără să ai posibilitatea să-l înlocuieşti.

Tribunul Faber ar fi vrut să-şi umezească buzele, ar fi vrut să scuipe nisipul mărunt, prăfos care i se strecurase până în măruntaie, dar buzele îi erau cioplite în cremene şi nu le putea mişca, iar limba îi fusese înlocuită de o bucată de plumb care nimerise, nu se ştie cum, în gura lui şi se lipise acolo atât de bine, încât nu putea să scape de ea…

Obosise de atâta mers, obosise să-şi spună fără încetare că trebuia să meargă înainte, pentru că altfel avea să moară. Un timp, se silise să strige din când în când la oameni, cerându-le să ţină pasul cu el, să meargă, să meargă, dacă voiau să trăiască… Apoi încetase.

I se întunecase privirea şi vedea în jur ca printr-o ceaţă, deşi era conştient că nu avea de unde să fie ceaţă acolo, că erau în plină zi, iar soarele bătea cu furie… I se înmuiaseră genunchii şi dorea cu disperare să se odihnească, în ciuda faptului că bruma de minte care-i rămăsese îi şoptea cu disperare că de se aşeza, nu avea să se mai scoale niciodată…

Mergea de ceva timp fără să ştie cum, fără ca mintea sa să fi avut vreo contribuţie, mergea dintr-o încăpăţânare a trupului său care refuza să moară. Aşa cum refuzase şi în alte împrejurări. Îşi amintea, uneori, cum se repezise urlând ca o fiară sălbatică spre mulţimea de barbari tarcobani, spintecând cu sabia, muşcând şi sfâşiind cu ghearele, ca un animal, până se trezise singur pe câmpul de luptă. Poate trupul lui ştiuse că tarcobanii aveau să se sperie, însă mintea lui nu acceptase nici atunci, nici ulterior că aşa ceva era posibil. Bătălia aceea din insula Parkon fusese prima în care trupul său dovedise că avea un dar de a simţi altfel realitatea, de a înţelege posibilitatea ca viitorul apropiat să fie altul decât cel pe care l-ar fi ales logica obişnuită. Ca urmare, se lăsa în voia trupului său, atunci când mintea nu găsea o soluţie evidentă.

Aşa făcuse şi acum. Căldura şi nisipul spuneau într-un singur glas minţii sale că nu mai există scăpare, că-şi va găsi sfârşitul în pustiul de la marginea Ţării Hatti, iar mintea sa nu găsea niciun argument să le contrazică, nu descoperea niciun motiv să se împotrivească unei asemenea sorţi, nu întrevedea nicio cale de salvare. Doar trupul lui se încăpăţâna să lupte, iar tribunul Faber se întreba – atât cât mai putea să se întrebe cineva cu mintea clocotind din cauza soarelui ce-l bătuse drept în creştet – dacă trupul lui avea cu adevărat vreun dar sau se lupta doar să supravieţuiască, animalic şi fără să-şi cântărească sorţii de izbândă.

Totuşi, atunci când mintea nu-ţi era de folos, nu avea rost să încerci s-o foloseşti şi trebuia să te descurci şi fără ea.

Îl copleşise oboseala, îl năpădise disperarea şi nu înţelegea de ce

trupul lui continua să se chinuie singur şi se obliga să meargă în continuare, ca o marionetă gargoiană cu membrele mişcate de păpuşar cu ajutorul sforilor…

Mintea sa amorţită de căldură, de soare şi de lipsa apei avu brusc o izbucnire de revoltă: nu avea nici rost să lupte, voia să se odihnească, să zacă nemişcat, să fie lăsat în pace! În pace!

Şi, în mod surprinzător, trupul său îi răspunse cu bunăvoinţă: o să-l lase să lenevească atât cât o să vrea el, n-o să-l mai silească nimeni să facă lucruri neplăcute… numai că, pentru binele lui, ar trebui să se străduiască să ajungă lângă piatra aia… la poalele ei e un strat de nisip moale, e umbră, o să-i fie bine, mai bine decât dacă s-ar întinde pe pietrele încinse de soare, ca o fleică pe un grătar…

Fragmentul încă funcţional din mintea sa se simţi obligat să-i dea dreptate trupului – cum ar fi putut să-l contrazică, dacă avea dreptate în mod evident? Picioarele se străduiră să-l poarte încă zece, douăzeci de paşi, apoi îşi pierdură puterea, se înmuiară sub el şi nu-i mai susţinură corpul. Tribunul Faber se întinse pe nisip, la umbra pietrei ce ieşea din dună, ca şi cum grămada de nisip s-ar fi strâns la poalele rocii, s-o ocrotească sau să-i caute protecţia.

Oamenii săi – resturile jalnice ale legiunii Britta – se târâră ca nişte cărăbuşi plictisiţi în jurul lui, căutând şi ei adăpostul şi umbra oferite de diferite stânci, mai mari sau mai mici.

Se prăbuşiră imediat cu toţii într-un somn greu, neodihnitor, mai degrabă un soi de leşin provocat de refuzul de a accepta o soartă cruntă decât de epuizare, de sete şi de foame. Zăceau întinşi pe nisip fără să sforăie, fără să se mişte, fără să dea vreun semn de viaţă – ca nişte cadavre lăsate să se usuce la soare, înainte de a fi devorate de hoitarii pustiului.

Primus Concordius Faber plutea într-o stare bizară: trupul i se relaxase complet, ca şi cum ar fi decis că făcuse tot ce era posibil, şi acum se odihnea într-un scop de neînţeles pentru mintea ce sălăşluia în acel trup; în acelaşi timp, mintea începuse să funcţioneze din ce în ce mai bine şi mai complet, dar fără a înţelege pe deplin complexitatea situaţiei în care i se găsea trupul (şi, implicit, şi ea însăşi). Ca atare, mintea îşi demonstra funcţionabilitatea prin

scoaterea la iveală a unor amintiri de pe vremea când tribunul Faber nu era decât un tinerel ce fusese proaspăt recrutat. Şi picase pe mâna unui centurion cu un nume bizar: Sextus Septus Sexus. Centurionul Sexus era obiectul unor glume cazone normale cumva, pentru că nu se aştepta nimeni ca recruţii să dea dovadă de prea multă minte (aşa ceva nu era de aşteptat nici măcar din partea majorităţii ofiţerilor), aşa că îndemnuri de felul: *Scoală-te, Sexus; La atac, Sexus; Înainte, Sexus!* erau pe potriva mentalităţii militare, iar tribunul cel masiv era încântat de atenţia care i se acorda. Fără a mai pomeni că era un militar de soi, căruia îi făcea plăcere să-i fugărească pe soldaţi la instrucţie. Iar soldaţii îl înjuraseră de zor şi făgăduiseră să-i scoată maţele cu prima ocazie. Asta, până avuseseră parte de prima lor bătălie, şi cei care scăpaseră cu viaţă după lupta cu kelimii îşi dăduseră seama că n-ar fi avut nicio şansă dacă nu i-ar fi chinuit bătrânul Sexus… Şi de atunci fuseseră prieteni, glumind în continuare pe seama poreclei centurionului, dar cu duioşie şi respect. Sextus Septus Sexus era fiul unor ţărani săraci, fără şcoală şi fără relaţii, ajuns în armată din întâmplare, iar gradul de centurion era cel mai de sus la care putea să ajungă, dar sub aripa lui protectoare se formaseră generaţii întregi de tribuni, care nu-l uitaseră. Iar atunci când bătrânul veteran fusese demobilizat, i se oferiseră pământuri de calitate într-o colonie prosperă, funcţii bănoase în administraţia locală şi ajutor în caz de nevoie din partea guvernatorilor (care îi fuseseră cu toţii subordonaţi în tinereţe). Aşa că Sexus îşi găsise o nevastă cumsecade şi dusese o existenţă îmbelşugată, înconjurat de o grămadă de copii şi de nepoţi.

Ceea ce nu avea să i se întâmple şi lui, îşi spuse Primus Concordius Faber, pentru că avea să piară aici, în mijlocul nisipului, iar trupul său nu avea să-i fie găsit, ca să fie supus ritualurilor de purificare şi să poată să-şi petreacă veşnicia alături de strămoşii săi.

Apoi zâmbi, amintindu-şi că, atunci când se întorsese în legiunea Britta – după ce colindase prin lume cu diferite misiuni, după ce participase la bătălii epopeice şi la încăierări obscure, după ce cunoscuse măreţia şi mizeria lumii –, descoperise că, la mulţi ani după lăsarea la vatră a centurionului Sexus, numele acestuia rămăsese în amintirea legiunii sub forma unei superstiţii. Bătrânul centurion obişnuia să-şi îndemne subordonaţii la atac cu formula „Cu Sexus, înainte!“. Formula rămăsese, dar noile generaţii de

recruţi nu aveau idee că existase, cândva, un militar cu un asemenea nume. Încercaseră să dea – după mintea lor – un înţeles unei lozinci care le plăcuse şi care se fixase în tradiţia legiunii. Aşa că făcuseră din lemn un soi de stindard, pe care îl purta stegarul legiunii, împreună cu stindardul oficial, un stindard care reprezenta un falus erect de dimensiuni considerabile. Şi tribunul zâmbi din nou, cu buzele-i arse de nisipul încins şi de dogoarea razelor de soare, amintindu-şi cum mersese el, proaspăt comandant al legiunii Britta, în convoiul triumfal ce parcursese Civisul… cum mersese alături de cele două stindarde ale legiunii şi cum strigase cu glasu-i puternic: „Cetăţeni, ascundeţi-vă nevestele, căci vine desfrânatul chel!“, iar Gaius Iulianus Caesarus rânjise cu gura până la urechi şi-i făcuse cu ochiul…

Ce vremuri minunate! Şi de la obrăznicia aia cazonă – care plăcuse imperatorului, pentru că şi acesta îşi petrecuse o mare parte din viaţă printre militari, deci nici umorul lui nu era de altă sorginte – se trăseseră multe, care-l ridicaseră pe culmi şi-l trimiseseră, în cele din urmă, în pustiul ăla de la marginea Ţării Hatti, unde avea să moară de sete şi de foame… nu, de foame nu, pentru că, de se gândea la mâncare, i se făcea o silă groaznică, dar de sete în mod cert avea să moară, pentru că simţea că nici măcar un fluviu cu apă rece ca gheaţa nu putea să-i potolească setea aia aprigă – de unde îi venise ideea de gheaţă aici, în mijlocul dogorii? Poate că-şi amintise de baia pe care o făcuse fără voie în Thammessa, atunci când luptaseră cu barbarii aceia fără nume, vopsiţi cu dungi albastre…

Da, după lupta aceea ciudată Caesarus îşi luase titlul de imperator – care, pe vremea aceea, însemna „administrator numit de senat ca să gestioneze fondurile unei armate“ –, adică nu şi-l luase, ci îi fusese acordat pe merit de senat, pentru că oricum trebuia să gestioneze fondurile, iar titlul ăla, mic şi lipsit de importanţă, era unul pe care nu-l dorea aproape nimeni, aşa că marele Gaius fusese singurul care-l acceptase şi ajunsese, curând, să transforme un titlu acordat mai mult ironic într-unul ce căpătase un înţeles aparte. Şi, când cineva vorbea despre imperator, se ştia cine era persoana aceea, o persoană despre care nu se putea vorbi decât cu o oarecare spaimă şi cu mult respect.

Centurionul Faber (căci pe vremea aceea ajunsese deja centurion şi

avea să mai treacă oarece vreme până să fie înaintat la gradul de tribun) îşi admira conducătorul şi era gata să-l urmeze până la capătul lumii – şi cine nu l-ar fi urmat, căci Caesarus era viteaz, înţelept şi generos, ştia să se facă iubit de soldaţi şi de femei… dar simpla admiraţie pentru şeful său nu ar fi fost de-ajuns să-l facă să încalce jurământul de credinţă depus în faţa senatului.

Adevărul – pe care îl ştia numai el – era că avusese o premoniţie în seara în care fusese scos din apă dârdâind şi dus de oamenii săi lângă un foc aprins chiar pe malul Thammessei. Un soldat îi turnase pe gât o bărdacă de vin şi-l înfăşurase într-o pătură ce puţea a oaie, o pătură luată dintre lucrurile capturate de la barbarii aceia vopsiţi cu albastru. Frigul, vinul şi duhoarea îl făcuseră să se prăbuşească într-un soi de delir, în care îl văzuse pe Gaius căpătând aripi de aur şi stăpânind întreaga lume.

Când se trezise, a doua zi de dimineaţă, cu mintea limpede şi cu o foame cumplită, hotărâse să creadă în semnul trimis de zei.

Aşa că fusese de la începutul războiului civil devotat imperatorului, iar acesta avusese grijă să-l numească în funcţii de mare încredere şi să-i răsplătească zelul în aşa fel încât să nu regrete că se alăturase taberei ce păruse, la început, mai slabă şi fără niciun viitor.

Însă, îşi spuse tribunul, zâmbind cu amărăciune (şi simţind nevoia să lase să i se scurgă pe obrazul crăpat de soare o lacrimă care să-l usture, numai că trupul lui era atât de uscat încât nu avea cum să stoarcă din el nici măcar o singură picătură), toate-s trecătoare şi slava de ieri se transformă în chinul de azi… Marele Gaius a pierit peste noapte (unii zic că istovit de excese, alţii dând vina pe rănile neîngrijite cum se cuvine, cu care se alesese în multele şi îndelungatele războaie pe care le condusese fără să se menajeze niciun pic).

Însă, indiferent de cauză, Gaius murise, iar moştenitorul său, Olimpus, fusese silit să împartă puterea cu şeful statului major, Alaburus – care se bucura de sprijinul colegilor săi din armată.

Primus Concordius Faber avusese şi de data asta o premoniţie şi-i dăduse ascultare. Îl văzuse pe Olimpus pe muntele Olimp, printre zei, iar marele Gaius se afla printre aceştia şi-şi întâmpinase nepotul

ca pe unul cu un rang apropiat nemuritorilor. Trecuse, în ciuda sfaturilor multor prieteni vechi, în tabăra tânărului Caesarus şi-l ajutase să preia aproape toată puterea. Fiind unul dintre cei ce-l sprijiniseră pe imperatorul dintâi, mulţi se gândiseră că avea el anumite motive ce-l făceau să ignore meritele câştigate pe câmpul de luptă de către Alaburus şi să se alăture tânărului ambiţios, care preferase ca, dintre toate titlurile unchiului său, să-l preia pe cel mai mărunt şi mai lipsit de avantaje politice şi materiale, adică pe cel de imperator. Aşa că îl urmaseră, având încredere în norocul şi isteţimea sa.

Şi nu regretaseră.

Pentru că Alaburus, în ciuda talentului său de oştean, era un administrator nepriceput, un beţiv şi un afemeiat, care îşi tocase iute fondurile ce-i fuseseră puse la dispoziţie şi nu găsise o cale mai bună să facă rost de bani decât să-şi pună legiunea care-i rămăsese la dispoziţia aceluia dintre moştenitorii tronului hattian care era dispus să plătească mai mult. Se nimerise ca acesta să fie Pittaros, un individ uns cu toate alifiile, care ştiuse să folosească faima războinică a latganilor ca să-şi consolideze puterea, iar apoi luase legătura în secret cu Olimpus, ca să scape de protectoratul lui Alaburus.

Adică lucrurile mergeau bine, din punctul de vedere al taberei caesarienilor.

Şi, ca să fie totul perfect, Alaburus murise subit – unii spun că din cauză că se îmbătase şi adormise în bătaia soarelui, ceea ce avusese ca urmare o insolaţie catastrofală; alţii spun că fusese otrăvit de unul dintre pretendenţii la tronul hattian; iar alţii spun că, de fapt, îi plesnise ficatul din cauza exceselor de toate felurile.

Nu fusese nicio nenorocire, ba dimpotrivă, pentru că moartea sa aducea linişte şi pace în imperiu (pentru că aşa începuse să fie numit statul latgan, pe care Olimpus îl administra aşa cum ar fi administrat fondurile armatei, adică aşa cum avea el chef, fără să ţină seama de părerea cuiva, îndeosebi a senatului). De fapt, moartea lui ar fi adus linişte şi pace, dacă armata sa din regatul Hatti s-ar fi potolit, s-ar fi întors acasă şi ar fi cerut îndurare tânărului imperator pe care acesta abia aştepta să i-o acorde.

Numai că la comanda legiunii rămăsese tribunul Caius Sempronius Machela, despre care se ştia (avea şi un certificat emis de ghilda medicilor din Civis) că suferea de anumite fobii care-l făceau să nu accepte decât regulile şi legile pe care le considera el demne de respectat. Ultima sa fobie era aceea că nu voia să aibă de-a face cu nimeni al cărui nume începea cu litera O. Şi,oricât se străduiseră prietenii lui, să-i explice că noul imperator nu se mai numea Olimpus, pentru că preluase numele unchiului său pe care-l moştenise, şi că putea să-l respecte fără nicio dificultate, aşa cum îl respectase pe primul Caesarus, Machela decisese să nu se supună autorităţilor latgane şi să cucerească regatul Hatti pentru el însuşi, ca să-l transforme într-o bază de atac din care avea să cotropească restul lumii, începând cu statul latgan. Spre surprinderea tuturor – şi, în primul rând a hattienilor – soldaţii din legiunea Galletta nu-l spânzuraseră pe nebunul răzvrătit, ci-l urmaseră cu entuziasm, convinşi că aveau sorţi de izbândă. Se părea că Machela era un vorbitor potrivit mediului cazon, iar făgăduielile lui – care ar fi făcut orice om cu educaţie şi cu capul pe umeri să-l considere tocmai bun de băgat la balamuc – plăcuseră soldaţilor. Sigur, până şi umorul cazon îşi avea nivelurile sale, pentru că aceia care auziseră glumele cam din topor ale lui Caesarus cel dintâi considerau că acestea erau de fapt răzgâieli de om din lumea bună care voia să facă pe mitocanul, în timp ce Machela chiar era dintr-o familie de la mahala, iar mitocăniile lui erau reale şi naturale, adică nu puteau fi apreciate cu adevărat decât de cei care aparţineau aceleiaşi lumi şi aveau o minte croită după acelaşi model.

Oricum, adepţii săi ocupaseră un oraş, strânseseră provizii, recrutaseră tot soiul de vagabonzi din deşert şi se pregătiseră să cucerească universul. Spre lauda lui Machela, nu-i deranjaseră prea mult pe localnici şi nici nu le ceruseră impozite prea mari. Răzvrătitul se mulţumise mai degrabă să trimită scrisori regilor şi prinţilor din jur, cerându-le să-i recunoască autoritatea şi să-l ajute în diferite feluri. Iar regelui hattian îi permisese să se refugieze într-un mic oraş de la marginea deşertului, cu condiţia să stea liniştit între hotarele localităţii miniscule pe care i-o lăsase şi să nu aibă pretenţii de conducător al regatului.

La început, Olimpus râsese, auzind asemenea năzbâtii. Apoi îi trecuse prin cap că ar putea să ocupe regatul hattian, sub pretextul

luptei împotriva răzvrătiţilor. Şi, poate, şi alte regate şi principate din jur, care ar fi colaborat mai îndeaproape cu Machela…

Mobilizase legiunea Britta, îl numise în fruntea ei pe Primus Concordius Faber şi-l trimisese în regatul Hatti să facă ordine.

Iar tribunul Faber, convins că această misiune avea să-i aducă glorie, bogăţie şi recunoştinţa imperatorului, debarcase cu legiunea sa în delta fluviului Hatti, convins că, în ciuda faptului că nu avea la dispoziţie decât o legiune, avea să-l învingă fără nicio greutate pe răzvrătit.

Trimisese imediat scrisori fostului rege Pittaros, exprimând în numele imperatorului respectul acestuia faţă de rege, dinastie şi statul hattian. Garanta că nu avea intenţii agresive, că îşi va retrage trupele de îndată ce avea să-l învingă pe uzurpator şi-i explica regelui că, de fapt, scopul expediţiei era de a reda regelui Pittaros puterea deplină în statul său, aşa cum o deţinuse acesta înainte de apariţia adepţilor lui Alaburus.

E adevărat că Pittaros nu deţinuse niciun fel de putere înainte de intervenţia lui Alaburus – pentru că statul hattian fusese în plin război civil – şi, de fapt, intenţia secretă a lui Faber era să-i lase regelui exact atâta putere cât avusese înainte de debarcarea latganilor, dar Pittaros se făcuse că nu bagă în seamă aceste amănunte, pentru că, în momentul în care primise oferta tribunului, era doar un fost rege, căruia i se permisese să locuiască temporar într-un târg de la marginea deşertului, lipsit de venituri şi de comodităţi.

Poate că regele crezuse în bunele intenţii ale lui Olimpus, poate că îşi spusese că n-are de ales şi că oricum era mai bine să fie un rege supus Civisului decât să fie înlăturat complet de la conducere de nebunul de Machela, deci, indiferent de motive, propusese un tratat de prietenie şi de alianţă cu imperiul latgan. Latganii trebuiau să-l sprijine ca să-şi reocupe tronul, iar el avea să-şi îndemne supuşii să le acorde tot ajutorul necesar, dar, după ce avea să revină pe tron, avea să ofere Civisului o compensaţie bănească demnă de efortul făcut.

La început, tratatul păruse a fi avantajos pentru Faber şi armata sa.

Având susţinerea regelui, tribunul recrutase cu uşurinţă trupele auxiliare necesare – arcaşi, prăştiaşi şi cercetaşi – şi reuşise să-şi aprovizioneze trupele cu toate cele necesare. Faber avusese grijă să plătească totul, la timp şi cu generozitate, aşa că hattienii îi ajutau armata în diferite feluri, iar el avea toate motivele să creadă vă va reuşi să-l învingă repede pe Machela.

Numai că lucrurile o luaseră iute razna.

Pittaros îşi închipuise că putea profita de alianţa cu latganii ca să rezolve toate problemele dinastice. Organizase deci, în conformitate cu tradiţia hattiană, un mic măcel al rudelor ce puteau să-i pună tronul în pericol. Numai că – tot conform tradiţiei hattiene – câteva dintre persoanele cu adevărat periculoase reuşiseră să scape.

Şi fiecare dintre ele acţionase în mod diferit, după cum îl dusese mintea şi în conformitate cu resursele de care dispunea.

Pelegros, fratele cel mai mic al regelui, părăsise în grabă regatul Hatti şi se oprise tocmai în Civis, unde ceruse ajutorul imperatorului. Olimpus îi oferise venituri demne de un membru al unei case regale şi-l păstrase în anturajul său, cu gândul să-l folosească într-un moment potrivit.

Pelinus, vărul primar al lui Pittaros, fugise până în regatul catareilor, iar Abdicok, regele din Oraşul Sării – duşman înverşunat al latganilor – fusese încântat că i se oferea ocazia să strice planurile Civisului şi să instaleze un rege în Hatti care să-i fie îndatorat. Aşa că se apucase de îndată să strângă o armată şi-şi pusese generalii să întocmească un plan de campanie.

Petunios – alt frate al regelui, care dispunea de moşii imense în sudul ţării, la graniţa cu statul fără nume al oamenilor cu piele cenuşie ce locuiau colinele împădurite şi ştiau să dreseze elefanţi de luptă – decise să-şi strângă supuşii şi să recruteze mercenari dintre vecinii săi sălbatici din păduri. Reuşi în timp foarte scurt să rupă o bună parte din ţară de restul statului şi să fie recunoscut rege. Acum stătea la pândă şi aştepta să vadă cum va decurge conflictul dintre latgani, ca să ştie cu cine să se alieze, astfel încât să câştige şi mai mult.

Katarile şi Hiloea, surorile lui Pittaros, deciseseră să-şi încerce şi ele norocul şi-şi proclamaseră independente mosiile lor din răsărit, de la marginea deşertului. Noile regine profitau pentru moment de faptul că se ajungea destul de greu în domeniile lor, aşa că se mulţumeau să lanseze atacuri sporadice asupra moşiilor regale, mai degrabă ca să atragă atenţia asupra faptului că există decât ca să ocupe zone consistente din regat.

Oricum, situaţia se încurcase, iar tribunul Faber se pomenise pus în situaţia că fusese silit să îşi împartă armata, să instaleze mici garnizoane în diferite posturi de graniţă sau în centre comerciale. Scopul acestora era să respingă atacurile de mică anvergură şi să supravegheze zona, ca să poată da alarma în cazul apariţiei vreunei armate importante.

Cu toate acestea, rămăsese cu destule trupe ca să lanseze o ofensivă – pe care şi-o dorea decisivă – împotriva a ceea ce mai rămăsese din legiunea Galletta, a lui Machela.

Răzvrătitul evitase lupta – fie pentru că spera să primească ajutoare de undeva, fie pentru că se aştepta ca Faber să-şi macine forţele luptând cu maldărul de pretendenţi la tronul hattian, fie pentru că era convins că putea să-l înfrunte pe Faber într-un loc mai favorabil trupelor sale – şi părăsise în grabă oraşul în care îşi stabilise tabăra, pătrunzând adânc în deşert.

Primus Concordius Faber fusese întotdeauna un om al deciziilor imediate. Nu stătuse prea mult pe gânduri şi plecase în urmărirea duşmanilor.

Un timp, trupele sale merseseră pe urmele lăsate în pustiu de armata lui Machela. Îşi spuseseră cu toţii că răzvrătiţii încercau să ajungă în vreo oază izolată şi puţin cunoscută din deşert, cu gândul să se ascundă acolo un timp, apoi, când nimeni nu s-ar fi aşteptat, să lanseze un atac necruţător.

Faber fusese convins că războiul avea să se termine curând. O bătălie printre dune urma să pună capăt răzvrătirii nebuneşti a lui Machela, iar după aceea Olimpus avea să aprobe amnistierea soldaţilor din legiunea Galletta, pentru că imperiul avea nevoie de soldaţi curajoşi şi pricepuţi.

Aşa că îşi zorise legionarii, ca să-i ajungă cât mai curând pe fugari.

Numai că lucrurile se schimbaseră brusc.

Şi în rău.

Din senin, se pornise o furtună de nisip înfiorătoare.

Vântul bătuse nebuneşte, aruncând nisipul cu puterea unei catapulte, iar firele acelea minuscule zgâriau pielea, răneau ochii, pătrundeau în nas şi în gură şi te sufocau. Nu aveai unde să te adăposteşti, pentru că dunele din jur erau mobile, ca valurile mării, nu aveau nicio consistenţă în faţa vijeliei.

Animalele de transport – cămile, catâri sau cai – se speriaseră teribil, îşi aruncaseră călăreţii din şa sau bagajele din samare şi se repeziseră orbeşte în furtună, fără nicio şansă de scăpare.

La îndemnul hattienilor din trupele auxiliare, tribunul Faber îşi strânsese oamenii la un loc, îi pusese să-şi acopere capetele cu bucăţi de pânză, ca să nu-i sufoce nisipul, şi clădise în jur parapeţi din arme şi bagaje, ca să se apere de prăpăd.

Zăcuseră cu toţii în adăpostul lor improvizat timp de două zile, acoperiţi de nisipul cărat de vânt, fără să mănânce, fără să bea, mulţumindu-se să respire, atunci când vijelia se potolea cât de cât şi le permitea să tragă aer în piept.

Când furtuna se potolise, Faber descoperise că rămăsese doar cu jumătate din oameni. Ceilalţi dispăruseră în vijelie sau fuseseră îngropaţi de nisip. Reuşiră să recupereze ceva alimente şi ceva apă. Animalele fugiseră de la începutul furtunii.

Însă nu asta era problema cea mai gravă, ci faptul că peisajul se schimbase într-un mod impresionant, iar călăuzele nu mai ştiau unde se află.

Semnele lăsate de caravane fuseseră acoperite de dune înalte, iar urmele lăsate de armata lui Machela dispăruseră de multă vreme.

Încotro s-o ia? În ce direcţie să meargă? Era bine să-i urmărească în continuare pe răzvrătiţi? Dacă aceştia îşi pregătiseră din timp un

adăpost şi aşteptaseră nevătămaţi să treacă furtuna, iar acum pândeau sosirea rămăşiţelor epuizate ale legiunii Britta, ca să-i măcelărească pe supravieţuitori?

Faber se sfătuise cu centurionii săi şi cu şefii auxiliarilor hattieni şi ajunseseră cu toţii la concluzia că era mai prudent să se întoarcă în zona rodnică de lângă fluviu, să-şi refacă forţele şi să-şi completeze efectivele, abia după aceea să trimită cercetaşi localnici, călare pe dromaderi, să dea de urma lui Machela şi a armatei acestuia. Şi, după ce îşi vor da seama cât de afectată sau de neafectată fusese legiunea Galletta de furtună, aveau să decidă ce vor face în continuare.

Aşa că porniseră spre răsărit – pentru că, de îndată ce norii de furtună se risipiseră, apăruse soarele, aşa că putuseră să identifice fără greşeală punctele cardinale.

Se bucuraseră nespus de mult când văzuseră din nou soarele – după două zile de semiîntuneric datorat furtunii –, dar regretaseră curând bucuria lor de moment. Pentru că soarele păruse că-i dornic să recupereze perioada în care nu luminase pământul şi strălucise cu o intensitate incredibilă.

La scurt timp după ce îşi începuseră marşul către valea fluviului, soldaţii se văzuseră siliţi să abandoneze bruma de bagaje care le mai rămăseseră, din cauza căldurii.

Apoi lăsaseră în urma lor şi alimentele, şi armele… tot ce le-ar fi îngreunat deplasarea.

Sosirea nopţii le uşurase un pic chinul, dar apoi descoperiseră că înlocuiseră o tortură cu o alta.

Un timp, întunericul le alinase chinul. Apoi, pe măsură ce noaptea se întindea, în pustiu se făcuse tot mai frig. Soldaţii abandonaseră cu mult timp în urmă pături, mantale şi haine groase, aşa că tremuraseră din greu şi merseseră fără încetare, fiindu-le teamă să se oprească, să nu îngheţe.

Aşteptaseră cu nerăbdare apariţia soarelui şi salutaseră cu urale slabe, lipsite de vlag, ivirea primelor raze.

Apoi regretaseră frigul nopţii şi blestemaseră – cât mai putuseră – arşiţa care le ardea pielea, le usca buzele şi limba, le elimina orice urmă de apă din trup şi-i le sugea orice urmă de energie.

Se târâseră cu încăpăţânare, îndemnaţi de tribunul lor, ce părea că avea rezerve neomeneşti de energie, se târâseră prin nisipul în care li se cufundau picioarele şi care le îngreuna mersul. Se târâseră de teamă, pentru că aceia care rămâneau în urmă se pierdeau pentru vecie, aveau să-şi dea duhul în zăduful îngrozitor şi aveau să se usuce la soare, pentru că în dogoarea aceea nu supravieţuiseră nici măcar vulturii sau şacalii, ca să aibă cine să se hrănească din hoiturile lor. Aşa că se ţinuseră cu disperare de grupul camarazilor lor şi continuaseră să se târască.

Se târâseră ca nişte morţi vii, ce nu-şi găseau odihna, se târâseră cu ochii uscaţi, cu buzele de cremene uscată şi cu limbile din plumb, până când se prăbuşiseră pe nisip, aşteptându-şi sfârşitul cu toţii, pentru că până şi tribunul Faber, cel ce păruse că dispunea de rezerve nesfârşite de energie, se prăbuşise pe o dună mititică şi zăcuse nemişcat.

Primus Concordius Faber stătuse întins pe nisipul încins, în umbra stâncii ce ieşea din dună într-un mod ciudat, de parcă duna aceea se formase în jurul pietrei, de parcă nisipul fusese grămădit în mod voluntar în jurul ei… Zăcuse un timp, iar în mintea ce tocmai începuse să funcţioneze – dar care funcţiona într-un mod extrem de bizar – îi apăruseră întrebări pe care nu şi le-ar fi pus în mod normal.

Dacă duna aceea micuţă, pe care zăcea, nu era creaţia furtunii, dacă nisipul nu se strânsese în mod natural în jurul rocii, ci fusese grămădit acolo de cineva, atunci însemna că fusese adunat acolo după ce furtuna încetase, pentru că altfel duna ar fi fost împrăştiată de vântul cel aprig şi reconstruită altfel…

Şi de ce ar fi strâns cineva nisipul în jurul unei stânci? Probabil pentru că dorise să ascundă ceva.

Dar ce naiba merita să ascunzi în mijlocul pustietăţii?

Şi cine cutreierase deşertul imediat după furtuna de nisip?

Fuseseră prea multe întrebări – întrebări dificile, la care n-ar fi găsit cu uşurinţă răspuns nici de-ar fi fost cu mintea limpede – şi se simţi brusc copleşit de oboseală.

Tribunul Faber închise ochii şi se lăsă în voia leşinului, iar mintea sa – sau sufletul, sau sinele său, sau daimonul său – îi părăsi trupul pentru moment şi se ridică puţin deasupra solului nisipos, ca să privească mai de aproape stânca aceea ciudată. Iar sinele său îşi spuse că, în mod normal, stânca aceea nu i-ar fi trezit niciun fel de întrebări şi că toată chestia era o aiureală provocată de febră, de insolaţie, de lipsa de apă şi de disperare, dar că, dacă tribunul declanşase o acţiune ciudată şi inexplicabilă, de-un anumit soi, care îi fusese de folos şi în alte împrejurări din trecut, atunci măcar să ducă lucrurile până la capăt şi să cerceteze cât de cât piatra aceea afurisită.

În calitate de entitate spirituală, adică imaterială, sinele nu dispunea de membre şi de posibilitatea de a folosi unelte, aşa că se mulţumi să privească capătul stâncii, cel care ieşea din grămada de nisip. Observă nişte semne săpate în piatră, nişte hieroglife pe care nu le pricepea – pentru că, sincer vorbind, tribunul Faber îi cam dispreţuia pe hattieni, ca şi pe toţi cei care nu erau latgani măcar prin educaţie, dacă nu prin naştere, aşa că nu acordase nicio atenţie culturii locale, pe care o considera pompoasă, spectaculoasă într-un mod inutil, lipsită de simţ practic şi plină de superstiţii caraghioase. Cu toate acestea, semnele acelea – nişte liniuţe ondulate – îi sugerară sinelui tribunului că înseamnă apă.

Adică, concluzionă sinele, e posibil ca piatra aceea să marcheze locul în care se află o fântână.

Dacă era vorba de apă, de fântână şi de posibilitatea de salvare de vieţi, sinele îşi zise că problema devenise una practică, fără legătură cu o entitate spirituală, aşa că decise să se întoarcă în trupul tribunului şi să-l lase pe acesta să rezolve problema în continuare.

Primus Concordius Faber se trezi brusc din leşin, cu convingerea bizară că era posibil să fi găsit o cale de salvare, atât pentru el, cât şi pentru oamenii săi.

Făcu un efort teribil, se ridică în picioare şi privi cu atenţie stânca la

umbra căreia zăcuse. Văzu liniile ondulate… se uită apoi în jur şi îi privi pe oştenii care zăceau nemişcaţi pe nisip. Unii dintre ei respirau încă, alţii păreau morţi sau atât de aproape de moarte încât nu-i mai puteai socoti printre cei vii… iar la umbra unei stânci zări un arcaş din trupele auxiliare de hattieni. Tribunul îşi spuse că acesta trebuia să cunoască hieroglifele sau măcar pe acelea mai importante, aşa că se împletici până lângă el şi-l zgâlţâi cu oarecare blândeţe, până când omul deschise ochii.

În primul moment, hattianul mârâi şi spuse ceva în limba lui, probabil ceruse să fie lăsat în pace. Apoi îl văzu pe tribun, iar anii îndelungaţi de disciplină militară îşi spuseră cuvântul. Se ridică în picioare şi încercă să ia poziţia de drepţi. Tribunul îi făcu semn să vină după el şi-l conduse sau, mai degrabă îl târî până la piatra cu pricina.

Arcaşul privi stânca, văzu hieroglifa… şi se trezi brusc, deveni subit lucid şi plin de energie. Probabil că-şi mobilizase toată puterea ce mai rămăsese în trupul lui sleit, văzând semnul ăla dătător de speranţă.

– La baza stâncii trebuie să fie o fântână, reuşi el să şuiere printre buzele crăpate de sete.

Cei doi se priviră – cu ochi care începuseră să fie plini de viaţă şi de speranţă –, se uitară în jur, văzură că nu aveau de la cine să primească ajutor, aşa că se lăsară în genunchi şi începură să împingă nisipul din vârful dunei. Spre surprinderea lor, treaba mergea destul de repede: nisipul era uscat şi aluneca uşor la vale. Piatra ieşea treptat la iveală, iar tribunul Faber descoperi că era un soi de obelisc, acoperit cu inscripţii. Probabil, îşi spuse el, textul povestea cine construise fântâna aceea şi în ce împrejurări. Şi, mai mult ca sigur, se aflau acolo şi nişte rugăciuni adresate zeilor… Oricum, nu avea timp de pierdut. Îşi făgădui că, atunci când totul se va termina cu bine, dacă avea să se termine cu bine, să ceară lămuriri unui preot înţelept, care să-i desluşească înţelesul acelor inscripţii. Deocamdată îl interesa mai mult dacă semnul din vârful obeliscului era adevărat, dacă undeva, în partea de jos a pietrei, se găsea apă şi adresă o rugă zeilor strămoşeşti să-i dea putere să sape până va ajunge la izvor.

Probabil că zeii latgani începuseră să-şi întindă zona de acţiune şi

asupra ţării Hatti, pentru că tocmai în clipa în care simţea că i se sfârşesc ultimele rezerve de energie – arcaşul hattian părea şi el a fi la capătul puterilor – degetele lui descoperiră sub nisip ceva ce părea a fi o lespede.

Tribunul se grăbi să împingă la o parte nisipul rămas şi văzu că la baza stâncii cu inscripţii se găsea un soi de capac de piatră. Hattianul, care reuşise să strângă din nou nişte rămăşiţe de energie văzând lespedea, se grăbi să-i sară în ajutor.

Reuşiră, chinuindu-se din greu, să urnească din loc capacul de piatră.

Şi descoperiră sub el un puţ săpat în stânca pustiului.

Din adâncul acestuia venea o miasmă de umezeală, se ridica o răcoare udă… iar Primus Concordius Faber simţi un fior de speranţă. Poate că avea să scape cu viaţă şi de data asta!

Se uită cu grijă în fântână. În pereţii acesteia erau săpate trepte, care duceau către străfundurile ei, din care se auzea un clipocit ademenitor…

Trebuia să ajungă la apă, să-şi potolească setea aceea ucigătoare, să-şi umezească buzele şi limba…

Se întrebă, o clipă, dacă avea să fie în stare să coboare până în fundul puţului şi, mai ales, dacă avea să reuşească să iasă din acesta… dar clipocitul apei şi umezeala ce se înălţa din străfundurile pământului erau atât de atrăgătoare, încât îşi zise că prefera să moară în fundul fântânii, potolindu-şi setea, decât să mai rămână în arşiţa care-l înnebunea.

Sigur, ar fi fost mai bine dacă ar fi coborât legat de o funie, ca să poată fi tras la suprafaţă după ce s-ar fi săturat de băut… poate ar fi fost şi mai bine dacă ar fi luat cu el o găleată, să aducă apă şi celor ce rămăseseră întinşi pe nisip… dar de unde să ia o funie şi o găleată, din moment ce abandonaseră toate bagajele în pustiu?

Arcaşul hattian îşi terminase ultimele resturi de energie şi se prăbuşise într-un leşin izbăvitor, chiar lângă marginea fântânii.

Tribunul coborî încet pe treptele alunecoase, păstrându-şi echilibrul cu multă greutate. Picioarele începură să-i tremure din cauza efortului, iar degetele mâinilor începuseră să-i sângereze în urma strădaniei de a se ţine de adânciturile săpate în piatră. Cobora lent, fără să ştie cât mai avea până la fundul puţului.

La un moment dat, piciorul îi alunecă pe piatra udă, degetele nu reuşiră să se prindă de vreo adâncitură, iar tribunul se prăbuşi în gol. Scoase un ţipăt fără vlagă, apoi simţi aproape imediat că lovise suprafaţa apei, care îi amortizase căzătura. Distanţa pe care o străbătuse în timpul căzăturii nu fusese mare, mai mare fusese spaima.. Se cufundă în lichid, apoi reuşi să iasă la suprafaţă şi descoperi că stratul de lichid îi ajungea până la piept.

Rămase o clipă cu capul deasupra apei, respirând zgomotos şi aşteptând să-i treacă sperietura. După care se cufundă din nou în apă, să-şi umezească pielea uscată de arşiţă şi plină de zgârieturi şi de răni provocate de izbiturile nisipului în timpul furtunii.

Când ieşi din nou la suprafaţă, se simţea ciudat.

Chiar foarte ciudat.

Nu zăbovi, încercând să priceapă senzaţia aceea nouă, ci începu să bea de zor, gândindu-se că va avea nevoie de mult timp ca să redea limbii şi buzelor elasticitatea lor naturală, să le transforme din nou în bucăţi de carne, după ce fuseseră transformate în piatră şi plumb…

Spre surprinderea sa, limba şi buzele îi redeveniră normale de îndată ce atinseră apa.

Lichidul din fântână părea a nu fi o apă obişnuită, ci o licoare cu puteri vindecătoare deosebite, îşi spuse tribunul Faber, încercând să înţeleagă ce se întâmpla cu el.

Pentru că începea să-şi dea seama că avusese parte de un miracol: nu numai că toate rănile, arsurile şi toate celelalte vătămări se vindecaseră subit, în contact cu apa din fântână, dar îi dispăruseră oboseala, foamea şi disperarea.

Era plin de energie, cum nu mai fusese de multă vreme. Puterile îi reveniseră, în ciuda faptului că răbdase de foame şi că mersese zile în şir fără să se odihnească suficient.

Privi în sus, spre peticul de cer ce se vedea la capătul fântânii, şi se apucă să se caţăre pe trepte. Nu-l mai deranja piatra alunecoasă şi ajunse la lumina zilei cât ai clipi.

Se uită în jur. Camarazii săi zăceau nemişcaţi în bătaia soarelui. Câţiva horcăiau cu greutate, dar majoritatea păreau că nu mai respiră.

Primus Concordius Faber oftă înciudat. Nu vedea nimic care să-i fie de folos. Porni în grabă de-a lungul şirului de soldaţi prăbuşiţi pe nisip şi, în cele din urmă, găsi ceva utilizabil pentru moment: o cască pe care unul dintre soldaţi o cărase cu sine din cine ştie ce motiv, probabil vreunul sentimental. Era singurul obiect pe care-l găsise până atunci care putea fi folosit drept recipient.

Se întoarse în grabă la fântână, coborî iute treptele, umplu coiful cu apă şi reuşi să urce la suprafaţă fără să verse prea mult din conţinutul acestuia.

Se opri lângă arcaşul hattian – atât pentru că acesta era cel mai aproape de fântână, cât şi pentru că părea mai în viaţă decât ceilalţi. Îi umezi buzele şi faţa cu o bucată de pânză ruptă din tunica sa, pe care o înmuiase în lichidul din cască. Hattianul deschise ochii şi-l privi cu recunoştinţă, cu luciditate, iar tribunul îi turnă câteva picături de apă în gura uscată de sete. Arcaşul îşi reveni în mod miraculos, sorbi singur două, trei îngiţituri, apoi se ridică în picioare şi se uită cu o admiraţie nedisimulată la Faber:

– Ce porunceşti să fac, stăpâne?

Tribunul nu stătu pe gânduri:

– Du-te de-a lungul şirului de oşteni şi caută ploşti, cupe, burdufuri, găleţi... orice obiect cu care să putem scoate apă din fântână.

Arcaşul dădu din cap şi plecă de îndată, plin de energie şi dornic să fie de folos. Se întoarse după vreo jumătate de oră, plin de praful

pustiului, dar cu braţele încărcate de lucruri: două burdufuri goale, câteva ploşti din lemn, în care fusese vin, un urcior de lut şi câteva căuşe cioplite în lemn. Şi două coifuri hattiene din piele, care puteau fi folosite, la nevoie, la cărat apă.

Între timp, tribunul Faber nu stătuse de pomană. Îi îngrijise, atât cât se pricepuse, pe soldaţii ce zăceau în jur, chiar şi pe cei care păreau că-şi terminaseră treburile cu lumea aceasta. Efectul lichidului scos din fântână – pentru că tribunul credea tot mai puţin că lichidul acela era pur şi simplu apă, apă obişnuită, de izvor – fusese uluitor: îi trezise la viaţă pe toţi cei care înghiţiseră măcar un strop din el, rănile atinse de o cârpă umezită se vindecaseră imediat, indiferent de gravitatea lor, iar oboseala dispăruse ca prin minune.

Pe măsură cu aducea la viaţă alţi şi alţi membri ai legiunii sale, tribunul îi punea la treabă – mai ales după ce arcaşul se întorsese cu burdufurile. Unii coborau pe rând în puţ, să aducă noi cantităţi de lichid, alţii erau trimişi de-a lungul urmelor lăsate în deşert, să adune arme, obiecte de tot felul şi – mai ales – trupurile camarazilor lor, chiar dacă aceştia păreau morţi.

Până la lăsarea asfinţitului, zona din jurul fântânii se umpluse de forfotă. Legionarii recuperaseră cea mai mare parte a echipamentului – vreo trei sferturi dintre oameni (pe unii îi scoseseră mai mult din întâmplare de prin mormanele de nisip din deşert) – şi ridicaseră o tabără.

Apoi, după ce terminaseră cu treburile, se strânseseră în formaţie, dornici să discute despre situaţia bizară în care se găseau.

Către dimineaţă, ajunseseră cu toţii la concluzia că descoperiseră un izvor fermecat. Nu era chiar izvorul tinereţii, din basmele pe care le ştiau cu toţii din copilărie, pentru că nu întinerise niciunul, rămăseseră cu toţii indivizi maturi, aşa cum fuseseră când plecaseră în pustiu, dar era evident un izvor tămăduitor, ce vindeca răni şi vătămături de toate felurile, un izvor dătător de putere şi de încredere şi – poate, deşi nu îndrăzneau să recunoască în mod deschis asta – un izvor al vieţii, pentru că unii dintre cei care stăteau la discuţiile acelea din tabăra întinsă sub lumina stelelor depăşiseră limita dintre lumi şi, cu toate acestea, se întorseseră printre cei vii…

Indiferent ce fel de izvor ar fi fost acela, lichidul din el era preţios şi nu-l puteau lăsa la îndemâna oricui.

În acelaşi timp, ştiau că nu cunoşteau în totalitate efectele acelui lichid. Cât avea să ţină efectul său? Avea să vindece şi a doua oară? Cineva ce fusese readus din lumea de dincolo putea să beneficieze şi altă dată de efectul său miraculos sau acesta se manifesta o singură dată?

Deocamdată erau cu toţii plini de putere şi nu simţeau nevoia să mănânce sau să se odihnească. Se întrebau însă dacă nu era o chestie temporară, dacă nu aveau să se prăbuşească brusc cu toţi la pământ, lipsiţi de vlagă, iar de data asta nu aveau să-şi revină la fel de uşor şi de miraculos.

Ajunseră cu toţii la concluzia că era mai sănătos să caute adăpost în lumea civilizată, lângă fluviu, unde să aibă la dispoziţie hrană şi loc de odihnă, precum şi oameni care să-i îngrijească, de li se va întâmpla ceva.

Dar cum să lase fântâna cea vrăjită la îndemîna oricărui trecător, care putea s-o descopere din întâmplare, aşa cum făcuseră ei? Tribunul îşi exprimă părerea că ar fi fost riscant să se mulţumească să pună la loc lespedea peste gura fântânii şi să acopere totul cu nisip – aşa cum făcuseră, probabil, ultimii indivizi care o folosiseră. În acelaşi timp, trebuia să păstreze posibilitatea de a regăsi izvorul magic, pentru că s-ar fi putut să mai aibă nevoie de puterile lui…

Discutară îndelung şi, în cele din urmă, stabiliră un plan ce li se păru rezonabil.

Apoi trecură la înfăptuirea lui.

Traseră capacul greu de piatră peste fântână, iar deasupra acesteia clădiră un morman de pietre grele, pe care nici cea mai înverşunată furtună de nisip n-ar fi putut să îl dea la o parte. Vârful obeliscului ieşea un pic din morman, dar nu într-atât încât să se vadă hieroglifele ondulate, care atrăseseră atenţia tribunului Faber. Apoi peste grămada de pietre risipiră nisip, clădind o dună solidă, greu de înlăturat.

Plasară în jur o serie de stânci imense, pe care să le poată identifica ulterior, dacă aveau să mai caute vreodată izvorul acela.

Pentru orice eventualitate, înainte de a închide ermetic fântâna, umpluseră cu lichid luat din ea toate burdufurile şi ploştile pe care putuseră să le recupereze, iar recipientele acelea aveau să constituie un tezaur al legiunii, bine păzit şi a cărui soartă aveau s-o hotărască doar împreună.

După care şterseră cu grijă orice urme din jurul dunei pe care o ridicaseră şi porniră în marş drept către răsărit, intenţionând să nu se abată niciun pic de la direcţia aceea. Mai devreme sau mai târziu aveau să ajungă la fluviu şi să însemneze în vreun fel locul în care ajunseseră din nou în lume. Aveau să ştie astfel că, pentru a găsi din nou izvorul cel fermecat, era nevoie să meargă direct spre apus, un timp egal celui de care avuseseră nevoie ca să ajungă din nou printre oameni, iar, după ce aveau să parcurgă distanţa aceea, urma să caute semnele pe care le lăsaseră şi să trudească din greu ca să dea la o parte toate pietrele pe care le grămădiseră peste capacul fântânii.

Adică ar fi fost nevoie de o muncă tare înverşunată ca să ajungă din nou la apă, dar, după părerea lor, merita efortul.

3

– Mărturisesc cinstit că la început n-am găsit nimic demn de apreciat la această ţară, sporovăia fericit Kostik, în timp ce gonea de zor de-a lungul drumului pustiu. Adică, după ce am trecut de hotar, iar clientul nostru cel cu cap de corb ne-a spus încotro trebuie să ne îndreptăm, ca să ne continuăm misiunea…

– Clientul nostru se numeşte Catalom, după cum a binevoit să ne spună în nenumărate rânduri, mormăi foarte morocănos Taravik. Un nume care nu-mi place în niciun fel.

– Da? se miră sincer pegasul. Mie nu-mi displace în mod aparte şi, dacă ne gândim bine, ar trebui să-l venerăm măcar un pic, pentru că este – măcar aici, în ţinuturile din jurul fluviului Hatti, zeul mesagerilor, curierilor şi al celor care trimit sau primesc mesaje. Adică, altfel spus, este zeitatea comunicării, a scrisului şi scrisorilor, a convorbirilor prieteneşti şi a tratativelor de tot soiul, a călătorilor şi a neguţătorilor. Trebuie să recunoşti că el ar trebui să fie divinitatea care ar urma să ne protejeze şi să ne apere în activitatea noastră de zi cu zi.

– Pe mine mă protejează Khator cel negru, care e un zeu adevărat, cu statuie din bazalt şi cu un templu măreţ, bombăni Taravik. Cum să venerez un individ cu cap de cioară? Mâine o să mă pui să mă rog la un individ cu cap de găină, care probabil are şi minte de găină şi căruia o să-i jertfesc o mână de grăunţe şi câteva râme…

Pegasul chicoti un pic, apoi se stăpâni şi spuse împăciuitor:

– Mie mi-e clar că acest Catalom te-a supărat cu ceva, dar nu reuşesc să-mi dau seama cu ce, pentru că n-am stat prea mult de vorbă. Ne-a spus unde trebuie să mergem, după care a dispărut, ca şi cum n-ar fi fost… Dacă nu ne-ar fi dat o scrisoare cu sigiulul său, pe care s-o arătăm în templele lui Ramon, unde urmează să fim găzduiţi în timpul călătoriei noastre, nici n-aş crede că l-am întâlnit cu adevărat…

– Păi tocmai din cauza scrisorii aceleia sunt supărat! izbucni Taravik, care se părea că fiersese în suc propriu destul de mult timp şi acum scotea supărarea din el. Adică, în loc să ne dea nişte bani cât să ne ajungă să ne plătim găzduirea la hanuri şi să ne rămână şi nouă de-un pahar de bere sau de vin, nenorocitul ăla cu cap de cioară…

– De corb, îl corectă amuzat pegasul.

– De gaiţă, nu se lăsă curierul. Adică, în loc să ne lase să ne îndopăm şi să bem după cheful inimii şi după baierele pungii, nenorocitul ne asigură cazare şi masă în temple!

Kostik se opri brusc în mijlocul goanei, stârnind un nor de praf. Asta însemna că era atât de mirat de cursul discuţiei, încât simţise nevoia să mediteze un pic, înainte de a-şi da cu părerea. Taravik, neobişnuit cu o asemenea oprire – pentru că i se întâmplase extrem de rar să-l vadă pe pegas frânând subit înainte de a vorbi, având în vedere că, după opinia curierului caftangiu, pegasul vorbea înainte să apuce să gândească, pentru că gura îi era mai iute decât mintea – fu luat prin surprindere şi aruncat în aer atât de puternic, încât făcu o tumbă foarte graţioasă şi ateriză în mijlocul drumului, drept în creştet.

Căzătura nu-l afectă prea mult, pentru că era tare de cap de felul său şi, în plus, purta pe ţeastă, ca întotdeauna în timp de călătorie, coiful cel mare de bronz. Coiful avea formă de găleată – adică avea partea de deasupra turtită şi netedă –, iar Taravik rămase în poziţie verticală, sprijinindu-se pe suprafaţa plană a coifului său. Dădea din picioare ca un gândac răsturnat pe spate şi scotea din când în când câte un geamăt sufocat. Pegasul îşi spuse că era puţin probabil ca fundul găleţii să-l menţină pe Taravik în poziţia aceea şi presupuse că partenerul său căzuse atât de puternic, încât se îngropase un pic

în suprafaţa drumului. Aşa că decise să-l ajute şi se întoarse cu spatele, după care îl izbi din răsputeri cu copitele. Taravik scoase un icnet şi făcu din nou o tumbă prin aer, iar de data asta căzu în picioare. Rămase un pic locului, apoi se scutură ca un câine ce abia ieşise din apă şi oftă:

– Prinde bine un pic de mişcare, din când în când, că am stat atâta timp în şa, că am amorţit…

După care îşi scoase coiful de pe cap – pentru că acesta se răsucise în timpul zborurilor sale prin văzduh şi ajunsese astfel încât deschizăturile pentru ochi se aflau acum la ceafă –, îl scutură de praf şi şi-l aşeză pe ţeastă în poziţia corectă. Apoi se uită la Kostik de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic şi spuse, cu glas calm şi indiferent:

– Nu ştiu de ce, dar am impresia că voiai să spui ceva…

– Bineînţeles că voiam să spun ceva, se grăbi să spună Kostik, care îşi revenise între timp şi apucase să-şi pună ordine în gânduri. Am impresia că eşti supărat pe clientul nostru, pentru că a stabilit că vom fi găzduiţi în temple, în timpul călătoriei pe care o vom face prin ţara Hatti…

– Bineînţeles că sunt! În ceea ce te priveşte, nu-mi imaginez că grajdurile templelor sunt mai prăpădite şi mai mizere decât cele de prin hanuri – ba dimpotrivă –, aşa că, din punctul tău de vedere, o s-o duci foarte bine. Dar experienţa mea legată de templele din diferite părţi ale lumii, pe care le-am colindat în tinereţea mea aventuroasă, mă face să cred că nici templele din ţara Hatti nu sunt altfel. Adică preoţii duc o viaţă de asceţi, se hrănesc cu bălării şi cu diferite rădăcini, iar de băut beau doar apă goală… Dacă înţelegi ce vreau să-ţi spun, mi-e teamă că o să mă aştepte zile grele, de flămânzeală cruntă, pentru că, după cum vezi, eu sunt un bărbat solid, care are nevoie de hrană multă şi consistentă…

Pegasul se uită cu milă la partenerul său, apoi încercă să-l încurajeze:

– Poate că situaţia nu-i chiar atât de rea. Din câte ştiu eu, în templele lui Khator se jertfeau tot felul de animale, iar cărnurile pe care nu le mânca zeul erau împărţite preoţilor… şi prietenul tău Rosarik, preot de seamă al aceluiaşi zeu, se îmbăta în fiecare zi, adică nu se

străduia să ducă o viaţă de ascet… Să nu mă înţelegi greşit, nu vreau să-i bârfesc pe preoţii lui Khator cel negru. Voiam doar să-ţi spun că nu toţi preoţii sunt adepţii ascetismului. E adevărat că nu ştiu foarte multe despre viaţa din templele din ţara Hatti, însă, în acelaşi timp, nu ştiu foarte multe nici despre calitatea hanurilor din acestă ţară, ca atare nu pot să-ţi spun care variantă e mai bună şi îţi propun ca până la o lămurire a problemei prin comparaţii făcute la faţa locului, să acceptăm ideea că angajatorul nostru a fost bine intenţionat şi că ne-a oferit soluţia cea mai bună, din punctul său de vedere. La urma urmei, trebuie să fii de acord că un zeu are alte posibilităţi financiare decât un om şi nu-mi imaginez că s-ar fi ruinat dacă ţi-ar fi dat o pungă plină cu bănuţi de aramă, ba cred că ar fi putut să strecoare în ea şi câteva monede de argint fără să-şi golească vistieria…

– Sunt convins! răcni furios Taravik. Tocmai de aia sunt atât de supărat. Dacă ar fi fost un sărăntoc, aş fi înţeles. Nu avea de unde şi gata. Dar, dacă poate şi nu vrea, înseamnă că-i zgârcit, iar mie nu-mi place să lucrez pentru zgârciţi!

Şi continuă să bombăne fraze pe care pegasul le înţelegea doar pe jumătate. Dar din ceea ce înţelegea îşi dădu seama că Taravik avea ceva cu oamenii zgârciţi, că i se întâmplaseră cândva, cu multă vreme în urmă, nişte lucruri neplăcute pe care nici acum nu reuşise să le uite, ceva legat de o prăjitură cu frişcă şi o jucărie care ar fi putut fi cumpărate de la un bâlci. Kostik îşi dădu seama că era vorba despre un subiect intim şi dureros, aşa că-şi propuse să schimbe vorba. Spuse, cu glas ce se dorea vesel şi nepăsător:

– Deci, după cum îţi ziceam ceva mai devreme, cu puţin înainte de a te apuca cheful să te dezmorţeşti stând în cap în mijlocul drumului, ca o persoană lipsită de orice responsabilităţi…

– Stai un pic! se răţoi Taravik, uitând brusc de bombănelile lui şi de prăjitura cu frişcă din altă eră geologică. Ce vrei să spui cu chestia asta: „Ca o persoană lipsită de orice responsabilităţi“?

– Exact ce-am spus! ridică tonul pegasul, în timp ce alerga de zor. Adică ceea ce ar înţelege din spusele mele orice persoană cu o inteligenţă cât de cât funcţională! Ditamai curierul, aflat în misiune, stă în cap în mijlocul drumului, ca un saltimbanc, ca un marţafoi! Ce crezi că ar fi zis Marieţa, adică jupâneasa Mariela, membră de vază a

breslei florarilor şi zarzavagiilor, dacă şi-ar fi văzut soţul cu cracii în sus, în mijlocul unei artere publice de circulaţie, unde putea fi zărit de oricine în postura aceea umilitoare? Fără a mai pomeni că soţul ei se dădea în spectacol într-o ţară străină, în care nu era cunoscut, deci locuitorii îşi puteau închipui orice despre el…

– N-au decât să-şi închipuie ce le doreşte pipota, se hlizi Taravik.

– Chiar dacă asta ţi-ar pune misiunea în pericol şi ar face ca viitorii clienţi să se gândească de două ori înainte de a-ţi mai încredinţa vreo misiune?

– Măi Kostik, zise Taravik împăciuitor, nu te mai enerva atât, că s-ar putea să-ţi pocnească vreun vas de sânge şi să damblageşti. Şi, după ce că eşti ciung de-o aripă, dacă o să fii şi paralizat pe jumătate, atunci chiar că n-o să mai găsesc niciun client! Cât despre faptul că am stat în cap în mijlocul drumului, mi se pare foarte interesant că-mi reproşezi chestia asta, de parcă tu n-ai fi avut niciun amestec! Mai bine termină fraza aia pe care ai început-o acum vreo zece leghe şi pe care n-ai reuşit s-o duci până la sfârşit…

– Păi nici nu mai ştiu despre ce vorbeam…

– Despre faptul că la început n-ai găsit nimic demn de apreciat în ţara asta. Adică am rămas cu impresia că, între timp, ai descoperit ceva care ţi-a schimbat părerea. Numai că… nu ştiu cum să-ţi explic… după ce am trecut graniţa şi ne-am întâlnit cu clientul nostru, nu s-a întâmplat nimic deosebit. Alergăm de o jumătate de zi pe un drum – ce-i drept, bine întreţinut – care se întinde de-a lungul coastei. Sigur, condiţiile sunt mai bune decât cele de la noi de-acasă, pentru că ne bucurăm de liniştea şi de singurătatea din pustiu, dar şi de răcoarea litoralului, iar, dacă am avea chef, am putea oricând să facem baie în apa mării… dar de asemenea bucurii am fi avut parte şi pe litoralul din Terimeea, plus că acela e mai roditor şi-i plin de livezi şi de vii, însă acolo, pe ţărmul mării, e ceva mai multă înghesuială, mai ales în timpul verii…

Pegasul rămase gânditor un moment, apoi recunoscu, dând dovadă de o sinceritate dezarmantă:

– Nu-mi mai amintesc ce voiam să spun. Ai dreptate, de când am

pătruns în interiorul ţării Hatti nu s-a întâmplat nimic care să-mi îmbunătăţească părerea despre ţara asta. E adevărat că nici nu s-a întâmplat ceva care să-mi strice părerea… dar, dacă mă gândesc bine, în timp ce alergam de zor mi-au venit în minte câteva lucruri despre ţinutul acesta şi probabil că informaţiile acelea, ce-mi apăruseră brusc în minte, m-au făcut să consider că ar trebui să am o părere mai bună despre ţara Hatti şi locuitorii ei.

– Înainte să te apuci să-mi povesteşti măcar o mică parte dintre cele pe care le ştii despre ţara pe care o vom vizita – pentru că sunt convins că o să-mi povesteşti, fie că sunt dispus să te ascult, fie că nu sunt – n-ai vrea să-mi explici ce-i cu mulţimea de zei cu care m-ai amenințat? Pentru că între timp n-am văzut decât unul singur şi nu simt să se fi aşezat vreunul pe coiful meu, deşi are partea superioară netedă, tocmai bună să stea comod pe ea cei trei zei şi o cincime la care am dreptul.

– He, he, se hlizi pegasul, fii atent ce îţi doreşti, că s-ar putea să se îndeplinească! Dacă ai fi avut răbdare şi m-ai fi lăsat să-ţi spun câte ceva despre ţinutul fluviului Hatti, atunci nu ţi-ai mai fi pus întrebări la care mintea ta nu-i în stare să găsească singură răspuns…

– Îmi place la tine faptul că respecţi aparenţele, mormăi pe un ton admirativ Taravik. Ai putea să-mi spui direct: „Măi Taravik, eşti un prost şi jumătate“, dar tu preferi să mă iei pe ocolite, să-mi explici că există lucruri la care mintea mea nu poate să găsească singură răspuns… De ce nu poate găsi singură răspuns, drăgălaşule? spuse el, cu glas blând, dar care, tocmai prin blândeţea sa, îi păru pegasului teribil de amenințător. Ce argumente ai ca să afirmi aşa ceva? SPUNE! răcni el, puternic şi fioros.

– N-am niciun argument, bâigui pegasul, speriat de moarte şi întrebându-se dacă partenerul său se ţicnise din cauză că picase în cap sau din cauză că i se răscopsese creierul în găleata de bronz încinsă de soare. N-am vrut să te supăr… a fost doar o glumă nevinovată…

– Ha, ha, ha! râse puternic şi plin de veselie Taravik. Măi Kostik, pe cât eşti de deştept, pe atât eşti de tâmpit! Te-ai bălegat pe tine de frică! Sigur că a fost o glumă nevinovată! Adică tu crezi că eu sunt

atent la toate prostiile pe care le spui de dimineaţă până seara? Mai glumim şi noi, să treacă timpul mai uşor, că aşa-i la drum lung…

– Că nu eşti atent la ce spun eu nu-i de mirare, se burzului pegasul, care se supărase cu adevărat. Mai bine de jumătate din spusele mele depăşesc nivelul tău de pricepere, aşa că mi se pare normal să nu fii atent la ele şi să le tratezi ca pe un simplu zgomot de fond. Însă mi se pare o obrăznicie fără margini să-mi consideri vorbele prostii! Aşa că n-o să mai scot o vorbă până când vom ajunge la capătul călătoriei!

– M-aş mira! exclamă plin de voioşie Taravik. Asta ar însemna să mergem foarte încet sau să folosim vreun mijloc de locomoţie…

– Dacă m-ai fi lăsat să-ţi povestesc câte ceva despre ţara asta, înainte de a mă jigni atât de grav, ai fi aflat că există posibilitatea de a străbate cea mai mare parte a drumului în calitate de pasageri…

– Nu cred, răspunse nonşalant curierul, pentru că nu avem bani ca să plătim transportul. Mă rog, exceptând cazul în care am fi transportaţi gratuit de nişte preoţi ai lui Ramon. Ştii, acum, când s-a nimerit să discutăm şi noi nişte lucruri serioase, îmi dau seama că nu ştiu mare lucru despre acest Ramon, despre cultul său, despre puterea preoţilor săi şi despre bogăţia templelor sale…

Pegasul îşi dădu ochii peste cap şi simţi dorinţa de a-şi pune imediat capăt zilelor. Reuşi să se stăpânească şi spuse în şoaptă (nu îndrăznea să ridice un pic glasul, de teamă că o să înceapă să urle):

– Dacă o să mă rogi frumos, o să-ţi povestesc tot ce ştiu şi despre Ramon, şi despre ţara Hatti…

– Dacă o să mă rogi frumos, o să-ţi dau voie să-mi povesteşti tot ce-ţi trece prin cap şi o să mă prefac că te ascult cu atenţie, îi replică hlizindu-se Taravik.

– Cine-i mai deştept cedează primul, bombăni Kostik şi trase puternic aer în piept, pregătindu-se s-o ia la goană şi să-şi înceapă povestea.

Iar Taravik se aşeză mai bine în şa, pregătindu-se să audă o grămadă

de lucruri interesante, o grămadă şi mai mare de lucruri plictisitoare şi – dacă avea un dram de noroc – şi câteva lucruri folositoare.

– După cum îşi închipuie oricine are un pic de inteligenţă în scăfârlie, începu pe un ton sfătos şi didactic pegasul, ţara Hatti se numeşte aşa din cauza fluviului Hatti…

– N-aş fi crezut! exclamă Taravik, încercând să pară cât mai sincer.

Kostik tăcu pentru o clipă şi se prefăcu că se împiedică, aruncându-şi partenerul în sus. Numai că, atunci când acesta căzu în şa, niciunul dintre cei doi nu se simţi în largul său şi icniră amândoi. După ce-şi traseră sufletul, Kostik îşi reîncepu prelegerea:

– Fluviul curge printr-o vale de lăţime medie pentru un fluviu atât de lung sau, dacă ar fi să-i credem pe cei care au măsurat-o, de vreo şase sute de coţi hattieni. În mod normal – adică trei sferturi de an – apa umple mai puţin de o treime din lăţimea albiei. Însă primăvara, atunci când în munţii din care izvorăşte fluviul, plouă în neştire, Hatti se revarsă şi umple toată valea, dintr-o margine în cealaltă.

– Păi cam aşa se întâmplă cu toate râurile şi fluviile, adică nu văd nimic ieşit din comun.

– Ai dreptate, răspunse concesiv pegasul, iar Taravik se întrebă unde greşise şi ce festă avea să-i joace prietenul său. Numai că apa aceea cară din pădurile pe care le străbate la începuturile cursului său o mare cantitate de mâl foarte roditor, pe care îl depune în lunca pe care a inundat-o. Iar, după ce apele se retrag, oamenii aruncă seminţe în mâl şi obţin o recoltă foarte bogată…

– Bravo lor, mormăi Taravik. Şi în ce măsură ne priveşte chestia asta pe noi?

– În afară de mâlul ăla lăsat de ape în lunca inundabilă, nu există niciun petic de pământ roditor în toată ţara asta, spuse Kostik. Adică locuitorii s-au strâns în jurul fluviului, pentru că în alte părţi ar muri de foame şi de sete. Se zice că undeva, prin deşert, ar exista câteva oaze, dar sunt mici şi sărcăcioase, pot fi folosite doar ca locuri de popas pentru cele câteva caravane care îndrăznesc să străbată anual pustiul.

– Interesant, mormăi din nou Taravik. Adică, dacă înţeleg eu bine, oamenii ăştia nu au nevoie de drumuri, pentru că locuiesc pe malurile fluviului, aşa că le este mai la îndemână să circule cu bărcile pe apă decât să alerge călare prin pustiu…

– Bravo, Taravik! îl lăudă pegasul. Vezi ce înseamnă să discuţi cu cineva inteligent? Ţi se dezvoltă şi ţie inteligenţa.

– Deci, ca să continui să gândesc conform celor spuse de tine până acum, am face bine să închiriem o barcă şi să navigăm cu ea pe fluviu, oprindu-ne la fiecare templu al lui Ramon, până o să ajungem la destinaţie…

– Vezi ce înseamnă să nu asculţi până la sfârşit? spuse Kostik, încântat de sine. Dacă ai fi avut răbdare, ai fi aflat că lucrurile nu stau chiar aşa.

– Bine. Eram convins de asta, spuse calm Taravik. Am vrut doar să-ţi arăt că am fost atent şi că am înţeles tot ce mi-ai spus.

– Nici nu mi-am imaginat că ai să te plictiseşti atât de iute, se hlizi pegasul. O să vedem noi cât de atent o să fii în continuare şi cât de multe o să pricepi peste vreo jumătate de oră. Până atunci, trebuie să-ţi spun că malurile ce mărginesc fluviul sunt suficient de înalte pentru ca apele să nu inunde decât lunca. Aşadar, aşezările omeneşti sunt situate pe aceste maluri, în vecinătatea apei –, adică suficient de aproape pentru ca să aibă apă din belşug şi să fie aprovizionate cu hrană, dar suficient de departe ca să nu fie afectate de inundaţii.

– Mi se pare normal, bombăni Taravik.

– Chestia e că pe malul drept al fluviului se află coline înalte şi stâncoase, situate în apropierea văii. Adică nu rămâne loc pentru aşezări omeneşti importante. De aceea pe malul drept se află doar câteva sate mărunte, aşezări temporare ale celor ce lucrează pământul din partea aceea, în timp ce oraşele, templele şi majoritatea satelor se află pe malul stâng, unde terenul este neted şi potrivit să ridici clădiri şi aşezări.

– Foarte interesant! mormăi Taravik, mai mult ca să se bage în vorbă; şi, dacă tot deschisese gura, se gândi să profite de ocazie. Spune-mi

şi mie ceva: Cum deosebeşti malul stâng de malul drept?

– Simplu: te aşezi cu spatele spre locul din care vine apa, privind spre locul în care curge aceasta. În dreapta ta e malul drept, în stânga e malul stâng. Ai înţeles?

– Da, e o chestie simplă, răspunse Taravik, zăpăcit de tot. E chiar foarte simplă, cu condiţia să ştii din ce parte vine apa şi în ce direcţie se îndreaptă. De exemplu, suntem acum pe malul mării. Pe care mal suntem: pe cel drept sau pe cel stâng? Iar malul mării din Terimeea – pentru că, de fapt, este aceeaşi mare – este şi el drept sau stâng, ca şi cel de aici? Nu te supăra că te întreb, dar, după cum ştii prea bine, malul mării îşi tot schimbă direcţia, iar apa mării – pe care în Terimeea o vedem spre asfinţit – este aici în nordul nostru.

Kostik se gândi câteva clipe, apoi spuse înciudat:

– Ai un talent deosebit să zăpăceşti lumea! În loc să fii atent şi să înveţi câte ceva, cauţi chichiţe ca să mă pui în încurcătură! Bagă în ţeasta aia mare şi goală: mal drept sau stâng au numai apele curgătoare, pentru că numai la acestea poţi să stai cu spatele spre locul din care vin şi cu faţa spre locul în care curg! Ai priceput?

– Am priceput. Şi apele stătătoare? Alea ce fel de maluri au?

– Nu ştiu. Presupun că malul de miazăzi, de miazănoapte, de răsărit şi de asfinţit. Nu ţi-e suficient?

– Pentru moment, cred că da. Dar, rogu-te, continuă povestea despre fluviul Hatti şi malurile sale.

– Deci, după cum îţi spuneam, aşezările omeneşti au fost stabilite de-a lungul fluviului, pentru că numai în vecinătatea acestuia se poate vieţui. Ele au fost construite pe malul mai înalt, unde nu ajung inundaţiile. Ca să fii lămurit şi să nu mai întrebi mai târziu: nu ai cum să ridici o clădire în luncă, pentru că ar dărâma-o inundaţiile şi pentru că temelia ei s-ar scufunda în mâlul moale, aşa că trebuie s-o construieşti pe malul înalt şi pietros, dar suficient de aproape de apă şi de mâncare. Ai priceput?

– Cred că da, spuse Taravik, destul de convins.

– Ţi-am mai explicat că pe malul drept nu e loc suficient pentru localităţi mai mari, dar că pe cel stâng sunt o mulţime de localităţi, şi mari, şi mici.

– Şi asta am priceput.

– Bine. Trecem mai departe. Pământurile cultivabile se găsesc pe ambele maluri ale luncii, deci ţăranii circulă dintr-o parte în alta cu bărcile, ca să-şi lucreze ogoarele, să transporte recolta, să pescuiască şi să strângă stuf şi ierburi de baltă. Mai mult, mărfurile grele, cum ar fi piatra pentru temple şi pentru statui – adusă de la mare distanţă –, sunt cărate cu bărci imense, pe apă.

– Adică, aşa cum am spus eu însumi mai devreme, pe apă se poate transporta orice, inclusiv călători, spuse mândru de sine Taravik.

– Exact. Cu toate acestea, te rog să faci un efort de imaginaţie şi să încerci să-ţi inchipui ce se întâmplă în perioada marilor inundaţii.

– Ce să se întâmple? se minună Taravik. Pe vremea când eram tânăr şi mă ocupam cu vînatul caprelor izorgee în munţii Trebizondei – cred că ţi-am mai povestit despre asta –, am văzut ce înseamnă o viitură în munţi. Apa dărâma copaci, căra la vale stânci… făcea prăpăd. Sigur, sunt convins că viitura se potoleşte în mare parte până ajunge la câmpie, dar îmi închipui că nu-i tocmai sănătos să încerci să străbaţi fluviul cu o bărcuţă, în anotimpul acela…

– Exact. Adică în anumite perioade ale anului e nevoie şi de nişte drumuri terestre, nu numai de cele fluviale. Mai mult: tocmai ţi-am povestit că pe malul stâng sunt amplasate majoritatea localităţilor din ţara Hatti. Asta înseamnă că distanţele dintre ele nu sunt tocmai mari şi pot fi străbătute pe jos sau călare, fără multă greutate. De aceea există un sistem de drumuri care străbat deşertul, legând aceste localităţi, drumuri ce se găsesc în apropierea ţărmului fluviului, aşa că un călător nu se poate rătăci, pentru că e suficient să părăsească drumul şi să se îndrepte în direcţia apei, ca să ajungă repede într-un loc în care poate primi ajutor.

– Deci, ca să concluzionăm, spuse Taravik, cu voce clară şi sigură. Având în vedere că majoritatea aşezărilor din ţara Hatti sunt pe malul stâng al fluviului, înseamnă că şi drumurile sunt pe acest mal,

deci ar trebui să ajungem în cealaltă parte a apei, pentru că, după cât mă duce pe mine mintea, noi suntem acum în partea dreaptă a fluviului.

– Extraordinar! se minună Kostik. Nu-mi imaginam că ţi-am explicat atât de bine, încât ai reuşit să deduci de unul singur şi fără să-ţi explice cineva pe ce mal ne aflăm!

– Meritul profesorului a fost mare, dar al elevului a fost şi mai mare, spuse cu modestie Taravik.

– Totuşi concluzia la care ai ajuns este eronată, îi explică pegasul, iar vina este numai a mea. Pentru că există un drum şi pe malul drept – e adevărat, mai puţin umblat şi folosit mai mult de rege, când îşi duce armata în nordul ţării, la război –, dar, având în vedere că templele, inclusiv cele ale lui Ramon, sunt pe malul stâng, ar trebui să traversăm fluviul de fiecare dată când vrem să poposim în vreun templu. Plus că, drumul fiind pustiu, nu găseşti pe el niciun han… adică nu merită să-l foloseşti, dacă nu te grăbeşti în mod deosebit şi nu ai desagii plini cu mâncare şi băutură…

– Atunci, ce propui să facem?

– Cea mai simplă soluţie e să mergem drept înainte. O să ajungem curând în Taroh, un oraş mare, plin de temple şi de statui, aşezat pe braţul care mărgineşte delta fluviului în partea din dreapta. Acolo o să căutăm templul lui Ramon şi o să cerem sfatul preoţilor. Sunt convins că ei o să ne explice cum putem să ajungem pe malul stâng, poate chiar o să ne dea şi o mână de ajutor…

– Aşa eşti tu, un optimist incurabil, care n-o să se vindece niciodată, bombăni Taravik. Bine, aşa o să facem. Şi, până ajungem, despre ce o să-mi mai povesteşti?

– Nu te-ar interesa să ştii câte ceva despre Ramon?

– He, he, râse Taravik. Nu, nu m-ar interesa să ştiu câte ceva despre Ramon. De ce îţi închipui că m-ar interesa? Ţi-am explicat de mai multe ori că singurul zeu cu care am avut de-a face a fost Khator. Dar, dacă mă gândesc bine, cred că n-o să încerc să te opresc să-mi vorbeşti despre Ramon, pentru că, dacă nu ţi-ai descărca tolba cu

poveşti, ai fi bosumflat toată ziua şi nu m-aş mai înţelege cu tine. Pun pariu că ai avea grijă să mai cad de vreo două ori în cap… sau mi-ai trage nişte copite când o să stau cu spatele le tine şi mi-ai rupe vreo două coaste… că ştiu eu cu cine am de-a face…

Pegasul fu nevoit să se oprească din goană, pentru că se sufoca de indignare. Rămase în mijlocul drumului şi întoarse capul să-l privească pe Taravik. După ce reuşi să respire, spuse furios:

– Dă-te jos! De-acum încolo o să mergi pe propriile tale picioare, până când o să ţi se tocească tălpile şi călcâiele!

Taravik, care părea că nu-i luase ameninţarea în serios, coborî tacticos din şa şi zise:

– Trebuie să-mi iau şi bagajele sau pe alea o să le cari în continuare?

Kostik se gândi un pic, apoi răspunse calm:

– Bagajele o să rămână la mine, ca să fiu sigur că n-o să mă vinzi vreunui geambaş, ca să-ţi cumperi cu banii luaţi pe mine vreun dromader răpciugos, care să-ţi semene leit şi la înfăţişare, şi la minte, ca să vă pupaţi în bot toată ziua şi să fiţi fericiţi! Şi să văd eu cum o să te descurci în templul lui Ramon fără scrisoare şi fără să fii în stare să explici preoţilor unde trebuie să ajungi!

Taravik medită un pic, pentru că ameninţarea pegasului nu mai putea fi ignorată, se părea că gluma se transformase în ceva serios. Se uită la Kostik bănuitor, apoi întrebă, ca şi cum prietenul său ar fi înnebunit subit:

– Tu chiar nu mai ştii de glumă? Sau te-a bolunzit soarele ăsta din altă ţară?

– Glumă? Care glumă? Ţi se pare o glumă să mă acuzi că o să te lovesc mişeleşte, când o să stai cu spatele la mine? Da, ce glumă bună! Mă prăpădesc de râs!

– Ai dreptate. Nu-i o glumă bună. În schimb, spuse plin de sarcasm Taravik, aia cu dromaderul care-mi seamănă leit, la minte şi la înfăţişare, şi pe care o să-l pup în bot toată ziua e foarte reuşită, pe cuvântul meu!

– Nu-i aşa? spuse Kostik, foarte încântat.

– Zei atotputernici, luaţi-mi viaţa chiar în clipa asta, până nu mă strâng singur de beregată! Cu ce v-am greşit de m-aţi pedepsit atât de rău? Mărite Ramon, zeu al răzbunărilor înfiorătoare, îmi cer iertare dacă te-am supărat fără să vreau, dar te rog să mă pedepseşti altfel, nu obligându-mă să ascult aşa-zisele glume ale lui Kostik!

– Dacă ai fi avut un pic de răbdare, ai fi aflat că Ramon nu-i zeul răzbunărilor înfiorătoare, se răţoi Kostik. Şi tu ai fost cel care a început cu insultele şi cu glumele proaste! Nu că m-aş fi aşteptat la unele mai bune din partea ta…

Cei doi rămaseră privindu-se pe sub sprâncene, apoi pe Taravik îl apucă râsul. Printre hohote, reuşi să spună:

– Nu mi-aş fi inchipuit că poţi să fii gelos pe un dromader necunoscut. Şi cu atât mai puţin mi-aş fi închipuit că ai o minte atât de spucată, încât să mă imaginezi pupându-mă în bot cu un cămiloi bălos! Cred, dragul meu, că te-a bătut soarele în creştet sau mai degrabă ţi s-au zăpăcit gândurile în ţeastă pentru că n-ai vorbit suficient. Fiindcă, îmi spun eu, care-s mai prost de felul meu, se pare că nu ţi-a ajuns cât ai pălăvrăgit de când am ieşit din Calmeea. Ah, bine că mi-am adus aminte! De când am ieşit din ţara obdinilor şi am putut să mai schimbăm şi noi din când în când câte o vorbă, ai mai văzut străini care îşi schimbau înfăţişarea şi care se furişau în urma noastră?

Kostik începu să tremure de enervare şi răcni în gura mare:

– Şi te mai minunezi că lumea dă cu copitele în tine! Eşti mai rău ca un măgar, măi Taravik, şi mărturisesc cinstit că nu mă aşteptam la aşa ceva din partea ta!

Curierul caftangiu se uită la pegas cu o uimire atât de sinceră, încât acesta începu să regrete că se enervase şi mormăi:

– Drăgălaşule, ştii foarte bine că de când am pătruns în deşert şi până în clipa asta nu am întâlnit alţi oameni în afara celor de la punctul de control, când am trecut graniţa. Unde să fi văzut străini care se furişau? Poate doar în închipuirea mea…

– Păi, de fapt, mărturisi Taravik, asta am vrut să ştiu: dacă ai văzut nişte străini, acolo unde nu trebuia să-i vezi. Dacă o să-mi dai voie, o să-ţi explic imediat de ce sunt atât de îngrijorat şi de preocupat: pentru că în Calmeea era o asemenea înghesuială, încât e posibil să se fi strecurat în mulţime şi indivizi răuvoitori. Dar pe drumul ăsta pustiu, orice ai fi văzut ar fi fost doar o halucinaţie trimisă de Zâna Morgana, aşa că faptul că n-ai zărit nimic e semn de sănătate mintală…

– Mulţumesc de opinie, mormăi sarcastic Kostik.

– … şi de îngrijorare, continuă netulburat Taravik, pentru că indivizii care au încercat în două rânduri să mă omoare ar putea să încerce din nou, atunci când o să ajungem în oraşele aglomerate din ţara Hatti…

– Păi noi o să evităm oraşele, spuse foarte calm pegasul. Având în vedere că majoritatea templelor lui Ramon sunt în afara oraşelor – în apropiere acestora, pentru ca mulţimile de credincioşi să ajungă uşor şi să participe la sărbători, dar nu în localităţi, pentru ca preoţii să-şi vadă liniştiţi şi nestânjeniţi de treburile lor –, iar noi vom fi găzduiţi în temple, vom încerca să avem cât mai puţin de-a face cu îngrămădeala.

– Şi care, mă rog, sunt treburile acelea atât de importante cu care se ocupă preoţii aceia, de au nevoie de izolare şi linişte? deveni brusc curios Taravik, uitând la fel de brusc de îngrijorarea pe care şi-o manifestase cu câteva clipe mai înainte.

– Urcă în şa şi taci din gură, dacă vrei să ştii, îi ordonă Kostik, iar prietenul său nu aşteptă o a doua invitaţie.

Pegasul o luă la goană şi, pe măsură ce alerga de zor, povestea de zor:

– Ramon este zeul cel mai important al hattienilor. El este divinitatea soarelui şi este înfăţişat cu cap de bivol, pentru că Ramon este bivolul care trage carul soarelui pe cer. De el depind anotimpurile, adică, în primul rând, inundaţiile periodice ale fluviului. Ramon este zeul cel mai bogat, are o mulţime de temple şi i se aduc o mulţime de jertfe, pentru că locuitorii ţării depind de inundaţii, iar, dacă zeul

s-ar supăra şi fluviul n-ar mai aduce mâlul roditor, toată ţara ar suferi îngrozitor. În templele sale, preoţii studiază cerul şi întocmesc calendare, prevăzând cu exactitate zilele în care apele vor începe să crească, pentru ca oamenii să părăsească zona periculoasă. Templele sunt, în acelaşi timp, depozite în care sunt păstrate rezerve de hrană pentru anii secetoşi, iar preoţii sunt atât de bogaţi, încât în nenumărate rânduri l-au împrumutat cu bani şi cu bunuri pe rege, atunci când statul a fost la ananghie. Mai mult, în anumite împrejurări, când ţara a fost cotropită de străini, iar regele şi familia sa au fost măcelăriţi de cuceritori, din rândul preoţilor lui Ramon au fost aleşi întemeietori de noi dinastii, care au condus lupta împotriva străinilor şi au obţinut iarăşi independenţa ţării.

– Foarte interesant, mormăi Taravik. Încep să cred că s-ar putea să nu regretăm că vom fi găzduiţi în templele unui zeu atât de bogat… Pe de altă parte, nu sunt lămurit dacă misiunea noastră are vreo legătură cu Ramon… Trebuie să aibă, altfel nu ni s-ar fi oferit ospeţie în casele lui…

– Aş fi încântat dacă aş putea să-ţi dau un răspuns la această întrebare care, de altfel, mă preocupă şi pe mine. Însă, după cum ştii prea bine, clientul nostru, Catalom, ne-a cerut doar să ajungem la Kazaroh, acolo urmând să aflăm care e misiunea noastră… Având în vedere că, după cunoştinţele mele, acolo nu-i niciun templu al lui Ramon, e foarte posibil ca această puternică zeitate să nu fie implicată în treaba pe care trebuie s-o ducem la bun sfârşit.

– Kazaroh… Kazaroh… mormăi Taravik. Parcă am mai auzit undeva numele ăsta… numai că nu-mi amintesc unde…

– Dar de piramide ai auzit? întrebă cu un soi de curiozitate maladivă pegasul.

– Sigur că am auzit, răspunse calm Taravik. Toată lumea a auzit de piramide. Cele mai vechi monumente din istoria lumii, cele mai uriaşe, cele mai uimitoare, considerate una dintre minunile lumii. Piramidele de la Kazaroh. Sigur că am auzit. Orice copil de şcoală a învăţat despre ele. Doar că n-am aflat de ce li se spune piramidele de la Kazaroh, când ar fi fost mai simplu să li să spună doar piramide…

– Pentru că sunt clădite la Kazaroh, nătângule! răcni disperat

pegasul.

– Stai un pic, că astăzi pricep mai greu, spuse zăpăcit Taravik. Adică vrei să spui că denumirea este piramidele pauză de pauză la pauză Kazaroh? Nu piramidele-de-la-kazaroh, într-un cuvânt? Şi că numele Kazaroh este numele unei localităţi?

– Păi, dacă trebuie să ajungem la Kazaroh, nu crezi că trebuie să fie numele unui loc? Nu ştiu dacă-i o localitate, adică nu cred că-i un oraş, dar trebuie să existe acolo nişte temple, nişte prăvălii cu suvenire pentru turişti şi, mai mult ca sigur, un han unde vizitatorii să se răcorească şi să mănânce ceva…

– Ce chestie! Nu mi-aş fi închipuit! Adică vrei să spui că o să aflăm ce misiune avem abia după ce o să vizităm piramidele? Mamă, mamă, dacă ştiam că-i aşa, o luam şi pe Marieţa cu mine, să vadă şi ea minunea lumii!

Vreo zece minute, Taravik continuă să exclame fericit, să scoată nişte sunete pe care le pricepea doar el, pentru că pegasul nu reuşea să înţeleagă decât „mamă, mamă“, „piramide“ şi „ce chestie!“ Trebuie ştiut, ca o scuză pentru Taravik, că pegasul nu era foarte obişnuit să asculte şi să înţeleagă spusele altora, aşa că e posibil ca Taravik să fi fost coerent în exprimare, iar vina să fi fost numai a lui Kostik.

Oricum, după ceva timp Taravik se potoli, iar pegasul profită de ocazie ca să-şi reia expunerea.

– Având în vedere că doreai să ştii ce-i cu cei trei zei şi o cincime, câţi revin pe cap de hattian, trebuie să ştii că locuitorii acestei ţări au o mulţime inimaginabilă de zei minori, al căror rost îl înţeleg doar ei. Sincer vorbind, cei de la care am căpătat informaţii despre ţara asta n-au fost în stare să-mi explice de ce sunt zeificaţi boii sacri, crocodilii sacri, ibişii sacri, scarabeii sacri şi alte mii şi zeci de mii de lighioane, cărora li se ridică temple sau altare, li se asigură o existenţă luxoasă cât trăiesc, iar după moarte trupurile lor sunt depuse în morminte monumentale… Pe lângă lighioanele zeificate, mai există şi zei minori care sunt cu adevărat zei, adică sunt făpturi supranaturale, cu puteri deosebite, dar care nu au responsabilităţi cosmice…

– Măi Kostik, ce băiat bun ai fi tu dacă ai vorbi pe înţelesul tuturor…

– Adică pe înţelesul tău.

– Chiar aşa…

– Bine. Hai să nu mai vorbim despre zeii minori, că nici mie nu-mi sunt clare lucrurile. Eu zic să ţii minte doar că există o cantitate foarte mare de zei de felul ăsta, iar când o să ajungem în zonele locuite va trebui să fim foarte atenţi să nu călcăm pe vreunul.

– Păi e destul de greu să calc pe vreunul, că stau călare pe tine, deci tu eşti ăla care trebuie să fie atent, se hlizi Taravik.

– Ai şi tu dreptate, măcar din când în când, oftă Kostik. Bine. Hai să-ţi spun câteva cuvinte despre alţi zei principali ai hattienilor. Nu ştiu în ce măsură o să avem de-a face cu ei, dar cred că-i bine să cunoşti câte ceva despre divinităţile alea. Pentru orice eventualitate. Aşa că ciuleşte bine urechile şi fii atent! O să mă străduiesc să fiu cât mai scurt, ca să nu oboseşti prea mult…

– Gata, dă-i drumul! Sunt pregătit!

– Bazeh este zeiţa iubirii. Are un trup fermecător, de femeie minunat de frumoasă, şi cap de pisică. Tamil este zeul războiului, e un bărbat tânăr şi puternic, cu cap de leu. Papih este zeul negoţului, înfăţişat ca un bărbat între două vârste, gras şi cu cap de hipopotam…

– Stai un pic, se repezi Taravik. Dacă îm aduc bine aminte, atunci când mi-ai vorbit despre Catalom, clientul nostru, ai spus că e zeul mesagerilor, al scrisului şi comunicării, dar şi al negoţului. Acum vii şi-mi spui că zeul comerţului e un individ gras, cu cap de hipopotam. Şi, ca să fii convins că nu vorbesc aiurea, vreau să ştii că pe vremea când eram vânător am ajuns – o singură dată – pe valea râului Loca-loco, şi acolo am văzut hipopotami, aşa că ştiu cum arată lighioaiele alea…

– Taravik, dragule, nu încetezi să mă surprinzi! exclamă Kostik. Da, ai înţeles foarte bine, Catalom este, printre altele, şi zeul unui anumit fel de comerţ. Atribuţiile sale principale sunt legate de tratative, de comunicare, de diplomaţie şi de târguială, de negociere. El este zeul

comerţului mărunt, al negustorilor ambulanţi, care colindă străzile şi se târguiesc cu cumpărătorii. Papih este zeul negustorilor care colindă mările şi aduc mărfuri scumpe şi rare din ţări îndepărtate. Sau care cumpără şi vând recolte întregi, care aprovizionează armate şi oraşe, adică prietenul nostru Catalom ciuguleşte şi el câte ceva, în timp ce Papih, fiind dolofan, lucrează numai cu cantităţi pe măsura înfăţişării sale.

– Bine. Am priceput, spuse Taravik. Şi, având în vedere că hattioţii au o mulţime de zei, presupun că au câte unul pentru fiecare meserie, pentru fiecare cultură şi pentru fiecare băutură…

– Păi nu au decât o singură băutură, care-i foarte bună în ţara asta. De altfel, ei au inventat-o.

– Serios? Şi care-i aia?

– Berea, dragă Taravik. Berea de orz.

– Adică vrei să spui că n-au vin?

– Păi, n-au unde să cultive vii, îi explică liniştit Kostik. În luncă n-are cum să crească, pentru că-i inundată în fiecare an, aşa că acolo se pot cultiva doar cereale, legume şi zarzavat. Adică numai plante anuale, nu şi cele perene. Iar în restul ţării pământul e sterp, nu creşte nimic pe el…

– Adică amărâţii ăştia n-au fructe? se bosumflă Taravik.

– Pepeni de toate felurile şi altele, care-s plante anuale. Şi mai au ceva migdali, curmali şi smochini, care cresc cu mare chin pe marginea pietroasă a malului, dacă îi uzi cu multă grijă… Hai să terminăm cu zeii, ca să ne vedem liniştiţi de drum, spuse pegasul. Că voiam să-ţi pomenesc şi de Cambeh, zeul morţii şi al lumii subterane, un bărbat uscăţiv, cu cap de şacal…

– Ia te uită! exclamă deodată Taravik, fără să-i pese că-şi întrerupea prietenul. Ce minunăţie!

Pegasul îşi ridică privirea şi zări ce-l făcuse pe Taravik să se minuneze: în faţa lor se întindea o suprafaţă verde şi plină de viaţă, care contrasta puternic cu deşertul sterp prin care alergaseră până

atunci. Din când în când, vântul bătea dinspre zona aceea plină de culoare şi aducea cu el miros de apă, de mâl, de ierburi proaspete şi de putregai, de roade gustoase şi de flori.

– Am ajuns la delta fluviului, spuse calm Kostik. După cum era de aşteptat.

– Ştii ceva? spuse Taravik, cu glas de copil care ajunge la intrarea în bâlci şi nu ştie încotro s-o ia mai întâi. Aş vrea să ne apropiem ceva mai mult de delta asta…

– Păi drumul duce spre ea, aşa că o să ne apropiem, că doar n-o să pornim înapoi spre casă înainte să ne ducem misiunea la bun sfârşit…

– Şi după aia să ne oprim un pic, că vreau să privesc bine o asemenea risipă de vegetaţie şi de apă. Sunt convins că delta e plină de păsări şi de peşti… poate o să văd şi un hipopotam, că a trecut o viaţă de când n-am mai zărit unul…

– Sigur, dragul meu. O să stăm şi o să ne holbăm până o să te apuce foamea, pentru că privitul nu-i o activitate săţioasă, după cum ştii prea bine. Iar atunci o să mă îndemni să fug cât mai iute până la Taroh, ca să căutăm un templu al lui Ramon…

– Şi, bineînţeles, dacă o să goneşti în graba mare, va trebui să vorbeşti fără încetare, căci altfel o să te sufoci, aşa că mă întreb dacă nu cumva tu vei fi cel care va ieşi în câştig din toată treaba asta, spuse extrem de calm Taravik. Aşa că, dacă mă gândesc bine, o să te las pe tine să hotărăşti dacă vom face vreun popas sau nu şi cât va dura popasul acela…

Pegasul se mulţumi să nu spună nimic şi o luă la goană, povestindu-i lui Taravik, în timp ce galopa, ce producţie de cereale avusese ţara Hatti în ultimii douăzeci şi cinci de ani, unde exportase această producţie şi cu ce preţ, făcând şi o comparaţie cu preţurile practicate în perioada respectivă pe principalele pieţe ale lumii, concluzionând că hattienii erau oameni muncitori şi care nu erau mai lacomi decât alţii, dând dovadă de altruism în unele împrejurări, dar ştiind totuşi să-şi apere interesele.

Taravik nu ascultase nimic din expunerea pegasului, nu pentru că n-ar fi fost în stare s-o priceapă – dimpotrivă, în calitate de curier fusese deseori însărcinat de clienţii săi să urmărească evoluţia preţurilor anumitor produse pe anumite pieţe –, ci pentru că era prea preocupat să se zgâiască la întinderea de apă şi verdeaţă de care se apropiau tot mai mult.

Suprafaţa aceea de stufăriş înverzit părea nesfârşită, se îndrepta spre orizont fără zăbavă, iar Taravik îşi dădu seama că delta fluviului Hatti era imensă şi de-o rodnicie pe care nu şi-o imaginase. Din când în când, deasupra păpurişurilor se ridicau stoluri imense de păsări. Erau prea departe pentru ca Taravik să-şi dea seama ce zburătoare erau – ibişi, cocostârci, berze sau pescăruşi –, dar numărul lor era zăpăcitor. Curierul caftangiu îşi dădu seama că nu cunoştea numere suficient de mari pentru a exprima o asemenea cantitate de făpturi. Şi se gândi că delta reprezenta doar o parte dintr-un fluviu imens – toţi cărturarii îl considerau cel mai lung din lume –, deci bogăţia acestui curs de apă, în vegetaţie şi păsăret, era incalculabilă.

Pe măsură ce se apropiau, şi Kostik fu captivat de imaginea zăpăcitoare şi copleşitoare din faţa lor. Alerga tot mai încet, vorbea tot mai rar, apoi se întrerupse în mijlocul unei fraze şi nu o mai continuă.

Acolo unde apele fluviului se întâlneau cu cele ale mării, marea căpătase o culoare bizară, lutoasă, probabil din cauza mâlului cărat de fluviu.

Drumul cel pietruit se îndreptase chiar către locul în care Hatti se vărsa în mare. Apoi cotise brusc, urmând cursul apei curgătoare, fiind construit pe malul drept al braţului ce mărginea delta în partea dreaptă a acesteia. Iar Kostik merse liniştit de-a lungul drumului, privind în jos spre lunca plină de viaţă – vegetală şi animală – ce se întindea cât vedeai cu ochii.

Drumul fusese săpat în malul pietros al fluviului, aflat la vreo doi, trei stânjeni deasupra nivelului apei. De pe el, călătorii priveau spectacolul deltei, ca la teatru. Stuf, papură şi alte plante de apă creşteau haotic în partea dinspre mal a luncii. Apoi lunca se transforma în mlaştină şi bălţi, printre nuferi şi flori albe şi galbene se vedea lucind apa fluviului, pe care o tulburau peşti şi tot soiul de

lighioane acvatice.

Taravik nu văzu niciun hipopotam, în ciuda faptului că se zgâia de zor, dar zări câţiva crocodili, iar ambiţia sa de turist curios fu satisfăcută cu vârf şi îndesat. În timp ce privea fericit o barză care hăpăia nişte broaşte, auzi un bâzâit alarmant, urmat de o înţepătură dureroasă pe frunte.

– Am uitat să-ţi povestesc că paradisul hattian e spurcat de ţânţari şi de alte insecte greu de suportat, spuse liniştit Kostik; pielea lui, care nu putea fi găurită de vreun vârf de metal, făcea faţă cu succes pumnalelor ţânţarilor, nişte arme mai puţin periculoase decât cele din oţel. Cred că ai văzut fluviul suficient pentru început. Gândeşte-te că de azi încolo o să-l vezi în fiecare zi, până când o să te saturi şi o să vrei acasă… Aşa că îţi propun să ne grăbim să ajungem în Taroh, să găsim un loc de popas, ceva de mâncat şi de băut şi, mai ales, un adăpost care să te ferească pe timpul nopţii de ţânţari, pentru că acum, în căldura zilei, criminalii ăştia mici stau ascunşi, însă noaptea atacă în haite şi vai de cei ce le vor fi hrană!

Şi Kostik grăbi un pic pasul, dar nu prea mult, pentru că, în timp ce mergea, continua să privească minunăţia din vale.

Dincolo de mlaştini şi se stufărişuri se întrezărea un canal lat, pe care se vedeau plutind din când în când corăbii mari, probabil venite de pe mare, şi bărci mai mici, mai mult ca sigur ale pescarilor din zonă.

Apoi, în timp ce înaintau de-a lungul drumului, lunca îşi reducea întinderea de lângă mal, locul ei fu luat de întinderea de apă mocirloasă a fluviului, iar ţărmul începu să fie amenajat, tot felul de cheiuri şi magazii se înşirau de-a lungul apei, iar la docuri erau legate bărci de toate dimensiunile şi formele, unele fiind nişte construcţii grandioase din lemn, iar altele fiind un soi de luntre alcătuite din snopi de stuf legaţi împreună…

Ajunseră în Taroh. Portul nu era prea plin de viaţă la ora aceea, poate spre seară activitatea avea să fie mai intensă, îşi spuse Kotik şi grăbi pasul, mai văzuse o mulţime de porturi în viaţa sa, nu simţea nevoia să se mai holbeze la încă unul.

Drumul se ramifica, se despica în două drumuri, unul care continua să urmărească mai departe cursul fluviului, şi unul care se îndrepta spre uscat, în direcţia mulţimii de clădiri şi de edificii ce se vedea foarte bine.

Pegasul o porni spre oraş şi, fiind convins că partenerul său era prea ocupat să privească în jur ca să-l mai asculte, începu să recite *Tragica şi jalnica tragedie a preafrumoasei şi preanefericitei prinţese Matrakunka,* în versurile originale ale celebrului Madalink de Madalinka, necenzurate şi neprelucrate, versiunea pentru adulţi. Poate că, dacă versurile respective ar fi fost scrise într-o limbă cunoscută de Taravik, acesta ar fi lăsat privitul pentru altă dată, dar Madalink trăise cu vreo trei mii de ani în urmă, iar limba poporului din care făcuse parte (şi în care îşi crease minunatele tragedii) mai era cunoscută doar de câţiva pegaşi (care nu aveau altă vină decât aceea că nu puteau să uite ceea ce auziseră) şi de un grup redus de savanţi, care erau convinşi că în poemele pornografice ale epocii respective se ascunde reţeta pietrei filosofale şi a nemuririi. Sau poate că citeau respectivele poeme doar pentru că erau nişte bătrâni libidinoşi, ca toţi savanţii.

Când Kostik reuşi să rostească versurile finale ale *tragicei tragedii,* ajunsese deja în piaţa oraşului, iar Taravik tocmai spunea:

– Se pare că hattienii ăştia au mania grandorii şi a scrisului. Tot oraşul ăsta e plin de obeliscuri, statui uriaşe, coloane imense şi clădiri gigantice… şi toate, dar absolut toate sunt pline de inscripţii pe care doar ei le pot înţelege, pentru că nu-s scrise folosind o scriere civilizată, ca la noi, în Terimeea. Nici măcar latganii n-au o scriere atât de complicată şi de caraghioasă… Mă gândesc că tu, care eşti înclinat spre filosofie şi spre despicatul firului în patru, ai putea să-mi explici şi mie ce rost are să ridici nişte monumente al căror scop nu poate fi înţeles de orice trecător…

Pegasul se gândi să-i spună că hattienii înţelegeau scrisul ăla, deci ei, băştinaşii, ştiau care era rostul monumentelor, dar îşi spuse că prestigiul unui filosof constă şi în faptul că nu scoate fraze înţelepte la comandă, ci numai când trebuie să impresioneze pe cineva, aşa că ignoră complimentul periculos al partenerului său.

Cei doi se opriră, privind în jur şi încercând să-şi dea seama încotro

s-o ia, iar Kostik se întrebă dacă n-ar fi bine să-l întrebe pe vreun trecător cum puteau să ajungă la templul lui Ramon, când vreo zece indivizi, în majoritate bărbaţi între două vârste, îmbrăcaţi îngrijit, chiar dacă nu păreau foarte avuţi, se năpustiră asupra lor, răcnind cu voci stridente:

– Turişti! Turişti! Au apărut primii turişti!

Apoi strigătele deveniră imploratoare:

– Aveţi nevoie de un ghid! Cum o să vă descurcaţi fără un ghid? Eu sunt cel mai bun ghid care există în Taroh! Alegeţi-mă pe mine! Pot să vă descriu oraşul, istoria sa şi clădirile sale, în şapte limbi de circulaţie mondială! Am recomandări de la vizitatori celebri! Am diplome!

Având în vedere că fiecare individ susţinea aceleaşi lucruri, Kostik se întrebă în baza cărui criteriu putea să-i diferenţieze cineva şi presupuse că alegerea unui ghid se bizuia pe baftă, întâmplare şi inspiraţie.

Ghizii se apropiaseră de călători venind din partea stângă, cea în care Kostik nu avea aripă, ci doar un ciot acoperit de sacii cu bagaje. Adică, privit din partea aceea, Kostik părea a fi un cal obişnuit. Însă, în strădania lor de a fi băgaţi în seamă şi angajaţi, ghizii îi înconjuraseră pe cei doi, iar unul dintre ei văzu aripa întreagă a lui Kostik şi răcni:

– Opriţi-vă! Nu vă mai agitaţi zadarnic! Avem de-a face cu un pegas!

În clipa următoare, hărmălaia încetă, iar indivizii se pleoştiră brusc şi începură să se întoarcă în locul în care stătuseră înainte de sosirea prietenilor noştri.

Kostik rămase cu gura căscată. Era prima oară în viaţă când întâlnea pe cineva care părea că nu vrea să aibă de-a face cu un pegas. Se simţea mai degrabă uimit decât jignit şi nu ştia ce s-ar fi cuvenit să facă. Îşi spuse că cel mai bun lucru ar fi fost să-i ignore într-un mod dispreţuitor pe indivizi şi să părăsească piaţa mândru, cu capul sus, fără să le arunce ghizilor nici măcar o privire.

Numai că nu ţinuse seama de Taravik, care păruse la început la fel de scandalizat ca şi Kostik, ba chiar se încruntase într-un mod ameninţător, ceea ce însemna că urma să se lase cu scandal.

Înainte ca pegasul să fi apucat să intervină şi să-şi potolească prietenul, atrăgându-i atenţia că în vecinătate se vedeau câţiva poliţişti municipali înarmaţi cu suliţe şi toroipane, ceea ce însemna că, de nu stătea liniştit, risca să petreacă un timp într-o mină de aramă din pustiu – şi cu asta ar fi pus capăt misiunii ce urma să le fie încredinţată la Kazaroh –, Taravik se îndreptase spre cel mai apropiat ghid şi-l întrebase cu voce de om cumsecade, dar curios de felul său:

– Cu ce v-a supărat pegasul meu de aţi plecat cu toţii în grabă şi aţi renunţat să ne mai oferiţi serviciile voastre?

Individul se uită la el cu blândeţe şi-i răspunse foarte amabil (răspuns care fu urmărit cu mare atenţie de Kostik, pentru că, după cum se ştie, pegaşii sunt foarte curioşi prin firea lor şi ar fi pus el însuşi aceeaşi întrebare dacă n-ar fi considerat că onoarea sa ar fi fost apărată mai bine ignorându-i pe cei care i-o jigniseră):

– Omule, pegasul dumitale nu ne-a supărat cu nimic. Noi, ghizii, respectăm pegaşii şi-i admirăm (Kostik se umflă în pene atât de mult, că era gata să plesnească), însă ne strică afacerile. Cu voie sau fără voie, ne umilesc în faţa clienţilor şi ne afectează prestigiul profesional.

– Da, interveni altul, eu însumi am păţit o chestie greu de suportat. Era în plin sezon, conduceam prin oraş un grup mare, pentru că tocmai sosiseră o mulţime de turişti latgani şi aveam cu toţii de lucru. Latganii sunt plini de bani şi cam ignoranţi de felul lor…

– Nu numai că-s ignoranţi, se băgă în vorbă alt ghid, dar ne consideră pe toţi nişte sălbatici inculţi şi tâmpiţi…

– …aşa că mai umflăm şi noi datele, ca să-i impresionăm cât mai mult şi să-i convingem că facem parte dintr-un popor ce merită să fie apreciat. Ca atare, m-am apucat să le povestesc, aşa cum se obişnuieşte de multă vreme, că templul lui Tamil, în faţa căruia ne opriserăm, fusese ridicat cu două mii de ani în urmă…

– Asta-i o minciună gogonată, se amestecă în discuţie Kostik. Toată lumea ştie că templul lui Tamil din Taroh a fost ridicat cu opt sute de ani în urmă, de către regele Ramonstark – nume ce înseamnă, în dialectul epocii, „iubire faţă de Ramon“, nu „iubirea lui Ramon“, cum se interpretează în mod greşit de către majoritatea comentatorilor actuali, sugerând în mod greşit un context sexual nepotrivit. Sigur, există posibilitatea ca templul să fi fost ridicat pe ruinele unui templu mai vechi, dar oricum acesta nu putea să fie chiar atât de vechi, pentru că, din câte scrie chiar pe stela din această piaţă, oraşul Taroh a fost întemeiat acum o mie şi cincizeci de ani şi a fost la început sediul vamei pentru caravanele ce veneau din Calmeea, adică prin acest punct vamal treceau doar două, trei caravane pe an, deci vă daţi seama ce venituri strângea; ca atare aşezarea avea doar câţiva locuitori. Abia după ce aici a fost stabilit sediul garnizoanei ce apăra ţinuturile deşertice din partea de răsărit ale regatului – şi a fost ridicat templul lui Tamil, zeu al războiului, care este venerat în mod aparte de militari – oraşul a început să se dezvolte, a devenit un port destul de important şi populaţia a început să crească. Deci nu există nicio sursă care să susţină că templul ar fi mai vechi de opt sute de ani, încheie plin de convingere Kostik.

– Nu cred că mai trebuie să adăugăm ceva, spuse ghidul pe care îl acostase Taravik. Exact aceleaşi lucruri le-a spus şi pegasul despre care a amintit colegul meu. Vă daţi seama că turiştii au plecat fără să plătească nimic, mai mult, au răspândit zvonul că ghizii din Taroh sunt nişte mincinoşi şi nişte nepricepuţi. Suntem cu toţii de acord că un pegas cunoaşte o grămadă de lucruri pe care nu le poate şti un ghid obişnuit, suntem convinşi că intervenţia sa e datorată numai dragostei pentru adevăr pe care o manifestă această specie…

– …dar ne lasă muritori de foame, dacă se mai amestecă în treburile noastre…

– Bine, am înţeles, oftă Kostik. O să am grijă să nu mă mai bag în vorbă când o să aud vreun ghid exagerând sau spunând prostii, la urma urmei, turiştii sunt indivizi cu o cultură destul de redusă; dacă ar vrea cu adevărat să cunoască anumite lucruri, ar apela la nişte profesori renumiţi, nu la nişte ghizi care, de fapt, încearcă să-i ducă prin cârciumi şi case de distracţie, să câştige şi ei un comision

cinstit…

– Vezi? Ăsta e păcatul pegaşilor, oftă unul dintre ghizi. Ştiu mai bine decât oricine cum stau lucrurile, dar îi mănâncă limba… Altfel, sunt foarte simpatici şi amabili…

– Acum, că ne-am împăcat, spuse Kostik şi având în vedere că nu-i niciun turist prin preajmă, îmi daţi voie să fac un tur al oraşului cu prietenul meu Taravik şi să-i povestesc ce merită văzut în Taroh, dar aşa cum ştiu eu? Făgăduiesc să vorbesc în şoaptă, ca să nu audă şi alţii şi să aveţi probleme ulterior…

– Nu-i nevoie să fii discret, spuseră în cor ghizii. Ba dimpotrivă, am dori să asistăm şi noi la acest tur, să învăţăm lucruri noi, pe care vom decide ulterior dacă le vom spune şi turiştilor şi sub ce formă.

Nici nu era nevoie de mai mult, pentru ca pegasul să fie fericit: nu numai că Taravik era obligat să-l asculte (pentru că altfel s-ar fi făcut de râs faţă de străini), dar avea şi o mulţime de spectatori! Ca atare, îşi mobiliză puterile de a-şi aminti, iar în minte îi apărură o grămadă de informaţii ce păruseră uitate cu desăvârşire, dar care, în realitate, fuseseră puse la păstrare. De fapt, descoperi, spre surprinderea sa, că unele dintre acele informaţii îi pătrunseseră în amintire într-un mod pe care nu şi-l mai amintea, probabil le auzise fără să fie atent la ele, ca un zgomot de fond, în timp ce urmărea o anumită conversaţie sau privea ceva, înregistrând însă şi lucrurile neimportante ce se întâmplau în jurul celui care îl interesase la un moment dat…

Îşi începură turul din piaţa centrală. Kostik povesti lucruri captivante despre fiecare clădire – nu numai când fusese înălţată, de cine, cu ce scop – şi o mulţime de anecdote, care plăcură în mod deosebit ghizilor. Indivizii luau notiţe fără nicio jenă, ba chiar îl rugară de câteva ori pe Kostik să vorbească mai rar, ca să nu piardă anumite poveşti care li se păruseră lor mai atrăgătoare decât altele.

Apoi se îndreptară cu toţii spre zona portului, unde se afla şi acum centrul vamal, o clădire cu coloane din piatră albă, sclipitoare, ridicată pe locul în care funcţionase sute de ani centrul cel vechi, cu pereţi din chirpici şi acoperit cu stuf. Şi tot aşa, colindară prin căldură ore în şir, până când pegasul simţi că i se umflă limba de

sete, iar ascultătorii săi începură să dea semne de oboseală. Kostik realiză că, dacă mai continua, ghizii aveau să-şi piardă interesul. Taravik cedase deja, se uita cu ochii bulbucaţi după vreo cârciumă şi respira cu dificultate. Aşa că pegasul încheie în mod artistic, povestind o anecdotă mai obscenă, legată de un asediu şi de o bătălie între doi pretendenţi la tron, bătălie care avusese loc cu vreo mie de ani în urmă. Ghizii hohotiră sincer, îşi notară cu grijă povestea, apoi, spre surprinderea celor doi prieteni, rămaseră lângă ei, aşteptând ceva.

Taravik se gândi că voiau să le fie plătit timpul petrecut cu ei – ca nişte ghizi adevăraţi, care întovărăşiseră nişte străini în periplul lor prin oraş –, dar pe de o parte era zgârcit de felul lui, iar pe de altă parte nu stătea bine cu finanţele, ca urmare le spuse calm indivizilor (gândindu-se că, de or să tabere pe el, o să-i cotonogească pe toţi, fără să fie nevoit să recurgă la securea cea grea, de bronz, prinsă la oblâncul şeii pegasului, pentru că hattienii erau nişte piperniciţi care nu-i ajungeau decât până la umeri):

– Ştiu că v-aţi dat toată osteneala ca să ne simţim bine, dar clientul meu nu mi-a plătit încă nimic, ca atare nu pot să vă dau niciun ban.

– Păi, noi vă suntem datori şi ne gândeam să vă oferim o bere, să vă clătiţi gura de praf, spuse împăciuitor unul dintre ghizi, iar Taravik se linişti brusc şi rânji cu gura până la urechi.

– Doar o bere, acceptă Kostik, apoi îi explică lui Taravik, care se holbase ameninţător la el: Trebuie să ajungem înainte de asfinţit la templul lui Ramon şi nu sunt convins că vom fi primiţi de preoţi în lăcaşul sfânt dacă vom sosi pe trei cărări şi duhnind a băutură…

Se duseră cu toţii într-o cârciumă în care ghizii îşi conduceau de obicei clienţii, aşa că fură primiţi cu bunăvoinţă – inclusiv pegasul – şi li se aduse imediat bere gustoasă şi proaspătă, în bărdace pentru oameni şi într-o strachină mare pentru Kostik. Băură şi se veseliră un timp la răcoare, în grădina în care mesele erau aşezate la umbra unor plante agăţătoare căţărate pe nişte stelaje din stinghii de lemn, apoi pegasul le mulţumi noilor lor prieteni şi se ridică de la masă, spre disperarea lui Taravik. Curierul caftangiu mai uită de supărare când unul dintre ghizi îi puse în palmă o punguţă cu bănuţi de aramă: ca „să-i cumpere ceva gustos pegasului acesta atât de amabil

şi de instruit“.

4

După ce colindaseră oraşul ca turişti, pegasul avea în minte o hartă actualizată a localităţii, aşa că nu mai simţise nevoia să-i întrebe pe trecători în ce direcţie trebuie să meargă ca să ajungă la templul lui Ramon (n-ar fi cerut ghizilor informaţia respectivă nici în ruptul capului, pentru că bănuia că o asemenea dovadă de slăbiciune ar fi afectat mitul pegasului atoateştiutor).

Cârciuma în care îi duseseră noii lor prieteni se afla într-o zonă de locuinţe modeste (probabil ale unor meşteşugari sau funcţionari mărunţi), clădiri din chirpici cu acoperiş din stuf, însă curate, bine întreţinute şi proaspăt văruite. Kostik găsi fără niciun efort drumul către o piaţă mărginită de edificii măreţe şi ar fi ajuns destul de iute la destinaţie, dacă Taravik nu s-ar fi purtat ciudat din momentul în care ieşiseră din cârciumă, refuzând să încalece, sub pretextul că vrea să-şi mai dezmorţească picioarele, şi nu l-ar fi făcut să piardă vremea, zgâindu-se plin de curiozitate în jur, holbându-se în curţi (fiind mai înalt decât majoritatea hattienilor, se putea uita fără nicio dificultate peste garduri) şi la lumea de pe stradă, fără niciun fel de ruşine. Pegasul încercă în câteva rânduri să grăbească pasul, sperând ca prietenul său să se potolească, dar nu reuşi, aşa că fu obligat să meargă încet şi să tacă. Fierbea de furie, însă cel mai mult îl enerva faptul că nu-şi dădea seama ce voia prietenul său. Îl rodea curiozitatea şi, în acelaşi timp, mândria îl împiedica să întrebe ceva. Spera ca Taravik să-i spună totul şi să-i ceară ajutorul, ca de obicei, iar el avea să-l ajute, clipind modest din pleoape atunci când curierul caftangiu avea să exclame, tot ca de obicei: „Tare deştept mai eşti,

măi Kostik!“…

Numai că momentul răzbunării şi al satisfacţiei părea foarte îndepărtat, Taravik nu-l băga în seamă şi continua să se holbeze după cai verzi pe obeliscuri (pentru că nu se uita numai în locuinţe şi în curţi, se zgâia şi la bazoreliefurile de pe monumente şi de pe piedestalurile statuilor)…

Încetişor, ca doi bătrânei (la urma urmei, îşi spuse Kostik, el era un pegas foarte bătrân, după socotelile omeneşti, căci, după cele pegaseşti, nici măcar nu ajunsese la maturitate, chestie care se vedea şi din faptul că se comporta uneori ca un puştan; cât despre Taravik, ăsta era copt bine, ba chiar un pic răscopt dacă judecai după chelia ce-i împodobea ţeasta, în ciuda faptului că mintea nu i se pârguise nici măcar un pic) străbătură tot oraşul şi porniră, la fel de încet, pe strada principală ce lega piaţa din centrul Taroh-ului cu templul lui Ramon.

După un timp suficient de lung ca până şi Taravik să se convingă că erau doar ei doi pe un drum pustiu ce trecea prin pustiu – un drum bine întreţinut, cu lespezile lustruite de mulţimea paşilor celor care îl străbătuseră, şi împodobit cu o mulţime de statui şi de obeliscuri, mai mari sau mai mici, precum şi cu plăci din piatră cu inscripţii care se adresau, probabil, trecătorilor localnici, pentru că erau scrise folosind semne pe care străinii nu le puteau înţelege. Şi mai pricepu Taravik că pe drumul acela nu avea cum să vadă ceea ce dorise cu înverşunare să vadă în oraş. Aşa că-l trase pe Kostik de frâu, iar, când pegasul se opri, urcă îmbufnat în şa şi rămase tăcut, în ciuda faptului că pegasul îi propuse să-i recite poemul despre vrăjitorul care s-a aşezat pe o albină şi care, ca să-şi aline usturimea înţepăturii acesteia, şi-a vârât bucile într-o apă curgătoare, iar un peşte l-a muşcat de fund… Mă rog, aventurile vrăjitorului erau multe, pline de umor, iar versurile amuzante. Lui Kostik nu-i plăcea în mod deosebit poemul ăla, dar ştia că pe Taravik îl amuzase cândva şi se gândise că s-ar putea să-i facă plăcere să-l asculte din nou.

Însă pegasul nu apucă să rămână tăcut prea mult timp, pentru că Taravik capitulă mai devreme decât îşi închipuise Kostik şi întrebă cu un glas care exprima o nedumerire profundă, chiar metafizică:

– Măi Kostik, tu, care eşti atât de deştept şi le ştii pe toate, lămureşte-

mă şi pe mine într-o privinţă.

Pegasul fu gata să se împiedice, în ciuda faptului că drumul era neted ca poponeţul unui bebeluş, şi reuşi să aducă mulţumiri doar în gând zeilor care-i iubesc pe pegaşi şi spuse cu o modestie ce suna extrem de sincer:

– Cu deosebită plăcere, dacă voi fi în stare…

– Nu cred că eşti în stare, zise Taravik posomorât, dar n-am cum să întreb pe altcineva, în pustietatea asta, aşa că sunt silit să mă mulţumesc cu tine.

Pe Kostik îl apucară năbădăile şi-i venea să dea cu călăreţul lui de pământ, dar murea de curiozitate să afle ce-l rodea pe Taravik, aşa că se mulţumi să propună:

– Atunci, dragul meu, mai ai răbdare un piculeţ, că acuşi-acuşi ajungem la templul lui Ramon, iar acolo o să găseşti preoţi înţelepţi care să-ţi lămurească orice nedumerire. Şi dacă ei – fiindcă, în ciuda faptului că-s preoţi şi înţelepţi, sunt totuşi oameni, deci supuşi greşelii – nu vor fi în stare să-ţi satisfacă dorinţa de cunoaştere, atunci te vei putea adresa direct zeului. Nu m-ar mira ca Ramon să te simpatizeze la fel de mult ca şi Khator şi să-ţi acorde o audienţă particulară, una specială, numai pentru tine, în decursul căreia să-ţi dezvăluie secretele universului…

– Nici pe mine nu m-ar mira, spuse foarte calm Taravik. Şi mi-ar plăcea ca zeul să-mi dăruiască înţelepciune şi cunoştinţe, pentru că îmi doresc să ştiu mai multe decât tine, ca să nu mai fiu nevoit să te întreb tot timpul câte ceva, iar tu, în loc să-mi răspunzi ca un pegas cumsecade, mă iei în băşcălie, de parcă m-ai fi câştigat la belciuge. Aşa că o să-mi sugrum curiozitatea, înainte să mă sugrume ea pe mine, cum a făcut cu pisica…

În acest moment, gândurile lui Taravik făcură un salt – ciudat pentru un străin, dar unul logic şi normal pentru cineva care îl cunoştea bine, precum Kostik – şi curierul caftangiu întrebă, ca un copil naiv (iar pegasul îşi spuse, pentru a milioana oară, că partenerul lui asta era de fapt):

– De fapt, cum a omorât curiozitatea pisica? A sugrumat-o sau i-a mâncat limba? Nu, pisica a mâncat limba cuiva… a fost oare a curiozităţii? Atunci înseamnă că limba curiozităţii e otrăvită, şi cine o mănâncă moare… Însă mă întreb cât de tâmpită trebuie să fi fost curiozitatea ca să stea să-i mănânce pisica limba… probabil că era moartă, altfel n-ar fi stat… atunci cine o omorâse pe curiozitate şi de ce pisica a mâncat limba unei mortăciuni? Sigur că a murit dacă s-a îndopat cu bucăţi dintr-un hoit putred, însă chestia asta mă miră şi mă îngrijorează, pentru că o pisică e un animal sensibil şi fin, nu mănâncă orice, duhoarea de hoit ar fi gonit-o, deci, dacă a fost în stare să mănânce un lucru atât de scârbos, înseamnă că nu mâncase de multă vreme, adică era oricum pe moarte, deci ar fi murit şi dacă nu mânca limba curiozităţii… şi atunci, de ce se spune „curiozitatea a omorât pisica“? Tu, măi Kostik, ai văzut vreodată o pisică? Că la noi în Terimeea nu prea sunt, în schimb, în Karagora – sunt convins că ţi-am povestit despre aventurile mele din Karagora – fiecare familie are cel puţin o pisică, iar animalele respective se ocupă cu prezisul vremii şi cu alte activităţi de prognoză… Dar să revenim la întrebarea mea. Ce interes ar fi avut curiozitatea să omoare pisica? La urma urmei, pisica e un animal nevinovat, plăcut şi simpatic. Numai câinii urăsc pisicile, dar asta e un lucru normal din partea unor animale credincioase, dar nu foarte inteligente, însă suficient de inteligente ca să-şi dea seama că oamenii înclină să iubească mai mult pisicile, aşa că încearcă să le izgonească de lângă stăpânii lor din gelozie, ca să elimine concurenţa, pentru că nu reuşesc altfel. Le-ar omorî, ca să fie siguri că stăpânii nu le vor iubi pe ele, în loc să-i iubească pe ei… Ce chestie! exclamă Taravik. Poate că, de fapt, curiozitatea e un câine, şi atunci e normal să spui „curiozitatea a ucis pisica“…

În momentul acela, Kostik nu mai rezistă şi-şi întrerupse partenerul:

– Dacă-mi aduc bine aminte, voiai să te lămuresc într-o privinţă.

– He, he, râse Taravik. Recunosc că ai tras de timp mai mult decât m-am aşteptat. Altă dată să nu mai faci mofturi ca o fată mare în noaptea nunţii. Nu ştiu dacă e adevărată chestia cu curiozitatea care a omorât pisica, dar nici cu pegaşii nu mi-e ruşine…

– Adică pegasul a omorât pisica? se miră Kostik.

– He, he, se hlizi Taravik. M-ar mira să fii în stare să omori o pisică, dar sunt convins că o mâţă poate să facă ce vrea cu tine.

– Pune odată întrebarea aia, până nu mă arunc în Hatti, că simt că mă apucă nebuneala! răcni din răsputeri pegasul.

– Ho, că n-au năvălit latganii! se stropşi Taravik.

După ce tăcu un moment, curierul spuse, iar în glas i se simţea un sentiment ciudat (şi Kostik îşi spuse că i se părea, pentru că ar fi fost prima oară, în mulţimea de ani de când se cunoşteau, în care Taravik ar fi arătat ceva ce semăna cât de cât cu stânjeneala):

– Cât timp ne-am plimbat prin oraş, am văzut o mulţime de statui, de monumente şi de bazoreliefuri. În toate, hattienii – fie ei zei sau oameni – erau îmbrăcaţi doar cu nişte fuste destul de lungi, aşa cum fusese îmbrăcat şi Catalom, clientul nostru.. Adică erau goi până la brâu. În acelaşi timp, ghizii cu care am avut de-a face şi – din câte am văzut – şi mulţi dintre locuitorii din Taroh erau îmbrăcaţi într-un mod asemănător celor din Terimeea sau Calmeea, adică purtau un soi de robe, mai lungi sau mai scurte, de obicei fără mâneci. Ţinând însă seama că ghizii aceia – ca şi cârciumarul şi ajutoarele lui – vorbeau o limbă pe care am priceput-o şi eu, adică dialectul comun din zona din care am venit noi, am presupus că oamenii din Taroh care au de-a face cu străinii, precum ghizii, cârciumarii sau lucrătorii din port, încearcă să-i facă pe vizitatori să se simtă ca acasă, să nu-şi dea seama că au nimerit în altă ţară, cu alte obiceiuri.

– Păi, în principiu, ai dreptate, bâigui Kostik, fără să-şi dea seama ce voia Taravik de la el.

– Aşa că m-am gândit că indivizii care n-au de-a face cu străinii, cum sunt meşteşugarii care lucrează în gospodăria lor sau bucătarii care gătesc pentru vânzătorii ambulanţi ce vând plăcinte pe străzi sau ţăranii care muncesc ogoarele sau cine mai vrei tu, n-au niciun motiv să umble îmbrăcaţi altfel decât le este obiceiul…

– Şi de data asta cred că, în principiu, ai dreptate, bâigui din nou Kostik.

– Aşa că m-am uitat peste tot, prin curţi, prin case, prin pieţe… şi n-

am văzut ce căutam, aşa că m-am întrebat dacă imaginile de pe bazoreliefuri au vreo legătură cu viaţa reală sau sunt doar nişte reprezentări simbolice…

Kostik se obişnuise cu ideea că, din când în când, prietenul său căpăta de undeva, dintr-o lume superioară, nişte gânduri care nu se potriveau cu cele aflate de obicei în scăfârlia sa, aşa că primul său impuls fusese să-l aprobe şi să-i citeze, în sprijinul tezei pe care tocmai o enunţase Taravik, un fragment din *Simbolistica reprezentărilor din semiprofil,* lucrarea fundamentală a lui Grimineus Lokrax, când intuiţia îi sugeră că explicaţia preocupărilor metafizice ale partenerului său ar fi putut fi ceva mai simplă, aşa că întrebă:

– N-ai putea să-mi explici în cuvinte ceva mai simple, ca pentru un biet pegas obosit, ce-ai văzut în bazoreliefuri şi n-ai văzut pe străzi?

– Păi… mormăi Taravik cu un glas atât de stânjenit, încât pegasul se opri brusc din goană şi întoarse capul, ca să-şi privească prietenul în ochi.

Iar mutra curierului îi spuse atât de multe, încât pegasului îi venea să-şi dea palme (de-ar fi putut) pentru că nu-şi dăduse seama de la început, deşi Taravik îi dăduse, în naivitatea lui, toate elementele necesare!

– Bravo, pervers bătrân ce eşti! Ai văzut că în bazoreliefuri zeii, regii şi reginele erau goi până la brâu şi te-ai holbat pe străzi ca să vezi femei cu ţâţele goale! Lasă că ajungem noi acasă şi o să-i povestesc chestia asta jupânesei Mariela, să vedem ce-o să zică!

Taravik se înroşi ca un puştan şi mormăi:

– Măi Kostik, tu eşti pegas, nu măgar! Nu te cred în stare de-o asemenea măgărie…

Însă glasul lui sunase atât de şovăitor şi de temător, încât pegasului îi fu limpede că Taravik fusese îngrozit de gândul că Marieţa ar fi putut afla că se holbase după nurii altor femei. Aşa că se grăbi să-l liniştească:

– Stai liniştit, dragule, a fost o glumă proastă şi te rog să mă ierţi. Cât

despre întrebarea ta, răspunsul ţi l-ai dat singur: da, reprezentările din statui şi bazoreliefuri sunt simbolice, iar oamenii de rând nu umblă despuiaţi. Sigur, bărbaţii care trudesc pe căldura din ţinuturile astea se mulţumesc cu un soi de fustă, iar cei care muncesc pe câmpurile inundate şi stau în mocirlă până la genunchi, sunt îmbrăcaţi sumar, dar te asigur că nu-i nimic atrăgător la o femeie moartă de oboseală şi mânjită cu noroi urât mirositor din creştet până-n tălpi. E adevărat că la anumite festivităţi regina, doamnele de onoare şi preotesele umblă îmbrăcate doar cu o fustă, numai că partea de sus a trupului e acoperită cu tot soiul de bijuterii, coroane de flori şi diferite obiecte de cult, că nu se mai poate vedea mare lucru…

Şi, încântat de modul în care răspunsese întrebării lui Taravik, pegasul încheie, cu un glas ce-i trăda mulţumirea de sine:

– Aşa că, dragul meu, poţi să-ţi vezi liniştit de treburi şi să nu te mai gândeşti la prostii…

Şi făcu o pauză de câteva secunde, întrebându-se ce subiect să trateze în continuare. Ridică privirea, iar ceea ce văzu îl făcu să exclame, cu un glas ce nu ştia dacă trebuia să exprime satisfacţie sau dezamăgire:

– Până una, alta, se pare că am ajuns la destinaţia noastră de moment.

– Voiam să te întreb de vreo zece minute ce-i clădirea din faţa noastră, îi replică liniştit Taravik, dar erai prea ocupat să faci pe deşteptul, ca să te deranjez.

– Eu nu fac niciodată pe deşteptul, răspunse înţepat Kostik. Eu chiar sunt deştept.

– Sigur că eşti, se grăbi Taravik să-şi liniştească partenerul. Şi tocmai pentru că eşti deştept mă aştept să-mi explici că edificiul ăla imens din faţa noastră este templul lui Ramon şi că avem şanse foarte mari să se găsească în el un colţişor în care să ne odihnim peste noapte, că de mâncare ne-au mai rămas câteva turte din cele cumpărate înainte de a pătrunde în deşert.

– Într-adevăr, edificiul pe care îl vezi este templul lui Ramon din Taroh, unul dintre cele mai mici şi mai sărăcăcioase temple ale acestui zeu, pentru că, dacă mai ţii minte, Taroh, ca oraş de margine al regatului şi garnizoană de sute de ani, îl venerează în primul rând pe Tamil, zeul războiului şi al războinicilor. Însă numărul adoratorilor lui Ramon creşte an după an, aşa că e posibil ca templul său să fie extins…

Între timp, cei doi ajunseseră la un zid înalt până la brâul unui om de statură medie, zid ce înconjura templul la o distanţă de cel puţin o sută de stânjeni de clădirea principală. În zidul acela – ce împiedica trecerea, dar nu împiedica pe nimeni să admire măreţia templului – exista o poartă larg deschisă. N-o păzea nimeni, aşa că pegasul îşi continuă drumul, presupunând că nu avea niciun motiv să n-o facă.

Însă, când ajunseră lângă coloanele din faţa clădirii, din umbra acestora ieşi la iveală un paznic înarmat cu o lance, care le strigă furios:

– Templul e închis! Veniţi mâine, la răsăritul soarelui. Atunci preoţii măritului zeu vă vor primi jertfele, vor răspunde la întrebări şi vor oferi sfaturi. Hai, cărăbăneala, până nu vă cotonogim!

Şi, ca şi cum abia ar fi aşteptat ocazia să se distreze un pic, din umbra coloanelor ieşiră vreo douăzeci de găligani, cu ciomege în mâini. Ca şi primul individ, erau îmbrăcaţi doar cu câte o fustă lungă până la genunchi.

Taravik, care n-ar fi refuzat o cotonogeală, pentru că era convins că putea să le vină de hac nepricopsiţilor, chiar dacă aceştia erau destul de mulţi, spuse cu o voce împăciuitoare:

– Păi n-am venit nici să aducem jertfe zeului, nici să cerem sfatul preoţilor, ci să fim găzduiţi peste noapte. Aşa că, având treabă cu preoţii acum, nu văd motivul pentru care am reveni abia mâine-dimineaţă…

Paznicul se enervă şi mai tare:

– Voi credeţi că aici e un han de mâna a şaptea, unde sunt găzduiţi

toţi golanii? Sau vreţi vă bateţi joc de zeu şi de slujitorii săi? Ia luaţi-i la scărmănat, măi băieţi!

– Arată-le scrisoarea! şopti iute Kostik, căruia nu-i era teamă de o încăierare, dar se săturase să doarmă pe nisip şi să mănânce lipii uscate.

Taravik oftă dezamăgit – abia aştepta să se dezmorţească un pic – şi scoase scrisoarea cu pecetea lui Catalom. O ridică deasupra capului, astfel încât sigiliul zeului cu cap de corb să poată fi văzut de la distanţă.

Paznicii o zăriră de îndată, după cum era normal, se opriră din avântul lor războinic, căzură în genunchi şi se izbiră cu fruntea de pavaj, scoţând un răpăit puternic, bine sincronizat, de parcă ar fi bătut cineva într-o tobă. Oricum, se părea că scăfârliile indivizilor erau goale, din moment ce răsunau atât de puternic. Chestia asta îl amuză nespus pe Kostik, care începu să chicotească.

Individul care se răţoise la ei glăsui, cuprins de căinţă:

– Iertare, preaputernici stăpâni! Vă rugăm să veniţi la umbra coloanelor şi să aşteptaţi doar o clipită, până va sosi un preot care să vă conducă într-un loc în care să fiţi onoraţi aşa cum se cuvine!

Apoi fugi în mare grabă în interiorul clădirii, probabil ca să-şi anunţe şefii că aveau oaspeţi.

Pegasul nu aşteptă o a doua invitaţie şi urcă tacticos treptele clădirii, continuând să chicotească. În umbra templului era un pic mai răcoare, iar soarele nu mai dogorea atât de puternic. Taravik descălecă şi-şi şterse transpiraţia de pe chelie.

– Mulţumesc zeilor şi ghizilor din Taroh pentru că m-au convins că pe drumul scurt dintre oraş şi templu nu mă ameninţă niciun pericol şi m-au lămurit că nu-i cazul să mă înfăşor în saltea, bombăni el. Căci altfel aş fi fiert în suc propriu, iar carnea mi s-ar fi desprins cu uşurinţă de pe oase, ca să pot să mă mănânc singur…

Probabil că imaginea aceea, în care se deda la acte de canibalism asupra lui însuşi, i se păru ceva extrem de amuzant curierului,

pentru că începu să hohotească de unul singur.

Paznicii, care încetaseră să se dea cu capetele de pământ, rămăseseră în genunchi şi se uitau miraţi la cei doi străini, care chicoteau şi hohoteau de parcă s-ar fi îmbolnăvit subit de boala râsului. Kostik se uită la ei, le văzu mutrele uluite, chiar tâmpe, şi porni să chicotească şi mai puternic.

– Bine aţi venit, dragi oaspeţi, spuse o voce aspră şi scârţâietoare, de parcă n-ar fi fost folosită de multă vreme şi ruginise, având nevoie să fie curăţată şi bine unsă.

În ciuda cuvintelor binevoitoare, glasul nu sunase deloc binevoitor, aşa că celor doi le trecu imediat orice chef de râs.

Posesorul glasului era un bărbat solid – aproape la fel de solid ca şi Taravik –, îmbrăcat într-o robă galbenă. Era ras pe cap şi avea pe figură nişte cicatrice înspăimântătoare, care sugerau că înainte de a deveni preot se ocupase cu lucruri mult mai lumeşti şi mai periculoase. O rană veche îi strâmbase gura şi-i deformase falca stângă – asta putea fi o explicaţie pentru vocea aceea bizară şi duşmănoasă.

Kostik îşi reveni primul şi spuse, încercând să pară sigur de sine şi să ascundă orice urmă de teamă:

– Angajatorul nostru ne-a făgăduit că vom găsi adăpost şi hrană în orice templu al lui Ramon, de aceea ne-am permis să-i deranjăm pe onoraţii preoţi. Taravik, ce stai ca prostul, arată-i preasfântului preot scrisoarea de liberă trecere…

Curierul păru să se trezească dintr-un soi de somn – pentru că rămăsese ţeapăn şi-l privise pe prelat cu un soi de fascinaţie bizară, ca o vrabie hipnotizată de un şarpe – şi scoase din sân scrisoarea cu pecetea lui Catalom.

Găliganul cel ras în cap privi pecetea cu o curiozitate evidentă. Probabil că nu i se întâmpla prea des să vadă aşa ceva. Îşi plecă fruntea, apoi mormăi surprins:

– Marele preot m-a avertizat că o să primim oaspeţi importanţi şi

ciudaţi. Exact acestea au fost cuvintele sale. Eu sunt Ramongarm şi voi avea grijă de dumneavoastră cât timp ne veţi onora cu prezenţa. Am pregătit o încăpere în care să vă petreceţi noaptea, bunii mei stăpâni. Să mergem acolo, să vă lăsaţi lucrurile, apoi vă voi conduce la bazinul templului, să vă spălaţi de praful de pe drum. Iar după aceea vă vom oferi ceva de mâncare. Hrană simplă şi sănătoasă, potrivită meditaţiei dintr-un templu…

Taravik oftă, dezamăgit un pic, dar nu prea mult, pentru că nu se aştepta să se îndoape cu bunătăţuri într-un templu.

Merseră prin săli imense, înalte, mărginite de statui uriaşe. Sălile erau pardosite cu lespezi de granit lustruit de paşii celor care le călcaseră. Străbătură apoi coridoare lungi şi întunecoase şi ajunseră undeva, într-o curte interioară luminoasă, împodobită cu plante înalte, cu frunze de-un verde mat şi cu flori de diferite culori. Plantele fuseseră sădite în ghivece mari, din lut ars. În mijlocul curţii se găsea un bazin plin cu apă limpede.

Curtea era mărginită pe toate laturile de un soi de pridvor. Uşile din jur arătau că acolo se afla o zonă de locuit – pentru preoţi sau pentru oaspeţii lor.

Preotul cu faţa brăzdată de cicatrice îi conduse la una dintre uşi şi dădu la o parte pânza subţire ce o acoperea.

– Aceasta este modesta încăpere pe care v-o oferim, împreună cu scuzele noastre, sperând să nu vă simţiţi jigniţi de sărăcia noastră…

Modesta încăpere era o sală nu chiar imensă, dar pe aproape. În ea se găseau două paturi gigantice, o masă şi câteva scaune, plus o mulţime de alte obiecte: vase din lut şi din aramă, ştergare de diferite mărimi, statuete ale unor zei şi vaze cu flori. Pe masă se aflau câteva carafe, precum şi străchini din lut pline cu fructe uscate, seminţe de lotus prăjite şi tot soiul de plăcinţele. Pe o tavă de lemn se găsea un pepene tăiat în două. De fapt, descoperi Taravik după ce se uită mai bine, erau două jumătăţi de pepene, alese cu grijă încât să arate identic, doar că una avea miezul roşu, iar cealaltă galben…

Curierul luă şaua şi bagajele din spatele lui Kostik şi le puse într-un colţ. Pegasul, uşurat de povară, începu să scotocească prin încăpere,

holbându-se fără nicio ruşine la toate celea. În cele din urmă se întoarse către gazda lor şi-i spuse politicos:

– Mulţumim pentru ospitalitate. Sunt impresionat de osteneala pe care v-aţi dat-o ca să ne simţim bine…

– Şi eu sunt, se grăbi să intervină şi Taravik.

– Dar, fără supărare, nu cred că aş putea să mă urc într-un pat. Plus că nu ştiu dacă n-o să se dărâme sub greutatea mea…

Prelatul păru încurcat şi bâigui o scuză:

– Mi s-a zis doar că vor sosi doi oaspeţi… am crezut că-i vorba de doi oameni… O să dau ordin să vi se aducă un stog de paie şi să vi se facă un culcuş comod…

Pegasul tuşi, stânjenit şi el:

– Ştiţi, preasfinte Ramongarm… cu toate că am învăţat multe, iar inteligenţa mea nu-i mai prejos de cea omenească – ba dimpotrivă –, trupul meu are multe asemănări cu cel de cal, deci are peste noapte nevoi de cal… şi nu cred că m-aş simţi în largul meu având grijă să nu murdăresc o podea atât de curată şi de elegantă…

– Păi ucenicii noştri ce treabă au? se miră preotul. Să facă curăţenie.

Apoi, văzând mutra pegasului, se gândi un pic şi spuse gânditor:

– Sigur, templul are un grajd pentru animalele noastre de povară… dar acela nu-i un loc potrivit pentru un oaspete atât de important… În schimb, avem un grajd mai aparte, în care se odihnesc boii Trapis ce şi-au găsit găzduire în lăcaşul nostru. Dacă nu vă deranjează vecinătatea lor…

– Nici vorbă, se grăbi să-l asigure Kostik. M-am înţeles întotdeauna bine cu boii. Cu măgarii mi-e mai greu, oftă el cu subînţeles.

– Bine, spuse uşurat Ramongarm. Lăsaţi-vă lucrurile şi hainele aici şi hai să vă scăldaţi în bazin. Cât timp vă veţi bălăci, eu o să pregătesc totul cu grăjdarii, apoi o să-l anunţ pe marele preot că veţi veni să cinaţi.

Apa din bazin era călduţă, pentru că soarele o bătuse din plin toată ziua, iar câţiva novici îi frecară pe musafiri până când se convinseră că ieşise din ei tot jegul strâns pe drum. După care îi uscară cu ştergare de bumbac şi-l îmbrăcară pe Taravik într-o robă albă, curată şi mirosind a flori.

Apoi Ramongarm – care reapăruse tocmai când ieşiseră din bazin – îi conduse din nou prin coridoare lungi şi întunecoase. Şi merseră, şi merseră… până când pegasului îi trecu prin minte că, de fapt, preotul îi plimbă prin aceleaşi coridoare, doar ca să-i convingă de imensitatea templului.

Şi tocmai când Taravik se plictisise de atâta mers, iar Kostik se gândea dacă n-ar fi cazul să facă nişte semne cu copita pe podea, ca să ştie în mod cert dacă mai trecuse pe acolo, preotul cu faţa brăzdată de cicatrice trase o perdea ce ascundea o uşă, iar prin deschizătură pătrunse lumina puternică a zilei –, căci, în ciuda faptului că seara se apropia pe furiş cu paşi neauziţi, ca ai unui leopard cu intenţii ucigaşe (şi, de fapt, îşi zise pegasul, noaptea are în mod cert intenţii ucigaşe, chiar dacă nu reuşeşte uneori să omoare decât lumina zilei), văzuseră cu puţin timp înainte, în curtea interioară, că întunericul era încă departe, rătăcea neajutorat printre dunele îndepărtate.

Dincolo de uşă se întindea o sală imensă, fără tavan, aşa că soarele ce vieţuia încă îşi vârâse razele curioase prin toate cotloanele.

În mijlocul sălii se întindea o masă lungă, dintr-un capăt al încăperii până în cel opus. În jurul mesei se aflau şiruri de bănci joase, comode, iar pe acestea stăteau preoţi raşi în cap şi îmbrăcaţi în robe galbene, ca şi însoţitorul lor.

Pegasul se opri în prag, holbându-se spre tavanul ce nu exista. Mintea lui scormonitoare îl făcu să-şi spună că o asemenea sală era foarte potrivită pentru gustarea de dimineaţă sau pentru cină, dar puţin nimerită pentru prânz, pentru că atunci dogoarea soarelui le-ar fi tăiat orice poftă de mâncare preoţilor lui Ramon. Poate că asta fusese intenţia celui care construise templul, concluzionă Kostik. La urma urmei, prelaţii îşi dedicaseră viaţa slujirii zeului şi ajutorării credincioşilor, nu îndestulării pântecelui. Poate că nu mâncau decât seara şi dimineaţa, ca să-şi păstreze mintea limpede şi spiritul

curat…

– Bine aţi venit în templul zeului pe care-l venerăm, stimaţi oaspeţi! spuse un glas grav şi cumva firav, iar pegasul uită de tavanul lipsă şi privi în direcţia din care venea vocea.

Văzu un preot îmbrăcat ca şi ceilalţi – se deosebea totuşi de ceilalţi doar prin faptul că pe antebraţul stâng purta o brăţară lată, dintr-un metal gălbui. Preotul era foarte bătrân, smochinit şi o mulţime de riduri îi acopereau faţa. Însă avea ochii vii şi energici. Stătea pe un jilţ, în capul mesei. În dreapta şi în stânga sa se aflau două jilţuri identice, dar goale.

– Acesta este Loreramon, marele preot, spuse cu glas tunător Ramongarm; cei doi călători se grăbiră să-şi plece capul, politicoşi. În calitate de oaspeţi, veţi sta la masă alături de Sfinţia Sa. Jupâne Taravik, vă veţi aşeza în dreapta lui Loreramon, iar dumneavoastră, jupâne Kostik, în stânga sa. Dacă, bineînţeles, nu aveţi ceva împotrivă şi dacă prea sfântul părinte este de acord…

Bătrânul cel stafidit dădu uşor din cap, cu oarecare lehamite, ca şi cum ar fi zis: „Nu mă mai plictisiţi cu asemenea detalii lumeşti“, iar Taravik se grăbi să se aşeze pe scaunul ce-i fusese repartizat.

Kostik se pregătea să spună că nu stătuse în viaţa sa pe un jilţ şi că nu intenţiona să înveţe numere de echilibristică de circ la vârsta sa, când doi novici se grăbiră să îndepărteze scaunul de lângă masă. În locul lui aduseră o iesle scurtă, elegantă, împletită dintr-un soi de trestie uscată, şi un ciubăr din lemn. Le aranjară lângă masă, apoi se dădură înapoi şi rămaseră lângă perete, cu braţele încrucişate la piept, privind întrebător spre Ramongarm. Preotul şopti la urechea pegasului:

– Aşa e bine? Mai aveţi nevoie de ceva? Vreţi un stog de paie, să vă întindeţi pe el?

– Nu, mulţumesc, mormăi Kostik. Deocamdată totul e în regulă, iar, dacă o să am nevoie de ceva, o să apelez la ajutorul dumneavoastră…

De fapt, pegasul se simţea foarte măgulit de atenţia ce-i fusese

acordată şi se gândea că-i foarte avantajos să fii mesagerul unui zeu într-o ţară în care oamenii respectau atât de mult divinităţile…

Pe masă erau doar blide de lut ars, goale, aşezate în faţa mesenilor. De îndată ce oaspeţii se duseră la locurile lor, novicii care stăteau înşiraţi lângă pereţii sălii se puseră în mişcare, începând să care tăvi cu tot felul de bucate.

La început, aşezară pe tăblia mesei blide cu tot soiul de legume fierte – majoritatea necunoscute lui Taravik, în ciuda îndelungatelor vânturări ale acestuia prin lumea largă. După aceea, coşuri împletite din paie, pline cu lipii aburinde, şi castroane cu tocane din zarzavaturi şi diferite feluri de mâncăruri gătite din boabe, mai mari sau mai mici, albe sau colorate strident. Mai exact, concluzionă curierul, bălării de toate felurile, fierte, opărite sau crude, ce-i drept, aspectuoase, o adevărată feerie de miresme şi culori, care-ţi îmbătau simţurile… dar care păreau că nu puteau să ţină de foame unui bărbat solid şi care urma să facă faţă unei călătorii prin pustietate. Poate că toate ierburile alea alcătuiau o hrană potrivită unor omuleţi pirpirii, cum erau hattienii, mai ales dacă bărbaţii aceia n-aveau altă treabă decât să stea în fund, la umbră, şi să se holbeze la statuile zeilor…

Dar, îşi spuse Taravik, calul de dar nu se caută de dinţi, că te muşcă, şi n-o să moară el de foame sau de scârbă din cauza unor bălării amărâte. Dacă n-o să-i placă bucatele, o să se mulţumească să se îndoape cu lipii, că erau calde, fragede şi miroseau ademenitor. Oricum aveau să fie mai bune decât pâinea uscată cu care se hrănise pe drum…

Deşi aromele ademenitoare împrăştiate de mâncărurile preoţilor (fie ele chiar şi din buruieni fierte) îi treziseră burdihanul, amintindu-i că la cârciuma din Taroh, unde fusese invitatul ghizilor locali, nu apucase să mănânce decât vreo zece plăcinte cu brânză şi să soarbă vreo cinci stacane cu bere – adică, într-un cuvânt, că în stomacul său mai era încă mult loc liber –, Taravik nu uită de buna-cuviinţă şi aşteptă să vadă ce făceau ceilalţi comeseni. Aceştia stăteau liniştiţi, aşteptând ceva, aşa că decise să aştepte şi el. Îşi apăsă mâinile pe burtă, să nu înceapă să-i ghiorăie maţele, şi se holbă curios în jur.

Cei doi novici care trebăluiau în jurul lui Kostik îi umplură acestuia

ieslea cu grăunţe de orz, iar în hârdău îi puseră un braţ de fân proaspăt, aromat şi foi mari şi cărnoase, ale unei legume locale. Pegasul părea foarte încântat de ce avea în faţă, adulmeca pofticios frunzele late şi părea gata să înceapă să se îndoape. „Hai“, îl îndemnă în gând Taravik, „ia o înghiţitură, ca să nu fiu eu primul, că-mi curg balele din cauza aromei de pâine proaspăt coapte!“ Dar Kostik preferă ca în loc să mănânce să discute în şoaptă cu preotul cel plin de cicatrice, care îi explica nu se ştie ce, tot în şoaptă, spre încântarea pegasului, care rânjea fericit. Lui Taravik îi venea să-i arunce cu un castron în cap. Preoţii înşiraţi în jurul mesei pălăvrăgeau încetişor între ei, marele preot picotea în jilţul său, novicii se agitau într-un colţ al încăperii, aşteptând ceva, iar Taravik stătea şi se holba în jur, fără să-l bage nimeni în seamă…

„Stăpâneşte-te, dragule, numără până la o sută, iar dacă până atunci nu începe nimeni să mănânce, trage coşul cu lipii lângă tine şi îndoapă-te!“

Nu apucă să numere decât până la douăzeci – până aici fusese uşor, erau numere pe care le folosea des, deci le ştia bine, de aici încolo începea greul – când simţi un miros atât de ademenitor încât uită şi de numărat, şi de orice altceva. Se întoarse spre uşa din direcţia căreia venea aroma de cărnuri fripte şi văzu că servitorii templului aduseseră nişte tăvi uriaşe. Novicii mutară alimentele pe nişte platouri de lemn şi pe nişte tăvi din lut şi le răspândiră pe masă. Peşti fripţi sau fierţi, păsări întregi sau tranşate în bucăţi, rumenite la grătar sau gătite în sos… Mirosurile cărnurilor se îmbinau perfect cu cele ale mâncărurilor cu legume şi cu cel al pâinii proaspete, încât Taravik simţi că-i gata să leşine de poftă.

– Un pic de răbdare, îi şopti o voce scârţâitoare la ureche, mai avem câteva mărunţişuri de adus la masă şi începem să ne ospătăm…

Taravik se întoarse către Ramongarm, care se părea că terminase să se îngrijească de Kostik şi îşi adusese aminte că mai avea încă un oaspete. Preotul îi zâmbea liniştitor, iar mutra sa, desfigurată de răni, arăta atât de înfiorător, încât curierul îşi spuse că acesta hotărâse, mai mult ca sigur, să ducă o viaţă ascetică după ce încercase să cucerească vreo femeie şi se lămurise că niciuna nu rămânea în viaţă după ce-i zâmbea galeş…

Novicii mai aduseră nişte urcioare şi le împărţiră printre meseni, apoi îşi găsiră şi ei loc la masă. Se părea că asta aşteptaseră cu toţii: să termine ucenicii de cărat, ca să mănânce cu toţii, împreună. Asta îi plăcu lui Taravik, iar preoţii lui Ramon îi deveniră, într-un fel, mai simpatici.

Ramongarm se aşeză lângă Taravik şi-şi drese glasul. Loreramon, marele preot, se trezi, clipi un pic, buimac, apoi se lămuri unde se afla şi spuse cu glăsciorul său firav:

– Păi… după o zi în care ne-am îngrijit de sufletele noastre, ar trebui să ne îngrijim şi de trupurile noastre. Mâncaţi şi îndestulaţi-vă, fraţii mei!

De îndată, în jurul mesei se porni o activitate intensă. Toţi se apucară să-şi umple blidele cu mâncărurile preferate, se serveau reciproc, îşi recomandau unul altuia diferite feluri. Era o atmosferă plăcută şi îmbietoare. Taravik, care nu ştia mare lucru despre majoritatea bucatelor, îşi propuse să guste din toate. Nu se grăbea, mâncare era din belşug. Apoi mirosul de peşte fript fu atât de copleşitor, încât îşi propuse să lase gustatul pentru mai târziu. Trase în blidul său câteva bucăţi de peşte, adăugă şi un copan de ceva ce părea a fi raţă sălbatică, înhăţă câteva lipii şi începu să se îndoape.

În timp ce mesteca de zor – peştele era felul său preferat încă din tinereţe, numai că viaţa îl dusese în locuri în care peştii puteau fi văzuţi doar în tablouri – aruncă o privire în jur. Kostik ronţăia de zor grăunţele de orz şi, din când în când, mesteca şi câte o frunză groasă şi cărnoasă dintr-o legumă necunoscută în Terimeea. Marele preot mânca un soi de fiertură de legume pasate, dintr-un castron, cu ajutorul unei linguri, întrucât se părea că dinţii îi dispăruseră de ceva timp din gură. Ramongarm făcea ce făcea şi ceilalţi preoţi: se îndopa liniştit, fără să se grăbească. Mesteca atent, iar când i se goli blidul, îl umplu din nou. Şi, dacă tot se oprise pentru o clipă din mestecat, profită de ocazie ca să-şi toarne din urciorul cel mai apropiat.

– Jupâne Taravik, întrebă el cu bunăvoinţă sinceră, nu vreţi un strop de bere? E făcută de noi, aici, în gospodăria templului.

Când auzi de bere, lui Taravik i se făcu brusc sete. Fusese convins că

în urcioare era apă obişnuită. Nu fusese niciodată un mare amator de apă. În pustiu nu se găseşte apă de calitate şi te mulţumeşti cu orice îţi poate potoli setea. Însă apa din fântânile Marieţei, proaspătă şi băută în răcoarea din grădină, după o masă copioasă gătită de stăpâna inimii sale, era chiar gustoasă. Apa de aici, din regatul Hatti, era cumva nămoloasă, avea gust de mâl. Aşa că nu intenţiona s-o bea decât când nu avea de ales.

Preotul îi umplu bărdaca, iar curierul sorbi cu poftă. Berea era tare, gustoasă şi dulce. Taravik îşi propuse să-l întrebe cu prima ocazie pe Kostik de ce berea hattiană era mai dulce decât cea din Terimeea. Să-l întrebe, dacă n-o să uite…

După ce se îndopase cu peşte, Taravik se lăsase pe speteaza jilţului, să se odihnească un pic. Kostik se holba şi el în jur, arătând sătul şi mulţumit. Prelaţii îşi potoliseră şi ei foamea şi începuseră să pălăvrăgească între ei. De fapt, pălăvrăgiseră şi înainte de masă. Se părea că asta era activitatea lor principală: să pălăvrăgească. Să-i bârfească pe cei din jur…

Ramongarm, care se îndestulase şi el, îşi aduse aminte de îndatoririle sale de gazdă şi încercă să-i explice lui Taravik din ce legume erau făcute mâncărurile de pe masă. Acesta auzise de unele, pe altele le cunoştea din alte călătorii ale sale sau pentru că se cultivau şi în Terimeea, dar de unele nu avea habar. Aşa că preotul îl convinse să guste din fiecare fel şi, ca să-şi clătească gura între feluri, ca să-l poată aprecia pe deplin pe următorul, îi tot turna bere în bărdacă… Aşa că, mai cu bere, mai cu mâncare, mai cu conversaţie, timpul trecu în mod plăcut. Taravik se simţea îndestulat şi cuprins de o toropeală plăcută, iar preotul cel plin de cicatrice i se păru foarte simpatic. Tocmai se gândea să înceapă să-i povestească despre aventurile sale de pe vremea când fusese mercenar în armata regatului Mittani (pentru scurt timp, ce-i drept, pentru că ţinea la independenţa sa şi nu-i plăcea să aibă şefi, nici măcar atunci când aceştia nu erau tâmpiţi), sperând ca astfel să-l convingă pe Ramongarm să-i facă, la rândul său, ceva destăinuiri despre felul şi împrejurările în care se alesese cu cicatricele acelea, când prelatul începu să povestească despre sine, neîndemnat de nimeni.

– Ştii, jupâne Taravik, cunosc toate legumele astea foarte bine, pentru că părinţii mei au fost ţărani care locuiau în sudul îndepărtat,

în apropierea pustiului ce desparte regatul nostru de ţările oamenilor cu pielea închisă la culoare. Chiar dacă lunca de acolo e mai puţin întinsă decât cea de aici, în apropierea deltei, este mai mănoasă, pentru că fluviul depune în zona aceea mâlul cel mai roditor. Aşa că aveam recolte îmbelşugate şi, după ce plăteam dările cuvenite marelui rege şi templelor, ne rămânea suficient ca să nu ducem lipsă de nimic. Da, spuse nostalgic preotul, nu duceam lipsă de nimic… Dar eu eram pe atunci doar un copil, iar copiii se plictisesc iute, ar vrea să se joace şi să se plimbe, nu să plivească grădina de legume sau să ducă bivolii la păscut. Aşa că mi-a intrat în cap să părăsesc gospodăria părinţilor mei şi să colind lumea, să văd minunile din alte zări, să mă caţăr pe piramide şi să mă rog în templele cele mai mari şi mai celebre…

– Păi rugăciunea e tot rugăciune, fie că o faci de unul singur, în pustiu, fie că te adresezi zeului într-o clădire uriaşă, se vârî în vorbă, neinvitat, pegasul, care, neavând ce face, trăgea cu urechea la conversaţiile din jurul mesei.

Spre mirarea lui Taravik, prelatul cel hidos nu se supără, probabil că berea îl făcuse să fie sentimental, de se apucase să-şi povestească amintirile din copilărie.

– Am descoperit şi eu asta, îi răspunse el lui Kostik, dar am descoperit acest adevăr ceva mai târziu. Oricum, părinţii mei nu au avut nimic împotrivă să-mi dedic viaţa lui Ramon. Ar fi fost o mare cinste pentru familia noastră – o familie cinstită, dar modestă – ca unul dintre membrii săi să devină preot. Tatăl meu m-a luat de mână, mi-a pus în traistă câteva lucruşoare şi ceva de mâncare, a luat un miel să-l dăruiască templului şi m-a dus cu barca la edificiul cel mai apropiat. Acolo m-a încredinţat prelaţilor, mi-a urat fericire, mi-a spus că o să vină împreună cu toată familia de sărbători, să mă vadă, şi m-a lăsat printre străini.

Ramongarm oftă, îşi turnă bere în bărdacă, îi turnă şi lui Taravik. Băură amândoi, apoi preotul îşi aduse aminte de Kostik şi-l întrebă:

– Jupâne Kostik, nu vrei nişte bere?

– Păi… văzându-vă pe voi cum beţi, mi s-a făcut şi mie sete…

Prelatul făcu un semn unui novice, iar acesta aduse o strachină – pe care, se pare, o pregătise din timp – o puse în faţa pegasului şi goli un urcior în ea. Pegasul începu să lipăie liniştit băutura, ca un pisoi ce-şi bea lăpticul, iar Ramongarm îşi continuă povestea.

– Da… şi am descoperit cât de dulce e viaţa printre străini. Căci acasă, chiar dacă dădeam o mână de ajutor la treburi, ca toţi copiii de ţărani, părinţii mă iubeau şi, în felul lor, aveau grijă de mine, ba chiar mă răsfăţau uneori… În templu aveam sarcini clare, pe care trebuia să le fac, indiferent de-mi convenea sau nu. Am descoperit că viaţa unui prelat nu era chiar atât de uşoară pe cât părea văzută de la distanţă… şi m-am săturat curând de ea. Nu puteam să cer părinţilor să mă ia acasă, deşi mama ar fi făcut-o cu plăcere… aşa că am decis să fug în lume şi să mă întorc abia după ce aveam să câştig bogăţii şi faimă. Nu mă gândisem cum urma să le câştig, că eram copil, dar eram sigur că avea să-mi meargă totul din plin. Într-o dimineaţă, în zori, înainte să înceapă activitatea templului, m-am furişat pe o corabie ce se pregătea să coboare pe fluviu şi m-am ascuns printre bagaje. Am coborât în primul port în care a oprit aceasta şi am trăit un timp cerşind, furând mâncare din piaţă şi hoinărind de colo-colo. Viitorul cel îmbelşugat părea din ce în ce mai îndepărtat şi, cu cât creşteam, cu atât existenţa mea devenea mai periculoasă. Pentru că nimeni nu-i foarte atent la un copilaş amărât care fură un fruct de pe tarabă sau cerşeşte o bucată de pâine, şi altfel priveşte un adolescent ce poate fi periculos. Toţi mă priveau bănuitori, şi oamenii obişnuiţi, şi răufăcătorii, pentru că nu mă cunoştea nimeni şi toţi se fereau să aibă de-a face cu necunoscuţii. Încercasem să muncesc în port, dar acolo existau hamali locali care îşi apărau cu pumnii veniturile… aşa că nu-mi rămânea mare lucru de făcut. Doar să jefuiesc vreun negustor şi să fug cu banii în alt oraş…

Prelatul se opri, ca să-şi umezească gura cu un pic de bere, iar Taravik îşi dădu seama că în sală se făcuse linişte: ascultau cu toţii destăinuirea lui Ramongarm.

– Acum mi-e limpede că, de aş fi păşit pe drumul nelegiuirii, n-aş fi putut să mă mai abat de la el. Pe atunci, în naivitatea mea, îmi închipuiam că, de-aş fi avut mulţi bani, aş fi putut să mă mut într-un alt oraş, unde să mă bucur de bogăţia agonisită prin crimă, fără să

mă întrebe nimeni nimic. Între timp am aflat că lucrurile nu stau chiar aşa, că regatul dispune de un sistem poliţienesc bine pus la punct şi de informatori care spun autorităţilor tot ce se întâmplă… Într-o zi, stăteam în faţa templului lui Bazeh, un templu mare şi bogat. Cerşeam, profitând de mila femeilor venite să ceară ajutorul zeiţei…

– Dacă mă gândesc bine, asta înseamnă că erai în Boskah, spuse liniştit marele preot. Părinţii tăi locuiau în sud, lângă hotar. Ai plecat cu o corabie ce cobora pe fluviu şi ai debarcat în primul oraş mare. Singurul oraş mare din sud, în care există un templu important al lui Bazeh este Boskah. Mă înşel cumva?

Preotul cel plin de cicatrice rânji cât putu de fermecător, iar Kostik, care se nimerise în calea zâmbetului, scoase un nechezat speriat, dar până la urmă reuşi să se stăpânească.

– Da, preasfinte, recunoscu el, toate acestea s-au întâmplat în Boskah. Însă locul în sine n-ar nicio importanţă, acelaşi lucru s-ar fi petrecut în oricare alt oraş m-aş fi aflat. Deci, într-o zi cerşeam în faţa templului lui Bazeh. M-am pomenit înhăţat şi dus pe sus, fără să am timp să protestez sau să mă opun. Am fost aruncat într-o temniţă, fără nicio explicaţie, şi am fost lăsat acolo până a doua zi în zori. Atunci mi s-au legat mâinile şi am fost dus pe o corabie, împreună cu alţi bărbaţi tineri şi în putere. Eram toţi goi, pe punte, legaţi de o balustradă de lemn. Am discutat între noi şi ne-am dat seama că toţi erau indivizi a căror dispariţie nu avea să fie regretată de nimeni. În acelaşi timp, niciunul dintre ei nu făptuise ceva cu adevărat grav. La prânz, câţiva bărbaţi solizi ne-au adus ceva de mâncare şi apă de băut. Nu ne-au răspuns la întrebări, dar după înfăţişare păreau oameni ai autorităţilor. Ne întrebam ce soartă vom avea. Nu fuseserăm arestaţi, pentru că nu fuseserăm duşi în faţa unui judecător, nici nu fuseserăm anchetaţi. Poate că fuseserăm capturaţi de negustori de sclavi, care aveau de gând să ne vândă în străinătăţuri. Şi, pe măsură ce trecea timpul, ne convingeam tot mai mult că aşa era, pentru că nava plutea tot mai mult de-a lungul fluviului, ocolind porturile. A ajuns în deltă – eu nu mai văzusem delta fluviului, aşa că mi-am dat seama unde ajunseserăm doar din spusele celorlalţi – şi a ieşit pe mare, apoi a navigat un timp pe apa aceea plină de valuri, care ne-a zguduit de nu ne-a mai trebuit zile în

şir niciun pic de mâncare. Şi apoi corabia a tras la ţărm, bărbaţii cei solizi ne-au mânat pe uscat ca pe vite, apoi ambarcaţiunea s-a îndepărtat de mal şi a dispărut în larg. Abia după aceea ne-au fost dezlegate mâinile şi am fost strânşi cu toţii în jurul unui bărbat între două vârste, puternic şi înarmat până în dinţi, cu un colier gros de aur la gât. Atunci am aflat unde ne găseam şi ce se dorea de la noi. Căci iată ce ne-a spus bărbatul cu colier de aur – era generalul Tecungeh, am aflat noi atunci, comandantul oastei dinspre miazănoapte al regatului. După ce ne-a explicat că eram nişte scursuri ale societăţii, cărora n-o să le simtă nimeni lipsa, şi care ar fi meritat să fie trimise în minele de aramă din deşert – ameninţare care m-a îngrozit în aşa hal, încât mi-am făgăduit să fac orice ca să nu merit o asemenea soartă –, ne-a zis că marele rege ne oferise o şansă unică de a deveni membri onorabili şi folositori ai societăţii. Văzând că nu pricepeam oferta, ne-a tradus-o într-un limbaj mai pe înţelesul nostru: armata avea nevoie de recruţi, războiul cu imperiul mixar era gata să izbucnească. Dacă aveam să ne înrolăm şi să ne făceam datoria cum se cuvine, aveam să căpătam o leafă bună – şi chiar era bună, după cum am descoperit ulterior – iar la sfârşitul războiului aveau să ni se ofere slujbe bune în poliţie sau administraţie, după capacitatea fiecăruia şi a meritelor din război. Dacă nu ne convenea propunerea lui, eram liberi să plecăm unde voiam. Numai că, ne-a mai explicat el, plin de bunăvoinţă, tabăra de instruire se găsea în mijlocul deşertului, iar oraşul cel mai apropiat de afla la o săptămână de mers. Şansele de a ajunge acolo goi şi desculţi, fără apă, provizii şi animale de povară erau zero. Deci, a mai spus generalul, vă las să vă gândiţi până la apus. Cei pe care o să-i găsesc aici o să fie conduşi în tabără şi o să primească de mâncare, urmând ca a doua zi, în zori, să înceapă instruirea.

Bineînţeles că, atunci când s-a întors, ne-a găsit pe toţi. Chiar dacă mulţi şi-au făgăduit să fugă cu prima ocazie favorabilă, ştiau că ocazia aceea nu se ivise încă. Generalul venise însoţit de câţiva sutaşi, care ne-au încolonat şi ne-au condus în marş forţat prin pustiu până în locul în care fusese ridicată tabăra: un fort construit din pietre, în care fuseseră depozitate arme şi alimente, iar în jurul lui fuseseră ridicate corturi pentru soldaţi. Am fost duşi într-un cort mare, unde am dormit înghesuiţi unul în altul, să ne încălzim reciproc în timpul nopţii. Abia a doua zi, în zori, ni s-a dat câte o fustă scurtă şi o pereche de sandale, după care ne-am dus,

încolonaţi, să mâncăm. Şi după aceea sutaşii au început să vadă la ce ne pricepem şi ce talente avem. Unii, care crescuseră în ferme şi se pricepeau la animale, au ajuns conducători de care de luptă. Alţii, arcaşi sau prăştiaşi. Iar cei fără niciun talent deosebit au ajuns pedestraşi şi au trebuit să mărşăluiască toată ziua prin arşiţă, cu platoşă şi cu scut greu, înarmaţi cu o lance lungă şi cu o sabie scurtă. Începeam instruirea în zori şi o terminam după ce se înnopta, când ne prăbuşeam din cauza oboselii şi dormeam neîntorşi până în zori, când o luam de la început. Încetul cu încetul, instruirea a început să nu ni se mai pară la fel de grea, trupurile noastre se obişnuiseră cu marşuri îndelungate prin pustiu, iar mânuirea armelor şi îndeplinirea imediată a ordinelor deveniseră reflexe. Hrana era suficientă şi de calitate, pentru că – am descoperit noi cu bucurie – armata avea grijă de oamenii săi. Şi, fiind tineri şi hrăniţi cum se cuvine, am devenit curând cu toţii nişte soldaţi puternici şi rezistenţi, care nu mai semănau niciun pic cu derbedeii jerpeliţi şi jegoşi ce fuseseră strânşi de prin porturi.

După ce ofiţerii au considerat că puteam face faţă obligaţiilor militare, am fost trimişi în diferite unităţi militare răspândite în apropierea graniţei, în aşteptarea momentului începerii războiului.

Şi curând după aceea am descoperit că armata nu înseamnă doar marş în formaţie, ridicatul taberelor şi lustruitul armelor. La vreo două săptămâni după ce ajunseserăm în garnizoana de la hotar, ne-am trezit în miez de noapte, în sunet de trâmbiţă şi bubuit de tobă: se dăduse alarma. Ca de obicei, alarma fusese dată mult prea târziu, când mixanii năvăliseră deja în tabăra noastră şi începuseră să dea foc corturilor. Arcaşii lor stăteau de-o parte, în beznă, şi trăgeau după bunul plac în soldaţii noştri, care ieşeau speriaţi din adăposturile incendiate. Luminaţi din spate de flăcări şi abia treziţi din somn, erau ţinte perfecte…

– Păi aşa fac mixanii, bombăni un preot dolofan, cu mutră blajină, de om care n-ar fi făcut rău nici măcar unei muşte. Dau foc şi trag cu arcurile. Uite, se întoarse el cu spatele, să i se vadă cicatricea de pe umăr, asta-i urma unei săgeţi de-a barbarilor…

Şi alţi prelaţi începură să se laude cu rănile lor, iar Taravik începu să se întrebe dacă nimerise într-un templu mai aparte sau dacă toţi preoţii din ţara Hatti îşi începeau pregătirea preoţească pe front.

– Ei, fraţilor, lăsaţi-l pe Ramongarm să-şi termine povestea, răcni glasul cel subţirel al lui Loreramon, care dovedea că marele preot putea să demonstreze că-i plin de vlagă, atunci când era nevoie.

Se făcu imediat linişte, iar novicii profitară de ea ca să mai aducă un rând de urcioare cu bere.

– M-am adăpostit de săgeţi în spatele cadavrelor ce se strânseseră în faţa corturilor, continuă să istorisească preotul cel desfigurat de cicatrice, privind în gol, ca şi cum undeva, dincolo de mesenii ce-l ascultau, vedea imaginile celor întâmplate cu ani în urmă. M-au imitat şi alţi camarazi şi, când focul din spatele nostru s-a stins, pentru că nu mai avea cu ce să se hrănească, şi când ni s-a părut că atenţia duşmanilor se îndreptase în altă parte, ne-am repezit asupra lor, ştiind că numai ucigând cât mai mulţi dintre ei aveam să scăpăm cu vaţă. Căci, de s-ar fi luminat, arcaşii ne-ar fi văzut din nou şi ar fi continuat să ne împăneze cu săgeţi. Am ucis şi am fost ucişi, am spintecat în dreapta şi-n stânga şi, în cele din urmă, avântul mi-a fost potolit de o lovitură de ciomag în cap, care mi-a înmuiat genunchii şi am simţit nevoia să mă întind pe nisip. Din fericire, duşmanul care mă pocnise se alesese cu gâtul tăiat de un sutaş de-al nostru, aşa că, nefiind în apropiere nici un alt individ dornic să-mi ia viaţa, am putut să zac liniştit până au venit sanitarii, să mă ducă la cortul în care erau doftoriciţi răniţii. Şi uite aşa am devenit soldat adevărat, care aflase pe pielea sa ce înseamnă groaza şi ce înseamnă furia, ce înseamnă să ştii că ai puţine şanse să scapi cu viaţă şi, mai ales, să nu-ţi mai pese dacă scapi sau nu cu viaţă.

Ramongarm oftă şi odată cu el oftară mulţi dintre preoţii mai în vârstă, care ştiau prea bine ce voia să spună. Taravik se trezi plin de simpatie şi de înţelegere pentru prelat, căci trecuse şi el prin asemenea stări de spirit. Novicii se uitau cu ochi mari la vlăjganul plin de cicatrice, privindu-l cu un soi de admiraţie şi cu multă teamă. De parcă până atunci l-ar fi considerat un tip paşnic şi nevătămător, se hlizi în sinea sa pegasul, care urmărea plin de interes sentimentele oglindite de figurile celor din sală.

Între timp, puterea luminii începuse să se micşoreze, pentru că soarele nu mai arunca săgeţi piezişe către cei ce stăteau înşiraţi în jurul mesei, deoarece coborâse prea mult pe cer ca să mai vadă sala templului. Însă încăperea era suficient de luminată încât prelaţii să

poată să-şi umple liniştiţi blidele, după ce mai oftară încă o dată, în amintirea vremurilor ce nu aveau să se mai întoarcă nicicând…

– După ce mi-au uns cucuiul din creştet cu o alifie şi mi-au pus un bandaj în jurul ţestei, am fost trimis înapoi printre oşteni. Medicii aveau de lucru cu cei răniţi grav, retezau membre şi coseau răni, iar sanitarii strângeau morţii şi-i îngropau în deşert. Soldaţii încercau să aleagă lucrurile rămase întregi din incendiu, ofiţerii făceau liste cu armele şi proviziile necesare, ca să le ceară şefilor, scribii pregăteau ordine şi scrisori… adică, contrar părerilor celor care nu au avut de-a face cu armata, după bătălie activitatea e mai intensă ca înainte. Poate pentru ca nimeni să nu aibă timp să se gândească la pericolul prin care a trecut, nici să jelească prea mult morţii. Fiindcă în război pericolul e continuu, iar moartea te pândeşte fără încetare…

– Aşa e, mormăi marele preot, spre mirarea lui Taravik, care nu-şi imaginase că bătrânelul acela ştirb şi care abia mai respira avusese şi el parte de o tinereţe aventuroasă.

– După câteva zile, am primit întăriri şi am trecut la atac. Carele de luptă au năvălit asupra liniilor mixane, iar noi, pedestraşii, am alergat în urma lor, omorându-i pe toţi cei care ne stăteau în cale. Ne-am ales atunci cu pradă bogată… Am trimis cea mai mare parte familiei mele, iar cu ce mi-a mai rămas am tras un chef de pomină. Pe urmă ne-au atacat mixanii, iar noi am lăsat tot, şi arme, şi provizii, şi am fugit… iar după câteva zile am atacat noi şi au fugit ei, că aşa e în război…

– Da, aşa e, mormăiră bătrânii, iar Taravik se trezi că le ţinea isonul, pentru că Ramongarm avea dreptate: aşa e în război.

– Din când în când, o tabără se ambiţiona să nu se retragă şi lupta cu încăpăţânare, suferind pierderi grele… La fel de grele ca şi cei care atacau… Şi tot aşa, luptele se dădeau cu sorţi schimbători, până când măritul rege a obţinut o victorie clară, iar mixanii s-au retras dincolo de hotar, în cetăţile lor. Noi ne-am ţinut după ei şi i-am asediat. Eu am făcut parte din armata care a asediat Birkominsa…

– Oho! exclamară mulţi din sală, în principal cei tineri, iar Taravik îşi dădu seama că era vorba despre o bătălie celebră şi îşi spuse că pegasul o să aibă ce să-i povestească în zilele următoare.

– N-o să vă spun prea multe despre Birkominsa, ca oraş, nici despre asediul respectiv, din punct de vedere militar, pentru că sunt convins că ştiţi cu toţii suficient de multe, ca să nu mai aveţi chef să auziţi şi varianta mea despre el, spuse Ramongarm, spre dezamăgirea lui Taravik căruia, în mod ciudat, îi plăceau poveştile despre asedii.

Kostik remarcă dezamăgirea lui şi-şi făgădui să folosească din plin noua informaţie, în următoarea lor goană prin pustietăţi.

– O să vă spun doar atât: atunci când iei o cetate cu asalt, cel mai periculos lucru pentru cei care atacă nu sunt arcaşii inamici, nici maşinile de război ale acestuia, ci babele!

– Da, babele, îl aprobară câţiva preoţi ce păreau că aflaseră pe pielea lor că-i aşa.

– Babele şi copiii, mormăi morocănos un alt prelat, iar ceilalţi dădură din cap, aprobator, spre uluirea novicilor.

Şi a lui Kostik, care până atunci reuşise să-şi stăpânească toate curiozităţile. De data asta nu mai rezistă şi întrebă, cu glas de copil neîncrezător:

– Babele? Copiii? Preasfinţi părinţi, nu-mi vine să cred…

– Nici mie nu mi-a venit să cred, răspunse calm Ramongarm, până când o cotoroanţă mi-a dat în cap cu un ghiveci cu flori, tocmai când reuşisem să ajung pe meterezele cetăţii!

– Prietene pegas, se amestecă în vorbă marele preot, cu glăsciorul lui firav, iar ceilalţi tăcură imediat, ca să-i audă spusele, duşmanul cel mai periculos într-un asediu – şi, în general, în orice luptă – e cel de la care nu te aştepţi la o acţiune duşmănoasă. Când vezi o bătrânică neajutorată, care abia se târâie dintr-un loc în altul, nu te gândeşti că tocmai ea e gata să-ţi înfigă un cuţit în spate sau să-ţi dea cu un topor în cap. Cu atât mai puţin din partea unui copil.

– Copiii, prin firea lor, se grăbi să-şi dea cu părerea un preot dolofan, nu cunosc ce-i durerea şi suferinţa şi fac rău crezând că-i ceva vesel şi amuzant. Răstoarnă o scară plină cu asediatori pentru că li se pare

caraghios să-i vadă pe soldaţi căzând de la o asemenea înălţime. Nu-şi dau seama ce fac…

– Nu-şi dau seama? se răţoi un bătrân căruia îi lipseau trei degete de la mâna dreaptă. Ba îşi dau seama, dar le place să facă rău, demonilor ăia mici ce merită tăiaţi în bucăţi!

– Şi ei, şi babele! răcni alt moşneag.

– Omorâţi în primul rând copiii şi babele, ăsta ar trebui să fie consemnul dat oştenilor când pornesc la asaltul asupra unei cetăţi, îşi exprimă calm părerea marele preot.

– Pe trompa lui Kefir! Cred că aţi fi judecat altfel lucrurile şi aţi fi avut o altfel de părere despre bătrâne şi copii, dacă aţi fi făcut parte din trupele ce apărau o cetate asediată, spuse Taravik, fără să ridice tonul, iar în încăpere se făcu brusc linişte.

După un timp, marele preot începu să râdă. Râsul lui, fără vlagă ca şi el, era ciudat de vesel şi de molipsitor. Curând, toţi preoţii din jurul mesei chicoteau sau hohoteau, amuzându-se copios. Până şi Taravik hohotea din tot sufletul, ca atunci când îl insulta într-un mod mai ingenios pe Kostik. Nu prea ştia de ce râdea, ci se lăsase, pur şi simplu, molipsit de veselia contagioasă a celorlalţi.

Numai pegasul nu râdea. Se uita curios la comesenii ce păreau că se distrează copios fără niciun motiv aparent şi întrebă cu o mirare de-o sinceritate dezarmantă:

– Că găsiţi de râs? Mie nu mi se pare că a spus cineva ceva amuzant…

Întrebarea lui declanşă noi hohote de râs. Loreramon îşi ştergea de zor lacrimile care-i şiroiau din ochi şi încerca să explice ceva, dar nu apuca să spună decât „de“ şi-l apuca un nou acces de hohoteală, iar ceilalţi îl imitau de zor.

În cele din urmă, bătrânul se înecă şi fu cuprins de-o tuse chinuitoare. Se sufoca, iar celorlalţi le trecu orice chef de râs. Ramongarm, fiind mai aproape şi mai iute în reacţii, îl bătu uşor pe spate, până când marele preot îşi regăsi răsuflarea.

Abia după ce Loreramon trase adânc aer în piept reuşi să spună cuvintele care, îşi zise pegasul, îi rămăseseră în gât şi-l făcuseră să se sufoce:

– De mult nu m-am mai distrat atât de bine! Dragi oaspeţi, chestia cu „omorâţi babele şi copiii“ e un soi de glumă a noastră, a celor mai bătrâni dintre preoţi. De obicei, străinii n-o pricep pentru că nu-i nimic de priceput, ne amuzăm pur şi simplu pe seama prietenului nostru Ramongarm, care nu uită, nici după atâţia ani, că o babă i-a dat în cap cu un ghiveci cu flori, iar el n-a băgat de seamă nici măcar ce flori erau…

Remarca asta îi făcu pe moşnegi să chicotească din nou, dar marele preot se strădui să-şi continue fraza, deşi gura i se lăţise până la urechi:

– Deci străinii nu pricep gluma şi se uită ciudat la noi, bănuind că ne-am ramolit…

– Asta cam aşa e, dar nu se pune, bombăni preotul cel dolofan, cel care se lăudase cu rana făcută de-o săgeată mixană.

– …dar, se încăpăţână Lorergamon să-şi ducă fraza până la capăt, e prima dată când un oaspete se indignează şi exprimă o părere care contrazice gluma noastră proastă, dovedind că ne-a luat spusele în serios!

– Păi de ce să nu vă luăm în serios? se miră Taravik. Să ştiţi că nu-i nimic plăcut să fii asediat şi să rabzi zile în şir de foame şi de sete… Dar, preasfinte, se adresă el preotului cu mutra plină de cicatrice, cum de aţi ajuns să slujiţi în templul lui Ramon, după ce aţi luptat în armata regelui? Înţeleg că aţi fost rănit în luptă, că se vede asta cu ochiul liber, dar n-ar fi fost normal să vă retrageţi din lume într-un aşezământ al lui Tamil? Mai ales că în vecinătate e unul mare şi celebru…

Kostik îi aruncă o privire admirativă. Avea uneori impresia că prietenul lui juca în viaţă un rol, numai că uneori uita să facă pe prostul şi spunea lucruri tare înţelepte. Sau poate îl judeca el prea aspru şi-i ignora fără niciun motiv calităţile pe care le băga în seamă doar accidental…

Ramongarm păru încântat de întrebare şi se grăbi să povestească:

– Am fost rănit rău de tot în timpul bătăliei de la Amin-gotol, când însuşi regele-zeu a fost înconjurat de duşmani şi a fost pe cale să-şi piardă viaţa. Carele ferecate în fier ale mixanilor au zdrobit linia carelor noastre, căci urcaseră arcaşi în care, iar arcaşii lor – înspăimântător de pricepuţi şi de viteji, trebuie să recunosc…

– Aşa e, bombăniră bătrânii, arcaşii ăia sunt cei mai buni din lume, trebuie să recunoaştem…

– …ucideau caii carelor care încercau să vină în ajutorul regelui. Şi atunci salvarea zeului întrupat a venit de unde nu se aştepta nimeni: din partea pedestraşilor. Când am auzit că regele e în pericol, ne-a cuprins un soi de nebunească şi am uitat ce-i teama. Şi cum să-ţi fie frică de moarte, când aveai să mori sub ochii zeului, iar calea spre veşnicie îţi era asigurată?

– Aşa e, spuse aprobator marele preot. Moartea nu înseamnă întotdeauna acelaşi lucru, iar zeul întrupat deţine, ca orice zeu, cheia porţii pe care muritorii nici măcar n-o pot zări…

– Am năvălit asupra carelor duşmane şi, printr-o minune, am reuşit să răsturnăm o parte dintre ele şi să le ucidem arcaşii. Ne-am strâns în jurul regelui şi l-am apărat cu trupurile noastre. Carele mixane au lăsat baltă luptele din alte părţi şi au venit în ajutorul celor care voiau să-l ucidă sau să-l captureze pe rege. Era o învălmăşeală groaznică, carele treceau peste morţi şi peste vii, răcnetele celor răniţi ajungeau până la cer şi speriau divinităţile celeste… Încetul cu încetul, mixanii au renunţat să mai lupte în restul câmpului de bătaie, concentrându-şi toate eforturile în a-l captura pe rege, ştiind că astfel ar fi pus capăt luptelor. Însă în acest fel soldaţii noştri au putut să se reorganizeze şi să vină în ajutorul zeului întrupat. Astfel, bătălia se transformase într-o încăierare concentrică. În centrul ei se afla regele, cu un grup mic de curteni. În jurul lui eram noi, pedestraşii cei nebuni care ne străduiam să îl salvăm pe conducătorul nostru. Ne înconjurau carele mixane, care galopau de zor, iar arcaşii căţăraţi pe ele aruncau fără încetare valuri de săgeţi asupra noastră. Numărul nostru se împuţina tot mai mult, iar curtenii din apropierea regelui căzeau şi ei, unul după altul. Ştiam că nu aveam să mai rezistăm mult timp, dar vedeam, prin praful

ridicat de copitele cailor, că mixanii trebuiau să facă faţă armatei noastre, care se strânsese din tot cuprinsul câmpului de bătălie ca să vină în ajutorul conducătorului nostru.

Ramongarm oftă şi tăcu un timp, apoi spuse, după ce mai oftă o dată:

– Ştiţi cu toţii cum s-a terminat bătălia aceea celebră. Eu am aflat rezultatul abia după o lună, când m-am trezit din leşin. Pentru că la un moment dat am căzut sub un car duşman. Am fost călcat de copitele cailor, roţile de fier mi-au zdrobit trupul… şi toate acestea s-au adăugat rănilor pe care le căpătasem până atunci, în timpul luptei noastre deznădăjduite. După ce bătălia s-a încheiat, regele-zeu a avut grijă ca toţi cei răniţi să fie îngrijiţi ca nişte membri ai familiei sale, iar celor betegi li s-au asigurat toate cele necesare în templul lui Tamil. Deci, dragă jupâne Taravik, ai avut dreptate, locul meu fusese în templul zeului războiului… Dar într-o noapte, la scurt timp după ce-mi revenisem cât de cât şi mă pregăteam să-mi încep activitatea de preot al lui Tamil, am avut un vis deosebit. Se făcea că eram copil şi munceam pe ogorul familiei mele. Apele fluviului abia se retrăseseră, iar eu îl ajutam pe tata la semănat. Poate că în ţara ta, jupâne Taravik, pământul se lucrează altfel, dar la noi, de îndată ce încetează inundaţia anuală, ţăranii străbat terenul cu un plug de lemn, tras de un bivol, fac o adâncitură în mâl şi pun seminţele în brazdă. Apoi împing pământul peste seminţe, să nu le ciugulească păsările, şi cu asta s-au terminat şi aratul, şi semănatul. Deci, în vis, îl ajutam pe tatăl meu la semănat şi ţineam bivolul de căpăstru, conducându-l de-a lungul lanului. Tatăl meu apăsa pe coarnele plugului, iar în urma lui veneau mama, care punea sămânţa în brazdă, iar după ea fratele meu mai mare, care astupa seminţele cu pământ… adică totul se petrecea aşa cum se petrecuse an după an, înainte să plec de lângă părinţii mei. Dar, uitându-mă în jurul meu, am descoperit că la plug era înhămat un leu, nu un bivol. Iar tatăl meu mi-a spus: „Eu te-am pus să ai grijă de bivol, nu de leu“. Iar leul m-a privit şi mi-a zis, cu glas omenesc: „Ai fost un slujitor bun şi sunt mulţumit de tine, dar tu ai fost menit bivolului, nu mie“. M-am trezit, având în minte visul – limpede, ca şi cum totul s-ar fi întâmplat în realitate. M-am dus şi i-am povestit marelui preot al lui Tamil, iar el – care îmi ştia povestea vieţii în cele mai mici amănunte – mi-a spus:

– Ai fost dăruit de părinţii tăi lui Ramon. Soarta a făcut să-l slujeşti pe Tamil, dar Ramon te vrea înapoi.

Şi astfel am ajuns înapoi în templul lui Ramon, spuse preotul. Ceea ce dovedeşte încă o dată că viaţa e un cerc, că nu există început sau sfârşit, ci doar transformare fără de sfârşit…

În sala în care începuse să se însereze se aşternu tăcerea pentru un timp, apoi liniştea fu întreruptă de Loreramon, care spuse, cu glăsciorul său plăpând:

– Da, totul se întoarce de unde a plecat, într-o rotire neîncetată… Iar noi ar trebui să ne ducem la culcare, după ziua asta plină de lucruri interesante, pentru ca mâine s-o luăm de la început. Dar, înainte de asta, aş vrea să povestesc oaspeţilor noştri ce-am visat în după-amiaza asta, căci visul lui Ramongarm mi-a amintit despre el. După cum vedeţi cu toţii, sunt om bătrân şi aţipesc deseori, de cele mai multe ori fără voia mea, doar pentru că trupul meu nu mai are putere şi simte nevoa de a fugi cât mai des în lumea de dincolo de realitate. Deci astăzi, în timp ce eram în jilţul meu, m-am trezit că stăteam pe o câmpie întinsă, plină cu verdeaţă, cum n-am văzut niciodată în lumea cea adevărată. De undeva, din spatele meu, mi-a vorbit cineva, pe care nu l-am recunoscut după glas şi pe care nu l-am văzut…

– Dacă-ţi vorbeşte cineva în vis şi nu-l vezi, atunci visul este prevestitor, mormăi unul dintre prelaţi.

– Asta mi-am spus şi eu, îi replică imedat bătrânul. Iată deci ce mi-a zis vocea aceea: „Vei avea în seara asta oaspeţi ciudaţi şi neaşteptaţi. Să le spui că vor trece în curând printr-un pericol, dar că vor scăpa cu bine dacă se vor înfăşura în aşternut. Şi că îşi vor duce misiunea până la capăt, oricât de bizară li se va părea ea. Însă un alt pericol îi va urmări vreme îndelungată, chiar dacă ei nu vor şti nimic despre acest pericol. Să fie prudenţi, dar să-şi vadă de viaţa lor, pentru că grijile exagerate nu folosesc la nimic“. Asta a fost tot, oftă Loreramon. Adică nimic ieşit din comun, căci viaţa în sine e un şir de pericole şi de misiuni duse la capăt. Să mergem la culcare, fraţii mei. Iar, dacă zeii mai vor să ne spună ceva, să profite de somnul nostru. Dragi oaspeţi, eu, ca orice bătrân, o să dorm mai mult în dimineaţa următoare, aşa că vă urez de pe acum drum bun! Îi veţi

spune prietenului nostru Ramongarm unde trebuie să ajungeţi, iar el va face tot ce ne stă în putinţă ca să vă ajutăm.

Apoi bătrânul se ridică de la masă şi plecă, ajutat de unul dintre novici, iar ceilalţi meseni îl imitară de îndată.

5

Trebuia să se gândească bine la cele pe care le aveau de făcut, îşi spuse Primus Concordius Faber. Se uită în jur şi, după mutrele camarazilor săi, se părea că şi ei păreau preocupaţi de ceea ce-i aştepta.

Şi lucrurile păruseră atât de clare, la un moment dat!

După ce astupaseră fântâna cu un maldăr de pietre, peste care grămădiseră nisip – să pară că-i una dintre dunele din jur –, merseseră spre răsărit. Merseseră fără încetare şi fără să simtă nevoia de odihnă, fără să le fie foame sau sete. Merseseră o zi şi o noapte, preocupaţi de un singur lucru: să nu se abată din cale, să păstreze direcţia, astfel încât să poată oricând să refacă drumul în sens invers.

Ajunseseră, după cum se aşteptaseră, la malul fluviului, pentru că acesta se întindea pe mii de leghe. Nu puteai să mergi spre răsărit fără să dai de el. Notaseră cu grijă toate detaliile locului în care întâlniseră cursul de apă: localităţile din jur, distanţa până la acestea, statuile şi basoreliefurile de pe marginea drumului principal.

După ce se asiguraseră că vor fi în stare să regăsească fântâna cea magică, dacă aveau să mai aibă nevoie de ea, hotărâseră să se îndrepte fără zăbavă spre oraşul cel mai apropiat şi să-şi stabilească sediul acolo.

Ajunseseră fără nicio dificultate la Gormeh, iar Kaleh, guvernatorul oraşului – îngrozit că latganii puteau să-l destituie sau chiar să-l

omoare –, se grăbise să le pună la dispoziţie tot ce aveau nevoie.

Goniseră preoţii dintr-un templu mai mic, apoi fortificaseră clădirea. După aceea trimiseseră scrisori în porturile din deltă, solicitând oameni şi materiale. Recrutaseră iscoade şi informatori dintre localnici, ca să afle ce se ştia despre Machela şi armata acestuia. Confiscaseră provizii şi arme din depozitele oraşului, apoi leneviseră câteva zile, aşteptând informaţii.

Între timp, tribunul îl vizitase în fiecare zi pe guvernator şi reuşise să se împrietenească, într-un fel, cu hattianul. Sigur că era o prietenie din interes, latganul având nevoie de sprijinul localnicilor, iar guvernatorul dorind să se pună bine cu cei care, după toate aparenţele, aveau să conducă ţara, direct sau prin interpuşi. Stătuseră îndelung de vorbă, iar Faber aflase că lupta pentru tron se cam încâlcise.

Katarile, una dintre surorile lui Pittaros, îşi părăsise moşiile dn răsărit şi încercase să ocupe delta fluviului. Fusese respinsă, după lupte grele, de garnizoana latgană lăsată acolo de Faber, dar capturase câteva corăbii, îşi îmbarcase armata pe ele şi ocupase insula Kiros, fără să i se opună nimeni, pentru că guvernatorul de acolo era soţul doicii sale şi fusese numit în funcţie de tatăl actualului rege, la rugămintea fiicei sale, adică tocmai Katarile – un amănunt pe care nu-l remarcaseră nici Pittaros, nici latganii. Acum sora lui Pittaros deţinea o bază de atac importantă, greu de cucerit. Insula era bogată, fusese întotdeauna o provincie importantă a regatului. Deci Katarile dispunea de bani, de oameni şi de o poziţie strategică. Asta însemna un mare avantaj pentru ea – dacă ştia să-şi joace bine cărţile, pentru că, în acelaşi timp, devenise deţinătoarea unui domeniu dorit de toţi vecinii importanţi ai hattienilor, adică putea fi atacată de străini pe care nu-i interesa conflictul dinastic, ci, pur şi simplu, bogăţiile din Kiros. Oricum, Katarile devenise un personaj important în lupta pentru tron, nu mai era un simplu figurant.

Se zvonea, mai spusese Kaleh, că Pelegros reuşise să-l convingă pe Olimpus să-l destituie pe Pittaros şi să-l numească pe el rege – dar deocamdată ăsta era doar un zvon, toată lumea aştepta sosirea corăbiilor din Civis, cu scrisorile oficiale, să vadă dacă imperatorul hotărâse cu adevărat aşa ceva. Totuşi, susţinătorii regelui deciseseră

să rămână în expectativă, până aveau să se lămurească dacă tabăra lor câştiga sau pierdea. Căci, adăugase guvernatorul, nu avea nimeni de gând să se bată cu latganii. Urma să stea de-o parte şi să vadă ce-o să se întâmple.

Şi se mai zvonea că Abdicok, regele catareilor, îşi strânsese trupele la graniţa din apus, gata să cucerească regatul Hatti. Şi nu se ştie dacă după ce urma să-l ocupe avea să se mulţumească să-l instaleze pe tron pe Pelinus, fratele lui Pittaros, ce se refugiase la curtea lui, sau avea să se proclame rege al catareilor şi hattienilor, aşa cum făcuse, cu vreo mie de ani în urmă, un strămoş al său…

Adică, spunea Kaleh, situaţia era încurcată, nimeni nu ştia ce se va întâmpla în viitorul apropiat, pentru că latganii dispăruseră, nimeni nu ştia unde, de parcă i-ar fi înghiţit deşertul, iar vulturii se pregăteau să sfâşie stârvul regatului… Sigur, lucrurile se schimbaseră iarăşi, odată cu apariţia ca din senin a legiunii Britta, deocamdată toţi actorii, şi cei principali, şi cei secundari rămăseseră în aşteptare, regândindu-şi rolul…

După câteva zile de odihnă, legiunea Britta fusese din nou gata de luptă. În ciuda aventurilor groaznice din deşert, pierderile fuseseră reduse, şi oamenii aveau un moral perfect. Iar când iscoadele anunţaseră că legiunea Galletta apăruse undeva, la marginea deşertului, la vreo douăzeci de leghe spre nord de Gormeh, Faber nu ezitase nicio secundă.

Pusese trâmbiţele să sune şi porniseră în marş forţat spre locul în care fuseseră zăriţi duşmanii.

Spre surprinderea sa, Machela nu-şi lăsase oamenii să se odihnească în vreo tabără ridicată la marginea pustiului, aşa cum ar fi fost normal, ci se grăbise să-i iasă în întâmpinare.

Legiunea Britta plecase la drum dis-de-dimineaţă, iar spre sfârşitul după-amiezii se întâlnise cu legiunea Galletta. Soldaţii lui Primus Concordius Faber nu apucaseră să se odihnească nicio clipă – de altfel, nici nu simţiseră nevoia odihnei –, pentru că oştenii lui Machela atacaseră fără niciun soi de preliminarii, fără niciun avertisment. Se repeziseră asupra inamicilor cu o hotărâre bizară, fără să ia niciun fel de măsuri de precauţie, ca şi cum ar fi avut în

faţă o turmă de oi pe care puteau s-o sfâşie în voie, ca nişte lupi ce pătrunseseră în saivan.

Fuseseră întâmpinaţi cu aceeaşi hotărâre, iar lupta fusese mai nemiloasă şi mai crâncenă decât s-ar fi aşteptat cineva.

Cumva, fiecare tabără păruse surprinsă de dârzenia adversarilor, dar continuase să atace.

Până când devenise evident că niciuna dintre ele nu avea să învingă. Că nici una dintre ele nu putea să învingă.

Începuse să se însereze, în curând avea să se lase întunericul. Atunci, tribunul Primus Concordius Faber dăduse ordin trâmbiţaşilor să sune încetarea luptei şi retragerea.

Nu fusese mirat să audă bucinele inamice, ceea ce însemna că şi Caius Sempronius Machela dăduse acelaşi ordin.

Cele două legiuni se retrăseseră de îndată, lăsând între ele un spaţiu liber de câtva sute de coţi.

În spaţiul acela liber nu rămăsese niciun cadavru, niciun rănit grav.

Pentru că după lupta aceea aprigă, care durase câteva ore, nu murise nimeni, nu fusese rănit nimeni.

Faber remarcase toate acestea în timpul luptei, dar atunci, în vălmăşagul încăierării nemiloase, nu avusese timp să tragă imediat concluziile potrivite. Dar, de îndată ce se lămurise cum stăteau lucrurile, oprise bătălia, pentru că trebuia să se gândească bine la situaţia în care se afla.

Fiecare legiune îşi ridicase tabără, aşa cum fuseseră învăţaţi soldaţii că trebuie să procedeze în oricare împrejurare. Ofiţerii puseseră santinele de pază, hrăniseră oamenii şi-i trimiseseră la culcare, apoi se strânseseră în cortul comandatului, să se sfătuiască.

Probabil că şi în tabăra lui Machela se făcea acelaşi lucru, îşi spunea Primus Concordius Faber, privind spre focurile aprinse în tabăra inamică.

Se întoarse către camarazii săi – luptase alături de majoritatea lor de multe ori, în multe locuri, mulţi ani – şi spuse:

– Trebuie să recunoaştem cinstit: într-un fel sau altul, şi ei au făcut rost de apa vieţii, din fântâna din pustiu sau dintr-o fântână asemănătoare. Altfel nu se explică de ce niciunul dintre ei nu a fost rănit de armele noastre.

– L-am înjunghiat pe unul dintre ei, mormăi Croptus, un centurion roşcovan, solid care, probabil, avea ceva sânge bezotrac. I-am înfipt sabia în burtă. Părea că-şi dă duhul… apoi rana s-a închis, şi individul s-a repezit asupra mea. M-a înjunghiat, rânjind încântat… şi i-a trecut râsul când a văzut că şi mie mi s-a vindecat rana de îndată.

– E clar, tribunule, spuse un altul. Nu numai că au găsit apa fermecată, dar îi cunoşteau bine efectul, pentru că erau convinşi că nu le putem face nimic. Însă nu le-a trecut prin cap că şi noi am găsit-o…

– Sigur, putem să ne întrebăm dacă e vorba despre aceeaşi fântână, spuse tribunul Faber, dacă au găsit-o înaintea noastră sau după noi… însă astea-s amănunte lipsite, deocamdată, de importanţă. Întrebarea principală, al cărui răspuns ne poate decide soarta, este: ce avem de făcut?

– Eu cred că nu putem face nimic, spuse cu o sinceritate deplină Croptus, care era cunoscut că zice întotdeauna ce gândeşte. Noi nu putem să-i învingem, nici ei nu ne pot învinge. Putem să ne batem între noi până la sfârşitul lumii, fără să câştige nimeni.

– Asta dacă efectul apei magice este veşnic, se grăbi să-l atenţioneze Colimbus, specialistul în fortificaţii al legiunii. Pentru că, dacă nu e veşnic, atunci o să câştige cel care a băut apa mai târziu, adică cel la care efectul magic se va manifesta mai îndelungat…

– Asta e o problemă, îşi dădu cu părerea Tertius Magentus Koleb, ghicitorul oficial în semne al legiunii, un preot al lui Ara ce lupta alături de soldaţi şi avea grad de centurion. Apa pe care o avem în ploşti îşi păstrează efectul magic mai mult timp decât cea băută de noi? Sau o păstrăm degeaba? Efectul ei începe să se manifeste şi se

socoteşte începând odată cu momentul scoaterii din fântână sau din clipa în care a pătruns într-un organism omenesc?

– După cum vedeţi, avem probleme, spuse tribunul Faber. Probleme pe care nu le-am fi avut dacă am fi fost singurii deţinători ai apei vrăjite.

– Am fi avut şi atunci probleme, rânji Koleb. Dar de alt fel şi prefer să nu vă spun despre ce probleme vorbesc, pentru că pe unele le bănuiţi şi voi, iar altele… e mai bine să nu vă treacă prin minte.

– După părerea mea, continuă Primus Concordius Faber, ca şi cum n-ar fi fost întrerupt, unele sunt probleme pentru viitorul îndepărtat – la care putem să ne gândim pe îndelete şi să le găsim soluţii cândva, după ce mai trece ceva timp – şi unele care privesc viitorul nostru imediat. Adică încercaţi să mă înţelegeţi bine: deocamdată, în faţa noastră, la mai puţin de o leghe, se află o legiune celebră, cu experienţă în lupte, condusă de un militar priceput şi talentat, dar nebun în ultimul hal. Şi soldaţii din legiunea aceea sunt, practic, nemuritori. Ce trebuie să facem? Cum putem să câştigăm lupta? Sau, dacă nu putem s-o câştigăm, ce trebuie să facem pentru ca imperiul să iasă în câştig?

– Păi, mormăi Colimbus, logica elementară ne spune că ar trebui să negociem… însă ştim cu toţii că Machela nu-i în toate minţile şi că nu se poate negocia cu el. Adică e un om de cuvânt, dacă a făgăduit ceva, aşa rămâne, numai că ştim cu toţii că s-a proclamat conducător al lumii şi că a cerut tuturor regilor să-i jure supunere. Şi a făcut asta pe vremea când era un om obişnuit –, adică unul doar ceva mai ţicnit decât alţii, fără puteri ieşite din comun. Vă daţi seama ce pretenţii o să aibă acum, când are la dispoziţie o armată de zei?

Toţi ceilalţi dădură din cap. Şi ei gândeau la fel. Şi tribunul Faber era convins că acum nu mai exista nicio şansă să se înţeleagă cu Machela. Individul fusese dintotdeauna un megaloman în ciuda faptului că nu-şi putuse justifica ambiţiile nebuneşti decât printr-o ambiţie ieşită din comun şi printr-un talent militar de excepţie.

Însă Primus Concordius Faber se gândea – fără a spune şi celorlalţi, deşi era convins că ideea încolţise şi în minţile altora – că lucrurile se puteau complica mult mai mult.

Existau două legiuni alcătuite din soldaţi nemuritori. Până acum, din obişnuinţă sau din fidelitate, soldaţii aceia rămăseseră credincioşi conducătorilor lor. Tribunul Faber era însă convins că, mai devreme sau mai târziu, unii dintre ei aveau să se întrebe de ce ascultau ordinele altora, de ce nu încercau să-şi croiască singuri o altă soartă. Chiar el se întreba, într-un colţişor al minţii, cu ce era Olimpus mai potrivit pentru a fi imperator, cu ce era mai bun decât el, care ajunsese nemuritor, printr-un dar al zeilor…

Mai mult ca sigur că asemenea gânduri aveau să bântuie şi minţile oştenilor din legiunea Salletta… iar cele două legiuni aveau să se risipească, soldaţii lor aveau să se proclame zei şi să încerce să adune armate de credincioşi, ca să împartă între ei lumea… toate astea cu o singură condiţie: ca efectul apei vrăjite să nu fie trecător…

Deocamdată, îşi spuse Primus Concordius Faber, soldaţii o să-şi facă datoria, încercând să-şi dea seama ce le oferă viitorul… însă toţi vor sta la pândă, dispuşi să nu piardă nicio ocazie favorabilă…

În ciuda faptului că ştia că orice discuţie cu Machela înseamnă doar pierdere de vreme, avea să-i propună acestuia o înţelegere. Măcar urma să afle ce intenţii avea nebunul şi cum vedea acesta viitorul imperiului şi al lumii…

Îşi dădu seama că în cort se aşternuse tăcerea.

Se uită în jur. Toţi îl priveau, aşteptându-i părerea. Da, sigur, Colimbus spusese ceea ce gândeau cu toţii, trebuia să-i răspundă ceva.

– Sigur, trebuie să negociem cu Machela. Însă nu ştiu dacă o propunere de tratative, acum, n-ar fi considerată un semn de slăbiciune, o dovadă că nu avem încredere în forţele noastre…

– Păi nu o să pierdem nimic dacă ne mai luptăm o dată cu el, spuse Croptus rânjind cu gura până la urechi. N-o să moară nimeni, n-o să fie rănit nimeni, adică da, o să fie o grămadă de răniţi, dar or să se vindece imediat. Şi poate că o să-l convingem pe nebun că nu ne poate învinge. Şi că nouă nu ne e frică de el.

– Presupun că a fost convins că n-o să-i stea nimeni în cale, rânji şi

Koleb, şi că a fost tare şocat descoperind că avem aceleaşi puteri…

– Păi şi noi am fost şocaţi, când am văzut că oamenii lui nu mor, deşi i-am înjunghiat de nenumărate ori, îl potoli Croptus.

– Bine, le potoli veselia tribunul Faber. Mergeţi şi odihniţi-vă, iar mâine în zori pornim la atac. Cred că ar fi bine să ne batem vreo trei, patru ore şi să ne oprim înainte să înceapă arşiţa amiezii. Apoi să ne retragem la umbra corturilor şi să ne odihnim…

– …iar spre seară să trimitem o solie la Machela, să-i propunem să stăm un pic de vorbă, îl completă cititorul în semne.

Tribunul dădu din cap, apoi le făcu semn că discuţiile se terminaseră. Ofiţerii plecară să împartă ordinele pentru ceea ce aveau să facă a doua zi, apoi se duseră cu toţii la culcare.

Se treziră cu toţii înainte ca Ara să-şi înceapă călătoria pe cer, înainte ca zeul să-şi trimită prima săgeată spre lumea muritorilor. Se aliniară în formaţie la marginea taberei, iar tribunul Faber păşi în faţa tuturor, pregătit să le spună câteva cuvinte înainte de luptă.

Înainte de a începe să vorbească, privi spre tabăra duşmanilor. Nu fu surprins să descopere că şi trupele lui Machela se pregăteau de bătălie: se aliniaseră în formaţie, iar comandantul venise în faţa lor să le îmbărbăteze înainte de atac.

Cele două armate se aflau la o distanţă de vreo sută de stânjeni, adică suficient de departe ca o săgeată lansată de un arcaş puternic dintr-o tabără să nu ajungă până în formaţia aliniată în faţa sa.

Între cele două oşti trecea o şosea pietruită care se despărţea în două drumuri asemănătoare. Unul ducea spre Gormeh, Faber ştia foarte bine asta, pentru că pe el veniseră ca să-l întâlnească pe Machela, iar celălalt ducea spre cine ştie ce alt sat sau orăşel din ţara aia barbară. Sigur că lângă intersecţie erau pietre indicatoare, dar cine ştia să citească semnele de pe ele?

Tribunul băgă de seamă că Machela se zgâia la el şi decise să nu-l bage în seamă. Se întoarse către soldaţii săi şi spuse cu glas puternic, ca să fie auzit de toţi:

– Camarazi! Îi vom înfrunta şi astăzi, ca şi în alte împrejurări, pe duşmanii imperiului!

Adăugă apoi câteva cuvinte despre patrie, despre zeii care le erau alături… vorbe care, altă dată, îi porneau din suflet, dar care acum i se păreau false şi fără niciun înţeles.

Se opri, pentru că de peste drum vântul aducea către el vorbe asemănătoare, rostite de cel pe care urmau să-l înfrunte cu arma în mână.

Îşi dădu seama că vorbele lui Machela fuseseră auzite şi de ostaşi săi şi se întrebă dacă trebuia să strige mai puternic, ca să acopere spusele duşmanului, să le ignore sau să pună trompeţii să sune, ca să nu-l mai audă pe nebun.

Observă că soldaţii săi ascultau cu atenţie cuvintele rostite dincolo de drum şi decise că trebuia să le contrazică. Se grăbi să tune, furios:

– Suntem cetăţeni credincioşi ai imperiului, am jurat credinţă senatului şi imperatorului şi n-o să ne lăsăm înfrânţi de un individ declarat nebun în mod oficial! Trebuie să dovedim…

Îşi dădu seama, îndurerat, că vechii lui camarazi nu-l ascultau, ba chiar păreau amuzaţi de vorbele sale. Se întrebă ce să facă – în mod normal, ar fi retezat câteva capete sau, dacă s-ar fi convins că pierduse respectul soldaţilor săi, şi-ar fi spintecat gâtul în faţa tuturor, dar ştia că asemenea acţiuni ar fi fost inutile. Şi atunci, când era mai disperat şi mai neajutorat, auzi un glas de-o candoare incredibilă, care spuse din spatele lui:

– Mă scuzaţi că vă deranjez, îmi dau seama că sunteţi ocupaţi, dar ştie cineva care-i drumul spre Gormeh? Şi, dacă ştie, vrea să-mi spună şi mie care e acela?

Tribunul se întoarse, îl zări pe proprietarul glasului şi înţelese că soldaţii nu se amuzaseră din cauza discursului său, ci pentru că văzuseră ciudăţenia aceea din mijlocul drumului. Se pomeni el însuşi rânjind cu gura până la urechi.

Între cele două armate – care se holbau amândouă, hlizindu-se –

stătea un călăreţ, o magaoaie informă cocoţată pe o mârţoagă. Călăreţul ăla avea pe cap un soi de găleată imensă din bronz, iar trupul îi era înfăşurat în ceva ce părea a fi o saltea de lână – numai că, îşi spuse tribunul Faber, ce poponeţul lui Atera să caute o saltea de lână în ţinuturile alea fierbinţi? Indvidul semăna mai mult cu o sperietoare de ciori din satele de lângă Civis decât cu un călător prin deşert.

– Îmi înţelegeţi spusele? întrebă individul din nou, adresându-se, pe rând, fiecărei oştiri.

Folosise dialectul vorbit în întreaga zonă, aşa că legionarii îl înţeleseseră foarte bine de prima dată, dar fuseseră prea uluiţi ca să-i răspundă.

Primus Concordius Faber se întrebă ce să facă. Oastea sa chicotea şi hohotea. Nu părea a mai avea chef de luptă. Probabil că era mai bine să dea semnalul de întoarcere în tabără şi să amâne bătălia pentru ziua următoare.

Însă Machela nu părea să judece în acelaşi fel. Intervenţia străinului, care îi întrerupsese discursul tocmai când era mai înflăcărat, îl scosese din sărite, aşa că răcni un ordin furios, iar arcaşii şi prăştiaşii săi se aliniară în faţa formaţiei. Tribunul Faber se întrebă ce intenţii avea nebunul. Trupele sale erau prea departe ca săgeţile sau proiectilele să ajungă până la ele. Dar, după ce arcaşii începură să tragă, se lămuri.

Ţinta era călăreţul din mijlocul drumului. Săgeţile, bine trase, îl loviră în plin. Îl loviră şi rămaseră înfipte în salteaua în care era înfăşurat. Adică, îşi spuse Faber, individul nu era chiar atât de prost pe cât părea.

O parte din săgeţi loviră calul şi ricoşară apoi din pielea lui.

– Nu mai trageţi în bidiviu, proştilor! răcni cineva din tabăra lui Faber. E un pegas, şi săgeţile voastre nu pot să-i găurească pielea!

Între timp, prăştiaşii lui Machela luaseră la ţintă coiful de pe capul călăreţului. Majoritatea proiectilelor fuseseră aruncate cu precizie, iar găleata de bronz răsuna ca un gong, făcându-l pe posesorul ei să

urle disperat.

Pegasul începu să alerge pe şosea, între cele două armate. Soldaţii lui Faber, hohotind de zor, ca şi cei de dincolo de drum, începură şi ei să tragă cu arcurile şi cu praştiile în ţinta mişcătoare. Salteaua se umpluse cu săgeţi, făcându-l pe călăreţ să semen cu un arici ciudat, iar urletele din interiorul găleţii de bronz ce dongănea fără încetare sub lovituri îi amuzau teribil pe soldaţi.

– Încercaţi să-i vârâţi pegasului o săgeată sub coadă! avu unul dintre centurioni o idee, iar arcaşii se grăbiră să-i dea ascultare.

Pegasul începu să necheze speriat şi să alerge în zigzag, dând într-un mod bizar din coadă, ca să nu-i fie nimerit punctul sensibil.

Coiful de bronz bubuia, călăreţul răcnea, pegasul necheza, iar soldaţii hohoteau.

Gălăgia era teribilă, cei doi conducători se retrăseseră din faţa formaţiilor, pentru că nu-i mai asculta nimeni, nici măcar nu mai existau formaţii, soldaţii se împrăştiaseră de-a lungul drumului, să tragă în voie în ţinta lor sau ca să vadă spectacolul mai bine…

De altfel, chiar şi tribunul Faber râdea ca un disperat şi-şi ştergea din când în când lacrimile, decis să se gândească mai târziu la lucruri serioase…

În cele din urmă, pegasul şi călăreţul său ce nu mai arăta acum ca o sperietoare de ciori, ci ca un arici, dispărură în depărtare, iar soldaţii mai hohotiră un timp, înainte să se întoarcă binedispuşi în taberele lor…

6

Kostik alergase ca un disperat, aşa cum n-o mai făcuse de multe ori în viaţa lui. Soldaţii ăia nu fuseseră în toate minţile! Să te apuci să tragi aşa, din senin, într-un trecător paşnic care nu făcuse altceva decât să te întrebe care-i drumul! Aşa ceva nu se făcea nici la sălbatici! Indivizii nu mai respectau legi şi regulamente? Armata latgană începuse să măcelărească civili doar aşa, ca să se distreze? Ar fi cazul să facă o reclamaţie către şefii cei mai mari, să trimită o plângere foarte serioasă sus de tot, după ce aveau să ajungă într-un oraş mare şi civilizat – dacă va mai fi existând aşa ceva, căci preoţii lui Ramon le spuseseră că în ţară începuse războiul şi că, în ciuda faptului că spiritele nu se încinseseră încă prea mult, era mai bine să fie prudenţi. Şi iată, nici nu îşi începuseră bine călătoria prin ţara Hatti, că belelele apăruseră deja…

Plecaseră cu o zi înainte din templul lui Ramon din Taroh, încântaţi de găzduire, cu sacii plini de provizii, şi se duseseră în port, unde îi aştepta o corabie ce ducea sare şi lemn la Marileh, un port de pe fluviu aflat în aval de deltă. Portul ăla se găsea pe malul stâng al apei, adică acolo unde voiau ei să ajungă.

Şi ajunseseră la destinaţie spre seară. Kostik înţepenise şi abia aştepta să coboare de pe ambarcaţiunea care i se părea fragilă şi gata să se sfărâme sub greutatea lui, deşi, dacă se uita în jur, vedea că mărfurile încărcate cântăreau cât vreo sută de pegaşi. Oricum, nu-i plăcuse pe corabie: fusese silit să stea locului, deci nu putuse să pălăvrăgească în voie. Se holbase în jur la întinderea de apă

mocirloasă pe care pluteau, se uitase un timp la marinarii care manevrau pânzele, ca şi cum ar fi vrut să le fure meseria, îl ascultase pe Taravik care bombănise mai tot timpul, pentru că nu găsise pe nimeni dispus să stea la taclale cu el, pentru că marinarii aveau treabă şi nu îi băgau în seamă pe pasageri – adică nu ştiuse ce să facă pentru ca să treacă timpul mai iute şi ca atare acesta trecuse foarte, foarte greu, de parcă s-ar fi transformat în melc.

Aşa că amândoi fuseseră fericiţi când ajunseseră în port. Coborâseră în mare grabă şi căutaseră templul lui Ramon. Măcar acolo fuseseră primiţi cum se cuvine, se îndopaseră şi se odihniseră în voie, iar în zori porniseră la drum, decişi să ajungă până la amiază în Gormeh, ca să nu îi bată prea mult soarele în cap.

Alergaseră liniştiţi pe şoseaua aproape pustie, pălăvrăgind ca de obicei, despre una, despre alta, fără să insiste în mod deosebit asupra vreunui subiect. Întâlneau puţini călători, îndeosebi ţărani din satele din jur, care veneau în Marileh să-şi vândă produsele în port şi care se dădeau respectuoşi la o parte, lăsându-i să alerge în voie. Nu-i supăra faptul că erau singuri pe şosea, dimpotrivă.

Apoi văzuseră o mulţime de oameni, grupaţi în jurul drumului, ca şi cum ar fi aşteptat ceva. După ce se mai apropiaseră un pic, îşi dăduseră seama că erau soldaţi. Kostik, care îşi aduse aminte de prevestirea lui Loreramon, se oprise din goană şi propusese să se întoarcă în Marileh.

– Pentru ce să ne întoarcem? se mirase Taravik. O să trecem încetişor, fără să deranjăm pe nimeni, şi soldaţii n-o să ne bage în seamă. Aşa că n-are de ce să-ţi fie teamă.

Pegasul se supărase:

– Mie nu mi-e teamă, pentru că n-au ce să-mi facă, armele lor nu mă pot vătăma. Nu pot spune acelaşi lucru şi despre tine. Deci cel căruia ar trebui să-i fie frică eşti tu. Şi, dacă tu eşti prea tâmpit să-ţi fie frică, de ce aş încerca eu să te fac mai deştept decât eşti?

Taravik râsese:

– Măi Kostik, ce-i cu tine? N-ai mai văzut soldaţi latgani? Am trecut

pe lângă unii la centrele vamale. Suntem oameni cinstiţi, respectăm legile ţării, avem scrisoare de liberă trecere, nu văd pentru ce ar trebui să ne fie teamă de nişte soldaţi.

Pegasul dăduse din cap – adică o să vezi tu că am avut dreptate – şi mersese mai departe, păşind încetişor în vârful copitelor şi fără să spună nicio vorbă, de parcă, dacă nu ar fi scos niciun sunet, ar fi devenit invizibil.

Ajunseseră în dreptul celor două grupuri de oşteni, fără să-i bage nimeni în seamă, când Kostik văzuse că drumul se bifurca. Era decis să meargă fără să se oprească, s-o ia pe calea cea mai la îndemână, dorindu-şi doar să-şi scoată tovarăşul din zona aia periculoasă, când se întâmplase ceea ce se aştepta să se întâmple: Taravik văzuse şi el că şoseaua se ramifica şi nu găsise altă soluţie decât să-i întrebe pe soldaţi care era drumul ce-l interesa. În aparenţă, un gest nevinovat, potrivit situaţiei.

Însă oştenii ăia reacţionaseră aiurea, ca nişte oameni nebuni: începuseră să tragă cu arcurile în ei! Ba, mai mult, unul, care probabil că ştia câte ceva despre pegaşi, îi îndemnase pe ceilalţi să-i înfigă o săgeată sub coadă!

Kostik, care în primul moment nu se sinchisise de arcaşi şi de prăştiaşi (ba chiar se bucurase de necazul lui Taravik, gândind că prietenul lui avea să-şi bage minţile în cap după întâmplarea asta şi n-o să-l mai contrazică aiurea), se speriase cu adevărat şi o luase la goană, nechezând îngrozit. Nu-i mai arsese nici de pălăvrăgeală, nici să-i facă morală lui Taravik. Nu se gândise decât să scape de pericol, înainte să-i pătrundă vreo săgeată în măruntaie.

După un timp, când se convinseseră că nu-i mai urmăreşte nimeni, pegasul părăsise şoseaua şi o luase spre răsărit, peste câmp, până ajunseseră pe malul fluviului, într-un loc în care nu erau ogoare, ci doar luncă năpădită de păpuriş şi de ierburi.

Se opriră pe malul apei, înconjuraţi de vegetaţie, şi se ascunseră acolo, să-şi tragă sufletul. Taravik coborî din şa, îşi desfăşură salteaua din jurul trupului şi o întinse pe iarbă, apoi îşi scoase coiful şi aşteptă un timp să-i revină auzul, pentru că zăngănitul găleţii de bronz izbită de proiectilele prăştiaşilor îl asurzise pentru moment.

Abia după aceea găsi putere să zâmbească strâmb şi să mărturisească:

– Măi Kostik, se pare că preotul ăla a visat bine. Mai ales chestia cu aşternutul…

Apoi se uită la saltea şi spuse:

– Ia te uită! Am făcut rost gratis de o grămadă de săgeţi de cea mai bună calitate! Să le aleg şi să le pun în tolbă, că nu se ştie când o să am nevoie de ele…

Kostik era gata să-i spună să şi le bage undeva – acolo unde voiseră să i le înfigă lui soldaţii –, dar îşi zise că năravul din fire n-are lecuire şi că Taravik nu învăţase niciodată nimic din întâmplările prin care trecuse, aşa că n-avea motiv să înveţe de data asta ceva.

– Scoate-mi şaua, mârâi el către Taravik, că m-au trecut toate apele şi vreau să mă scald…

Tovarăşul său se holbă la el – era prima oară când Kostik recunoştea că se speriase de ceva. Pegasului i se întâmpla rareori să se sperie – că nu prea avea motive –, dar n-ar fi recunoscut în ruptul capului că trecuse prin momente de groază. Înseamnă, îşi spuse Taravik, că spaima fusese ieşită din comun. Se grăbi să-i ia şaua din spate, iar pegasul se scutură şi intră în undele fluviului, păşind cu grijă printre bălăriile acvatice, pentru că fundul apei era nămolos.

Îşi îndoi picioarele, cufundându-şi trupul în apă, răcorindu-se şi liniştindu-se. Ţinea capul deasupra undelor, respirând încet pe nas. Închisese ochii, bucurându-se pe deplin de baie.

Simţi la un moment dat apa agitându-se uşor, ca şi cum ar fi fost străbătută de ceva, dar îşi spuse că Taravik voia şi el să se scalde – normal că voia, la urma urmei fusese înfăşurat în salteaua aia de lână, pe o căldură zdravănă, deci mai mult ca sigur că transpirase din plin şi avea toate motivele să dorească să se răcorească.

Şi, în timp ce stătea cu ochii închişi, bucurându-se de răcoarea apei şi de razele soarelui, Kostik simţi o izbitură şi o durere puternică, de parcă l-ar fi apucat de cap un cleşte uriaş. Scoase un nechezat

speriat, dar apoi nu mai reuşi să scoată niciun sunet, pentru că o forţă deosebită îi trăgea capul la fundul apei. Pegasul simţea că se sufocă, încerca să se opună acelei forţe, se zbătea din răsputeri, dădea din copite, dar era tras spre adâncuri, în ciuda opoziţiei sale.

Îşi dădea seama că îl ardeau plămânii, pentru că nu mai avea aer, însă ştia că, dacă ar fi încercat să respire, s-ar fi înecat. Dacă în timpul în care trăseseră arcaşii se speriase că o săgeată mai bine ţintită ar fi putut să-i pătrundă în măruntaie, de data asta simţea că moartea îl înhăţase şi existau puţine şanse să-i mai dea drumul din gheare. Se întreba ce rost mai are să se chinuie. Mai bine renunţa la luptă şi se termina iute totul…

Îl cuprinse ameţeala, simţi pentru o clipă că lumea se învârteşte în jurul lui, apoi totul se întunecă şi nu mai ştiu nimic…

Taravik scosese săgeţile înfipte în saltea şi acum le aşeza în tolbă, lângă arcul care-i atârna de şa, pentru orice eventualitate. Îl auzi pe Kostik bălăcindu-se zgomotos în apă şi se bucură că prietenul său îşi revenise din botoşeală şi se amuza.

Se întoarse spre el, să glumească un pic pe socoteala lui, dar ceea ce văzu îl făcu să-i treacă orice chef de glumă: un crocodil imens îl apucase pe Kostik de cap şi-l trăgea în apă. Taravik ştia că nicio fiară – fie ea leu, şacal sau crocodil – nu putea să îşi înfigă colţii în pielea unui pegas. Se părea însă că în dinţii crocodilului se încurcase coama pegasului, oferindu-i astfel reptilei o priză de care aceasta profita, trăgându-l pe Kostik în apa adâncă, să-l înece. Sigur că l-ar fi înecat de pomană, pentru că n-ar fi reuşit să-i sfârtece pielea ca să-l mănânce, dar crocodilul era prea prost ca să-şi dea seama de asta, aşa că mai întâi avea să-l omoare pe bietul Kostik şi abia după aceea să-şi dea seama că se chinuise de pomană.

Aşa că Taravik îşi spuse că nu merita să mai privească spectacolul – care însemna o risipă inutilă de forţe din partea ambilor participanţi – şi decise să-i pună capăt. Luă securea grea, din bronz, care rămăsese atârnată de şa, şi intră în apă până la brâu. Apoi profită de faptul că reptila se răsucise, încercând să răstoarne pegasul, şi ieşise pentru moment la suprafaţa apei. Taravik acţionă fulgerător şi, cu un gest de expert în domeniu, îi aplică bietului crocodil o lovitură în creştet, despicându-i ţeasta în două.

Nu stătu prea mult ca să-şi admire îndemânarea, ci-l apucă pe Kostik de picioarele din spate şi, cu un efort considerabil – pentru că pegasul era tare greu, nu glumă –, îl trase pe mal, după care îl întinse pe iarba moale.

Kostik rămase într-o poziţie ciudată: lungit pe burtă, cu picioarele întinse în laturi şi cu capul culcat. Ca şi cum ar fi fost făcut dintr-o cocă moale, iar trupul i s-ar fi pleoştit. Pe Taravik îl umflă râsul şi-şi propuse ca în zilele următoare să-şi roage prietenul să se mai întindă în felul ăla, fiind convins că, oricât s-ar fi străduit, nu avea să mai reuşească o asemenea performanţă. Dar ştia că trebuia să se grăbească şi amână râsul pentru mai târziu. Deocamdată, avea la dispoziţie o altă distracţie: începu să se trântească, lăsându-se cu toată greutatea pe spatele lui Kostik şi încercând să-i pompeze din plămâni apa pe care o aspirase acesta. Se mai ocupase de chestia asta cu mulţi ani în urmă, pe vremea când umblase prin ţări pline cu cursuri de apă, că în pustiul din Terimeea era puţin probabil să se înece cineva, însă spera să fi ţinut bine minte ce trebuia să facă.

După câteva bufnituri – tocmai când Taravik îşi spunea că plăcerea de a-l chinui pe Kostik îi era anulată de faptul că acesta era inconştient şi nu-şi dădea seama ce păţeşte –, din botul pegasului ţâşni un jet de apă, apoi Kostik începu să tuşească, după care vomită din greu..

Curierul caftangiu se grăbi să-i pună un braţ de iarbă sub cap, ca să-i fie pegasului mai uşor să respire, îi şterse şi-i clăti botul, apoi încercă să-şi întoarcă prietenul într-o parte, dar renunţă curând, pentru că acesta reuşi să-şi găsească singur o poziţie mai confortabilă.

– Slavă tuturor zeilor că te-ai întors alături de mine! răcni în gura mare Taravik. Ce făceai, obrăznicătură, intenţionai să mă laşi singur aici, în pustietăţuri străine, unde nu cunosc pe nimeni? Cum aveam să-mi duc misiunea la bun sfârşit, fără ajutorul tău? Şi cum aveam să mă întorc la Marieţa mea iubită? Nu te gândeşti cât ar fi suferit, văzând că nu mă mai întorc, şi neştiind nimic de soarta mea? Măi Kostik, vei fi fiind tu tare deştept, dar eşti foarte egoist şi te gândeşti numai la tine! Te rog din suflet să nu te mai joci şi altă dată de unul singur cu crocodilii sau cu alte fiare sălbatice! Să faci bine şi să mă inviţi şi pe mine la distracţie!

Pegasul ar fi vrut să-i spună că numai de glumele lui nu-i ardea, dar îl apucă un acces de tuse, iar când acesta încetă, Kostik era prea slăbit ca să vorbească.

Taravik îl lăsă în pace, se mulţumi să-l mângâie pe cap, cu o duioşie ciudată pentru un individ atât de mătăhălos.

După un timp, Kostik îşi reveni un pic şi încercă să se ridice din iarbă. Nu reuşi şi se prăbuşi din nou pe malul acoperit de bălării.

– Ce vrei să faci, dragule? şopti Taravik. Ai nevoie de ceva? Spune-mi, şi-ţi aduc imediat!

– Vreau să plecăm de aici, reuşi să îngaime pegasul. Dacă se întoarce crocodilul?

Spaima lui Kostik îl impresionă pe curier, aşa că acesta se grăbi să-şi liniştească prietenul:

– Nu are cum să se întoarcă, de unde l-am trimis eu! Stai liniştit, dragul meu, odihneşte-te fără nicio grijă, o să rămân lângă tine şi o să te păzesc. Uite, ca să fii sigur că n-o să ne atace nicio fiară, indiferent de unde ar veni ea, din apă sau din pustiu, o să aprind un foc lângă noi, ca să nu se poată apropia nimeni fără să-l vedem, iar eu o să ţin la îndemână şi securea, şi spada, şi arcul, că acum am o mulţime de săgeţi. Dacă ţi-e sete, îţi aduc imediat nişte apă…

– Să nu mai aud de apă! gemu Kostik.

– Poate vrei să mănânci ceva…

– Nu vreau nimic, vreau doar să fiu lăsat în pace! reuşi să şoptească pegasul, apoi îşi închise ochii şi-şi lăsă capul pe mănunchiul de iarbă.

Taravik oftă, înţelegător, apoi se duse să caute combustibil pentru foc. Găsi fără multă osteneală trestii uscate, crengi aruncate de valuri pe ţărm şi alte chestii ce ardeau. Se duse spre drum, acolo unde începea zona deşertică, şi strânse câteva pietre, cu care încropi o vatră în apropierea lui Kostik, apoi aprinse focul. Un foc mic, care să nu fie văzut din drum – pentru că lui Taravik nu-i era frică nici de crocodili, nici de lei sau de hipopotami, dar se temea că soldaţii

aceia nebuni care dăduseră cu pietre în coiful lui de bronz, de-i ţiuiau şi acum urechile, îi urmăriseră şi, de data asta l-ar fi surprins fără cămaşa de zale şi fără salteaua de lână, adică l-ar fi împănat cu săgeţi de adevăratelea. Măcar să fi fost Kostik în plină formă, că ar fi putut să scape fugind, ca rândul trecut. Numai că pegasul, bietul de el, zăcea neajutorat… aşa că era mai bine să nu-i vadă nimeni dinspre drum. Iar, dacă vreun crocodil voia să păţească ceea ce păţise cel care încercase să-l înece pe Kostik, era binevenit, avea să fie primit cu bucurie şi avea să fie servit fără să fie lăsat să aştepte…

Pegasul adormise şi gemea din când în când în somn, ca un copil mic şi chinuit. Taravik se aşeză lângă el şi-l mângâie uşor pe frunte. Când vedea că focul ameninţa să se stingă, se ducea şi-i mai dădea nişte vreascuri să mănânce.

Aţipi şi el, dar cu simţurile în alertă. Apoi renunţă să mai picotească. Prin stufăriş se vânzoleau tot felul de făpturi – fie că erau nocturne de felul lor, fie pentru că noaptea era mai răcoare şi preferau să se hrănească pe întuneric, iar în timpul zădufului din timpul zilei să zacă undeva, la umbră. Auzea doar foşnete ale păpurişului şi plescăituri ale apei – suficient de puternice ca să-şi închipuie că zgomotele alea erau provocate de animale mari şi periculoase –, dar nu se apropie nimeni de ei.

Oricum, când soarele se ridică pe cer, Taravik oftă uşurat – măcar acum putea să vadă dacă îl ameninţa vreun pericol. Apoi îşi dădu seama că soarele ardea din ce în ce mai puternic… şi-şi zise că, fiind în apropierea apei, putea să-şi toarne din când în când câte o căldare de apă în cap şi să se răcorească. Ba chiar putea să toarne o găleată, două şi peste Kostik, iar ideea îl încântă atât de mult, încât uită o clipă că pegasul era bolnav şi trebuia menajat. Curierul oftă – nimic nu era perfect, ce să-i faci! – şi îşi făgădui să-şi scoată pârleala după ce prietenul lui avea să-şi revină.

Până una, alta, îşi dădu seama că i se făcuse foame. Căută în desagii primiţi de la preoţii lui Ramon şi găsi lipii proaspete, brânză, legume crude şi gătite, găsi şi nişte fructe proaspete. Se îndopă liniştit, tolănit pe iarbă şi holbându-se la cei câţiva norişori ce pluteau încetişor pe deasupra lor.

– Bravo! auzi el o voce cunoscută. Egoist ca întotdeauna, numai la

burta ta te gândeşti. Cred că n-ai dormit toată noaptea, aşteptând să încep să sforăi ca să mănânci de unul singur tot ce-i mai bun şi să-mi laşi mie doar ce nu ţi s-a părut demn de interes!

Taravik fusese atât de surprins auzind vocea aceea, că nu acordă nicio atenţie vorbelor în sine – care nu se deosebiseră cu nimic de amabilităţile de care avea parte în fiecare zi –, încât se înecă cu dumicatul şi începu să tuşească de zor.

Când îi trecu tusea, se ridică din iarbă şi se întoarse spre pegas. Acesta se chinuia să stea în picioare. Se vedea că era ameţit sau amorţit, dar se străduia să revină la normal.

– Ei bravo! răcni Taravik. Credeam că o să mă bucur de linişte un timp mai îndelungat, dar am impresia că norocul meu s-a încheiat!

După care, schimbă brusc tonul şi întrebă îngrijorat:

– N-ai mâncat nimic de ieri-dimineaţă. Plus că ai borât şi ce aveai în stomac. Nu mă mir că nu te mai ţin picioarele. Avem nişte lipii, nişte bălării din alea care-ţi plac ţie, un pepene…

Pegasul îl privi ciudat, apoi spuse cu o jenă cât se poate de evidentă:

– Da, aş mânca din toate… dar mai încolo… deocamdată, mi-e tare sete… nu vrei să-mi aduci nişte apă?

Taravik se pregăti să-i zică vreo două, ceva de genul: ai picioare, chiar patru, dacă nu mă înşală privirea, aşa că fă bine şi cară-ţi hoitul până pe malul apei, ca să bei până ţi se apleacă… dar îşi dădu seama că avea să treacă ceva vreme până când prietenul lui o să aibă suficient curaj ca să se apropie de malul fluviului.

Aşa că nu zise nimic, propunându-şi totuşi să ţină minte chestia asta, pentru ironii ulterioare, luă căldarea şi o umplu cu apă, apoi o aşeză lângă botul pegasului. Acesta bău cu lăcomie, apoi hăpăi, la fel de lacom, mâncarea pe care i-o pregătise Taravik. După care spuse:

– Acum sunt gata de plecare. Pune şaua pe mine şi încarcă bagajele.

Taravik îl privi cu îndoială şi mormăi:

– Crezi că poţi să le cari? Nu sunt foarte convins că poţi să te cari pe tine…

Pegasul reuşi să râdă:

– Nu crezi că am oferi un spectacol ieşit din comun dacă am merge pe şosea, şi tu ai căra şaua şi bagajele noastre? E posibil să nu fiu în stare să te car şi pe tine, că eşti cam rotofei, dar cred că pot să duc celelalte lucruri.

– Păi dacă o să mergem la pas, replică foarte calm Taravik, pentru că nu-mi închipui că eşti chiar atât de tâmpit încât să-ţi imaginezi că o să alerg la galop alături de tine, atunci o să facem popasuri mai dese şi o să ne oprim în fiecare sat în care există câte o cârciumă, să bem şi noi o bere şi să îmbucăm câte ceva, pentru că nu ne grăbeşte nimeni.

– Sigur că nu ne grăbeşte nimeni, răspunse pegasul. Ar fi trebuit să ajungem ieri la prânz la templul lui Ramon din Gormeh, dar nu-mi închipui că preoţii sunt foarte îngrijoraţi din cauza noastră. Aşa că o să mergem încetişor şi o să ne oprim de fiecare dată când o să obosesc. După câte am văzut, mai avem mâncare, apă o să găsim, pentru că suntem în apropierea fluviului… sigur, ar fi de preferat să poposim în apropierea cârciumilor, să contribuim şi noi, măcar simbolic, la prosperitatea ţării Hatti, că ţin minte că te văitai că ţi-e punga goală…

Aşa că Taravik strânse bagajele, le încărcă pe pegas, îl luă pe Kostik de căpăstru şi îl conduse spre drumul pe care îl părăsiseră cu o zi în urmă.

Şoseaua era pustie, nu se vedea niciun călător şi mai ales nici urmă de soldaţi, fie ei latgani sau de cine ştie ce alt fel.

Cei doi porniră la drum cu entuziasm: Taravik gândind cu jind la berea proaspătă şi gustoasă care-l aştepta, Kostik dorindu-şi din suflet să se îndepărteze cât mai mult de locurile în care fusese atacat de arcaşi mânaţi de intenţii ucigaşe şi de un crocodil mânat de intenţii şi mai ucigaşe.

Pe măsură ce mergeau prin căldura din ce în ce mai mare, entuziasmul lor se reducea tot mai mult. Mergeau în tăcere, iar

tăcerea începu curând să devină deranjantă. Taravik fusese convins că pegasul avea să-şi ţină gura în timpul drumului şi că o să poată, în sfârşit, să spună tot ce i-ar fi trecut prin minte, fără să-l contrazică nimeni. Însă, înante să apuce să găsească un subiect de discuţie (adică de monolog), începu să gâfâie, pentru că se dezobişnuise să meargă la drum lung pe propriile-i picioare. Kostik, care nu putea să respire în voie dacă nu vorbea şi nu putea să vorbească în voie dacă nu alerga, începu şi el să gâfâie…

Aşa că deciseră, de comun acord, să se oprească, pentru a-şi trage un pic sufletul.

Rămaseră în mijlocul drumului, respirând cu greutate. După un timp, când se mai potoliră, Kostik spuse, plin de uimire:

– Nu m-am mirat niciodată când ai spus vreo prostie, pentru că din partea ta mă aştept la orice – chiar şi la lucruri înţelepte. Însă ce mă surprinde cu adevărat în toată povestea asta este că eu însumi am fost în stare de-o asemenea tâmpenie.

– La care dintre ele te referi? întrebă cu sinceritate Taravik.

– La faptul că am fost de acord să merg încetişor şi fără să scot nicio vorbă. Nu mi-am închipuit că poate să fie ceva atât de obositor şi de chinuitor. Să fii silit să te gândeşti tot timpul la problemele tale, să nu ai nimic care să-ţi abată atenţia de la ele…

Taravik fu tentat să-i aducă aminte pegasului că el însuşi în persoană fusese cel dornic să părăsească degrabă locul care-i amintea că fusese gata să-şi dea duhul şi că el, Taravik, fusese de părere să mai zăbovească, dar îşi dădu seama la timp că şi el abia aşteptase să se pună în mişcare, imaginându-şi că aveau să ajungă de îndată la o cârciumă plină de băutură şi de veselie… În plus, glasul lui Kostik ascundea prea puţin o tristeţe, o îngrijorare pe care n-o mai întâlnise la prietenul său, aşa că renunţă să-l mai tachineze şi întrebă, dornic să-i fie de ajutor:

– Şi ce propui să facem? Cum crezi că ar fi mai bine?

– Nu mi-am revenit încă suficient de mult ca să te car şi pe tine. Am nevoie de odihnă. Ar trebui să căutăm un loc mai ferit, unde să ne

adăpostim de soare. Ştii, remarcă surprins pegasul, atunci când goneam din răsputeri prin deşert, nu simţeam arsura soarelui! Poate că, din cauza vitezei, mă răcoream într-un fel, pentru că nu mă deranja căldura. Dar acum, când mergeam încetişor, şi în jur era o linişte de-ţi pocneau timpanele, iar tu nu scoteai o vorbă, de parcă ai fi amuţit subit, mi-am dat seama că dogoarea mă toropea şi mă împiedica nu numai să respir, ci şi să gândesc…

Taravik simţea cam acelaşi lucru. Îl dureau picioarele, se plictisise să tacă, i se făcuse sete şi, dacă se gândea bine, nu l-ar fi supărat dacă ar fi îmbucat ceva…

Aruncă o privire în stânga lor, spre fluviu, să găsească o cale de a se apropia de apă, căci unde este apă este şi umbră, îşi spuse el, iar, dacă pegasul spusese că vrea să se ferească de soare, păi lucrul ăsta era valabil şi pentru el. Văzu o cărare şi-i atrase atenţia lui Kostik:

– Ce zici, o luăm pe acolo, să căutăm un loc umbrit şi răcoros?

– Cu condiţia să nu fie prea aproape de apă sau să fie undeva unde nu pot să ajungă crocodilii, mormăi pegasul şi se puse în mişcare.

Nu merseră prea mult şi ajunseră la marginea unui sat. Un sat destul de mare, care, după toate probabilităţile, avea şi cârciumă…

Cei doi se opriră lângă un grup de copaci. Pegasul se trânti la umbra lor şi refuză să meargă mai departe, declarând că lui îi convenea locul ăla şi nu avea de gând să plece de acolo până când nu ar fi fost în stare să gonească la galop până la templul din Gormeh al lui Ramon.

– Se vede că ai călătorit numai prin pustietăţi, se burzului Taravik. Pomii ăştia aparţin cuiva, deci nu putem să ne facem tabăra sub ei fără să avem acordul proprietarului.

Kostik se strâmbă la el, ca şi cum ar fi spus „Nu-mi pasă nici de proprietar, nici de acordul lui“, aşa că Taravik oftă şi propuse:

– Tu stai aici, odihneşte-te şi răcoreşte-te, iar eu o să mă duc în sat, să aflu cui trebuie să cer aprobarea să ne odihni în locşorul ăsta. Să fii cuminte şi să nu încerci să-ţi găseşti vreo distracţie până n-o să mă

întorc, ca să fiu gata să te salvez, dacă o să fie nevoie.

Pegasul se mulţumi să se tolănească pe iarbă, fără să-i răspundă, iar Taravik se îndreptă spre clădirile cele mai apropiate.

Curierul zăbovi destul de mult, pentru că pegasul, care-şi găsise o poziţie comodă şi odihnitoare, adormi şi sforăi nestânjenit, iar când se trezi, odihnit şi înfometat, Taravik tocmai se înapoia. Era roşu în obraji, zâmbea cu gura până la urechi şi ducea în braţe două urcioare zdravene şi un coş de nuiele. Când ajunse mai aproape, Kostik îşi dădu seama că duhnea a bere.

– Te-ai trezit, prietenul meu drag? întrebă el, cu bucuria celui care întâlneşte pe cineva pe care nu l-a mai văzut de multă vreme, apoi puse urcioarele şi coşul pe iarbă.

– Te pomeneşti că ţi-a fost dor de mine! exclamă tăios Kostik.

– Bineînţeles! se grăbi să-l asigure Taravik. Abia aşteptam să te revăd. Vino să te pup!

– Dacă abia aşteptai să mă revezi, se burzului pegasul, spune-mi şi mie unde ai întârziat până acum?

– Mai întâi, l-am căutat pe proprietarul terenului pe care cresc copacii. A durat ceva timp până l-am găsit, iar după ce l-am găsit am fost nevoit să-l conving că poate să ne lase să ne facem tabără sub pomii lui şi să-l asigur că n-o să-i aducem nicio pagubă…

– Şi n-ai avut la dispoziţie decât cârciuma, ca să-l lămureşti cum se cuvine, remarcă sarcastic Kostik.

– Deştept mai eşti, măi Kostik! exclamă foarte sincer Taravik. Mă uimeşti, ca întotdeauna! M-am întrebat mereu cum de reuşeşti atât de bine să-ţi dai seama de tot ce fac… Poate pentru că suntem prieteni de atâta vreme şi ai ajuns să mă cunoşti foarte bine…

– Nici nu ştii câtă dreptate ai, oftă Kostik.

– A fost nevoie să-l sensibilizez puţin, spuse Taravik făcând pe modestul. Dar ştii cum sunt eu, convingător…

– Da, ştiu, oftă Kostik, dându-şi ochii peste cap.

– Oricum, nu vreau să mă laud, dar am obţinut tot ce-am vrut, aşa că poţi să te culci la loc şi să dormi cât crezi că ai nevoie. Însă, înainte de asta, ar trebui să mănânci ceva, dacă, bineînţeles, ţi-a trecut greaţa. Ţi-am adus nişte bălării... nişte frunze care ţi-au plăcut, că te-am văzut mâncându-le cu poftă…

– Păi dacă le-am mâncat, cum mi le-ai adus? se prefăcu mirat pegasul.

– Nu fi măgar! Ştii ce-am vrut să spun.

Şi, fără să mai piardă timpul, luă coşul, scoase din el o strachină mare, din lut, şi o aşeză lângă cele două urcioare, apoi puse coşul în faţa lui Kostik.

Pegasul se uită, curios, în coş şi văzu că Taravik nu se lăudase: îi adusese frunzele late şi cărnoase ale unei legume hattiene, din care mâncase (şi îi plăcuse tare mult) la ospăţul oferit de preoţii din templul lui Ramon din Taroh. Începu să ronţăie foile gustoase şi-şi dădu seama că i se făcuse foame. Aşa că se hrăni sârguincios, în timp ce Taravik îl privea încântat.

După un timp, curierul se apucă să-i povestească ce văzuse în sat, cum umblau îmbrăcaţi localnicii, şi tot felul de alte amănunte lipsite de interes, dar tocmai bune de istorisit în timpul mesei, pentru că nu aveau cum să-ţi strice pofta de mâncare.

Apoi, ca şi cum şi-ar fi adus aminte din întâmplare, zise:

– Hai să te distrez. Am auzit în cârciuma aia prăpădită un cântecel care mi-a plăcut. Aşa că l-am ascultat cu atenţie şi sper că l-am ţinut minte.

Kostik se pregătea să-i spună că ştia şi el o grămadă de cântece de pahar, în diferite limbi şi dialecte, şi, dacă voia neapărat, putea să-i ţină un concert până a doua zi, spre seară, fără să facă pauză între melodii şi fără să-i cânte vreuna de două ori. Dar o anumită licărire din ochii lui Taravik îl făcu să-l bănuiască pe prietenul său de vreun interes ascuns, pe care nu reuşi să-l identifice, ca urmare decise să

suporte cu stoicism cântecul abia auzit de Taravik (sau, după cum presupunea el, vreunul pe care îl ştia de multă vreme şi pe care urma să i-l prezinte ca fiind proaspăt aflat, de parcă el ar fi putut să creadă că Taravik, care, după cum ştia o mare parte a lumii civilizate, era cam greu de cap şi învăţa cu mare dificultate lucruri noi, ţinuse minte un cântec auzit din întâmplare, în timp ce discuta afaceri cu cineva).

Dădu deci din cap, resemnat, iar Taravik se umflă în pene, trase aer în piept şi începu să lălăie, tângâitor:

Eşti proastă ca o noapte neagră,
Ştie asta o lume întreagă
Eşti cretină cu adevărat
>Şi ai un creier de rahat

Apoi Taravik schimbă ritmul, care deveni săltăreţi în timpul refrenului:

Tâmpita mea, te iubesc de nu mai pot
Şi-o să-ţi dau un pumn în bot!
Şi ca semn că te iubesc
O să te cotonogesc!

Şi o ţinu tot aşa, cale de vreo şapte strofe.

– Ei da, frumos cântec! comentă ironic Kostik. Ăsta da cântec de dragoste! Câtă sinceritate! Câtă profunzime a sentimentelor!

– Nu-i aşa? întrebă încântat de sine Taravik. Mă bucur că ţi-a plăcut şi ţie.

– Sunt convins că o să-i placă foarte mult şi jupânesei Mariela, spuse pe un ton inocent pegasul.

– Crezi? se minună Taravik, apoi se gândi o clipă şi spuse cu fermitate. Nu, n-o să-i cânt chestia asta. Marieţa e o fată tare bună, dar nu prea are simţul umorului şi s-ar putea să creadă că-i spun că-

i tâmpită.

– Ai putea să încerci, să vezi cum reacţionează. Şi, dacă o să se supere, o să-i spui că ai glumit…

– O să mă mai gândesc, răspunse Taravik, diplomat. Te-ai săturat? Mâncarea a fost bună? A fost suficientă? Nu ţi-e sete? N-ai vrea să bei ceva?

– Da, răspunse calm Kostik.

– N-am înţeles, mormăi Taravik. Vrei să fii ceva mai explicit?

Pegasul oftă, îşi dădu ochii peste cap şi-i explică:

– Da, m-am săturat, mâncarea a fost bună, a fost suficientă, mi-e sete, aş vrea să beau ceva.

– Minunat! exclamă Taravik. Hai să bem!

Luă strachina cea mare, pe care o lăsase lângă urcioare, o aşeză în faţa lui Kostik şi turnă în ea o parte din conţinutul unui recipient. După cum se aşteptase pegasul, vasul era plin cu bere. Nu prea avea chef de alcool, dar i se făcuse sete, aşa că-şi băgă botul în strachină şi bău cu poftă. Ciudat, dar berea aia chiar era gustoasă! Pegasul oftă şi mai trase o duşcă. Ca prin minune, strachina se goli numai din două înghiţituri, aşa că se pregăti să-l întrebe pe Taravik dacă îşi bătea joc de el şi voia să păstreze berea doar pentru el, însă nu mai apucă, pentru că prietenul lui se grăbi să-i umple vasul din nou.

Kostik sorbi din nou, apoi îşi zise că nu-l grăbea nimeni, se părea că aveau bere din belşug… şi, dacă urma să se termine, avea să-l trimită pe Taravik să mai cumpere, că găsea el de unde, din cârciumă sau de la vreun sătean mai avut…

Berea aia hattiană era mai tare decât berea din Terimeea – parcă şi Taravik spusese ceva asemănător. I se urcase la cap sau era el foarte obosit din cauza drumului… Îl cuprinsese un soi de ameţeală şi un fel de toropeală, i se înmuiaseră genunchii – asta era cu siguranţă din cauza felului în care călătorise – şi-şi jură să nu mai facă niciodată o asemenea prostie, nu numai că se lăsase în voia gândurilor, de-l cuprinsese disperarea, dar acum îl lăsau şi

picioarele! Apoi simţi nevoia să se întindă pe iarbă.

Se tolăni pe covorul moale, având grijă să rămână cu botul în apropierea strachinei cu bere. Şi, dacă tot simţea mirosul băuturii, mai trase o duşcă.

Berea părea că-i din ce în ce mai bună, iar botul i se îndrepta, fără să-şi dea seama, către vasul pe care prietenul lui se grăbi să i-l umple din nou.

Apoi Taravik îşi turnă şi lui, într-o ulcică de lut ars, şi spuse, cu un entuziasm de beţivan, care, surpriză!, de data asta nu-l mai deranjă pe pegas:

– Hai să bem, prietene! Să bem şi să fim fericiţi!

Şi-şi ciocni ulcica de strachina lui Kostik, care replică imediat (în ciuda faptului că limba începuse să i se mişte ceva mai greu ca de obicei, poate din cauza căldurii…):

– Să bem şi să fim fericţi!

– Să trăim şi să ne veselim! adăugă Taravik, apoi sorbi din stacana lui, iar Kostik se grăbi să-l imite, cufundându-şi botul în strachină.

Curierul îşi şterse apoi spuma de pe mustăţi, oftă satisfăcut şi se tolăni şi el pe iarbă, lângă prietenul său, având grijă ca băutura să-i rămână la îndemână. După care îşi ciocni din nou ulcica de vasul pegasului, răcnind cu veselie:

– Să bem! Pentru că azi trăim şi ne veselim, iar mâine cine ştie ce-o să păţim! Să bem, că numai cu atât te alegi din viaţă! Doar cu ce-ai mâncat şi ce-ai băut, că pe astea nu ţi le poate lua nimeni! Averile şi sănătatea sunt pieritoare, azi le ai, mâine nu le mai ai şi, chiar dacă îţi păstrezi bogăţiile, nu poţi să le iei cu tine pe cealaltă lume! Hai să bem şi să ne veselim, cât mai trăim!

Şi goli stacana, iar pegasul se grăbi să-l imite, cufundându-şi botul în lichid şi sorbind de zor.

În timp ce Taravik umplea din nou ulcica şi strachina, Kostik se lăsă în voia sentimentalismului şi a filosofelii, care îl copleşiseră subit. Îi

trecu prin minte că ăsta putea fi efectul băuturii, dar nu se îmbătase niciodată, deci nu ştia din proprie experienţă dacă alcoolul avea asemenea urmări sau era doar un zvon neîntemeiat. Începu prin a-şi spune că-l mai auzise şi în alte împrejurări pe Taravik debitând asemenea inepţii… ei, inepţii era cam mult spus, mai degrabă platitudini… dar niciodată nu i se păruse, aşa cum i se părea acum, că inepţiile alea (adică platitudinile) aveau totuşi înţelepciunea lor. Da, Taravik se exprima simplist şi grosolan, după cum era normal pentru un individ cu educaţia lui, dar avea un strop de dreptate. Poate chiar mai mult de un strop…

Oricum, îl mânca limba, din cauză că tăcuse toată ziua. Aşa că nu mai pierdu vremea de pomană:

– Nimeni nu ştie ce poate sau ce nu poate să ia omul cu el în lumea de apoi. Pentru că, dragă Taravik, există o mulţime de păreri despre lumea aceea. Unii spun că nici nu există o asemenea lume, că existenţa omului încetează odată cu moartea trupului, alţii spun că, dimpotrivă, adevărata sa existenţă începe abia după ce scapă de învelişul muritor al trupului… dar că, indiferent ce ne aşteaptă dincolo, nu există cale de întoarcere.. Oricum, sunt multe opinii, unele demonstrate, unele rămase în faza de simple teorii, aşa că părerea ta mi se pare cea mai sănătoasă: să ne bucurăm cât mai putem, pentru că s-ar putea să nu mai avem altă ocazie… Deci, dragă prietene, hai să bem!

Şi Kostik îşi băgă din nou botul în strachină, decis să respecte propriul său îndemn, fără să mai verifice dacă Taravik îi ţinea sau nu isonul.

Scoase botul dn vas, sughiţă, clipi de câteva ori, încercând să înlăture voalul ce părea că i se întinsese în faţa ochilor, şi-şi continuă (ceva mai ostenit ca mai înainte) expunerea:

– Având în vedere că nimeni nu ştie ce ne aşteaptă… trebe… trebe… trebuie să ne aşteptăm la orişe. Nu-i aşa? Căci, adăugă el cu voce sumbră, ţi se poate întâmpla orişe. Orişe! gemu el, îndurerat. Adică merji lişniştit pe ulişă şi-şi cade un ghiveci cu flori în cap. Şi ş-a ziş cu tine!

– Măi Kostik, spuse mustrător Taravik (care, evident, ţinea mult mai

bine la băutură, având în vedere că se antrena de ani de zile), eşti băiat deştept, cum poţi să spui asemenea prostii? Ţie poate să-ţi cadă în cap nu numai un ghiveci cu flori, ci chiar o casă întreagă, că n-o să păţeşti nimic. Pielea ta nu poate fi găurită, adică nici ce-i sub ea nu poate fi vătămat. Adică, din câte ştie toată lumea, un pegas e, practic, nemuritor. Moare doar de bătrânţe, numai că nimeni nu ştie dacă asta se întâmplă atunci când împlineşte o mie de ani sau când ajunge la vârsta de zece mii de ani…

– Aşşşa credeam şi eu, oftă pegasul şi începu să plângă. Numai că cronco… corcodrilul ăla mi-a arătat că mă înjel… Adică pot să mor fără să-mi înfirgă clonţii în cale… în carne. Taravik, dragule, poci să mor orişcând, poa' să mă uşidă un nenoroşit dee corcodril… o să mor…

– Păi toţi o să murim, mai devreme sau mai târziu, încercă să-l consoleze prietenul său. Până atunci, hai să bem, că văd că nu eşti dispus să te veseleşti.

Şi Taravik umplu din nou recipientele, le ciocni şi-şi dădu ulcica peste cap. Kostik se grăbi să-şi vâre botul în strachină, sorbi din greu, apoi începu din nou să lăcrimeze.

– Niciodată nu mi-a fost frică, mormăi el, devenind subit lucid. Ştiam că nu pot să păţesc nimic. Şi descopăr pe neaşteptate că trebuie să fiu foarte atent ce fac, să mă păzesc fără încetare…

– Ca oricare altă făptură, îl aduse Taravik cu picioarele pe pământ. Închipuie-ţi că şi eu sunt în aceeaşi situaţie. Iar eu nu beneficiez nici de o piele ce nu poate fi găurită, nici de memoria şi de cunoştinţele tale. Deci sunt mai neajutorat decât tine. Şi, în ciuda acestui lucru, am supravieţuit până acum şi am de gând să supravieţuiesc şi în continuare.

– Da, mormăi Kostik, aşa e. Însă până la urmă o să mori…

Taravik nu se grăbi să-l contrazică. Se mulţumi să-i umple strachina. Băură un timp în tăcere, iar pegasul devenea tot mai sentimental.

– Dargul meu Tar.. tavik… te iubejc! Eşti un scump! Te admir. Cum poţi să trăiejdi ştiind că o să mori? Asta nu-i viaţă. Şigur, acuş

înşeleg de ce bei de ştinji: ca să uişi că poţi să-ţi dai duhul orişcând… De aia o să beau şi eu. Ca să uit… Vino să te pup!

Şi se pupară, şi băură, dădură gata primul urcior, trecură la al doilea, iar spre seară reuşiră să-l dea gata şi pe acela…

Conversaţia se transformase de multă vreme într-un monolog incoerent al lui Kostik, pe care Taravik îl acompania, din când în când, cu un mormăit aprobator, menit să-i demonstreze pegasului că prietenul său îl asculta cu atenţie. Rolul curierului era, îndeosebi, acela de a-i umple strachina lui Kostik cu băutură. Dacă pegasul ar fi putut să urmărească ce făcea prietenul său, ar fi observat că acesta băuse foarte puţin, în ciuda îndemnurilor sale neîncetate „hai să bem".

Se părea că principala preocupare a lui Taravik fusese cea de a-şi îmbăta partenerul. Însă pegasul nu bănuise nimic, pentru că aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată, în îndelungata lor colaborare.

În cele din urmă, Kostik căzu lat şi începu să sforăie, de parcă ar fi tăiat lemne cu ferăstrăul. Taravik oftă uşurat, recunoscu în sinea sa că pegasul rezistase la băutură mult mai mult decât se aşteptase, se uită la soarele care îşi începuse pogorârea către orizont şi îşi făcu un culcuş sub un copac apropiat, apoi începu şi el să horcăie.

Se mai trezi de câteva ori – o dată în timpul serii şi de vreo două ori în timpul nopţii –, trase cu urechea şi, după ce auzi sforăitul obişnuit al pegasului, se culcă la loc.

Când razele dimineţii îl gâdilară la nas, Kostik strănută, deschise ochii şi încercă să se ridice în picioare. Se culcă imediat înapoi, gemând din rărunchi.

Taravik stătea rezemat de un copac şi se îndopa cu lipii calde, brânză şi ouă fierte. Mirosul de ouă îi produse o greaţă cumplită lui Kostik, care începu să vomite. Adică încercă să vomite, pentru că în stomac nu era mare lucru, având în vedere că nu mâncare prea mult în ziua precedentă, deşi băuse zdravăn.

Prietenul lui lăsă mâncarea şi veni să-l ajute. Adusese, nu se ştie când şi de unde, o căldare cu apă proaspătă şi rece, şi-l ajută pe

pegas să-şi clătească gura, ca să scape de gustul înfiorător al vomei. Acesta, după ce se spălă, sorbi îndelung din lichidul răcoritor.

– Mi-e rău, gemu Kostik. Mi-e rău, mă doare capul şi am picioarele din bumbac, nu pot să mă ridic de pe iarbă. O să mor… Băutura aia a fost otrăvită, şopti el.

– Nici vorbă, îl asigură Taravik. Însă dă-mi voie să-ţi destăinui un secret, pe care se pare că nu-l ştii, cât eşti tu de deştept: nu există nimic mai cumplit decât mahmureala de după o beţie cu bere. Ştiu că tu nu eşti băutor de vin, dar te asigur că nu te-ai fi simţit atât de groaznic dacă te-ai fi îmbătat cu zeamă de struguri. Dacă am fi fost în altă ţară – chiar în amărâta aia de Calmeea –, fii convins că aş fi avut grijă să nu bei bere. Dar aici n-am avut de ales…

– Mi-e tare rău, se văită pegasul. Mai dă-mi nişte apă, că mă ard măruntaiele. Trebuie să dorm, dar cum închid ochii, mi se face iarăşi greaţă…

Taravik rânji din nou:

– Se pare că astăzi e o zi aparte: ziua în care îţi destăinui secrete pe care ai fi putut să le ştii, dacă m-ai fi însoţit prin cârciumi. Iată un nou secret: ai auzit vreodată expresia „cui pe cui se scoate“?

– Mi se pare o aiureală, din punct de vedere logic şi semantic, bombăni Kostik, ceea ce nu mă miră din partea ta. Ce vrea să însemne tâmpenia asta?

– Că tâmplarii folosesc uneori un cui, ca să scoată alt cui înfipt dintr-o scândură.

– Atunci de ce n-ai spus „un cui se scoate dintr-o scândură cu ajutorul altui cui“? Ar fi fost o exprimare corectă şi aş fi priceput şi eu ce vrei să spui. Bine, şi ce-i cu cuiele astea? Ce legătură au ele cu mahmureala mea?

– Păi trebuie să bei nişte bere, ca să te simţi mai bine şi să plecăm de aici…

– Nu! strigă îngrozit Kostik. Nici gând! Vrei să mă omori cu adevărat? N-o să mai beau bere toată viaţa mea! Nu mai îmi trebuie

băutură! Iar tu, dacă vrei să-ţi pui capăt zilelor, n-ai decât să bei de unul singur! Pe mine să mă laşi în pace!

– Dragul meu, sigur că o să te las în pace. O să plec de îndată către Gormeh, că am pierdut deja o grămadă de timp şi risc să nu-mi mai duc misiunea până la capăt. Sunt convins că aş fi avut mai mulţi sorţi de izbândă dacă mi-ai fi rămas alături… dar, dacă voia ta e să te las în pace, o să te las.

– Şi o să-ţi cari singur şaua şi lucrurile? se strădui Kosik să fie ironic.

– De ce să le car singur? se miră Taravik. În sat sunt destui măgari. O să cumpăr unul ca să mi le poarte până în Gormeh sau, în cazul cel mai rău, o să închiriez unul şi o să cumpăr acolo un catâr sau un dromader – depinde ce-i mai bun şi mai ieftin.

– Şi cu mine ce-o să faci? întrebă pegasul, care începuse să se întrebe dacă Taravik vorbea serios şi intenţiona să-l părăsească acolo, să-l mănânce crocodilii…

– Cum ce-o să fac? O să te las în pace, că n-o să te silesc să bei o strachină cu bere, ca să-ţi treacă mahmureala şi să putem pleca să ne vedem de treburile noastre…

Pe Kostik îl durea capul, îl ardea stomacul, îl obosea teribil să gândească, nu avea niciun chef să se certe cu Taravik, îşi dorea doar să fie lăsat în pace şi să-i treacă senzaţia aia înfiorătoare de slăbiciune, greaţă şi neputinţă. Îşi propuse să fie mai concesiv – poate aşa individul ăla pe care îl crezuse prieten nu avea să-l mai tortureze şi avea să-i permită să se ghemuiască într-un colţ şi să doarmă, ca să uite de toate – şi întrebă:

– Dacă o să beau berea aia, îmi făgăduieşti că o să taci din gură, măcar câteva minute? Că mă doare capul când te aud şi mă tem că, de mai scoţi o singură vorbă, o să încep să urlu!

Spre uimirea lui, Taravik se muţumi să zâmbească ciudat şi tăcu. Turnă în tăcere berea în strachină şi-i aşeză vasul în faţă, apoi se dădu înapoi şi se aşeză lângă copacul unde stătuse atunci când se trezise Kostik din somn.

Pegasul simţi mirosul de bere, îi veni să vomite şi, în acelaşi timp, i se făcu poftă de băutură. Aşa începe viciul, îşi spuse el, eşti conştient că băutura îţi face rău, dar îi simţi lipsa, ai nevoie de ea, eşti sclavul ei, degeaba ştii o grămadă de lucruri înţelepte, căci acestea nu te ajută cu nimic…

Oftă şi îşi băgă botul în strachină. Bău cu nesaţ.

Spre surprinderea sa, băutura îi potoli arsura din stomac. Ba chiar, după câteva clipe, durerea din ţeastă se diminuă, deveni oarecum suportabilă…

Taravik continua să-l privească, însă fără să scoată niciun cuvânt.

Fără să-l întrebe nimic, dar cu o siguranţă în gesturi ce demonstra că ştia ce face (şi că era convins de justeţea a ceea ce făcea) se ridică de la locul lui, luă din spatele copacului un coşuleţ împletit din trestie, plin cu frunze proaspete de salată, şi i-l puse în faţă.

Totul fără să spună nimic.

Kostik ar fi vrut să-i spună că îi făcuse pe plac suficient, gata, era de ajuns, îi spusese că nu-i arde de mâncare, să-şi ia salatele şi să şi le pună în cap (sau să şi le vâre oriunde, undeva unde îi plăcea lui)… dar nu spuse nimic.

În primul rând, pentru că mirosul de frunze proaspete, abia culese, care nu se veştejiseră niciun pic, amestecat cu o uşoară nuanţă de iuţeală, care sugera că foile acelea verzi erau deosebit de gustoase, îl făcură să-şi dea seama că, la greaţa lui, nişte frunze picante ar fi prins tocmai bine.

În al doilea rând, pentru că îi era foame, şi era normal să-i fie foame, nu mâncase nimic de o zi întreagă…

Şi în al treilea rând… ei bine, Kostik uită care era acel al treilea rând, pentru că, fără să-şi dea seama, prinsese în dinţi o frunză mare şi cărnoasă. O sfărâmă simţindu-i seva hrănitoare scurgându-i-se în gură… o mestecă, o înghiţi şi, până să se dumirească pe deplin ce făcea, hăpăi tot conţinutul coşului.

Taravik rânji cu gura până la urechi, se duse din nou în spatele

copacului şi se întoarse cu un săculeţ cu boabe de orz, pe care îl goli în coş. Pegasul hăpăi fericit şi grăunţele, apoi oftă satisfăcut:

– Eh, acum parcă merită să trăieşti…

Curierul rânji din nou şi aduse lângă botul tovarăşului său găleata din care îi dăduse să bea atunci când se trezise. Apa era încă rece şi la fel de plăcută. Kostik bău pe săturate, după care se ridică în picioare.

Nu se mira deloc când descoperi că picioarele nu-i mai erau din bumbac, că îl ţineau ca de obicei şi, tot ca de obicei, erau gata să-l ducă unde voia. Mai mult, şi durerea de cap îl părăsise, iar în schimbul ei reapăruse cheful de alergat prin pustietăţi.

– Da, mormăi el. Cui pe cui se scoate… Hai să ne facem bagajele şi să plecăm, că am zăbovit cam mult pe-aici…

Bineînţeles că nu plecară imediat, pentru că Taravik trebuia să înapoieze coşul şi găleata şi să-l anunţe pe proprietar că terenul său era din nou liber de intruşi, dar asta dură prea puţin şi întârzierea nu reuşi să-i strice cheful de drumeţie lui Kostik.

Ajunseră cât ai clipi la drumul mare – care era şi de data asta pustiu, iar Kostik îşi spuse că nu era de mirare că nu mai mergea nimeni pe el, dacă soldaţii ăia nebuni trăseseră cu arcurile sau cu praştiile şi după alţi călători paşnici…

Şi, dacă tot nu-i deranja nimeni, Kostik începu să povestească tot ce-i trecea prin cap, iar Taravik se mulţumea să-l asculte, încântat că prietenul său îşi revenise.

– Chestia asta cu „cui pe cui se scoate“ n-am mai auzit-o până acum, îi mărturisi pegasul lui Taravik, dar am întâlnit mai multe reţete împotriva mahmurelii. În general, acestea sunt alcătuite din ardei iute sau piper, tot felul de sucuri de plante (de obicei proaspăt stoarse, nu fermentate), ouă crude, boabe măcinate de muştar şi alte chestii iuţi şi picante, menite să-ţi jupoaie mucoasa stomacală şi să te facă să ai de ales între mahmureală şi o moarte cruntă şi extrem de dureroasă.

– Da, îi replică Taravik, cu o indiferenţă care-l scoase din minţi pe Kostik. Ştiu şi eu o grămadă. Cele mai bune reţete de felul ăsta le afli prin cârciumi, pentru că orice client al acestora a experimentat câteva pe pielea lui, adică, spre deosebire de tine, vorbeşte din proprie experienţă de viaţă.

– Ce vrei să spui? mârâi Kostik agresiv, de parcă ar fi fost un câine ce-şi apăra osul.

– Că tu vorbeşti despre lucruri pe care le ştii din auzite, nu trăite de tine. Ori, după cum mi-au spus chiar tu, în mai multe împrejurări…

– Ideea de rangul întâi, cea pură, este cea care a trecut cuiva prin minte. Cea de rangul doi e cea pe care ţi-a spus-o cel care a avut-o (care o redă atât cât poate), iar cea de rangul trei e cea pe care ai auzit-o de la cineva care a auzit-o… Da, înţeleg ce vrei să spui. Bine, n-o să-i mai vorbesc despre reţetele de combatere a mahmurelii cuiva care a demonstrat practic că se pricepe atât de bine la asemenea reţete. Vreau însă să-ţi povestesc despre teoria lui Ahenamajid despre mahmureală. Acesta clasifica mahmurelile după felul băuturii care a provocat-o…

– Orice beţiv ştie că mahmureala provocată de bere se manifestă şi se tratează altfel decât cea produsă de vin, îl întrerupse pe un ton superior Taravik.

– Ştiam că ştii, că mi-ai mai spus chestia asta, îl puse la punct Kostik, fără pic de milă (şi fără urmă de respect sau de recunoştinţă). Problema e că Ahenamajid a descoperit că mahmureala e influenţată şi de starea de spirit care a provocat beţia.

– Ei, acum ai spus ceva foarte interesant! exclamă Taravik. Poţi să fii ceva mai… cum să spun…

– Mai explicit, îl ajută pegasul. Cu deosebită plăcere. Să începem prin a stabili, în mare, bineînţele, cauzele pentru care se îmbată oamenii.

– Şi pegaşii, îl completă, ironic, Taravik.

– Pentru asta, trebuie să discutăm mai întâi despre fericire…

– Nu o luăm cam prea pe ocolite? întrebă Taravik.

Vocea lui îi păru pegasului foarte ciudată: curierul părea mai interesat de spusele lui decât era de obicei şi, în acelaşi timp, vag amuzat. Ca şi cum discursul lui Kostik se desfăşura conform unui plan previzibil… Ce face mahmureala din pegas! îşi spuse Kostik, decis să nu se lase mânat prin coclauri de asemenea gânduri nebuneşti. Ca urmare, ignoră spusele lui Taravik, în ciuda faptului că simţise nevoia să-i dea o replică memorabilă, şi-şi continuă ideea:

– Deşi părerea multor filosofi este că omul a fost înzestrat de creatorul său cu un strop de divinitate, opinia unanimă este că susamintitul om are o componentă animalică foarte puternică. Acest lucru ar fi datorat, după spusele celor mai mari experţi în domeniu, faptului că divinitatea – sau forţa sau cum vrei să-i spui – care a creat omul a folosit pentru producerea acestuia un tipar care îşi dovedise funcţionalitatea anterior…

– Măi Kostik, ştii foarte bine că sunt convins că eşti foarte deştept, adică nu-i nevoie să-mi demonstrezi lucrul ăsta fără încetare…

– Zi ce vrei, dragă Taravik, nu te mai lălăi atâta!

– Bravo! Adică tu ai voie să te lălăi şi s-o iei de la crearea omului şi să mă zăpăceşti la creier cu tot felul de vorbe pe care nu le pricepi nici tu…

– Am înţeles. Adică creatorul a făcut omul modificând puţintel un model care îi reuşise. Cu alte cuvinte, omul e doar un animal mai inteligent, în rest are cam aceleaşi nevoi ca alte animale…

– Şi care ar fi modelul ăla? întrebă Taravik bănuitor. N-o să-mi spui că-i pegasul…

– Nici vorbă, râse Kostik, cu superioritate. Păi te compari tu cu mine? Eu sunt mult mai deştept, am o memorie mult mai bună – adică eu nu uit niciodată nimic, în timp ce tu uiţi de la mână până la gură – sunt aproape indestructibil şi speranţa mea de viaţă e de vreo sută de ori mai mare decât a unui om obişnuit. În plus, pegaşii normali (din nefericire, nu-i cazul meu) au două aripi, deci pot să zboare, în timp ce tu poţi doar să visezi la aşa ceva. Nu, dragă

prietene, creatorul omului nu a avut pegasul drept model.

– Eram convins, îi replică Taravik. Pentru că niciun om nu-i atât de insolent şi de arogant pe cât e cel mai amărât dintre pegaşi.

Kostik simţi că se îneacă de furie, simţi iarăşi nevoia să-i dea o replică demnă de trecut în cronici… apoi îşi spuse că, în situaţia respectivă, cel mai bun răspuns era adevărul.

– Cei mai mulţi înţelepţi consideră că modelul pentru om a fost cel al unui animal sociabil, omnivor, căruia îi place să se bălăcească în noroi şi să mănânce rahat, adică, într-un cuvânt, porcul!

– Da, bărbaţii e nişte porci, recunoscu Taravik. Iar unele femei e scroafe, dar nu toate, unele sunt cu adevărat doamne. Ce interesant! Abia acum mă gândesc câtă înţelepciune poate să fie într-o expresie care mi se părea o vorbă goală… Adică, dacă omul e, de fapt, un porc, „când o zbura porcul“ înseamnă, de fapt, „când omul o să fie în stare să zboare“, ceea ce nu înseamnă „niciodată“, ci „într-un viitor în care omul va fi mai înţelept şi mai creativ“… Da, interesante lucruri îmi spui, ca de obicei, însă mintea mea – care este doar mintea îmbunătăţită un pic a unui porc – aşteaptă cu încredere să-mi explici cum e cu mahmureala…

– Ah, da, spuse Kostik, să nu crrezi că am uitat. Acum ajungem şi la mahmureală. Deci, omul fiind, de fapt, un animal, fericirea sa se bizuie pe satisfacţiile animalului din el. Înţelepţii din cele mai vechi timpuri au atras atenţia că satisfacţiile intelectuale sau sociale contribuie la sentimentul de împlinire personală, fără a genera însă sentimentul de deplină gratitudine faţă de procesul ascendent al dorinţei de realizare, sentiment obţinut prin împlinirea unor cerinţe fundamentale elementare…

– Adică? Mai pe înţelesul meu?

– Adică, oricâte lucruri măreţe ai realiza în viaţă – adică dacă ai cuceri imperii sau ai compune epopei nemuritoare sau ai descoperi legi fundamentale ale naturii şi toată lumea te-ar lăuda şi te-ar admira – n-o să fii niciodată atât de mulţumit şi de fericit cum eşti atunci când îţi satisfaci poftele trupeşti elementare, animalice.

– Ce chestie! Adică vrei să spui că oamenii se îmbată pentru că trebuie să-şi satisfacă o anumită poftă trupească elementară?

– N-ai fost atent la ce ţi-am spus, se supără pegasul. Dacă omul e un porc îmbunătăţit, atunci poftele sale animalice sunt cele ale unui porc. Ai văzut tu vreodată un porc beat? Ai văzut porci ducându-se la cârciumă?

– N-am văzut, rânji Taravik. E adevărat că mulţi dintre cei care plecau de la cârciumă arătau ca nişte porci, dar… Şi mai e ceva: se spune „beat ca un porc". Deci beţia e o stare naturală a unui porc, adică porcul simte nevoia să se îmbete pentru că aşa îi cere natura sa de porc…

Kostik se supără, se opri din goană şi se răţoi la călăreţul lui:

– Dacă o să continui să baţi câmpii, dau cu tine de pământ şi te las singur, aici!

– Stai un pic, exclamă uluit Taravik. Nu înţeleg ce te-a apucat. Cu ce te-am supărat?

– Mă întrerupi tot timpul şi nu mă laşi să duc nicio idee până la capăt!

– Păi atunci spune direct ce vrei să spui, nu te mai învârti ca un căţel ce încearcă să-şi prindă singur coada! Am priceput chestia cu poftele elementare, că nu-s chiar atât de greu de cap cum încerci tu să mă convingi că sunt, dar n-am înţeles de ce beţia nu-i o poftă elementară. Pentru că, mărturisesc sincer, pe mine mă apucă uneori cheful de a mă simţi, cum să-ţi spun… altfel decât de obicei… şi senzaţia asta se obţine uşor, după câteva ulcele cu vin… Dar scuzele mele, prietene, se pare că iar te-am întrerupt. Făgăduiesc să nu mai zic nici „pâs".

Kostik pufni dispreţuitor – ca şi cum ar fi zis „m-aş mira să taci, că făgăduieşti chestia asta de şaptezeci de ori pe zi şi nu-ţi ţii deloc făgăduiala" – şi se puse în mişcare. Peste un minut galopa din răsputeri, vântul îi şuiera prin coamă, iar gâtul i se usca din cauza nefolosirii, adică erau îndeplinite toate condiţiile pentru ca pegasul să-şi reia discursul.

Şi, bineînţeles, îl reluă.

– Aşa… unde rămăsesem?

– La chestia cu poftele elementare, se grăbi Taravik, plin de bunăvoinţă, să-i vină în ajutor. Gata, am tăcut, se grăbi să spună curierul, văzând că pegasul începuse să reducă viteza. Am priceput, a fost o întrebare retorică. Te-am mai rugat şi altă dată, când pui o întrebare retorică, anunţă şi tu: „Atenţie, urmează o întrebare retorică, nu aştept răspuns“, ca să ştiu ce să fac.

Kostik începu din nou să frâneze, decis să lase baltă orice discurs, dar Taravik tăcuse şi se părea că de data asta intenţiona să-şi respecte făgăduiala.

– Poftele elementare sunt cele animalice, naturale, pe care o făptură le-a căpătat la naştere, adică nu le-a dobândit prin educaţie sau obişnuinţă…

Taravik mârâi, părând că vrea să spună ceva, dar reuşi să se stăpânească.

Pegasul rânji în sinea sa şi continuă:

– Aceste pofte sunt declanşate de necesitatea de a satisface cele două nevoi principale ale oricărui animal: nevoia de a supravieţui ca individ şi nevoia de a supravieţui ca specie.

– Interesant… mormăi curierul, reuşind să nu mai adauge altceva.

– Pentru ca un animal să fie îndemnat să-şi satisfacă aceste nevoi, fără să-şi dea seama că este silit să facă asta, creatorul l-a construit astfel încât să simtă o senzaţie extrem de plăcută atunci când le satisface. Hai să explicităm ceva mai mult: atunci când un animal mănâncă sau se împreunează cu perechea sa, simte o plăcere foarte mare. El nu mănâncă pentru că altfel ar muri de foame, ci pentru că-i place în mod deosebit să mănânce. Aşa a fost construit. Supravieţuieşte deoarece creatorul său l-a făcut să-i placă în mod deosebit să facă ceea ce trebuie să facă pentru a supravieţui… Ai priceput?

Taravik icni, dar nu scoase niciun cuvânt. Pegasul rămase o clipă

fără să ştie ce să creadă, apoi îşi dădu seama şi adăugă iute:

– N-a fost o întrebare retorică.

– Sigur că am priceput, se grăbi să-l asigure Taravik. Adică oamenii, care sunt nişte porci mai aparte, mănâncă pentru că aşa au fost făcuţi, să le placă să se îngraşe ca porcii. Numai că, vezi tu, se îngraşă degeaba, pentru că pe ei nu-i taie nimeni ca să-i facă pastramă… Hai, nu te enerva. Am înţeles. Fericirea e o stare falsă, constă în satisfacerea unor necesităţi animalice elementare şi n-are nicio legătură cu idealurile, educaţia şi alte vorbe frumoase.

– Ţi-am spus că uneori mă uimeşti. Da, fericirea se obţine în urma mâncatului şi a actului sexual.

– He, he, râse Taravik, o fi ele instincte animalice, dar ce bine e când le satisfaci… Bine. Ai făcut ce-ai făcut şi ai ocolit cât ai putut să mă lămureşti ce-i cu băutura şi cu mahmureala.

– Mai ai răbdare doar o clipă, că ajungem imediat şi la subiectul care ne interesează. Deci anumite acţiuni – mâncatul sau sexul – pot provoca o senzaţie de fericire. Însă nu întotdeauna poţi să obţii senzaţia aceea. Iar omul a descoperit – spre deosebire de animale – că, în anumite împrejurări, poate imita starea de fericire şi poate provoca o stare de euforie, care nu-i o fericire adevărată, dar suficient de apropiată de ea ca să merite efortul. Alcoolul provoacă o asemenea stare. Şi anumite plante, din ţări mai îndepărtate, care îţi provoacă vise frumoase şi te fac să crezi că poţi să înfăptuieşti orice…

– Adică, simplificând lucrurile, oamenii beau ca să obţină senzaţia aceea plăcută pe care ar obţine-o mâncând sau făcând sex…

– Exact. Şi sunt sigur că te pregăteai să mă întrebi de ce simt oamenii nevoia să fie fericiţi în mod suplimentar? De ce nu le ajunge fericirea provocată de satisfacerea nevoilor animalice şi încearcă să obţină o stare de euforie, adică de imitaţie de fericire, prin mijloace care, uneori, le afectează sănătatea? Tu de ce bei?

– De obicei beau pentru că sunt un om vesel şi-mi place să fiu înconjurat de oameni veseli…

– Adică pentru că, deşi eşti un om fericit, ţi-ai dori să fii şi mai fericit.

– Da. Alteori – ceva mai rar – beau la supărare. Atunci când am un necaz şi vreau să uit de el.

– Deci când eşti nefericit, pentru că ţi-ai dori să uiţi că eşti nefericit şi să crezi că totuşi eşti fericit.

– Da, cam astea sunt motivele pentru care beau oamenii: ca să se simtă fericiţi şi ca să uite că au motive de nefericire.

– Exact aşa spunea şi Ahenamajid.

– Mă bucur. Asta înseamnă că eu, cu mintea mea cea proastă, am ajuns la aceeaşi concluzie ca şi un mare filosof. Ceea ce înseamnă sau că mintea mea nu-i chiar atât de proastă sau că filosoful tău nu-i chiar atât de deştept…

În mod surprinzător, Kostik nu găsi pentru moment nicio replică, iar Taravik profită de situaţie ca să întrebe, cu un ton atât de inocent încât se vedea de la mare distanţă că se prefăcea:

– N-ai spus nimic despre motivele care îi fac pe pegaşi să se îmbete. Simt, cumva, şi fiinţele acelea superioare omului nevoia de a fi fericite?

– Noi, pegaşii, suntem mulţumiţi de soarta pe care o avem şi nu obişnuim să ne îmbătăm ca alte făpturi!

Tonul folosit de Kostik fusese de-o aroganţă naturală, iar Taravik îşi spuse că prietenul său merita o mică lecţie, aşa că îi replică, la fel de nevinovat:

– Şi ieri ce-ai făcut? Mi-ai băut berea doar ca să nu mă laşi să beau de unul singur sau ca să fii sigur că n-o să simt pe deplin iluzia fericirii?

Pegasul se enervă:

– M-am îmbătat pentru că ai profitat de lipsa mea de experienţă şi mi-a tot turnat băutură! M-ai îmbătat în mod deliberat! Nu ştiu ce ai urmărit. Presupun că ai vrut să-ţi baţi joc de mine, să mă umileşti, să te răzbuni pentru că ţi-am arătat în nenumărate rânduri că sunt mai

deştept decât tine!

– Dragă Kostik, ştii prea bine că nu-i aşa. Iar de băut ai băut pentru că ai trecut printr-o experienţă… nu ştiu cum să-i spun, că nu ştiu cuvinte înţelepte, ca tine…

– O experienţă traumatizantă, bombăni pegasul.

– Exact. Dacă n-ai fi vrut să te îmbeţi, ai fi putut să te opreşti oricând, dar tu ai continuat să bei… ai simţit nevoia să-ţi descarci sufletul în faţa mea – pentru că, în ciuda tuturor măgăriilor pe care mi le spui, de parcă n-ai fi pegas, ci un alt fel de animal de povară, ştii foarte bine că sunt prietenul tău cel mai bun şi că poţi să ai încredere în mine –, iar limba ţi s-a dezlegat. Îţi mulţumesc pentru această dovadă de prietenie şi o să încerc şi în continuare să fiu demn de încrederea ta.

Curierul vorbise cu un glas grav şi plin de seriozitate, într-un fel cum nu-i mai vorbise niciodată, iar pegasul simţi că i se pune un nod în gât şi simţi nevoia să se oprească din goană. Taravik îl bătu uşor pe gât şi-i spuse:

– Să nu crezi că descoperirea pe care ai făcut-o ieri e ceva unic. Orice făptură gânditoare află, la un moment dat, că e muritoare şi că existenţa sa va înceta, mai devreme sau mai târziu. Să nu-ţi închipui că eu, aşa prost cum mă crezi, n-am fost cuprins de disperare atunci când mi-am dat seama că tot ce însemn eu o să dispară, că gândurile, speranţele, visurile şi năzuinţele mele vor fi spulberate, aşa cum sunt norii spulberaţi de vânt. Atunci când înţelegi acest lucru, te întrebi ce rost mai are să te chinui – pentru că viaţa e o luptă continuă, iar dacă din strădania ta nu o să rămână nimic, atunci strădania aceea este inutilă. Ca să te întorci la o existenţă normală, trebuie să uiţi ceea ce tocmai ai aflat sau să accepţi inevitabilul.

Pegasul se puse în mişcare, păşind rar şi nesigur, ca şi cum tocmai atunci, învăţa să meargă, iar Taravik – acel Taravik care nu semăna nici la glas, nici ca mod de gândire cu acel Taravik pe care-l cunoştea pegasul – îşi continuă discursul ieşit din comun.

– E greu să uiţi aşa ceva, e şi mai greu să-ţi accepţi soarta. Însă

oamenii au o calitate deosebită, pe care le-au dăruit-o zeii numai lor: pot să uite. Anumite informaţii le dispar din memorie, ca şi cum n-ar fi existat. Şi asta fac oamenii mai simpli sau mai slabi: nu se mai gândesc la problemă, o ignoră, o uită. Cei înţelepţi înţeleg care e cursul vieţii şi îl acceptă. Însă oamenii obişnuiţi – care sunt majoritatea – nu-s suficient de înţelepţi ca să accepte soarta omenească, dar nici atât de simpli la minte ca să nu se mai gândească la problemă. Aceasta rămâne în mintea lor şi-i macină fără încetare, consumându-le puterile şi încrederea în sine. Iar oamenii aceia obişnuiţi luptă, străduindu-se să ascundă informaţia aceea cât mai adânc, iar băutura e unul dintre mijloacele de a nu te mai gândi la ceea ce nu poţi să înţelegi, nici să accepţi. Şi, încetul cu încetul, se intră într-o anumită normalitate, dacă înţelegi ce vreau să spun… Adică activităţile cotidiene, grijile obişnuite, munca şi micile bucurii nu te mai lasă să te gândeşti decât rareori la prostii…

Kostik nu spuse nimic, continuă să meargă, iar pasul îi deveni ceva mai iute şi ceva mai sigur. Taravik îl mângâie din nou pe coamă şi adăugă, după un moment de gândire:

– Pegaşii sunt, în privinţa asta, mai ghinionişti. Ei nu pot să uite. Pot doar să înţeleagă care le este soarta şi s-o accepte. Sau să-şi găsească tot timpul ceva important de făcut, care să le demonstreze fără încetare că viaţa merită trăită. Şi să se străduiască să nu mai fie mereu cei mai deştepţi din lume, pentru că, uneori, prostia nu-i chiar atât de dăunătoare.

– Da, replică acid Kostik, regăsindu-şi brusc glasul. Tu eşti cel mai bun exemplu în privinţa asta!

Taravik izbuni în râs şi exclamă, cu glasul său obişnuit:

– Măi Kostik, deştept mai eşti! Se pare că totuşi beţia de ieri ţi-a prins bine. O să am grijă să mai tragem câte un chiolhan împreună, dar nu prea des, pentru că bei mult, având în vedere ce burtă mare ai, aşa că mi-ai toca toţi banii dacă ai cădea în patima beţiei…

– Zgârcit şi meschin ca întotdeauna, bombăni pegasul, grăbind pasul.

În timp ce gonea pe şosea, Kostik se gândea la ciudata transformare

de personalitate a prietenului său şi se întreba dacă în acesta coezistau mai mult persoane diferite, cu inteligenţe deosebite, sau dacă Taravik era întotdeauna acelaşi, cu suişuri şi coborâşuri, dar îi fusese lui mai comod să-l considere un om simplu. Îşi făgădui să-l trateze cu mai multă consideraţie şi să-i ceară sfatul ceva mai des, pentru că se părea că putea să înveţe câte ceva de la el. Până una, alta, se gândi să-i povestească prietenului său ceva vesel, ca să alunge gândurile serioase în care fuseseră cufundaţi amândoi. Însă, înainte să apuce să-i propună ceva, descoperi că se apropiaseră de periferia unui oraş, iar din şosea se desprindea un drum ce ducea spre un templu zdravăn (unul modest, după dimensiunile hattiene).

Probabil că acela era templul lui Ramon, îşi spuse Kostik, însă nu apucă să-i spună şi lui Taravik ce gândea, pentru că un bărbat între două vârste, îmbrăcat într-o robă galbenă de preot, ieşi din umbra unei statui de pe marginea şoselei şi întrebă politcos:

– Sunteţi jupânii Taravik şi Kostik?

Pegasul se opri, întoarse capul spre călăreţul său şi aşteptă ca acesta să-i răspundă prelatului. Taravik se uită la individ, văzu că nu ţine în mână nici arc, nici praştie, ci doar nişte pânzeturi frumos împăturite, şi-i răspunse cu amabilitate:

– Da, preasfinte, noi suntem numiţii jupâni şi ne bucurăm că numele noastre au ajuns atât de celebre, încât sunt cunoscute până şi pe şoselele din ţara Hatti…

Kostik pufni în râs (un râs cam nechezat, că aşa râd pegaşii), apoi se stăpâni, aşteptând răspunsul străinului. Acesta nu întârzie:

– Dragă jupâne Taravik, coborâţi repede din şa, scoateţi-vă coiful şi salteaua şi acoperiţi-vă trupul cu mantaua asta.

Şi-i întinse o mantie albastră, cu glugă, făcută dintr-o ţesătură rezistentă din bumbac, în felul celor purtate de nomazii din pustiu ca să-i apere de frigul nopţii şi de vântul încărcat cu fire de nisip. Curierul se înfăşură în ea şi-şi acoperi ţeasta cu gluga. Arăta acum ca orice rătăcitor prin deşert, venit cu treburi în oraş. Preotul aruncă peste şaua lui Kostik o mantie asemănătoare, astfel încât aceasta să acopere aripa pegasului – care arăta, acum, ca un cal. Un cal de rasă,

dar cal. Trebuia să te uiţi foarte atent la el ca să remarci micile diferenţe ce deosebeau un pegas de o mârţoagă oarecare.

După ce verifică atent modul în care îi deghizase pe cei doi, prelatul mormăi satisfăcut,şi le spuse:

– Urmaţi-mă fără să scoateţi un cuvânt! O să vă explic totul când o să fiţi în siguranţă.

Cuvintele lui fură suficiente ca să-l facă pe Kostik să uite ironiile cu care se pregătea să-l săgeteze pe prietenul său (care arăta cu adevărat ciudat înfăşurat în pânza aceea groasă şi albastră). Şi-l făcură pe Taravik – căruia îi ţiuiau timpanele de fiecare dată când îşi amintea cum trăseseră soldaţii ăia nebuni cu paştiile în coiful lui de bronz – să grăbească pasul, dornic să ajungă cât mai iute la adăpost.

Preotul părăsi aleea largă, plină cu credincioşi care se duceau spre templu cu braţele încărcate cu ofrande, şi merse pe o cărăruie îngustă, pietruită, ce ocolea clădirea principală. Cei doi jupâni se luară după el, fără să scoată o vorbă, deşi amândoi fierbeau de curiozitate (mai ales Kostik, că aşa sunt pegaşii, curioşi din fire, dar nici Taravik nu s-ar fi dat în lături să pună şi el câteva întrebări, mai mult sau mai puţin nevinovate…).

După ce merseră de li se urî, ajunseră în spatele templului, iar Kostik îşi spuse că templele alea fuseseră construite folosindu-se anumite tehnici de înşelare a văzului – pentru că, atunci când le priveai de la distanţă, păreau mici şi prăpădite, iar când te apucai să le ocoleşti descopereai că erau teribil de întinse.

Spre deosebire de celelalte temple ale lui Ramon pe care le vizitaseră, clădirea principală era dedicată doar slujbelor religioase şi primirii credincioşilor. Locuinţele preoţilor, magaziile, acareturile de toate felurile se aflau într-un grup de construcţii amplasate la o oarecare distanţă de templul propriu-zis, dincolo de un soi de curte pietruită, împodobită excesiv cu statui uriaşe şi bănci din piatră.

Gazda lor nu se opri nici în al doilea grup de clădiri, merse mai departe, pe o altă cărare pietruită, care se strecura printre nişte magazii imense, şi ajunse într-o a doua curte, la fel de mare ca şi prima. Dincolo de aceasta se găsea un alt grup de construcţii,

dinspre care venea un miros vag de bălegar şi de fân uscat.

Adică, îşi spuse Taravik, cei care construiseră templul nu doriseră ca mirosul de la grajduri să-i supere nici pe cei veniţi să aducă jertfe zeului, nici pe preoţii veniţi să se odihnească în chiliile lor. Foarte frumos. Dar aşa obişnuiau prelaţii ăştia să-şi găzduiască oaspeţii, în grajd? Sigur, nu era nicio problemă, pentru Kostik era numai bine, iar el dormise noaptea trecută pe câmp, rezemat de un copac… adică dormitul în fân era chiar plăcut, numai că în ultimele zile fusese răsfăţat de preoţii lui Ramon şi i se părea ciudat să fie trimis la grajd, alături de diferite animale…

Poate că, îşi spuse el, templele care îi găzduiseră la început, fiind construite la marginea ţării, primeau rareori musafiri şi preoţii se străduiseră să-i facă să se simtă în largul lor pe străinii ajunşi întâmplător pe meleagurile lor, în timp ce aici, unde năvala pelerinilor nu se mai sfârşea, ospitalitatea era ceva mai… să nu-i zicem zgârcită, ci chibzuită…

Preotul îi conduse într-un grajd, rămase în urma lor şi privi atent în curte, să-şi dea seama dacă îi văzuse cineva venind sau dacă îi urmărise cineva, apoi închise cu grijă uşa în urma lor şi o zăvorî.

În afară de ei nu era nimeni în clădire. Da, îşi spuse Taravik, era un grajd – pentru cai, catâri sau măgari – cu iesle şi grămezi de fân, lăzi cu grăunţe şi stoguri de paie. Într-un colţ fusese amenajat un locşor în care să se odihnească grăjdarii şi să mănânce, atunci când erau siliţi să rămână acolo peste noapte – probabil atunci când fătau iepele sau când vreunul dntre animale era bolnav şi avea nevoie de îngrijire specială şi continuă. În colţul ăla se găseau două paturi, o masă şi câteva scaune.

Preotul îi conduse acolo şi-i invită să se simtă în largul lor.

– Aveţi mâncare şi băutură din belşug, le spuse el arătându-le oalele, urcioarele şi coşurile de pe masă. Eu trebuie să plec, să nu observe nimeni că lipsesc şi să se întrebe pe unde umblu. O să revin atunci când veţi putea părăsi templul fără să vă mai ameninţe nicio primejdie.

Şi, fără alte vorbe, le întoarse spatele şi se îndreptă spre uşă.

– Stai un pic, preasfinte! răcni Taravik. Ce primejdie ne ameninţă? De ce trebuie să stăm ascunşi în grajd? Că eu, dacă nu ştiu de ce trebuie să fac un lucru, simt aşa, un soi de mâncărime în tălpi şi-mi vine să umblu fără încetare, de preferinţă prin spaţii cât mai întinse.

Preotul oftă, se întoarse şi se aşeză pe unul dintre scaunele de lângă masă.

– Ieri-dimineaţă, soldaţii latgani care au garnizoana în oraşul nostru şi care au ocupat templul lui Papih s-au întors dintr-o expediţie împotriva altor soldaţi latgani, care au apărut acum câteva zile, în vecinătate. Nu prea pricepem noi de ce au străbătut latganii ăştia jumătate din lumea cunoscută ca să vină să se bată între ei tocmai lângă oraşul nostru. Dar asta e voia zeilor, iar nouă nu ne rămâne decât să luăm lucrurile ca atare. Deci latganii s-au întors în cazarma lor şi, spre seară, unii au ieşit la plimbare, ca soldaţii. S-au dus în cârciumi, s-au dus la femei – au făcut ce fac de obicei soldaţii. Bineînţeles că au pălăvrăgit între ei, au pălăvrăgit cu fetele şi cu cârciumarii… suficient ca să afle tot oraşul că, în timp ce se pregăteau de bătălie, prin faţa oştilor au trecut un pegas şi călăreţul lui, un zdrahon înfăşurat într-o saltea şi cu un soi de găleată de bronz pe cap. Iar soldaţii, cu umorul lor tipic militar – pe care civilii n-o să-l aprecieze niciodată – s-au distrat de minune trăgând cu arcurile şi cu praştiile în ei. Le-a plăcut atât de mult chestia asta, încât şi-au făgăduit că o să repete distracţia, dacă cei doi o să le pice din nou în mână. Erau însă convinşi că indivizii au tras o spaimă groaznică şi că s-au ascuns. Oricum, s-a răspândit zvonul că soldaţii au trimis patrule călare în toate părţile, să le dea de urmă. E clar că latganii ăştia nu-s în toate minţile, aşa că eu zic că ar trebui să staţi ascunşi până se vor plictisi şi vor înceta să vă caute, încheie preotul povestea. Acum pot să plec?

– Un strop de răbdare, preasfinte, îl temperă Kostik. Am înţeles ce pericol ne ameninţă. Dar de unde aţi ştiut că cei doi călători eram noi? Că latganii nu aveau habar nici cum ne cheamă şi nici încotro ne îndreptăm…

– Ah, spuse preotul. Asta vă îngrijora? Sigur că nu ştiam cine sunt cei doi indivizi căutaţi de soldaţi, nici că urmau să ceară găzduire în templul nostru. De fapt, nu eram convins că latganii îi urmăreau cu adevărat, viaţa m-a învăţat că nu-i bine să crezi toate bârfele, dar

aseară, pe când ultimii credincioşi părăseau templul, a venit un călător – după aspect, un hattian din deltă – care a dorit să discute cu jupânii Taravik şi Kostik. Căci, spunea el, cei doi plecaseră dis-de-dimineaţă din Marileh şi urmau să ajungă în templul nostru în cursul după-amiezii. Deci, dacă fuseseră găzduiţi în templul nostru, voia să le vorbească, iar, dacă plecaseră mai departe, dorea să ştie încotro se îndreptaseră. Întâmplător, eu răspund de primirea şi găzduirea oaspeţilor, aşa că fratele de la intrare m-a chemat să îi dau lămuriri străinului. I-am răspuns cu sufletul împăcat că nu cunosc pe nimeni care să aibă asemenea nume – nume evident străine, căci în ţara Hatti lumea poartă nume omeneşti, nu asemenea ciudăţenii…

– Mulţumim, mormăi Taravik, dar preotul era prea prins în mrejele propriei poveşti ca să-l audă.

– …dar, ca să fim amândoi liniştiţi, l-am întrebat cum arată cei doi străini, că poate fuseseră în templu, printre alţi pelerini, iar eu nu le reţinusem numele, din cauza ciudăţeniei lor… Omul, foarte binevoitor, i-a descris pe cei pe care îi căuta şi am descoperit cu surprindere că semănau leit cu cei doi căutaţi de latgani!

– Asta da surpriză! exclamă Kostik, dornic să-i fie pe plac preotului (fără să ştie prea bine de ce, mai mult instinctiv).

– Sincer vorbind, m-am ferit să-i spun şi străinului ce descoperisem, pentru că mi-a trecut prin minte că individul putea fi un spion al latganilor sau al acelor conducători ai poliţiei locale care colaborau cu latganii, care venise să verifice dacă cei doi străini se ascunseseră în lăcaşul nostru. M-am mulţumit să-l invit să viziteze templul, chiliile fraţilor şi acareturile noastre, dacă nu mă crede că nu am găzduit pe nimeni care să semene cu cei doi pe care mi-i descrisese, dar străinul a părut convins de sinceritatea mea – pentru că nu mă prefăceam, chiar eram sincer –, mi-a mulţumit şi a plecat. Înainte să plece, i-am făgăduit că o să-i anunţ pe cei doi că i-a căutat, dacă o să apară, dar omul, în loc să-mi lase vreun mesaj sau să-mi spună cum îl cheamă, s-a făcut că nu mă aude. Aşa că l-am urmărit până a părăsit zona templului, ca să fiu sigur că nu are cine ştie ce intenţii ascunse, şi am văzut că pe şosea îl aşteptau doi ciraci, care arătau şi ei ca nişte hattieni. Dar, spuse prelatul cu o satisfacţie pe care nu se străduia s-o ascundă, mi-am dat seama că nu erau băştinaşi, pentru

că aveau pielea obrazului mai albă decât a localnicilor şi vorbeau între ei într-un dialect din Nord.

Taravik şi Kostik se priviră, apoi îl priviră admirativ pe preot.

– Preasfinte, toată admiraţia noastră! se făcu Taravik purtătorul lor de cuvânt.

– Nicio problemă, mă pricep la chestii din astea, rânji prelatul, am fost, pe vremuri, specialist în combaterea spionajului militar mixan, pe vremea războiului, adică în urmă cu mulţi ani…

– Se pare că mulţi militari hattieni au devenit preoţi, după ce au fost siliţi să renunţe la cariera militară, remarcă nevinovat Taravik.

– Păi nu-i mare diferenţă, îi explică plin de bunăvoinţă prelatul. În ambele situaţii trebuie să-ţi asculţi necondiţionat superiorii, să faci o grămadă de operaţiuni de rutină, în general plictisitoare şi neplăcute… şi, uneori, să fii gata să-ţi rişti viaţa pentru ţară, rege şi credinţă.

Rămaseră toţi trei tăcuţi un moment, apoi preotul îşi continuă povestea:

– După ce am aflat cele pe care vi le-am spus, m-am dus la marele preot să-l informez. Iar el a presupus că cei trei erau – după cum am presupus şi eu – spioni ai latganilor, adică povestea cu urmărirea celor doi era adevărată, aşa că a decis că urmează să apăreţi, mai devreme sau mai târziu, deci trebuia să pună nişte fraţi în diferite puncte strategice, să vă aştepte şi să vă conducă undeva, la adăpost, fără să vă vadă nimeni. Ne dăm seama că ospitalitatea noastră nu-i cea la care vă aşteptaţi, dar ne-am convins că latganii făcuseră cercetări în ceea ce vă privea, din moment ce vă ştiau numele şi de unde veneaţi, adică e posibil să supravegheze în continuare templul, aşa că nu strică să fim prudenţi. Mai aveţi vreo întrebare?

Văzând că oaspeţii rămăseseră cu gura căscată, deci nu puteau să mai spună nimic, preotul se întoarse şi plecă, după ce le ură poftă bună.

– Preotul ăsta chiar a fost specialist în contraspionaj la viaţa lui,

spuse admirativ Taravik. Ai remarcat că nu ne-a spus niciun nume, nici al lui, nici al vreunui şef de-al său? Adică, dacă o să ne prindă duşmanii, n-o să putem să trădăm pe nimeni… Hai să mâncăm şi să ne culcăm, că altceva nu avem de făcut…

– Aşa crezi tu, că te gândeşti doar să te îndopi. Eu, în locul tău, m-aş întreba cine erau indivizii care ştiau cum ne cheamă, ştiau cum arătăm, ştiau de unde am plecat şi ştiau şi unde trebuia să ajungem. Pentru că, dragă Taravik, eu cred că tipii nu erau spioni ai latganilor. Şi mai cred că n-au nicio legătură cu latganii. Sunt convins – dar nu mă întreba deocamdată de ce – că pericolul ce ne ameninţă nu vine din partea soldaţilor. Pun pariu pe ce vrei că soldaţii ăia s-au amuzat trăgând în noi – nu te poţi aştepta ca mintea lor să-şi imagineze vreo distracţie prea inteligentă – dar că nu le-a trecut prin mintea aia a lor proastă să ne urmărească şi să ne captureze.

7

Caius Sempronius Machela stătea în cort, la umbră, ascuns privirilor, şi se uita la forfota obişnuită din tabără printr-un spaţiu liber minuscul, lăsat în mod deliberat lângă perdeaua ce acoperea intrarea.

Da, era un om bănuitor de felul lui. Şi îi folosise că era bănuitor, altfel n-ar fi supravieţuit atâţia ani în războaiele de toate felurile la care participase. Însă se întrebase, cu nu prea multă vreme în urmă, dacă mai avea rost să fie prudent, dacă mai era necesar să se păzească fără încetare. Căci se convinsese că nu putea păţi nimic.

Însă ce garanţie avea că invulnerabilitatea sa era totală şi definitivă? N-avea nicio garanţie. Ştia că, deocamdată, nici lui, nici soldaţilor săi nu li se putea întâmpla nimic: rănile li se vindecau imediat şi nu mai cunoşteau ce-i foamea, oboseala sau frica. Mai mult, chiar şi cei care păreau morţi – erau morţi, să nu ne mai ascundem după cuvinte, cei cărora nu le mai bătea inima, cei care nu mai respirau – reveneau la viaţă iute, ca şi cum n-ar fi păţit nimic.

Şi mai ştia ceva: că acelaşi miracol se întâmplase şi cu Faber şi legiunea sa.

Pe de o parte îl bucura că legiunea Galletta căpătase un soi de nemurire, pe de altă parte îl enerva şi-l îngrijora că şi soldaţii din legiunea Britta primiseră acelaşi cadou din partea zeilor.

Dacă ar fi dispus de asemenea puteri numai el… eventual şi câţiva

dintre oamenii lui de încredere, de preferat dintre cei mai puţin ambiţioşi şi mai înceţi la minte… atunci ar fi ajuns fără multă bătaie de cap stăpânul întregii lumi.

Dar aşa, trebuia să-şi urmărească oamenii, să descopere din timp ce intenţii aveau şi la ce se putea aştepta din partea lor.

Pentru că nemurirea putea să trezească ambiţii în mintea celui mai lipsit de ambiţii dintre oameni. Dar, în acelaşi timp, declanşa o mulţime de întrebări în aceeaşi minte. Deocamdată, întrebările ţineau ambiţiile în frâu.

Pentru că nimeni nu îndrăznea să-şi ia soarta în mâini atât timp cât nu era convins că mâinile acelea se bucurau cu adevărat de puteri supraomeneşti.

Vedea că oamenii săi erau mai gânditori decât de obicei. Îi vedea privindu-şi tovarăşii pe furiş, ca şi cum i-am fi cântărit cu alte măsuri decât cele folosite până atunci. Îşi dădea seama că fiecare dintre ei se întreba pe cine poate să se bizuie de-acum înainte, care vor fi relaţiile cu camarazii lor de arme şi în ce măsură vechile prietenii şi vechile loialităţi mai aveau vreo valoare.

Observase că unii se mulţumeau să gândească, dar că alţii îşi verificau ideile în practică, le testau cumva, încercând să ajungă la concluzii cât mai certe.

Galerianus, medicul legiunii – care, de obicei, era năpădit de treburi, pentru că avea de îngrijit tot timpul răniţi sau bolnavi, acum nu mai avea nimic de făcut şi-şi pierdea timpul extrăgând tot soiul de esenţe din plante, măcinând minerale procurate cine ştie de unde şi amestecând pulberile colorate. La început, Machela crezuse că prepara leacuri, să le aibă la îndemână mai târziu, dacă va avea nevoie de ele. Tribunul îl supraveghease îndeaproape şi descoperise că Galerianus presăra prafurile lui în mâncarea sau în băutura soldaţilor. Bineînţeles, pe furiş, fără să-l vadă nimeni (în afară de tribun). Apoi urmărea cu atenţie comportarea celui care înghiţise doza de substanţe.

Caius Sempronius Machela era nu numai bănuitor, ci şi inteligent, aşa că îşi dăduse iute seama ce făcea medicul: otrăvea soldaţi,

folosind substanţe cunoscute pentru puterea lor ucigătoare. Evident, otrăvurile sale nu aveau niciun efect asupra legionarilor ce băuseră apa nemuririi. Atunci, de ce se mai ostenea? Dintr-un motiv evident: ca să verifice cât de eficientă era apa aceea şi dacă nemurirea dăruită de ea era permanentă sau avea o durată limitată.

Deocamdată, rezultatele lui avuseseră rezultatul scontat. Dar cine ştie ce avea să se întâmple într-o bună zi?

Pentru moment, situaţia era ciudată: atât armata sa, cât şi cea a lui Faber erau invincibile – deci niciuna dintre ele nu putea câştiga. Asta însemna că o nouă înfruntare ar fi fost nu numai inutilă, ci şi dăunătoare, pentru că ar fi trezit în mintea subordonaţilor îndoiala în priceperea comandanţilor. Şi o asemenea îndoială ar fi dus la o întrebare fundamentală: nu ar fi mai bun un alt conducător, mai priceput sau mai norocos? Pentru că, la urma urmei, un conducător norocos este unul iubit de zei, iar victoria, în realitate, îţi este dăruită de zei, care se joacă după voia lor cu soarta oamenilor, ridicându-i pe cei slabi şi aruncându-i în ţărână pe cei puternici şi trufaşi…

Însă, îşi spuse tribunul Machela, degeaba ar fi decis el că nu are niciun rost să-şi conducă soldaţii la luptă împotriva legiunii Britta, dacă carieristul ăla intrigant ar fi crezut că-i mai folositor să-şi ostenească subordonaţii în bătălii zadarnice, ca să nu le lase timp să se gândească la prostii…

Adică, oricum întorcea şi răsucea lucrurile, nu exista decât o soluţie: să-şi calce mândria în picioare şi să discute cu Faber. Da, Faber era un lingău, care ştiuse întotdeauna să fie de partea câştigătorului (mai mult, se pare că avea talentul deosebit de a-şi da seama din timp cine avea să fie câştigător), dar, în acelaşi timp, era un tip inteligent, mai inteligent decât toţi ceilalţi linguşitori ai imperatorului. Iar Machela îşi spuse că tocmai la inteligenţa lui trebuie să apeleze, ca să stabilească împreună un plan de acţiune care să le folosească amândurora.

Dar cum să-l întâlnească pe Faber? Să trimită o solie, care să stabilească un loc şi o dată pentru tratative? Asta ar fi însemnat să discute problema cu oamenii săi, să piardă timp străduindu-se să-i convingă… şi, în timp ce ei discutau de zor, legiunea Britta putea să-i atace şi să-i dea toate planurile peste cap…

Cea mai simplă soluţie era să se ducă singur în tabăra lui Faber, fără să anunţe pe nimeni. Nu risca nimic. Ce puteau să-i facă soldaţii lui Faber? Să încerce să-l omoare? Ar fi fost inutil.

Da, aşa era cel mai bine. Îşi imagina surprinderea santinelelor când aveau să descopere că de tabăra lor se apropia un călăreţ care nu se supunea somaţiilor… şi care avea să se ducă drept în cortul comandantului…

Şi totuşi… Trebuia să vină cu o propunere concretă, care să justifice de ce legiunile lor nu aveau să se mai lupte, ceva care să fie convingător şi să nu trezească nicio suspiciune în mintea bănuitoare a lui Faber.

În timp ce tribunul se tot gândea, santinela de la intrarea în cortul său anunţă, răcnind din răsputeri, că sosise un mesager din port.

– Lasă-l să intre, bombăni Machela, suficient de tare ca să fi auzit.

Pânza care acoperea intrarea fu trasă într-o parte, făcând loc unui bărbat smead la faţă, cu pieptul acoperit de o platoşă din piele. Un soldat din garda guvernatorului local, un ofiţer.

Omul nu avea arme – probabil că le lăsase în grija santinelelor de la intrare – şi ţinea în mână un sul de papirus. Salută şi rămase lângă intrare, aşteptând în poziţie de drepţi.

Caius Sempronius Machela îi făcu semn să se apropie, iar ofiţerul se opri la un pas de el şi-i întinse papirusul. Tribunul îl invită să se aşeze, se uită la sigiliu, îl recunoscu – era într-adevăr al guvernatorului – , îl rupse, apoi aruncă o privire pe scrisoare.

De fapt, se întrebase dacă merita să se uite pe text, pentru că presupusese că fusese scris folosind scrierea hieroglifică a hattienilor, o aiureală potrivită pentru barbari, nu pentru un om civilizat.

Dar, spre surprindrea sa, scrisoarea era în limba latganilor. O citi şi fu gata să scoată un chiot de bucurie.

Avea ce-i oferi lui Faber!

– Când a fost primită ştirea? îl întrebă el pe ofiţer.

Acesta vru să se ridice, dar tribunul îi făcu semn să rămână aşezat.

– Acum o oră, mărite tribun, îi răspunse hattianul. Guvernatorul nostru s-a grăbit să vă informeze, după cum s-a obligat prin înţelegerea stabilită cu dumneavoastră.

Machela îi ceru omului să aştepte până când avea să redacteze un răspuns. Folosi pentru acesta una dintre tăbliţele sale cerate, nedorind să apeleze la serviciile vreunui secretar. Informaţia trebuia să rămână, deocamdată, secretă.

Spre mirarea gărzilor, tribunul ţinu să-şi conducă oaspetele până la ieşirea din tabără. În realitate, Machela dorea să fie sigur că hattianul nu avea să discute cu niciunul dintre oamenii săi şi nu avea să destăinuie conţinutul scrisorii.

Peste vreo oră, după ce se întunecase destul de mult, iar soldaţii se duseseră la culcare, îşi chemă ordonanţa şi-i spuse pe un ton nepăsător:

– Cred că o să mă duc să mă plimb prin deşert. Pregăteşte-mi calul.

– De îndată, mărite tribun. Înşeuez calul şi anunţ escorta obinuită.

– N-am nevoie de escortă, râse Machela. Ce-aş putea păţi? Să mă atace nişte bandiţi şi să mă omoare?

Soldatul râse şi el, apoi se duse să pună şaua pe calul pe care-l călărea în mod obişnuit tribunul.

Peste încă o oră, un călăreţ singuratic, înfăşurat într-o mantie lungă, de culoare întunecată, galopa de zor pe şoseaua ce ducea prin pustiu către Gormeh. Şi calul îi era negru, astfel încât călăreţul părea mai degrabă o umbră a nopţii decât o făptură vie. Doar răpăitul monoton al copitelor ce izbeau ritmic caldarâmul atenua un pic această impresie.

La un moment dat, călăreţul nocturn avu impresia că bocănitul copitelor producea un ecou bizar şi-şi opri bidiviul, ca să-şi dea seama despre ce era vorba. Rămase nemişcat, dar zgomotul de

copite se auzea în continuare. Se sili să privească în beznă şi observă o umbră ce alega grăbită în direcţia sa.

Călăreţul aşteptă, ţeapăn ca o statuie, până când cel de-al doilea călăreţ, înfăşurat într-o mantie asemănătoare şi care călărea un cal murg (dar care, în întuneric, părea la fel de negru ca şi al său), ajunse la câţiva paşi de el, îl văzu şi trase de hăţuri.

Erau suficient de aproape ca să se vadă şi să-şi dea seama, în ciuda întunericului, că erau făpturi vii, nu fantasme ale nopţii.

– Bun venit, tribunule, spuse calm Caius Sempronius Machela!

– Bun găsit, tribunule, răspunse la fel de calm Primus Concordius Faber!

– Intenţionam să-ţi fac o vizită, în tabăra ta.

– Iar eu voiam să te vizitez pe tine, în tabăra ta.

– Şi cum procedăm în continuare? Ne ducem în cortul tău sau mergem într-al meu?

– Cred că e mai bine să discutăm aici, unde n-o să tragă nimeni cu urechea, propuse Faber.

Machela nu răspunse, se mulţumi să descalece şi să-şi întindă mantia pe pământ. Faber îl imită, iar cei doi rămaseră un timp tăcuţi, aşezaţi pe mantiile lor şi privindu-se cu atenţie, ca şi cum ar fi încercat să-şi ghicească unul altuia gândurile.

– Ei? întrebă în cele din urmă Machela. Ce voiai să-mi spui?

– De ce nu începi tu? îi răspunse Faber, printr-o altă întrebare.

Machela nu mai irosi timpul:

– Ştim amândoi că e inutil să ne luptăm. Presupun că nici tu nu ştii cât va dura efectul apei din deşert. Pentru că despre apa din deşert e vorba şi despre efectul ei. Nu-i aşa?

Faber se mulţumi să dea din cap.

– Nu ştim dacă efectul e permanent sau dacă o să înceteze la un moment dat şi când anume o să înceteze. Însă, deocamdată, avem puteri egale. Nu are rost să le irosim degeaba bătându-ne între noi. Aşa că m-am gândit să-ţi propun o înţelegere. Să ne folosim puterile magice cu care ne-au binecuvântat zeii învingând duşmani obişnuiţi, să ne croim fiecare câte un mic imperiu şi, dacă puterile pe care le-am căpătat vor fi veşnice, vom extinde acele mici imperii până când vor cuprinde întreg pământul. Iar dacă puterile noastre or să dispară la un moment dat, o să rămânem cu ce am cucerit până în momentul acela – şi fiecare o să facă ceea ce crede că-i mai bine cu teritoriile sale. Presupun că tu o să le dăruieşti lui Olimpus, că atât te duce mintea…

– Zeii mi-au arătat că moştenitorul lui Caesarus va fi stăpânul lumii, de aceea am ales să-l slujesc, îi replică demn tribunul Faber. Dacă mi-ar fi dat vreun semn că tu eşti favoritul lor, atunci te-aş fi slujit pe tine. Îm pare rău, dar zeii ştiu mai bine decât noi ce trebuie să facem.

Machela rânji neîncrezător şi-l întrebă:

– Vorbeşti serios? Zeii ţi-au dat ţie personal informaţii?

Faber se holbă şi el neîncrezător la bărbatul din faţa sa:

– Adică vrei să spui că ţie zeii nu ţi-au vorbit niciodată?

Machela îşi spuse că nu are niciun rost să continuie discuţia aceea – care, oricum, nu era importantă din punctul lui de vedere – şi se mulţumi să-şi spună că oamenii vorbeau aiurea când spuneau despre el că e nebun; erau alţii mult mai nebuni, chiar dacă toată lumea îi considera sănătoşi.

Aşa că întrebă, foarte liniştit, de parcă ar fi discutat cu un negustor de la care voia să cumpere nişte grâne:

– Ce zici de propunerea mea?

Faber îl privi cu ochi plini de îndoieli, oftă şi mărturisi:

– Nu mă gândisem la un plan cu bătaie atât de lungă… De fapt, voiam să-ţi propun să încetăm să ne luptăm între noi – şi tu ai spus că-i o treabă inutilă – şi, pentru ca soldaţii să nu se întrebe de ce nu

ne atacăm, să ne găsim nişte obiective imediate, care să-i ţină pe soldaţi ocupaţi şi să nu-şi mai pună întrebări care nu ne convin. Sincer vorbind, planul tău mi se pare interesant… dar cred că trebuie să mă mai gândesc la el. Am impresia că vrei să mă înşeli, cumva, şi nu-mi dau seama cum…

Machela rânji şi spuse, încercând să pară cât mai sincer:

– Planul meu iniţial fusese identic cu al tău. Însă nu mi-a venit să cred că un asemenea plan – simplu, fără niciun câştig evident şi care-i, de fapt, doar o amânare a rezolvării problemei – ar putea să te intereseze. Şi atunci am încercat să-l complic un pic, să arăt ce viitor ar putea să aibă un asemenea plan. Bine. Deocamdată, putem să spunem că nu am căzut încă de acord să împărţim lumea între noi, dar că nu excludem posibilitatea ca acest lucru să se întâmple într-un viitor apropiat. Varianta asta de înţelegere îţi convine mai mult?

– Da, recunoscu tribunul Faber. Ca plan pentru viitor, e tocmai bun. Dar ce facem acum, în momentul ăsta? Trebuie să le dăm ceva de lucru oamenilor noştri, ceva care să le arate că ştim ce avem de făcut şi că-i cazul să-şi vadă de treabă...

– De acord. Tu la ce te-ai gândit?

– Am primit în seara asta o ştire care m-a făcut să doresc să vorbesc cu tine.

Şi Primus Concordius Faber îi povesti fostului său duşman şi (posibil) viitorul său partener pentru împărţirea lumii că primise o scrisoare de la comandantul garnizoanei pe care o lăsase în delta fluviului. Katarile, sora regelui Pittaros, cea care îşi părăsise moşiile din ţara Hatti şi ocupase insula Kiros – care aparţinea, de fapt, tot regatului Hatti, chiar dacă locuitorii ei nu erau hattieni, ci constituiau, prin cultură, prin limba folosită, chiar şi prin înfăţişare, un popor complet diferit – profitase de bogăţiile insulei şi de flota puternică a acesteia şi mobilizase o armată considerabilă, pe care o debarcase cu câteva zile în urmă într-un port oarecare din deltă. De acolo, trupele ei atacaseră alte porturi şi oraşe şi le cuceriseră fără să li se opună ceva ce ar fi putut fi considerată o rezistenţă reală. Garnizoana latgană era înconjurată de duşmani şi, dacă nu primea grabnic ajutor, avea să capituleze în curând.

– Şi care e problema? se miră Machela. Dacă îţi îmbarci legiunea pe nişte corăbii, poţi să cobori pe cursul fluviului şi să ajungi în deltă în vreo două, trei zile. Adică o să ajungi la timp să-ţi salvezi oamenii şi să zdrobeşti armata reginei Katarile.

– Sunt convins că ai fi încântat să-ţi las toată ţara Hatti la dispoziţie, mârâi Faber, ca să-ţi instalezi oameni devotaţi în toate funcţiile şi să profiţi de bogăţiile imense ale acestui ţinut iubit de zei. Da, ar trebui să plec imediat spre deltă… dar nu ştiu dacă pot să am încredere în tine.

– Eram convins că aşa o să gândeşti, oftă Machela. Şi nu mă mir, pentru că am fost duşmani şi, dacă mă gândesc bine, s-ar putea să mai fim. Însă pentru moment interesele noastre sunt identice. Şi, ca să-ţi arăt acest lucru, iată ce informaţie am primit, chiar în această seară: regele Abdicok al catareilor a năvălit în sudul ţării Hatti cu o armată imensă. Se spune că are peste o sută de mii de pedestraşi, douăzeci de mii de călăreţi şi o sută cincisprezece elefanţi de luptă!

– Adică Pelinus revendică şi el tronul? întrebă Faber.

– Asta nu se ştie, îi răspunse Machela. Ştirile primite nu pomenesc de Pelinus. E posibil ca toată aventura să fi fost pornită sub pretextul instalării lui pe tronul hattian, dar la fel de bine poate fi vorba despre ambiţia regelui catareilor de a cuceri ţara Hatti pentru sine şi poporul său…

– Oricum, hattienii ar fi respins cu greu un asemenea atac chiar şi în zilele lor bune. Acum, când ţara nu are un conducător unic şi respectat, când pe teitoriul ei sunt deja trupe străine şi când se dau lupte între adepţii regelui Pittaros şi ai reginei Katarile, invazia soldaţilor cenuşii ai lui Abdicok e cu atât mai îngrijorătoare…

– Tocmai de aceea am dat ordin autorităţilor locale să strângă corăbiile necesare ca să-mi ducă legiunea la graniţa de sud a ţării. O să pornim de îndată ce navele vor fi gata de drum. Probabil că asta se va întâmpla curând, mai degrabă poimâine decât mâine. Ţi-aş propune să aştepţi câteva zile după ce o să plecăm, ca să fii convins că n-o să ne întoarcem, apoi să te îndrepţi spre nord, către deltă. Astfel, încheie Machela, niciunul dintre noi nu va ocupa ţara Hatti fără ştirea şi voia celuilalt. Ce părere ai de propunerea mea?

Primus Concordius Faber râse – un râs lipsit de veselie.

– Şi cine o să te împiedice să te întorci după o săptămână? N-are rost să aştept. Aici e vorba de încredere. Încrederea o ai sau n-o ai. Trebuie să-mi duc oamenii cât mai departe de legiunea ta, ca să nu se întrebe de ce nu te atacăm. De parcă n-ar şti cu toţii că-i inutil!

– Şi, dacă ştiu cu toţii că-i inutil, atunci de ce trebuie să-i ţii departe?

– Pentru că ne străduim cu toţii – inclusiv tu – să părem că ştim ce avem de făcut. Şi nu ştim. Bine, o să plecăm de îndată în Nord. Am cerut deja guvernatorului local să-mi procure corăbiile necesare.

Machela se ridică, îşi luă mantia şi o scutură de praf, apoi zise:

– O să ne întoarcem în taberele noastre. Dacă ai totuşi un strop de încredere în mine… propun să păstrăm cumva legătura, să ne informăm reciproc şi să ne punem de acord în unele privinţe…

– Şi cum o să facem asta? întrebă curios tribunul Faber.

– Păi… sunt convins că ai şi tu informatorii tăi, printre localnici, aşa că n-o să-ţi fie greu să găseşti pe cineva care să-mi aducă din când în când câte o scrisoare…

– O să vedem, mormăi Faber şi încălecă pe cal. O să ne mai gândim.

Apoi călăreţii dispărură ca nişte umbre în beznă, plecând fără să se salute sau să-şi ia măcar rămas-bun printr-un gest.

Stătuseră în grajd câteva zile – după un timp pierduseră socoteala trecerii orelor, pentru că uşile erau zăvorâte şi nu existau ferestre, deci puteau să-şi dea seama de scurgerea timpului doar după felul în care se modifica dunga subţire de lumină ce se vedea pe sub uşă. Se plictisiseră groaznic, pentru că pegasul nu avea chef de vorbă când stătea pe loc.

La început, se îndopaseră ca sparţii, pentru că preotul care fusese specialist în contraspionaj le lăsase o cantitate înspăimântătoare de mâncare. Mâncaseră şi dormiseră.

Kostik ştia că prietenului său îi place să doarmă şi că profita de orice moment în care nu era obligat să facă ceva ca să tragă un pui de somn, dar nu-şi închipuise că Taravik putea să doarmă chiar atât de mult. Pe de altă parte, descoperise cu uimire că, după mahmureala aia cumplită, şi el rămăsese cu o poftă ciudată de somn.

Aşa că cei doi mâncaseră, dormiseră şi aşteptaseră.

Şi, atunci când nu mâncaseră, nu aşteptaseră privind în gol şi nici nu dormiseră, se plictisiseră.

De fapt, se plictisise Kostik, pentru că Taravik îşi îndeplinise visul de-o viaţă întreagă: să pălăvrăgească în linişte, fără să-l contrazică nimeni (sau să nu-l contrazică într-un mod eficient), adică să-l exaspereze pe Kostik şi să-l aducă în pragul deznădejdii, pentru că singurul care ar fi putut să-l contrazică era Kostik. Încercările altora de a-l face cândva pe Taravik să tacă sau să susţină alte idei decât cele care-i trecuseră prin cap curierului fuseseră sortite de la bun început eşecului, pentru că Taravik nu discuta în contradictoriu decât în cârciumi, iar acolo putea să-şi apere opiniile cu pumnii. Şi, după cum bănuiţi, avea pumnii grei, adică avea dreptate întotdeauna. În alte împrejurări, când preopinenţii săi erau Kostik şi – mai ales – Marieţa, şansele lui tindeau spre zero, pentru că nu putea să-i bată pe niciunul dintre ei, iar în faţa acestora debitul argumentelor sale era prea redus, semăna cu un pârâu vlăguit de arşiţa verii. Ca urmare, Taravik se obişnuise cu ideea că nu are rost s-o contrazică pe jupâneasa Mariela (a cărei meliţă putea fi considerată o armă bună de folosit în război), însă tânjea din tot sufletul după o ocazie favorabilă în care Kostik să fie silit să tacă şi să-l asculte fără să-i poată riposta.

Şi ocazia aceea atât de mult dorită se ivise în cele din urmă.

Bineînţeles, Taravik, mai încet în reacţii, nu înţelesese de la bun început că apăruse o situaţie favorabilă, ca urmare irosise o grămadă de timp preţios dormind şi sforăind.

Dar, după ce se lămurise cum stăteau lucrurile, începuse să depene amintiri din copilărie, pentru că ştia că acestea îi plăceau lui Kostik în mod deosebit.

– Măi Kostik, tu, care eşti o făptură tare înţeleaptă şi, mai ales, cu o memorie de invidiat, îţi aduci aminte, cu siguranţă, cât de supărat am fost atunci când Marieţa m-a învinuit că n-am maniere. Îţi aduci aminte? insistă el văzând că pegasul nu-i răspunde.

– Sigur că-mi amintesc, mormăi a lehamite Kostik, căruia îi venea să se urce pe pereţi de plictiseală; apoi îşi spuse că, decât să se holbeze în gol, în semiîntunericul grajdului, şi să se ţicnească treptat, ar fi mai bine să stea la taclale cu Taravik, adică să facă un lucru care ar fi putut să fie amuzant sau care, dimpotrivă, ar fi putut să-l aducă în pragul nebuniei într-un timp record, aşa că spuse, foarte amabil. Cum să nu-mi amintesc? Supărarea aceea a ta ne-a vârât în belele pe care eu, cu mintea mea ieşită din comun, n-aş fi putut să le imaginez. Iar faptul că am scăpat cu viaţă din acele aventuri este datorat bunăvoinţei nejustificate pe care ţi-a arătat-o un anumit zeu, ştim amândoi despre cine e vorba, ceea ce nu ştim este motivul pentru care amintitul zeu te-a milistovit cu atenţia sa…

– Văd că-ţi aminteşti şi mai văd că, aşa cum faci întotdeauna, ai o imagine deformată a evenimentelor. Când o să ajungem iarăşi acasă, o s-o rog pe Marieţa să te ţină vreo două, trei săptămâni la regim, să-ţi dea să mănânci numai morcovi, că poate aşa o să ţi se repare vederea şi o să vezi şi tu ceea ce văd oamenii normali. Dar să lăsăm discuţiile în contradictoriu, se grăbi Taravik să schimbe cursul conversaţiei, ca să nu-i lase pegasului timp să-i dea replica tăioasă pe care şi-o pregătise. Voiam să-ţi povestesc că atunci am fost atât de supărat pentru că Marieţa – altfel o fată bună şi care mă judecă de obicei corect – greşise rău de tot şi, bănuiesc că fără să intenţioneze, mă jignise foarte grav. Pentru că vreau să-ţi fac o mărturisire, dragul meu prieten, mai ales pentru că tu, care îmi eşti alături de atâta amar de vreme, ştii mai bine decât oricine câtă dreptate am în ceea ce-ţi voi mărturisi: în ciuda aspectului meu, care poate lăsa impresia că sunt un om grosolan, cam din topor şi lipsit de educaţie, în realitate am un suflet sensibil şi simţitor, care apreciază bucuriile vieţii şi tot ce e frumos!

Înduioşat el însuşi de o asemenea declaraţie plină de profunzime, Taravik oftă şi-şi şterse discret coada ochiului stâng. Kostik fusese luat prin surprindere de o asemenea stare de spirit lacrimogenă a camaradului său şi nu găsi o replică potrivită; ca urmare, îşi propuse

să aştepte un pic, să vadă în ce direcţie se va îndrepta conversaţia. Taravik interpretă, ca de obicei, această tăcere ca un semn favorabil lui. Convins că-l dăduse gata pe Kostik, se înveseli brusc şi continuă:

– Evident că am suferit nespus din cauza acestei răutăţi gratuite a femeii iubite şi, din cauza acestei suferinţe de nedescris, n-am reuşit să găsesc pentru moment o replică prin care să-i arăt că se înşela şi că eu sunt altfel decât credea ea, în acel moment de supărare. Adică de furie, pentru că, după cum ştii prea bine, Marieţa este o făptură care îndură multe, pentru că ştie cum e viaţa, dar care, uneori, când simte că s-a umplut paharul, transformă o supărare obişnuită, din acelea pe care le întâlneşti la tot pasul, în izbucniri de furie violentă, izbucniri contrare firii sale paşnice şi liniştite. Deci, dacă nu m-aş fi speriat – cât sunt eu de mare şi de puternic – de monstrul în care se transformase iubita mea, i-aş fi povestit despre discuţia pe care am avut-o, pe când eram copil, cu jupânul Sempergik. Şi sunt convins că s-ar fi lămurit imediat că nu sunt, că n-am fost şi că nu voi putea să fiu niciodată lipsit de maniere.

Kostik îşi spuse că era momentul să scoată şi el o vorbă, două, ca să-i arate prietenului său că-l ascultase. Aşa că întrebă, fără să se prefacă a fi curios, pentru că era într-adevăr curios:

– Cine-i acest jupân Sempergik? Nu-mi amintesc să-mi fi pomenit vreodată numele lui…

– Sigur că nu-ţi aminteşti, pentru că nu ţi-am povestit niciodată despre el. Pe vremea când eram copil, printre vecinii părinţilor mei se afla un bătrân tare băţos şi cu nasul pe sus, care umbla întotdeauna cu un ilic din mătase albastră. Ilicul ăla era vechi şi cârpit, dar arăta că stăpânul lui fusese cândva înstărit şi cunoscut. Oricum, vecinii noştri – mai ales cei în vârstă – îl salutau cu mult respect şi aveau grijă ca şi noi, cei mici, să ne purtăm frumos cu bătrânul…

– Deci bătrânul ăla era jupânul Sempergik…

– De unde ţi-a venit o asemenea idee? se miră Taravik, holbându-se nedumerit la pegas. Nici vorbă! Pe bătrân îl chema Gotazik şi fusese cândva grefier al judecătorului Parelik, dar pe judecător nu l-am mai apucat, murise cu câţiva ani înainte să mă nasc eu. Am auzit o

grămadă de poveşti despre felul în care împărţea el dreptatea, însă poveştile alea se cam contraziceau între ele, aşa că nu ştiu nici în ziua de azi ce fel de om a fost în realitate judecătorul Parelik… Ai un pic de răbdare, nu te mai uita urât la mine, ajung imediat şi la jupânul Sempergik. Voiam doar să-ţi spun că grefierul Gotazik a dispărut într-o zi de acasă, fără să spună nimănui nimic. Fiind om bătrân, oamenii s-au gândit fie că l-a omorât cineva – dar de ce să-l omoare, pentru că în afară de ilicul vechi de mătase nu avea nimic de valoare, dacă un ilic vechi şi ponosit putea să aibă vreo valoare –, fie că dăduse în mintea copiilor şi plecase să se plimbe prin oraş, apoi uitase unde trebuia să se întoarcă şi se rătăcise… Nu avea rude, în afară de o nepoată cam ţicnită, pentru care era totuna dacă stătea singură în casă sau împreună cu unchiul ei, aşa că nu l-a căutat nimeni… şi, după vreo cinci, şase ani, ne-am pomenit cu moş Gotazik venind liniştit pe stradă, cu ilicul lui albastru de mătase, la fel de ros şi de cârpit ca de obicei… „Unde ai fost, prietene Gotazik?“ s-au repezit să-l întrebe vecinii. Iar el s-a uitat mirat la ei şi le-a răspuns: „Acolo unde mă duc în fiecare dimineaţă: am fost la piaţă, să cumpăr o bucată de brânză proaspătă şi o legătură de busuioc“. Şi, într-adevăr, în coşul pe care-l ţinea în mână era o bucată frumoasă de brânză proaspătă şi o legătură de busuioc abia cules din grădină. Şi nimeni n-a aflat, nici până în ziua de azi, unde a fost grefierul în anii în care a lipsit de acasă.

– Bătrânul arăta schimbat? întrebă curios pegasul. Îmbătrânise sau arăta exact aşa cum arătase înainte să dispară?

– Asta n-am de unde să ştiu, mărturisi Taravik. Eu nu-l văzusem înainte de dispariţie, ca să pot să fac o comparaţie. Şi se pare că nimeni din cartier nu s-a gândit la chestia asta, pentru că nimeni n-a spus nici că arăta neschimbat, nici că se schimbase în vreun fel. Dar nu contează, pentru că nu despre moşul Gotazik voiam să-ţi povestesc, ci despre Sempergik.

– Păi atunci de ce i-ai amintit numele? se minună Kostik.

– Fiindcă lângă Gotazik locuia Jurimik, ţesătorul de marame, care până la urmă s-a însurat cu nepoata cea nebună a grefierului – care se pare că nu era chiar atât de nebună, din moment ce a pus mâna pe un bărbat bun, cumsecade şi cu venituri frumoase. Nimeni nu ştie cum s-au cunoscut, dar băbuţele din cartier spuneau că fata aia

era mult mai deşteaptă decât îşi închipuia lumea, pentru că, de s-ar fi măritat cu ţesătorul înainte să reapară unchiul ei, autorităţile ar fi bănuit că ea şi amorezul ei îi veniseră de hac, ca să-şi facă mendrele liniştiţi, şi i-ar fi arestat, iar după ce gâzii municipali i-ar fi torturat un pic, ar fi mărturisit nu numai că-l omorâseră pe bietul Gotazik, ci şi că uciseseră jumătate din populaţia oraşului… Sigur, nici aşa nu scăpaseră de cleveteala babelor, care băgau mâna în foc că, de fapt, bătrânul grefier fusese închis de nepoata sa şi de amorezul ei în pivniţa casei. Adică într-o zi Goatzik îi prinsese asupra faptei, ţesătorul de marame îi dăduse una în cap, bătrânul căzuse lat, dar nu murise, ci îşi pierduse memoria şi nu mai ţinea minte ce păţise, iar când îşi revenise cât de cât şi ştia cine e şi cum îl cheamă, cei doi îl duseseră până în piaţă şi-l lăsaseră acolo. Iar el îşi amintise că se dusese să cumpere brânză şi busuioc, fără să-şi dea seama că asta se întâmplase cu mulţi ani în urmă. Şi se întorsese acasă, fără să ştie ce păţise…

– Noroc cu babele, căci altfel am fi crezut că interveniseră zeii şi-l răpiseră pe moşneag, bombăni Kostik.

– Nu-i aşa? Deci lângă Gotazik locuia Jurimik. Dincolo de Jurimik locuia Kintezik. Nu mai ţin minte cu ce se ocupa, era un tip morocănos care nu iubea copiii, tot timpul ţipa la noi să nu-i mai furăm lingortele, că avea un pom plin cu fructe chiar lângă gard, şi erau atât de frumoase şi de gustoase, că nu puteai să treci pe lângă ele fără să ţi se facă poftă. Bun… În spatele curţii lui Kintezik – că avea o curte mare, mare, plină cu pomi – se întindeau alte gospodării bogate şi interesante pentru noi, copiii… Una dintre ele era a lui Sempergik…

– În sfârşit, am ajuns şi la Sempergik, oftă Kostik.

– Păi sigur că am ajuns. Toată lumea îl cunoştea pe Sempergik. Pentru că era fratele lui Motlik, luptătorul, care era de şapte ani campionul oraşului. Câştigase o grămadă de bani şi avusese grijă să cumpere proprietăţi de valoare tuturor rudelor sale, aşa că oamenii îi admirau nu numai talentul sportiv, ci şi dărnicia. Iar Sempergik era cunoscut nu numai pentru că era fratele lui Motlik, ci, mai ales, pentru că era mic şi prăpădit. Tu nu l-ai cunoscut pe Motlik, nu ştii ce bărbat voinic şi arătos era! Căci, dacă l-ai fi cunoscut, mi-ar fi fost uşor să te fac să înţelegi cum arăta fratele lui. Ţi-aş fi spus doar că

Sempergik era invers decât celebrul său frate: dacă acela era solid, acesta arăta gata să-l ia vântul; dacă acela era arătos, acesta arăta ca însăşi urâţenia. Dar individul ăla mic şi prăpădit avea cea mai minunată livadă de smochini din oraş. Pomii lui făceau nişte fructe înmiresmate, zemoase şi cărnoase… Când culegea primele roade, nu le vindea în piaţă, ci le dăruia mărimilor din oraş, şi toţi îi erau recunoscători pentru asemenea trufandale. Noi, copiii, tânjeam după asemenea bunătăţi, dar părinţii noştri nu aveau suficienţi bani ca să ne cumpere atâtea smochine cât să mâncăm pe săturate… Chestia asta mi-a adus aminte de o întâmplare, cu Kintezik şi cu fratele mai mic al lui Motlik – că ţi-am spus că lui Kintezik nu-i plăceau copiii şi nu-i păsa cine le erau părinţii sau fraţii mai mari…

– Taravik, dragule, dacă mă iubeşti, gemu Kostik, te rog să termini povestea cu Sempergik şi după aia n-ai decât să-mi spui tot ce vrei tu despre Kintezik şi fraţii nu ştiu cui…

– Ce poveste cu Sempergik?

– Ai început prin a-mi spune că Marieţa nu te-ar fi acuzat că eşti lipsit de maniere dacă ar fi cunoscut discuţia ta cu Sempergik! Vreau să aflu ce ai discutat cu individul ăla! Şi după aia n-ai decât să-mi povesteşti ce vrei tu!

– Ah, da! Chiar că e o discuţie interesantă, care merită cunoscută! Ai un pic de răbdare, să-mi pun ordine în gânduri, pentru că mi-am amintit nişte chestii extraordinare! Ţi-am povestit vreodată cum ne-am dus să furăm porumbei din palatul consiliului municipal? Şi cum am scăpat de străjile de acolo căţărându-ne pe acoperişul templului zeiţei Astare? He, he, ce chestii am văzut în noaptea aia…

– Sunt convins că ai văzut, sunt convins că ştii o grămadă de poveşti extraordinare, dar hai să revenim la Sempergik!

– Bine, revenim, dar să ştii că individul nu-i un personaj interesant. Dacă l-ai fi cunoscut în realitate, n-ai fi dorit să discuţi despre el. Oricum, individul avea o livadă de smochni cu nişte fructe… Stai un pic, să-mi înghit saliva, că mi s-a produs o inundaţie în gură când mi-am amintit gustul lor. Da. După cum bănuiesc că ţi-am mai spus, eu am fost un copil sărman, iar părinţii mei nu-şi permiteau să cumpere fructele lui Sempergik decât spre sfârşitul recoltei, când

erau mai ieftine, dar la fel de bune. Şi, într-o zi, eu, care aveam atunci vreo zece, unsprezece ani, dar eram ditamai găliganul, mi-am luat inima în dinţi şi m-am dus la poarta livezii. Am bătut în ea, liniştit, şi am aşteptat. N-am aşteptat mult şi a apărut stăpânul. S-a uitat în sus, spre mine, şi m-a întrebat: „Ce doreşti, tinere?“ Că eram cu un cap mai înalt decât el. Adică eu eram mai înalt şi mai solid decât copiii de vârsta mea, iar el era mai scund şi mai pricăjit decât bărbaţii de vârsta lui. Sper că ai priceput. Iar eu m-am uitat la el şi m-am gândit: dacă îl apuc cu două degete, aş putea să-l strivesc ca pe o gânganie şi aş putea să mă îndop cu smochine în voie; dar, dacă află tata, mă bate cu biciul. Că, nu ştiu dacă ţi-am spus, tatăl meu era catârgiu la moara municipală, se ducea zilnic cu un convoi de catâri la depozitul de grâne, şi, după ce muncitorii de acolo încărcau samarele cu grăunţe, mâna convoiul la moară, iar, după ce morarii descărcau încărcătura, conducea catârii înapoi la depozit, şi tot aşa, de dimineaţă până seară, şi avea un bici lung şi greu, cu care mă plesnea uneori, când nu eram cuminte. Aşa că m-am uitat la piticania jalnică din faţa mea şi i-am spus: „Preabunule jupân, eu sunt Taravik, băiatul lui Taravik, catârgiul, om cumsecade, pe care nu se poate să nu-l cunoşti“. „Şi ce vrea tatăl tău de la mine? Că l-am văzut de dimineaţă, în piaţă, şi nu mi-a zis nimic.“ „Nu vrea nimic, jupâne, că vorbesc în numele meu.“ „Şi ce doreşti tu, Taravik, fiu al lui Taravik?“ „Preabunule jupân, aş vrea să gust şi eu o smochină din livada dumitale. Dar n-am bani, aşa că o să muncesc pentru asta atât cât crezi dumneata de cuviinţă.“ Omuleţul s-a uitat la mine, s-a gândit un timp, apoi mi-a zis: „Aşteaptă aici“. A plecat şi s-a întors după câteva minute. Mi-a întins o frunză lată, pe care aşezase cinci fructe. „Să le mănânci sănătos“, mi-a spus el. „Mi-a plăcut de tine, că ai fost politicos.“ Şi a plecat să-şi vadă de treburile lui. Adică eu am fost manierat şi politicos de mic copil, asta am vrut să-ţi spun. Şi am obţinut întotdeauna cu vorbă bună tot ce-am dorit.

– Nu ştiu de ce, spuse gânditor Kostik, dar cred că Sempergik ăla ţi-a dăruit smochinele pentru că i-a fost frică de tine.

– Păi să ştii că şi eu am avut impresia asta, mărturisi Taravik. Însă, în ciuda faptului că nu-s chiar atât de deştept ca tine, am descoperit cu ocazia aceea un lucru care mi-a fost de folos întreaga viaţă: că un individ solid şi înspăimântător, care vorbeşte politicos, primeşte de îndată tot ce cere. Pentru că, dragul meu, există o vorbă veche, dar

pe care nimeni nu s-a ostenit să o înţeleagă cu adevărat: „Cere şi ţi se va da“. Adică, dacă eşti puternic şi înspăimântător, ţi se va da tot ce ceri. Totul este să ştii să ceri, să explici exact ce vrei, că, dacă tu eşti tolomac, cum să-ţi dea bieţii oameni ce doreşti? De unde să ştie ei la ce te gândeşti tu? N-am dreptate?

– Ba da, oftă Kostik. Mă conving pe zi ce trece că eşti mai înţelept decât bănuiam…

– Bravo! Mă bucur pentru tine. Hai să-ţi povestesc ce s-a întâmplat după ce am primit smochinele, că nu m-am îndurat să le mănânc singur pe toate, şi am dus trei acasă, pentru mama, pentru tata şi pentru fratele meu Tobilik… Ce-o mai fi făcând Tobilik, că nu l-am mai văzut de vreo nouă ani… Ştii, fratele meu era foarte talentat, cânta minunat la drâmbă, nu ştiu dacă ţi-am povestit vreodată despre talentul lui…

– Mi-ai povestit, oftă Kostik, dar nu apucă să spună mai mult, pentru că uşa grajdului se deschise, lăsând să pătrundă lumina puternică a soarelui dimineţii. Şi, odată cu ea, pătrunse în clădire şi preotul care-i condusese în adăpostul în care se aflau.

– Veşti bune, oaspeţi dragi!

– Mai există şi veşti bune? bombăni Kostik.

– Incredibil, dar aşa e, îi răspunse cu voioşie prelatul. În dimineaţa aceasta, toţi latganii au părăsit oraşul! S-au îmbarcat în zori pe corăbii şi au plecat spre deltă. Aşa că în acest moment nu vă mai caută nimeni şi puteţi să vă vedeţi de drum. Eu zic să vă strângeţi iute lucrurile şi să plecaţi la drum, că nu se ştie ce se va întâmpla în viitorul apropiat, vremurile sunt tulburi şi schimbătoare, iar latganii sunt ţicniţi, nu poţi să te bizui pe ei…

Cei doi se apucară să-şi facă bagajele. Nu era nevoie să-i zorească prelatul, pentru că se săturaseră de stat în grajd şi abia aşteptau să gonească iarăşi prin pustietăţi. Însă fostul agent de contraspionaj rămase lângă ei, sfătuindu-i fără încetare.

– Strîngeţi toate proviziile, că n-are rost să le lăsaţi aici. Staţi un pic, să vă aduc şi coşul pe care l-am lăsat lângă uşă, să aveţi ce să

mâncaţi pe drum, că nu se ştie ce vă aşteaptă. Jupâne Taravik, eu aş zice că, pentru orice eventualitate, ar fi bine să ai altă înfăţişare decât aceea pe care o cunosc duşmanii voştri – adică părerea mea, dacă vrei să ţii seama de ea, e să îmbraci cămaşa de zale, dar să laşi de-o parte salteaua şi coiful, că astea atrag atenţia de la câteva leghe, de parcă ai purta un panou mare pe care scrie EU SUNT TARAVIK, CINE VREA SĂ MĂ OMOARE N-ARE DECÂT SĂ ÎNCERCE! Ţi-am adus o mantie cu care să acoperi zalele, iar gluga ei o să-ţi ascundă chipul, adică o să arăţi ca un nomad din pustie şi o să treci neobservat până o să ajungi în Kazaroh…

Şi aşa, preotul vorbea fără încetare, dând indicaţii mai mult sau mai puţin preţioase , dar, oricum, demne de luat în seamă. Taravik se străduia să-i pună vorbele în aplicare, iar Kostik fierbea în suc propriu, aşteptând cu nerăbdare momentul în care avea să gonească pe şosea şi putea să apuce să scoată şi el o vorbă. De fapt, îşi spunea pegasul, nu-l împiedica nimeni să vorbească, mai mult, era convins că ar fi fost ascultat, dar cu oarecare nedumerire, cei doi potenţial ascultători s-ar fi holbat la el întrebându-se ce avea de spus atât de important, de nu putea să mai aştepte, având în vedere că prelatul, cu o evidentă experienţă de comandant, părea să fi stabilit deja tot ce urmau ei să facă (singur sau împreună cu nişte şefi ai săi, la fel de experimentaţi în conducerea oamenilor) şi acum se grăbea să le transmită acele hotărâri ce urmau a fi executate de îndată, fără întârziere şi fără comentarii. Deci nu avea rost să-şi întrerupă gazda fără nume, cel mai bun lucru era să tacă şi să plece cât mai grabnic de acolo… Probabil că şi Taravik gândea la fel, pentru că urma indicaţiile prelatului fără să mârâie nimic – ceea ce nu-i stătea în fire, adică era limpede că şi el abia aştepta să părăsească grajdul ăla…

În cele din urmă, mâncarea fu aşezată în coşuri, salteaua fu strânsă într-un sul tocmai bun de prins în spatele şeii, Taravik se înveşmântă în mantia albă cu dungi albastre…

…şi, după ce-i mulţumiră preotului pentru găzduire, părăsiră curtea templului pe o portiţă din spatele grajdurilor, care-i scoase pe un drumeag ce ducea în şoseaua largă ce străbătea marginea deşertului.

Kostik trase aer în piept, oftă uşurat, apoi o luă la goană, nerăbdător să-şi dezmorţească muşchii.

– Aşa… oftă Taravik. Acum, că ne-am liniştit, pot să-ţi povestesc ce s-a întâmplat după ce am dus acasă smochinele primite de la Sempergik…

– Ce să-mi povesteşti? îl întrerupse Kostik. Îţi spun eu ce s-a întâmplat: tatăl tău n-a vrut să creadă că Sempergik ţi-a dăruit fructele – pentru că toată lumea ştia cât de zgârcit era, aşa că ţi-a tras o bătaie zdravănă pentru că ai furat, apoi te-a mai bătut o dată pentru că l-ai minţit… şi după aia te-a iertat, pentru că ai împărţit fructele cu ceilalţi membri ai familiei, după care te-a mai bătut o dată, pentru că l-ai făcut complice al furtului tău. Şi după aia te-a luat de-o mână şi te-a dus la vecin, să-ţi ceri iertare. Iar vecinul ţi-a luat apărarea şi a recunoscut că el ţi-a dăruit smochinele, pentru că ai fost politicos, ba chiar l-a felicitat pe tatăl tău că şi-a educat atât de bine băiatul.

Taravik rămase cu gura căscată. După un timp, când îi pătrunse o muscă în ea, scuipă de zor, iar când se plictisi şi de scuipat, reuşi să-l întrebe pe Kostik:

– Când ţi-am povestit toate astea? Că nu-mi amintesc să fi discutat vreodată despre Sempergik şi smochinele lui…

– Nici n-am discutat. Dar poveştile tale respectă un anumit tipic, aşa că nu-i greu să-ţi dai seama care-i firul lor narativ, nici de modul în care a fost gândită intriga.

– Ce intrigă? N-am fost niciodată intrigant. De unde ai scos o asemenea bazaconie?

Kostik oftă şi se apucă să-i explice ce-i aceea o intrigă, cum se categorisesc intrigile şi pe ce criterii… iar când ajunse la principiile şcolii din Padoviana, Taravik cedă şi spuse:

– Bine. Recunosc. Sunt un păcătos, merit să fiu pedepsit aspru, dar nu cred că păcatele mele sunt chiar atât de mari, aşa că te implor, fie-ţi milă de mine!

– Bine, spuse calm pegasul. Totuşi, ne aşteaptă drum lung. Nu putem să mergem în tăcere. Trebuie să discutăm despre ceva. Despre ceva instructiv, să rămâi şi tu cu ceva în capul ăla mare şi

sec… Ce-ai zice dacă ţi-aş explica diferenţa dintre dramatismul poemelor epice latgane şi cel al epopeilor amoreice?

– N-am nimic împotrivă, spuse Taravik cu glas pierit, gândindu-se că, dacă are noroc, o să adormă înainte să-şi piardă minţile.

Pegasul îşi drese glasul, încântat, apoi începu să vorbească, de zor. Preocupat de detaliile tehnice ale expunerii sale şi de anumite subtilităţi pe care le descoperise el însuşi – descoperire de care era foarte mândru – Kostik nu băgă de seamă de la bun început sforăitul călăreţului său. Când îşi dădu seama cât de atent îi urmărea spusele Taravik, se apucă să salte în mijlocul drumului, de parcă l-ar fi lovit strechea.

Însă Taravik, obişnuit cu toanele prietenului său, se ţinu bine în şa şi se trezi doar pentru o clipă, ca să mormăie, cu glas ce părea plin de interes:

– Foarte inteligente chestii! Te rog să continui!

Apoi îşi reluă sforăitul din momentul în care îl întrerupsese.

Kostik, obişnuit cu modul în care reacţiona partenerul lui la prelegerile sale, îşi continuă drumul acordând ceva mai multă atenţie celor ce se întâmplau pe şosea.

Când plecaseră din grajdul templului lui Ramon, găsiseră şoseaua pustie. Era normal, îşi spuse pegasul, pentru că drumul ducea spre deşert, iar cei care călătoreau dimineaţa se duceau cu mărfuri la oraş, deci foloseau alte căi, mai apropiate de fluviu. Dar acum, după ce goniseră ore în şir, se apropiau de sălaşul piramidelor, iar acesta, din câte ştia pegasul, se găsea la oarecare distanţă de cursul de apă, pe un platou stâncos, tocmai bun să constituie temelia construcţiilor uriaşe din piatră. Piramidele erau loc de pelerinaj pentru credincioşi şi obiectiv turistic de prim rang pentru străinii care vizitau ţara Hatti, aşa că, la un moment dat, drumurile ce dădeau în şosea, venind din porturile învecinate de pe fluviu, începură să fie pline de călători. Majoritatea localnicilor foloseau măgari sau catâri, mici şi morocănoşi, care cărau poveri imense, plus proprietarii acestora cocoţaţi în vârful sarsanalelor. Vizitatorii străini călătoreau cocoţaţi pe dromaderi, ca să vadă mai bine peisajul şi ca să se simtă superiori

băştinaşilor, pe care puteau să-i privească liniştiţi de sus.

După cum era normal, ici, colo circulaţia era întreruptă din cauza vreunul scarabeu care se găsise tocmai atunci să se ambiţioneze să traverseze drumul sau a unui bou Trapis pe care-l apucase bălegatul în mijlocul şoselei, iar preoţii săi însoţitori aveau grijă să nu-l deranjeze nimeni din necesităţile sale zeieşti. Kostik rezolva problema fără ezitare: ocolea întreaga tevatură ieşind de pe şosea şi alergând prin pustiu, să-şi mai odihnească un pic copitele obosite de atâta goană pe pietrele caldarâmului.

Ocolurile pegasului nu-l deranjau pe Taravik, care continua să sforăie liniştit.

Apoi Kostik se opri brusc. Privi în zare, după care îşi zgâlţâi călăreţul:

– Trezirea!

– Ce s-a întâmplat? mormăi buimac Taravik. Ne-au atacat latganii? Unde mi-e spada? mârâi el, încurcându-se în mantia cu dungi albastre.

Apoi îşi ridică privirea şi exclamă:

– Pe trompa lui Kefir!

Pe câmpia din faţa sa erau răspândite o mulţime de piramide. Suprafaţa lor, din piatră albă şlefuită, lucea în bătaia soarelui, iar construcţiile arătau ca nişte nestemate imense.

Şoseaua îşi schimbase direcţia şi se îndrepta către cea mai mare dintre piramide, cea aflată în centrul platoului. Kostik se scutură din uimire şi porni încetişor la drum. Îşi dăduse seama că, în ciuda faptului că piramidele păreau atât de aproape (din cauza dimensiunilor gigantice), mai avea destul de mers până la ele.

Mulţimea din jur – care rămăsese şi ea mută de admiraţie – păru a se trezi dintr-un vis auzind răpăitul copitelor pegasului pe caldarâm, iar oamenii îl urmară pe Kostik, ca nişte somnambuli.

Însă, după cum bănuise pegasul, drumul era lung, aşa că pelerinii şi

turiştii avură tot timpul să se trezească pe deplin până când şoseaua se sfârşi într-un platou imens, acoperit cu plăci lustruite din granit. Când ajunseră acolo, se opriră cu toţii, neştiind încotro să-şi îndrepte paşii.

De această zăbovire a lor profitară o mulţime de indivizi, care năvăliră, guralivi şi agresivi, spre nou-veniţi.

– Pelerinii pentru templul lui Bazeh, cei veniţi din Mataleh, să vină la mine! răcnea un preot ras în cap şi îmbrăcat cu o robă verde.

Altul, cu o robă galbenă, cerea adepţilor lui Ramon să se strângă în jurul lui.

Kostik, asurzit de ţipete, încercă să-şi facă loc să iasă din mulţime. Voia să aştepte să înceteze larma, ca apoi să ceară lămuriri cuiva… însă îşi dădu seama că nu ştia ce lămuriri să ceară.

– Ia descalecă un pic, că avem de discutat, se răţoi el la Taravik.

– Tocmai voiam să-ţi spun acelaşi lucru, îi replică partenerul său.

– Păi eu nu-s călare pe tine, să descalec, îi replică sec pegasul.

– Nu mai face pe prostul, răcni Taravik. Ştii prea bine ce am vrut să spun!

– De unde să ştiu eu, un biet pegas nătâng, ce-ţi trece ţie prin cap? Că gânduri… de unde?

– Voiam doar să discutăm, spuse dezarmant Taravik, apoi sări din şa. Pentru că se pare că ne-am ostenit zadarnic să venim până aici…

– Ce vrei să zici?

– Mai nimic. Adică doar atât: clientul nostru, cel cu cap de mierlă…

– De corb.

– Mă rog, de cioară, dacă vrei, ne-a spus, atunci când l-am întâlnit la punctul vamal de la Caerda, că trebuie să ajungem la Kazaroh, şi că acolo o să-l găsim pe destinatarul scrisorii. În momentul acela, mie

nu mi s-a părut nimic ciudat în spusele lui…

– Nici mie, recunoscu pegasul. Având în vedere că am alergat ca demenţii prin pustiu nu ştiu câte zile, ştiind doar că urma să ne întâlnim cu muşteriul nostru în prima vamă care ne va ieşi în cale de îndată ce vom intra pe teritoriul Ţării Hattii, şi, în ciuda faptului că am schimbat traseul pe parcurs, clientul ăla chiar ne aşteptase în prima vamă care ne ieşise în cale, am fost convins că acelaşi lucru se va întâmpla şi la poalele piramidelor.

– Păi e posibil ca destinatarul scrisorii să ne aştepte, dar cum să-l recunoaştem în balamucul ăsta? Că acolo, la marginea Ţării Hatii, a fost simplu, eram numai noi şi el, nu aveam cum să nu dăm nas în nas…

– Adică nas în cioc.

– Că bine zici, măi Kostik! Şi, dacă tot eşti atât de deştept, ce crezi că ar trebui să facem?

– În primul rând, să încercăm să nu ieşim în evidenţă, să ne comportăm ca nişte turişti obişnuiţi şi să ne fâţâim de colo-colo, holbându-ne la tot ce-i de văzut. Adică să profiţi şi tu de ocazia de a vizita piramidele, dacă tot ai venit până aici. Şi, în al doilea rând, dacă adresantul scrisorii ne aşteaptă, atunci o să ne recunoască şi o să ne explice că lui trebuie să-i predăm mesajul.

– Da, măi Kostik, chiar eşti deştept! exclamă Taravik, care simţea că i se luase o greutate de pe suflet. Da, aşa trebuie să facem! Bine. Cu ce începem?

– Eu propun să ne alegem un ghid, să avem pe cineva care să ne îndrume prin tărăboiul ăsta, să ne arate ce trebuie vizitat…

– Păi, spuse Taravik, care nu se putea obişnui cu gândul că trebuie să cheltuie ceva bani, sunt convins că tu ştii mai bine decât orice ghid ce merită văzut…

– Da, dragul meu, aşa e. Dar, dacă o să ne vadă alţi ghizi că suntem singuri, n-o să scăpăm de gura lor. Străinii angajează un ghid nu pentru ca să le spună ce au de văzut, ci ca să-i apere de ceilalţi ghizi.

Aşa că nu te zgârci, că nu-i cazul.

Nici nu apucară să termine de discutat, că se pomeniră cu un tinerel slăbuţ, cu mutră cam bleagă, care-i întrebă timid:

– Nu aveţi nevoie de un ghid? Vă rog mult, am nevoie amarnică de nişte bani…

Lui Kostik i se făcu milă de el şi-l întrebă:

– Cât vrei pentru o zi?

– Patru bănuţi vi se pare mult? îndrăzni slăbănogul. Dar trei? adăugă el văzând mutra pe care o făcuse Taravik.

– Şefule, eu zic să-i dai băiatului patru bani, că-i copil sărac, spuse sentimental pegasul, iar Taravik, căruia Kostik îi spunea „şefule“ doar rareori, când voia să-l măgulească de faţă cu alţii, bombăni şi scoase banii din pungă.

Tinerelul se lumină la faţă şi începu:

– După cum ştie toată lumea, prima piramidă a fost construită de regele Afir…

– Păi, dacă ştie toată lumea, n-are rost să ne spui şi nouă, îl puse la locul lui Taravik. Vrem să ne conduci la toate cele care merită văzute şi să nu ne oboseşti cu multe comentarii, că mă dor urechile de atâta larmă.

Ghidul dădu din cap, fericit, izgoni cu ardoare alţi ghizi care se apropiau de clienţii lui şi-i îndrumă pe o alee largă, pavată cu lespezi din bazalt verzui. Aleea era mărginită de statui mari cam cât un stat de om, care reprezentau nişte animale bizare, cu trup de leu, cu aripi ca ale pegaşilor şi cu cap de om. Unele aveau trup de leoaică şi cap de femeie, altele aveau trup de leu şi capete bărboase de bărbaţi.

– Ăştia sunt sfincşii, le explică ghidul.

– Ştiu, îi răspunse Taravik şi se opri să tragă un sfinx bărbat de mustăţi. Am auzit de ei, dar n-am văzut niciodată vreunul, nici viu,

nici statuie, mărturisi el.

Merseră pe alee până se plictisiră, iar Taravik oftă:

– Mulţi mai sunt sfincşii ăştia! M-am săturat de ei. Hai să facem o pauză, să ne tragem şi noi sufletul un pic, că până la piramidă mai e destul…

– Să comand o gustare caldă, ceva, se oferi ghidul lor. Şi o băutură rece…

– N-ar fi rău, îi răspunse Kostik, apoi îl luă în primire pe Taravik. Dacă vrei să-ţi anchilozeze picioarele, n-ai decât să te tolăneşti pe undeva, Toată ziua ai stat în şa, trebuie să te mişti un pic. Hai să mergem până la piramidă şi înapoi. Până atunci, prietenul nostru o să comande nişte cârnăciori fierbinţi şi nişte plăcinte şi o să mănânci şi o să te odihneşti în voie…

Taravik, auzind de mâncare, se potoli şi plecă alături de Kostik pe alee, către contrucţia din faţa lor, în timp ce tinerelul fugea către tarabele aflate în spatele sfincşilor, să-i spună grataragiului să încingă jarul şi să pună nişte cârnaţi la fript.

În timp ce mergeau, Kostik se pregătea să-i explice prietenului său cum fuseseră construite piramidele, cu ce scop, ce cantităţi de materiale se folosiseră pentru fiecare dintre ele şi câţi muncitori… Dar, înainte să apuce să spună ceva, auzi un zbârnâit ciudat şi, cu un gest instinctiv, se împinse în spatele lui Taravik.

Tocmai la timp ca să fie lovit de o săgeată care ricoşă din pielea lui şi se înfipse în nisipul de la marginea aleii.

– Urcă! răcni el, iar Taravk nu stătu pe gânduri şi nu ceru explicaţii, ci se aruncă de îndată în şa.

Pegasul o luă la goană, încercând să se îndepărteze cât mai mult de arcaş. Când ajunse lângă zidul oblic al piramidei, auzi două zbârnâituri simultane şi făcu un salt într-o parte. Îşi dădu seama că nimeriseră într-o capcană: nu era un singur arcaş, ci trei: unul în spatele lor, unul în dreapta şi unul în stânga. Nu avea unde să mai fugă. Kostik se întoarse, îi văzu pe cei trei încordându-şi din nou

arcurile şi-şi dădu seama că şansele ca Taravik să scape cu viaţă erau foarte reduse. Instinctiv, fără nicio explicaţie, făcu un salt către piramidă, încercând să se lipească de suprafaţa acesteia şi să evite, pentru încă o clipă, săgeţile ucigaşe.

Piatra şlefuită din faţa lui pivotă ca o uşă, iar pegasul trecu prin spaţiul liber astfel creat şi ajunse într-un coridor larg şi suficient de înalt pentru ca prin el să poată alerga liniştit un pegas, cu călăreţ cu tot.

Apoi roca aceea care alunecase într-o parte, ca să le facă loc, acoperi din nou intrarea, iar cei doi rămaseră închişi în piramidă.

8

În prima clipă, Kostik înlemni. Nu i se făcuse frică – *încă* nu i se făcuse frică –, dar (după cum încerca el să-şi explice lui însuşi), nimerise într-un mediu neaşteptat, complet străin şi nu ştia ce primejdie îl pândea (dacă îl pândea vreo primejdie). Deci era normal să nu acţioneze decât după ce avea să se lămurească unde se afla. Ca atare, rămase locului, considerând că nemişcarea aceea era o stare temporară, până când va descoperi că poate să se deplaseze, în ce direcţie şi cu ce viteză (şi să înceteze să-i tremure genunchii). Nu scoase niciun sunet, ci-şi ţinu fălcile strâns încleştate, temându-se că, de-ar încerca să spună ceva, dinţii i-ar clănţăni atât de tare, că nici el n-ar pricepe ce zice. Şi, dintr-un motiv pe care nu-l ştia nici el, ţinea şi ochii închişi, ca un copil care e convins că, dacă nu vede nimic periculos, atunci nici nu există vreun pericol în jur.

Din fericire, se părea că Taravik nu se speriase – asta e, lipsa de imaginaţie are avantajele ei, îşi spuse pegasul –, pentru că sări din şa şi începu să cerceteze împrejurimile.

– Pe trompa lui Kefir! Ce ciudăţenie! mormăi el. Ai fi crezut că aici, în interiorul piramidei, trebuie să fie o beznă să-ţi bagi degetele în ochi, dar, după cum se vede, pentru că se vede, adică pot să văd, nu-i lumină ca ziua, dar nici întuneric deplin nu-i!

Kostik deschise încetişor ochiul stâng, apoi îl deschise şi pe cel drept.

Da, partenerul lui avea dreptate: coridorul era luminat cumva, nu se

ştie cum, pentru că nu se zărea nicio lampă, făclie, opaiţ sau lumânare. Ca şi cum pereţii emiteau un soi de luminozitate egală, uniformă, care izvora chiar din ei înşişi, din piatra cu care fuseseră construiţi aceştia. O luminozitate slabă, dar suficientă ca să vezi ce era în jur. O luminozitate care avea nuanţa cenuşie a pereţilor din piatră ai cordorului în care se găseau.

Taravik pipăia de zor peretele din spatele lor, perete care se întindea în locul prin care – probabil – intraseră ei. Pipăia piatra, o ciocănea cu încheietura degetelor, ba chiar, după un timp, scoase cuţitul lui lung de la brâu, cuţit de care nu se despărţea nici când dormea, şi începu a lovi cu mânerul acestuia în perete, din loc în loc.

– Ce faci? întrebă Kostik, prea curios ca să-i mai clănţăne dinţii.

– Păi… după cum vezi şi tu, coridorul se termină în locul ăsta, e închis de un perete. Dacă e un zid adevărat, atunci cum am trecut prin el? Deci nu-i un zid, ci un soi de uşă glisantă, care a fost deschisă şi închisă de cineva, care ne-a salvat de indivizii ăia care voiau să ne omoare. Dar unde a dispărut cel care ne-a salvat? Probabil că a plecat pe coridor, sperând că noi o să ne purtăm ca nişte oameni normali şi o să-l urmăm. Şi, întrucât eu chiar sunt un om normal…

– Adică eu nu sunt normal? întrebă Kostik, simţindu-se un pic jignit.

– Ba da, eşti foarte normal, dar nu eşti om. Deci, noi doi, care suntem normali, o să ne ducem după el pe coridor. Dar, fiind curioşi de felul nostru – mai ales tu, nu-i vina ta, dar eşti pegas, n-am ce-ţi face, nu te enerva, recunosc că nici eu nu-s mai breaz –, vrem să ştim ce-i cu mecanismul de acţionare al uşii, unde e şi cum se manevrează, că s-ar putea să fim nevoiţi s-o tulim iute de aici, cu sau fără voia gazdei noastre, deci e bine să fim independenţi în gândire şi acţiune. Acum ai priceput ce fac?

– Da, da, sigur că am priceput. Şi, după ce o să găseşti mecanismul, ce-o să faci?

– N-o să fac nimic, pentru că sunt sigur că ăia trei patrulează prin faţa piramidei, aşteptând să ieşim la iveală, aşa cum mâţa aşteaptă lângă vizuina unui şoricel. Dar, chiar dacă n-o să facem nimic, e bine

să ştim cât mai multe lucruri…

– Cunoaşterea înseamnă putere, spuse sentenţios Kostik.

– Dacă spui tu, rânji Taravik. După câte ştii, ar trebui să fii măcar primar într-un oraş mare…

– Şi nu-s decât un biet pegas, cu un partener ignorant, care mă bagă în tot felul de belele, recunoscu cu obidă Kostik.

– Tot ce se poate, spuse cu voioşie Taravik. Însă ar fi cinstit din partea ta să recunoşti că nu eu te-am vârât în piramidă, ci tu m-ai vârât pe mine.

– Şi rău am făcut! Ar fi trebuit să stau cuminte şi să-i las pe găliganii ăia să te împăneze cu săgeţi!

– Şi ce te-ai fi făcut fără mine? se minună curierul. Că tu, bietul de tine, eşti cam neajutorat. Nici să te îmbeţi nu ştii. Dar să lăsăm taclalele, pentru că recunosc că m-am înşelat, eşti bun şi tu la ceva: să pălăvrăgeşti în neştire şi să mă ţii de vorbă, mai ales atunci când avem treburi importante de făcut.

Şi Taravik îi întoarse spatele şi-şi continuă bocănitul, examinând nu numai capătul coridorului, ci şi pereţii din jurul lor. După un timp, încetă să lovească în piatră cu mânerul cuţitului şi încercă să strecoare lama acestuia în nişte crăpături minuscule. Apoi renunţă. Se răsuci către pegas – care se holbase tot timpul la el, încercând să-şi dea seama dacă reuşise să descopere ceva – şi exclamă nedumerit:

– Pe trompa lui Kefir! Nu mai pricep nimic!

– Asta-i starea ta naturală, îl consolă Kostik. Totuşi… dacă îmi spui ce te nedumereşte, e posibil să-ţi dau un sfat folositor…

– Dacă nedumerirea mea ar avea vreo legătură cu starea de spirit a interpreţilor de balade mihoiene în perioada sărbătorilor de primăvară, sunt convins că sfatul tău mi-ar fi cu adevărat folositor. Având însă în vedere că întrebările care îmi frământă mintea în acest moment n-au nicio legătură cu interpreţi, balade şi alte chestii la fel de folositoare unor făpturi normale care s-au trezit închise aşa, nitam-nisam, într-o piramidă, nu mă aştept la niciun sprijin din

partea ta. Însă o să fac un efort şi o să-ţi spun ce mă frământă.

– Aştept cu mare nerăbdare…

– După cum ştie toată lumea, inclusiv un curier fără şcoală, ca mine, piramidele astea au fost construite din blocuri de piatră aşezate cu grijă unul peste altul…

– Deocamdată ai dreptate.

– Deci între blocuri ar trebui să existe nişte crăpături, nişte spaţii, unele mici, bineînţeles, pentru că meşterii au fost foarte pricepuţi…

– Şi în privinţa asta ai dreptate.

– În concluzie, ceea ce am descoperit eu contrazice ceea ce ştie toată lumea, pentru că zidul pare săpat într-o singură bucată de piatră, ca şi cum aici, în locul în care se află piramida, ar fi existat un munte, pe care meşterii l-au cioplit şi în care au săpat o galerie. Însă, după toate probabilităţile, galeria se termină aici, în locul în care ne aflăm, iar peretele spre exterior n-a fost găurit.

– O teorie posibilă, dacă nu ar contrazice-o faptul că ne aflăm aici, în interiorul piramidei, adică am intrat pe undeva.

– Asta mă nedumereşte, dragă Kostik. Zidurile din jurul nostru fiind făcute dintr-o singură bucată, înseamnă că nu există nicio uşă glisantă… dar noi am văzut-o deschizându-se şi închizându-se în urma noastră…

– Ceea ce înseamnă că toată treaba asta nu-i omenească, deci n-are rost să ne mai batem capul cu ea, concluzionă pegasul.

– Deştept mai eşti, măi Kostik! exclamă Taravik, luminându-se la faţă. Atunci nu mai are rost să zăbovim pe aici, adăugă el, îşi luă prietenul de dârlogi şi porni la drum. Iar, dacă o fi nevoie să ieşim din tunelul ăsta… o să vedem la momentul potrivit cum o să ne descurcăm…

Merseră ce merseră, dar Kostik se plictisi curând să se târâie încetişor. Se convinsese repede că drumul nu ascundea niciun pericol, coridorul fiind larg şi luminat destul de bine. Adică un

pegas atent putea să gonească liniştit la trap – poate chiar şi la galop – fără să păţească nimic. Aşa că îi spuse partenerului său:

– Nu se ştie cât o să colindăm prin tunelul ăsta, că nu i se vede capătul. Aş zice să încaleci şi să grăbim pasul, că poate ajungem şi noi undeva…

Taravik abia aştepta o asemenea invitaţie, pentru că se dezobişnuise să fie pedestraş. Sări iute în şa şi se gândi ce să facă să nu adoarmă imediat. Să se gândească la ceva… asta nu era o soluţie, gânditul îl obosea şi-l adormea instantaneu. Să se holbeze pe pereţi… pereţii ăia erau goi, nu aveau nicio podoabă, niciun ornament, doar piatră cenuşie, ce lucea uşor – o imagine atât de monotonă că aţipeai doar dacă aruncai o privire spre ea…

Kostik părea a se simţi în largul său, grăbise pasul, trecuse de la un trap săltat la un galop uşurel. Bocănitul copitelor sale răsuna în lungul coridorului, fără a provoca ecou – ca şi cum undeva, în depărtare, zgomotul era absorbit de piatră…

Dar, după un timp şi spre mirarea lui Taravik, zgomotul ritmic provocat de pegas deveni muzical, începu să semene tot mai mult cu sunetul unor tobe. Kostik remarcă şi el bocănitul acela, pentru că îşi încetini goana. Dar bubuitul tobelor nu încetă. Pegasul se opri şi ascultă atent, imitat de Taravik. Da, undeva, în depărtare, spre capătul nevăzut al coridorului, cineva bătea într-o tobă. Şi, dacă îţi ciuleai urechile bine, auzeai şi sunet dulce de flaut…

Cineva cânta în piramidă, la diferite instrumente. Adică acolo, în străfundurile construcţiei gigantice de piatră, se afla o orchestră care interpreta nişte piese muzicale. O muzică plăcută, liniştitoare.

Kostik întoarse capul spre călăreţul lui:

– Ce facem?

– Avem de ales? Mergem înainte, şi ce va fi va fi, spuse nepăsător Taravik. Unde-i muzică, e, de obicei, şi băutură, aşa că s-ar putea să avem parte de distracţie…

Merseră mai departe, dar mai încet şi privind cu atenţie în faţa lor,

să fie pregătiţi, indiferent ce-i aştepta.

După un timp, lumina cenuşie de pe coridor căpătă o nuanţă rozalie, ca şi cum sursa ce le luminase calea până atunci fusese înlocuită de o alta. Sau, mai degrabă, îşi spuse Kostik, ca şi cum sursei iniţiale, cea care producea licărirea cenuşie, i se adăugase o alta, colorată în roz, iar cele două lumini se amestecau…

Apoi, într-un mod bizar, luminozitatea cenuşie încetă complet, şi coridorul din faţa lor rămase neluminat.

Ca şi cum s-ar fi sfârşit.

Însă coridorul nu se terminase, pentru că în apropierea locului în care tunelul din faţa lor devenise întunecat apăruse o deschizătură în tunel, un soi de uşă laterală, înaltă până în tavan şi suficient de largă ca să treacă prin ea un cal sau un pegas cu încărcătura lui. Prin uşa aceea se scurgea o lumină roz ca petalele de trandafir sălbatic din pustie, iar cu ajutorul ei se vedea că, deşi întunecat, coridorul continua, se întindea departe, în beznă (sau numai câţiva paşi, căci nimeni, nici măcar un pegas cunoscător al înţelepciunilor omeneşti, nu avea de unde să ştie ce se afla în întunericimea aceea…). Tot pe uşa aceea venea şi sunetul de instrumente muzicale, care crescuse în intensitate, ca şi cum orchestra aceea ar fi fost doar la câţiva paşi de ei.

Kostik se opri în pragul coridorului întunecat şi, în acelaşi timp, în pragul uşii din care venea lumina rozalie (şi muzica aceea plăcută). Rămase nehotărât o clipă. Pe de o parte, nu-i plăcea să se aventureze în necunoscut. Pe de altă parte, experienţa îi spunea că o hotărâre luată de el, oricât de proastă s-ar fi dovedit a fi ea, era cu mult mai bună decât una luată de Taravik.

Ca niciodată, prietenul său, de obicei leneş şi lent în mişcări, de data asta săltă din şa şi îşi vârî capul pe uşă. Probabil că-i rămăsese gândul la vorbele pe care le spusese ceva mai devreme, că acolo unde-i muzică trebuie să fie şi băutură. Iar, dacă voiai să-l atragi pe Taravik în cele mai mari belele, era suficient să-l amăgeşti că-i rost de băutură gratuită…

Aşa că pegasul fu scutit de dificultatea unei decizii, pentru că

Taravik exclamă uluit:

– Pe trompa lui Kefir! Ia uită-te ce-i aici!

Kostik aruncă o privire din prag, apoi oftă şi-l urmă pe Taravik în interiorul încăperii.

Dincolo de uşă se întindea o sală largă, cu pereţii împodobiţi cu basoreliefuri şi picturi colorate, ce înfăţişau bărbaţi în veşminte bogate, cu bijuterii scumpe, care petreceau, vânau păsări de apă sau asistau la muncile câmpului.

În toate picturile şi basoreliefurile exista un personaj comun: un bărbat ce purta pe cap coroana regelui-zeu.

În mijlocul încăperii se afla o masă întinsă, plină cu vase de aur, încărcate cu bunătăţi – mâncăruri gătite, fripturi, fructe –, precum şi pocale cu băuturi…

Deşi muzica se auzea tot mai tare, ca şi cum muzicanţii s-ar fi aflat în imediata lor vecinătate, sala era pustie.

În ciuda aspectului apetisant, mâncărurile răspândeau un miros bizar. Nu, nu se stricaseră, nu puţeau a putreziciune, dimpotrivă, mireasma corespundea înfăţişării lor… şi totuşi, aroma nu semăna cu cea a alimentelor obişnuite, adică nu-ţi făceau poftă, nu te îmbiau să le guşti. Taravik, mâncăcios şi lacom din fire, nu pierdea niciodată ocazia de a se îndopa pe cheltuiala altuia, dar de data asta simţea un fel de repulsie, o silă inexplicabilă care-l făcea să stea departe de ele.

În colţurile sălii se găseau măsuţe şi lăzi, pe care fuseseră grămădite haine scumpe, bijuterii preţioase, arme şi tot felul de lucruri necesare unei existenţe îmbelşugate. Toate arătau noi şi neîntrebuinţate.

În mod normal, Taravik ar fi scotocit prin lucruri – şi, poate, dacă ispita ar fi fost prea mare, ar fi strecurat la brâu vreo bijuterie mai mică. Însă nu-i venea să se atingă de nimic, lucrurile alea îl speriau fără să-şi dea seama din ce motiv.

Probabil că şi Kostik simţea acelaşi lucru, pentru că îşi drese glasul şi spuse în şoaptă, ca şi cum s-ar fi temut să nu deranjeze pe cineva:

– Bine. Am văzut, ne-am lămurit, hai să ne vedem de drumul nostru…

Uşor de zis, greu de făcut. Pentru că, atunci când se întoarseră să plece, descoperiră că uşa dispăruse. În locul în care fusese aceasta se întindea acum un perete acoperit cu o pictură ce-l reprezenta pe regele-zeu la vânătoare de ibişi.

Taravik nu-şi putu stăpâni nedumerirea:

– Dacă ţin bine minte, mi-ai povestit că ibişii sunt păsări sfinte, sunt întruparea nu ştiu cărui zeu hattian…

– Da, ai ţinut bine minte, felicitările mele, se grăbi să-i explice pegasul, dar regele e un zeu mai mare, aşa că are dreptul să ucidă zei mai mici.

– Nu chiar orice zeu, chiar şi printre cei minori există unii pe care nu am voie să-i omor, interveni o voce plăcută de bărbat.

Cei doi se întoarseră în direcţia din care veniseră vorbele şi descoperiră că în zid se deschisese o uşă, ce dădea într-o sală învecinată. Cel care le vorbise se găsea în sala aceea.

Taravik se uită întrebător la Kostik, acesta îi aruncă o privire ce spunea fără echivoc: „De când ţii tu seama de părerea mea?“, ca urmare curierul ridică din umeri şi se îndreptă spre uşa din faţa sa.

Kostik îşi dădu ochii peste cap, dar, convins de inutilitatea vreunei opoziţii (şi, în acelaşi timp, ros de curiozitate), se luă după el.

Încăperea vecină era la fel de mare şi cu pereţii la fel de împodobiţi cu tablouri şi inscripţii. Şi avea grămădite în coţuri cantităţi incredibile de vase de aur, de veşminte bogate şi de obiecte de lux.

Însă în mijlocul camerei nu se afla o masă, ci un soi de ladă imensă, cioplită în bazalt. Capacul ei era tras într-o parte şi se vedea că în interiorul ei se afla o ladă ceva mai mică, turnată în aur masiv. Ambele lăzi aveau o formă ce aducea vag cu un corp omenesc stilizat.

Pe marginea lăzii de bazalt stătea un bărbat între două vârste, cu

figură inteligentă şi cu o expresie care exprima un interes ieşit din comun.

– Deci, până la urmă, cineva a reuşit să ajungă la mormântul meu, ca să-l jefuiască, spuse el gânditor. Am discutat îndelung, pe vremea când eram în viaţă, cu sfetnicii mei, despre modul în care poate fi apărat mormântul unui rege de jefuitorii de peste veacuri… şi se pare că lăcomia oamenilor e mai mare decât teama de zei şi de stăpânire… Totul e nimicnicie, dragii mei, bogăţia, puterea şi renumele nu te apără de hoţii cei mai obişnuiţi…

Şi bărbatul clătină dn cap, întristat brusc.

Kostik îl privi un timp, apoi îşi drese glasul şi întrebă cu timiditate:

– Să înţeleg că sunteţi însuşi regele-zeu Afir, cel care a construit acest măreţ monument?

– Oh, da, oftă bărbatul. Şi-mi dau seama că am cheltuit zadarnic veniturile statului, că ne-am chinuit inutil, eu şi sfetnicii mei, să construim un mormânt care să nu poată fi jefuit… iar acum îmi dau seama că puteam să folosesc timpul şi banii în scopuri mai plăcute…

– Mărite rege, spuse Taravik cu glasul lui obişnuit, ce răsună cu putere în sala mortuară, cred că n-aţi irosit timpul şi banii, pentru că nici eu, nici prietenul meu n-am venit aici ca să vă deranjăm odihna veşnică. Adică n-am venit să vă jefuim mormântul.

– Da? exclamă neîncrezător Afir. Atunci de ce aţi venit? Şi cum aţi ajuns aici? De fapt, sunt foarte curios să aflu cum aţi trecut de capcanele întinse de preoţii mei…

– N-am întâlnit niciun fel de capcane, spuse cu nevinovăţie Taravik. Am mers pur şi simplu pe coridor… şi asta a fost tot. Ne-am trezit pur şi simplu în pragul sălii pline cu bucate.

– Un coridor? Şi cum aţi ajuns la coridorul ăla? Nu-mi aduc aminte să fi construit vreun coridor… Şi cum ai coborât cu pegasul pe treple alea înguste?

– Care scări? se minunară, într-un singur glas, şi Kostik, şi Taravik. N-am coborât niciun fel de trepte.

– Nu se poate! îi contrazise Afir, cu glasul ferm al celui care ştie despre ce-i vorba. Camera mortuară este amplasată – pot să vă dezvălui acest secret, din moment ce aţi ajuns oricum în ea – în mijlocul suprafeţei bazei piramidei, la adâncimea de zece stânjeni sub nivelul solului.

– Ce interesant! exclamă Kostik, fără să-i pese că îl întrerupea pe zeu. Baramin din Efaces a susţinut că acesta e locul ideal pentru a ascunde mormântul regal, pentru că este locul în care se ajunge cel mai greu. Însă toţi savanţii au considerat că opinia sa este fantasmagorică şi lipsită de vreo legătură cu tradiţia şi realitatea…

– …deci, continuă regele, prefăcându-se că n-a remarcat întreruperea pegasului, ca să ajungeţi aici trebuia să coborâţi cumva… cu excepţia cazului în care tunelul prin care aţi pătruns fusese săpat de la început la adâncimea de zece stânjeni – adică tot trebuie să fi coborât cumva când aţi intrat în el…

– Mă scuzaţi, dar dumneavoastră n-ar trebui să fiţi mumie? întrebă Kostik (respectuos, dar ros de curiozitate).

– De ce să fiu mumie? se burzului Afir. Mumie sunteţi tu şi mumă-ta, obraznicule!

Pegasul, neobişnuit cu asemenea reacţii, rămase cu gura căscată, holbându-se nedumerit când la regele-zeu, când la prietenul său, ca şi cum i-ar fi cerut ajutorul.

Lui Taravik i se făcu milă de el şi încercă să-i ia apărarea:

– N-a vrut să vă jignească, mărite rege, dar în vremea noastră toată lumea ştie – până şi un curier ignorant ca mine – că regii erau mumificaţi, pentru ca sufletul lor să rămână cât mai mult timp în viaţă…

– Păi, dacă am murit, cum să-mi rămână sufletul în viaţă? se minună Afir.

De data asta fu rândul lui Kostik să sară în ajutorul prietenului său:

– Partenerul meu vrea să spună că noi presupunem că hattienii aveau convingerea că sufletul omului exista cât timp rămânea ceva

din trupul lui. De aceea trupurile regilor erau mumificate şi ascunse în străfundurile pământului, ca să nu poată să le distrugă nimeni…

– Şi oamenii din zilele voastre cred chestia asta? întrebă curios regele Afir.

– Bineînţeles! Dacă n-ar fi aşa, de ce s-ar fi ostenit regii din vechime să înalţe monumente măreţe şi nepieritoare?

– Ca să le rămână numele în amintirea urmaşilor, le explică zâmbind Afir. Să le supravieţuiască astfel faptele. Iar supravieţuirea sufletului n-are nicio legătură cu mumificarea şi cu mormintele bogate.

Regele rânji cu gura până la urechi şi mărturisi, ca un ştrengar prins în timp ce făcea o năzbâtie cu care se mândrea şi pe care n-o regreta:

– Eu am inventat toată povestea asta. Pentru că faptele măreţe se uită, dar lăcomia oamenilor e nemuritoare. Poate, mi-am zis eu, urmaşii vor uita cine am fost şi ce am făptuit în calitate de conducător al poporului meu, dar întotdeauna va exista cineva care va tânji după comoara fabuloasă care (zice-se) a fost îngropată odată cu mine şi care aşteaptă să fie descoperită, ca să-i îmbogăţească pe cei care o vor scoate la lumină. Dar pentru ca s-o găsească trebuie să ştie cât mai multe despre mormântul meu, despre lumea în care am trăit, deci, de fapt, despre mine şi despre faptele mele.

– Da… interesant… mormăi Kostik. Recunosc că nu am auzit niciodată o teorie care să se apropie, cât de cât, de cele ce ne-aţi spus acum.

Şi pegasul rămase gânditor, şocat, probabil, să descopere că uneori, adevărul nu semăna cu ceea ce spuneau cărţile.

Taravik profită de linişte ca să întrebe şi el ceva:

– Adică n-aţi fost mumificat? Chestia cu mumificarea e doar o poveste pentru turişti?

– Sigur că am fost mumificat! se supără Afir. Nu înţeleg de ce mă tot întrebaţi chestia asta. Sau sunteţi nişte indivizi ţicniţi, dornici de senzaţii tari, care îşi doreau să fi fost fugăriţi prin cotloanele piramidei de o mumie furioasă că i-a fost întrerupt somnul veşnic?

– Nu, nici vorbă, nu ne dorim aşa ceva, se grăbiră să-l asigure cei doi.

– Totuşi, ne întrebam, îndrăzni Taravik, de ce arătaţi atât de… cum să spun… de normal… ca şi cum aţi fi în viaţă…

Regele mort oftă şi le explică:

– Dacă v-aţi fi gândit un pic, v-aţi fi dat seama singuri că sunt doar imaginea regelui, nu regele însuşi. Pot să mă plimb prin mormântul meu în voie, pot să mă bucur de lucrurile ce mi-au fost lăsate aici, pot să mănânc şi să beau în voie… Da, nu vă uitaţi aşa la mine, sigur că pot, pentru că şi ele sunt imaginea spirituală ale celor aşezate în mormânt odată cu mine – că doar nu vă închipuiaţi că alimentele alea au rămas proaspete după câteva mii de ani. Mai mult, pot să intru în mumia mea şi să o pun în mişcare. Numai că nu pot să ies cu ea din sarcofag, pentru că lada aia de granit are capacul tare greu… Dacă m-aţi ajuta să-l dau la o parte, aş putea să vă ofer spectacolul inedit al mumiei care pune pe fugă vizitatorii nepoftiţi ce au venit să-i jefuiască mormântul.

– Noi n-am venit să vă jefuim mormântul! se răsti Taravik. Şi n-am de gând să-mi rup şalele împingând la capacul ăla!

– Bine, bine, nu-i cazul să te superi, mormăi regele. Am încercat şi eu… Tot o ţii langa că n-ai venit să-mi furi lucrurile de valoare. Atunci ce cauţi aici?

Taravik oftă, apoi se uită la Kostik, acesta făcu mutra ce spunea „Ce mai contează? Oricum nu mai avem ce pierde…“, aşa că zise, destul de jenat:

– Trebuie să ducem o scrisoare… Însă nu ştim nici cine e destinatarul, nici unde îl putem găsi…

Regele zâmbi încântat:

– O scrisoare? Cine să-mi scrie mie în zilele astea? Vreun admirator? Daţi-mi misiva!

– N-o dăm decât destinatarului! îl refuză ferm Taravik. Demonstraţi-mi că e pentru dumneavoastră şi v-o dau imediat.

– Cum să-ţi demonstrez? se minună regele Afir. Într-un fel, ai şi tu dreptate, s-ar putea să nu fie pentru mine… ba chiar s-ar putea să fie periculoasă pentru cei care n-au dreptul să pună mâna pe ea… Ştii ceva? Ia arată-mi-o, dar mai de la distanţă, să fiu sigur că nu-mi poate face niciun rău.

– Ce rău să vă facă, că doar sunteţi mort? întrebă Kostik dându-şi ochii peste cap. Cred, mărite rege, că aţi face o pereche potrivită cu partenerul meu!

– Ehehe, drăguţule, ai gură mare şi minte puţină! îl puse la punct Afir. Nici nu ştii câte poate păţi cineva după moarte…

– Bine. Taravik, drag prieten, arată-i măritului rege scrisoarea. Dar de departe, să nu-i ardă ochii…

Taravik se hlizi, încântat că pegasul îşi găsise altă ţintă pentru ironiile lui lipsite de sare şi piper, apoi vârî mâna în punga de la brâu şi scoase la iveală misiva pe care le-o încredinţase Catalom.

Regele se ridică de pe marginea sarcofagului (pe care rămăsese în tot timpul conversaţiei cu cei doi vizitatori ai săi) şi se duse încetişor, ca din întâmplare, în spatele lăzii imense de piatră, de parcă s-ar fi pus la adăpostul acesteia.

– Scrisoarea îi e adresată lui Cambeh, stăpânul lumii subterane, spuse el, cu glas tremurând de groază. Ascunde-o imediat, nu-i menită ochilor obişnuiţi.

– Ciudat… mormăi Kostik. Sigur, nu avem niciun motiv să ne îndoim de spusele măritului rege, dar ne întrebăm de ce autorul scrisorii nu ne-a explicat cui trebuie s-o înmânăm…

– Păi, mormăi Afir, după ce-şi făcuse suficient curaj şi mai aruncase o ocheadă spre papirusul din mâna lui Taravik, Catalom a fost doar un intermediar, v-a dat o scrisoare pe care n-o scrisese el şi căreia nu îi ştia adresantul. Deci nu avea cum să vă explice cui trebuie s-o înmânaţi, din moment ce nici el nu ştia mai multe…

– Adică nu ştia cine îi dăduse misiva? exclamă neîncrezător Kostik.

– Ştia cine i-o dăduse, dar, mai mult ca sigur, nu ştia cine o scrisese.

Cel care i-a dat-o nu era autorul scrisorii – poate nici el n-o primise direct de la acesta, ci prin alt intermediar…

– Bine, mormăi bosumflat Taravik; spusele lui Afir îi arătaseră că acesta cunoştea lucruri pe care n-ar fi trebuit să le ştie, dar pe care le ştia – la urma urmei, era şi el un zeu, unul mic şi mort, dar tot zeu era –, deci trebuia să ţină seama de vorbele lui. Bine. Nu prea pricep de ce a fost nevoie de toată secretomania asta, dar asta e… Şi atunci ce trebuie să facem?

– Ceea ce trebuie să faceţi, adică să duceţi scrisoarea destinatarului ei, pentru că acum ştiţi cine este acesta.

Pe Kostik îl apucară năbădăile:

– Şi cum o să ajungem în faţa lui Cambeh? se răţoi el. Să ne tăiem beregăţile, ca să fim conduşi de îndată în faţa stăpânului lumii subterane?

– Oh, de-ar atât de simplu! oftă Afir. Ăsta-i necazul cu muritorii, îşi închipuie că după moarte totul e simplu. Ai închis ochii şi gata, ai scăpat de toate belelele! Nu-i chiar aşa, băieţică! Nu se ajunge atât de uşor în faţa lui Cambeh! Văd că e nevoie să vă povestesc câte ceva despre lumea de dincolo…

– V-am fi foarte recunoscători, se grăbi să-l asigure Kostik, care chiar dorea să afle cât mai multe, dacă tot avea această ocazie. Însă, înainte de a începe, nu vreţi să ne spuneţi ce şanse credeţi că avem să predăm scrisoarea lui Cambeh?

– Eu aş zice că aveţi şanse foarte mari. Pentru că aţi ajuns până aici, adică cineva v-a deschis o cale care în mod obişnuit nu-i accesibilă muritorilor… deci tot ce aveţi de făcut e să mergeţi mai departe pe calea aceea…

– Da, mormăi gânditor pegasul. Cu condiţia să găsim din nou coridorul ăla…

Apoi Kostik îşi spuse să lase grijile pe altă dată şi rosti cu o voce plină de curiozitate:

– Deci… cum e cu lumea de apoi?

Regele se uită la Taravik şi-i făcu semn să ascundă scrisoarea. Curierul o vârî în pungă, iar Afir ieşi din spatele sarcofagului şi se căţără din nou pe marginea lăzii de granit.

– În primul rând, lumea de dincolo – căreia unii îi spun lumea subterană, deşi nimeni nu poate demonstra că-i situată în subteranele altei lumi sau că-i aşezată mai jos decât altele – nu are formă şi hotare precise. Acestea se pot modifica în funcţie de… de credinţele oamenilor.

– Nu pricep nimic, recunoscu zăpăcit Taravik. N-aţi putea să ne daţi un exemplu, că eu pricep mai uşor exemplele, teoria mă omoară…

– De exemplu, eu sunt în acest moment aici, în camera mea mortuară, stând de vorbă cu voi şi, simultan, sunt în regatul lui Cambeh şi privesc sufletele plutind prin faţa mea. Unele dintre ele se duc într-un vârtej de la marginea dintre lumi, unde pătrunde fumul jertfelor venit din lumea muritorilor, ca să se hrănească, pentru că sufletele se pot hrăni doar cu fum şi cu imagini, ele însele fiind fum şi închipuire…

– Şi celălalt Afir, cel din lumea subterană, stă şi el de vorbă cu cineva în acest moment, are o existenţă independentă sau depinde de mintea celui de aici? se interesă Kostik. Sau invers, cel de aici depinde de mintea celui de acolo?

– Cred, dar nu sunt foarte sigur, că ambii există simultan, independent unul de celălalt şi, în acelaşi timp, fiecare dintre ei ştiind ce face dublul său. Dar… s-ar putea ca, de fapt, cei doi să fie visul unei a treia entităţi, cea care este adevăratul Afir şi care se găseşte în mumia din sarcofag, visând pentru veşnicie…

– Atunci, îşi dădu cu părerea pegasul, înseamnă că, de fapt, chestia cu mumificarea nu-i o înşelătorie şi că sufletul chiar rămâne în trupul îmbălsămat. Ceea ce ne face să credem că şi restul teoriei, cea care spune că sufletul supravieţuieşte atâta timp cât trupul rămâne întreg – mă rog, întreg, vorba vine, aţi înţeles ce am vrut să spun –, rămâne valabilă.

– Nu ştiu cât de valabilă rămâne teoria aia, pentru că existenţa sufletului e condiţionată nu de existenţa sau inexistenţa unei mumii

pieritoare, ci de esenţa zeiască a regelui decedat, care a fost impregnată în zidurile încăperii mortuare şi a piramidei, deci sufletul va rămâne funcţional cât timp va exista măcar o bucăţică din piramidă. Cât despre procesul impregnării acelei esenţe în piatră şi despre modul în care se extrage ea din leşul regal, astea sunt secrete pe care n-o să le aflaţi de la mine, pentru că puterea pe care o veţi căpăta va fi prea mare pentru nişte amărâţi ca voi şi riscaţi să vă pierdeţi minţile. Oricum nu veţi putea să evadaţi din visul din vis, ca să treceţi dincolo de hotarele mortalităţii, deci vă propun să vă mulţumiţi cu ceea ce v-am destăinuit şi poate vă voi mai destăinui în miile de ani pe care-i veţi petrece alături de mine, în acest mormânt acoperit cu o cantitate uriaşă de stânci. El va deveni şi mormântul vostru. Dar nu aveţi niciun motiv de îngrijorare: avem hrană şi băutură, să ne ajungă o veşnicie, iar conversaţia cu mine vă va bucura spiritele.

Poate că pentru Kostik perspectiva unor discuţii interminabile cu zeul rege mort putea să pară atractivă, el fiind, ca orice pegas, amator de conversaţii intelectuale, dar Taravik simţi că-l ia durerea de cap într-un mod insuportabil şi, cu toate că ştia cu certitudine că nu suferea nici de claustrofobie, nici de vreo altă fobie, deveni brusc neliniştit şi simţi nu neapărat nevoia de aer proaspăt, ci dorinţa să părăsească mormântul ăla fără nicio ieşire.

Între timp, regele Afir, care părea încântat că îl ascultă cineva după atâtea mii de ani de singurătate, îşi continua prelegerea:

– Cu toate că mumia şi piramida, cu pietrele ei impregnate cu esenţa zeiască, reprezintă sediul de bază al sufletului entităţii Afir, trebuie să mărturisesc că existenţa unei a doua entităţi, identice din punct de vedere formal şi intelectual cu prima, nu-i doar o închipuire a mea. După, cum ştiţi, sau există o mare probabilitate să ştiţi, printre lucrurile ajutătoare care au fost depuse alături de mine în mormânt se află o alinja…

– Da, exclamă încântat Kostik. Ştiu. O alinja este macheta corabiei cu ajutorul căreia sufletul regelui zeu străbate fluviul Tahhi – care este versiunea subpământeană a fluviului Hatti – ca să treacă din tărâmul nostru în tărâmul guvernat de Cambeh…

– Bravo, bravo! îl lăudă Atis. Deci am avut la îndemână o alinja. Vă

rog s-o căutaţi şi voi, pentru că ştiu sigur că a fost pusă alături de sarcofagul meu, iar acum nu mai e nicăieri.

– Ceea ce, concluzionă încântat Kostik, înseamnă că aţi folosit-o şi aţi străbătut cu ea fluviul dintre lumi!

– Sau v-au apucat năbădăile şi aţi făcut-o praf şi pulbere, mormăi Taravik. Adică vreţi să ne spuneţi că aţi mers cu o corabie pe un fluviu şi nu vă mai aduceţi aminte de asta?

– Îmi amintesc doar nişte scene disparate, sunt convins că am călătorit cu corabia aceea, sunt sigur că am fost judecat de Cambeh… Dar treaba asta s-a întâmplat cu mii de ani în urmă, spuse regele. Memoria mea nu mai e ce-a fost cândva. Am început să uit… Şi, dacă e adevărat că duc o existenţă dublă, vă daţi seama că entitatea din lumea lui Cambeh încearcă să preia controlul, iar cea de aici se mulţumeşte să supravieţuiască… adică nu să supravieţuiască, din moment ce nu vieţuieşte, ci să existe cum poate, fără prea mari pretenţii, încercând să ţină minte cine a fost şi ce fapte măreţe a făcut. De aceea am nevoie de voi: ca să vă povestesc cine am fost, iar voi să-mi întăriţi încrederea în mine şi să mă faceţi tot mai puternic.

– O sarcină nobilă şi demnă doar de făpturile cele mai de încredere, recunoscu pegasul. Mă întreb însă…

– Ce te întrebi? se răsti regele zeu. Ţi-am dat eu voie să te întrebi ceva?

Apoi Afir deveni brusc bănuitor şi se uită cercetător la pegas:

– Ce ziceai că te întrebai?

– N-am vrut să vă supăr… se prefăcu pegasul cuprins de timiditate.

– Spune! Îţi ordon!

– Mă întrebam dacă nu cumva stăpânul lumii subterane nu se va supăra că nu-i ducem scrisoarea pe care bănuiesc că o aşteaptă…

Afir rămase tăcut, apoi spuse, cu o mutră preocupată:

– S-ar putea să ai dreptate… Cambeh e supărăcios din fire… da, ar trebui să-i duceţi misiva… n-ar putea s-o ducă tovarăşul tău? Şi, până se întoarce el, noi o să stăm liniştiţi la taclale…

– Mărite rege, drumul e lung, iar el se mişcă încet.

– Atunci, du-te tu, iar eu o să mă mulţumesc cu el, până o să vii înapoi, că n-are mare lucru de făcut, doar să stea liniştit şi să mă asculte, eventual să dea din când în când din cap, ca să-mi arate că n-a adormit…

– Eu n-am mâini, nu pot să deschid uşi şi porţi, mărturisi Kostik. Adică nu pot să trec de anumite obstacole. Eu nu ştiu decât să alerg din răsputeri şi să discut cu oameni inteligenţi.

– Mda… trebuie să mă mai gândesc. Dar, până o să mă gândesc…

– La ce să vă gândiţi? întrebă Taravik, care pierduse de mult firul conversaţiei şi aţipise în stilul lui caracteristic, cu ochii deschişi.

– Dacă să vă las să plecaţi amândoi, numai pe unu şi pe care anume sau să nu dau voie nimănui să părăsească piramida. Eu înclin spre ultima soluţie, dar, după cum v-am mai spus, o să mă mai gândesc. Iar, când o să iau o hotărâre, o să v-o comunic şi vouă. Până atunci, propun să mai discutăm un pic, doar un pic, să-mi pun cât de cât mintea în funcţiune.

Taravik se întrebă dacă un suflet putea fi strâns de gât. Era convins că nu se poate, dar dorinţa de a încerca devenise atât de puternică, încât nu-i mai păsa de rezultat. În timp ce-şi încorda muşchii, pregătindu-se să-l înhaţe pe Afir, Kostik îi dădu discret o copită, de-l aruncă tocmai în cealaltă parte a încăperii, apoi spuse cu glas liniştitor:

– Bună propunere! Tocmai îmi spuneam că au rămas unele lucruri nelămurite şi că, dacă nu profit de această ocazie unică să le clarific, n-o să ştiu niciodată care e adevărul…

Regele se lumină la faţă, iar expresia îi deveni binevoitoare:

– Întreabă-mă tot ce vrei. Avem timp din belşug, că nu ne zoreşte nimeni. Fii convins că o să-ţi explic orice doreşti, cu deosebită

plăcere.

Pegasul nu se lăsă rugat. Îşi drese glasul şi zise:

– Aţi spus la un moment dat că regatul lui Cambeh nu are formă şi hotare precise, că acestea se pot modifica după credinţa oamenilor. N-am înţeles ce înseamnă asta.

– Adică lumea subterană arată aşa cum îşi închipuie fiecare individ că este. Oamenii nu pot să-i vadă înfăţişarea reală – nici măcar zeii mai mici, cei ca mine – şi văd o imagine care corespunde cu ceea ce au crezut în timpul vieţii sau au fost învăţaţi că este lumea de apoi.

– Păi eu am întâlnit, în peregrinările din tinereţea mea cea aventuroasă, indivizi care credeau că nu există o lume de apoi, spuse cu glas sfidător Taravik, care se ridicase din cotlonul în care îl aruncase copita lui Kostik şi-şi scutura roba murdară de praful ce se strânsese în decursul miilor de ani în cotlonul respectiv. Mărite rege, să spuneţi slujitoarelor să şteargă praful mai bine, că s-a făcut o mizerie îngrozitoare. Dacă ar vedea Marieţa mea aşa ceva, v-ar cotonogi pe toţi, începând cu slujnicele şi terminând cu regina. Deci, după cum spuneam, unii nu cred că există o lume de apoi. Cum arată regatul lui Cambeh, în cazul lor?

– Cum să arate? se miră regele. Dacă n-au crezut că există o altă lume, atunci n-au parte de ea! Sufletul lor se dizolvă în eter în momentul morţii, şi cu asta, gata! Zeii sunt corecţi. Dacă ţi-ai construit existenţa pe baza unor principii, considerând că moartea este sfârşitul definitiv, atunci ei îţi respectă aceste principii şi nu te obligă la o existenţă ulterioară morţii, din moment ce ai considerat-o inutilă.

– Foarte interesant! exclamă Kostik, de data asta sincer atras de subiect. Însă, pornind de la ideea onoratului meu coleg, apare un alt aspect al problemei pe care aş dori să-l lămurim.

– Spune, dragul meu, îl îndemnă regele, zâmbind înţelegător.

– Cunosc anumite credinţe care susţin că lumea de după moarte poate fi, în anumite cazuri, o lume a ispăşirii, în care cei păcătoşi şi vinovaţi vor plăti pentru fărădelegile lor prin chinuri veşnice…

– Şi care-i problema? Sigur că în cazul lor va exista un regat subteran plin de lucruri înfricoşătoare, în care sufletele vor fi torturate fără încetare şi vor trăi chinuri greu de îndurat, în ciuda faptului că ele sunt entităţi imateriale, care n-au simţuri, deci n-au cum să simtă durerea. Adică, sper că vă daţi seama şi singuri, suferinţa lor este pur morală. Indivizii respectivi au fost convinşi, în timpul vieţii, că au încălcat anumite norme morale şi sociale, pentru care fapte merită să fie pedepsiţi. Vinovăţia există doar în mintea lor, ca şi suferinţa. Ei înşişi s-au judecat şi s-au condamnat, ca atare vor suferi, pentru că asta şi-au dorit. În lumea de apoi nu există judecători şi călăi decât dacă tu însuţi crezi în existenţa lor.

Taravik se scărpină în cap, nedumerit.

– Parcă nu-mi vine să cred că oamenii sunt chiar atât de proşti… Ba da, concluzionă el, după un timp de gândire. Sunt. Uneori sunt chiar mai proşti de atât.

Şi Kostik rămăsese gânditor. Abia după ceva timp, timp în care regele cel mort bătuse darabana cu degetele, nervos, în capacul sarcofagului (un gest inutil şi menit doar să-i găsească un mod de a-şi descărca nervii, din moment ce, fiind un suflet imaterial, nu putea să lovească piatra sarcofagului cu degetele lui fără substanţă), pegasul tuşi, stânjenit, ca şi cum nu s-ar fi simţit în largul lui făcând ceea ce urma să facă, dar ceva mai puternic decât el însuşi îl obliga să facă totuşi chestia aceea, şi spuse:

– Din câte ştiu eu despre credinţele hattiene, sufletele morţilor care reuşesc să traverseze râul Tahhi – find supuse unor încercări menite să arate dacă merită să traverseze cursul de apă – ajung în faţa lui Cambeh, iar faptele lor sunt puse pe un cântar. Şi, în funcţie de ce arată cântarul, adică dacă faptele decedatului sunt bune sau sunt rele, sufletul respectiv e pedepsit sau e răsplătit. Dumneavoastră, mărite rege, vă amintiţi că aţi fost judecat de stăpânul lumii subterane. A fost o judecată reală sau doar o închipuire datorată faptului că în timpul vieţii aţi crezut că asta vi se va întâmpla după moarte?

Regele rămase holbându-se la Kostik. Se vedea că întrebarea îl surprinsese, că nu se gândise niciodată că lucrurile puteau fi privite şi din acest punct de vedere. Iar Kostik şi Taravik se holbau la fel de

atenţi la el, ca şi cum răspunsul lui ar fi fost de mare importanţă pentru viitorul lor. Însă sentimentul că trebuia neapărat să spună ceva profund, înţelept şi de necontrazis îl făcea pe rege să nu se poată concentra. În cele din urmă mormăi, încercând să pară cât mai convingător:

– Presupun că ceea ce e adevărat în cazul altora e valabil şi în cazul meu.

– Adică totul e închipuire şi amăgire, inclusiv viaţa de apoi? întrebă pegasul.

– Poate că da… sau poate că zeii, ştiind cât de limitată este puterea minţii noastre, acoperă o realitate pe care n-o putem înţelege, deci n-o putem accepta, cu o iluzie ce se potriveşte mai mult felului nostru de a fi.

– He, he, interveni Taravik, cu glasul lui ce răsuna puternic în sala funerară. Aşa îi spuneam eu Marieţei, când mă întreba dacă o iubesc cu adevărat: nu-i mai bine pentru amândoi dacă eu o să mă port ca şi cum te-aş iubi din tot sufletul, iar tu te-ai comporta ca şi cum m-ai crede? Cui foloseşte să-mi pui sentimentele la îndoială? Indiferent cât de mult te iubesc eu, tu o să crezi ceea ce crezi tu că gândesc eu, pentru că n-ai de unde să ştii ce simt eu cu adevărat, nu poţi să intri în mintea mea şi să vezi ce-i acolo, ca urmare îmi vei atribui sentimente pe care nu le am, adică, de fapt, nici nu contează dacă te iubesc cu adevărat, ci dacă tu crezi că te iubesc…

– Tacă-ţi fleanca, strigă regele, că mă doare ţeasta!

– Nu te doare nicio ţeastă, îl puse cu botul pe labe curierul caftangiu. Nu te doare, pentru că eşti doar o entitate imaterială, lipsită de simţuri. Eşti o iluzie. O amăgire. Un nimic.

Regele rămase cu gura căscată, pentru că se sufoca de indignare.

Apoi, când reuşi să respire, se botoşi, se îmbufnă… apoi, spre jena lui Taravik, începu să plângă.

Plângea cu sughiţuri, ca un copil, iar cei doi prieteni nu ştiau ce să-i facă pentru a-l potoli. În mod normal, într-o asemenea împrejurare –

pentru că i se întâmpla deseori ca amicii lui de pahar să facă o criză de sentimentalism blegos – Taravik îl îmbrăţişa pe împricinat, îl bătea tandru pe umeri şi-i şoptea la ureche că totul o să fie bine, să mai bea o bărdacă şi lumea o să devină şi mai veselă… Dar cum să faci asta unui rege zeu mort? În primul rând era rege şi zeu, adică nu-l puteai trata ca pe orice catârgiu; în al doilea rând, era o fantomă, o stafie sau un duh, adică, aşa cum spusese chiar el, o entitate imaterială. Cum să iei o stafie în braţe şi s-o baţi protector pe umeri?

– Ce-am fost şi ce-am ajuns! suspina regele Afir. Am cucerit imperii, am construit temple şi piramide, numele meu a rămas în istoria ţării mele şi a omenirii… şi după mii de ani vine un oarecare, un terchea-berchea şi-mi spune că-s un nimic…

– Mărite rege, încercă să dreagă busuiocul Taravik, n-am spus asta…

– Să nu minţi! Te-am auzit cu urechile mele! se răţoi regele, pe care furia îl făcuse să uite de bocit.

Pe Taravik îl mânca pielea, pentru că, auzind replica regelui, nu găsi nimic mai bun de făcut decât să rânjească şi să întrebe:

– Care urechi? Fantomele au urechi?

De data asta, Kostik simţi că era cazul să intervină:

– Taravik! Nu ţi-e ruşine? Unde ţi-e respectul pentru cei în vârstă?

Se părea că nici intervenţia lui nu fusese pe placul lui Afir, pentru că acesta se bosumflă şi mai mult:

– Bravo! Acum mă faceţi şi moş! Să ştiţi că eram în floarea vârstei când am murit, nu eram deloc bătrân!

– Păi n-am vrut să spun că sunteţi bătrân, ci că sunteţi mai în vârstă decât noi, pentru că sunteţi mai în vârstă cu vreo câteva mii de ani, nici măcar nu se ştie cu câte, pentru că nu cunoaştem cu precizie cât timp a trecut de la trecerea dumneavoastră în nefiinţă…

– V-aţi pus în cap să mă scoateţi din minţi! răcni disperat regele zeu. Ce trecere în nefiinţă? Nu vedeţi că fiinţez încă?

Kostik îşi dădu seama că urma să înnebunească toţi trei dacă aveau să continuie discuţia aceea, aşadar încercă să găsească un mod de a îndrepta conversaţia pe altă cale:

– Aţi făgăduit că ne povestiţi câte ceva despre regatul lui Cambeh…

Afir se lumină la faţă şi păru să uite subiectul care-l scosese din ţâţâni, iar pegasul îşi spuse că ăsta era un semn clar că regele se ţicnise stând atâtea mii de ani în mormânt. Cam acelaşi lucru îl gândi şi Taravik, care îşi aduse aminte de un alt rege mort pe care îl vizitase în mormântul lui şi care fusese şi acela nebun de legat. Însă mintea lui Taravik obosea repede dacă se gândea prea mult timp la acelaşi subiect, iar gura lui lenevise destul şi avea chef să fie folosită, ca urmare, se trezi vorbind:

– Mărite rege, ne-aţi povestit că aţi folosit alija aia sau cum i-o fi spunând…

– Da, alinja, ai ţinut bine minte, îl lăudă regele.

– …ca să călătoriţi pe râul din tărâmul morţilor.

– Da, am călătorit, spuse liniştit regele.

– Şi cum aţi ajuns cu corabia la râu? îl întrebă Taravik, cu glas mieros, de anchetator care pune acuzatului o întrebare aparent nevinovată, dar care, de fapt, ascunde o capcană imposibil de ocolit.

Afir îl privi mirat, ca şi cum ar fi spus: „Ce tâmpenii poate să întrebe individul ăsta!“, apoi îi explică încetişor, articulând cu grijă fiecare cuvânt, de parcă s-ar fi adresat unui copil tâmpit:

– Doar nu-ţi închipui că am umblat cu corabia în spinare prin piramidă, căutând o cale către râu! Pentru cultura ta generală, trebuie să ştii că, atunci când urmează să fie folosită, alinja se transformă dintr-o jucărioară care poate fi ţinută într-o mână într-o corabie adevărată, lungă de zece stânjeni, cu un catarg de-o jumătate de stânjen şi cu un echipaj alcătuit din douăsprezece persoane.

– O corabie de zece stânjeni nu încape în încăperea asta, îi replică Taravik, convins că-l prinsese pe rege cu minciuna.

– Ţi-am spus eu că transformarea s-a petrecut în sala asta? se miră Afir. Amice, dacă vrei să înveţi ceva, ascultă ce ţi se spune, nu încerca să faci pe deşteptul! Camera mortuară s-a schimbat într-un spaţiu întins, în afara timpului şi spaţiului, iar în spaţiul acela au năvălit apele negre ca smoala ale fluviului din lumea întunecată. Valurile învolburate s-au oprit la picioarele mele, căci eu rămăsesem lângă sarcofagul meu, ca şi cum ar fi aşteptat decizia mea. M-am dus la măsuţa de lângă sarcofag pe care fusese aşezată alinja şi am pus-o încetişor pe apă. De îndată ce a atins valurile negre, jucărioara a început să crească, mai iute decât coca în covata brutarului. Şi s-a tot lungit până a devenit corabia care putea să mă poarte până în faţa celui mai puternic dintre zei, regele tuturor, cel care-i judecă şi-i osândeşte pe toţi…

Regele tăcu un timp, apoi spuse, cu o sinceritate dezarmantă:

– Vedeţi? Stând de vorbă cu voi, mi-am adus aminte o grămadă de lucruri pe care le uitasem. De aceea am nevoie de voi doi: ca să-mi amintesc cine sunt şi ce mi s-a întâmplat. Poate că nu tot ce-mi amintesc eu este amintire adevărată a unor fapte ce mi s-au întâmplat, poate sunt numai închipuiri din mintea mea, căci după atâta timp petrecut în singurătate, trebuie să separ grâul de neghină şi amintirile false de cele adevărate. Şi, după ce o să-mi revin cât de cât, o să vă las să duceţi scrisoarea la destinaţie…

– O să se supere Cambeh dacă întârziem, mârâi Taravik, amenințător.

– N-o să se supere. E zeu, pentru el timpul n-are nicio însemnătate, poate să-l colinde în orice direcţie vrea, adică pentru el nu există nici prea devreme, nici prea târziu.

Taravik îi făcu semn lui Kostik să-l urmeze într-un colţ.

– Cred că ţi-ai dat seama şi tu că e nebun, îi şopti el. Nu-şi dă seama că el e mort, iar noi suntem vii, adică nu putem să rămânem în viaţă şi să-i ţinem de urât sute sau mii de ani. Trebuie să plecăm de aici cât mai curând.

– De acord cu tine, trebuie să plecăm, dar cum? întrebă pegasul, îngrijorat. Nu văd nicio cale de ieşire din mormântul ăsta blestemat.

– Nici eu. Până una, alta, ce-ai zice să mâncăm ceva?

– Ce? Că bucatele de pe masa regelui nu-s decât iluzii amăgitoare.

– Da, dar merindele din coşul de la oblânc nu-s iluzie, că le-am pus chiar eu acolo, când am plecat din grajdul maestrului în contraspionaj.

Şi, fără să-l bage în seamă pe regele care se zgâia curios la ei, Taravik scoase turte – încă proaspete –, o bucată de brânză, nişte zarzavaturi zemoase şi o ploscă plină cu bere înspumată.

Mâncară liniştiţi şi deveniră un pic mai optimişti, pentru că întotdeauna devii mai optimist când a burta plină.

– Ne mai lipseşte un singur lucru, oftă Taravik, aşa cum oftează un om îndestulat.

– Ce anume? întrebă pegasul, curios ca de obicei.

– O uşă prin care să ieşim de aici.

Şi, ca şi cum l-ar fi auzit cineva, o bucată de perete glisă într-o parte, lăsând să se vadă coridorul luminat ciudat prin care veniseră până acolo.

Fără să spună nimic, într-o deplină coordonare a mişcărilor, cei doi îşi înhăţară lucrurile şi ţîşniră prin deschizătură.

– Hei! Unde plecaţi? Avem o mulţime de lucruri de discutat! răsună în urma lor glasul regelui Afir.

Nu se osteni nimeni să-i răspundă, cu atât mai mult cu cât peretele se închise la loc, ca şi cum n-ar fi existat nicio deschizătură.

9

Kostik era atât de dornic să ajungă cât mai iute cât mai departe, încât făcu ceva ce nu făcea de obicei: alergă cu limba scoasă, ca un câine ce murea de cald. Metoda era foarte eficientă din punctul de vedere al respiraţiei, dar nu-i permitea să vorbească, iar un pegas care nu vorbeşte în timp ce aleargă e o contradicţie în termeni, îşi zicea Kostik, spunându-şi că, de fapt, nu-l împiedica nimeni să vorbească ţinând limba scoasă. E adevărat că, în această situaţie, Taravik n-ar fi înţeles nimic din discursul său, dar acelaşi lucru se întâmpla şi atunci când rostea cuvintele clar şi răspicat. Partenerul său ori nu-i înţelegea spusele, ori nu le aprecia înţelepciunea, nu se ostenea să le asculte, sforăind pur şi simplu. De ce? se întreba cu oarecare disperare Kostik. Nu pentru că nu l-ar fi dus mintea, îi demonstrase în nenumărate rânduri că avea o judecată sănătoasă, chiar dacă se cam abătea de la norme. Nu pentru că mintea lui nu era în stare să suporte un timp mai îndelungat efortul gândirii, pentru că discutaseră uneori ore în şir. Nu, singura explicaţie plauzibilă era că Taravik manifesta oarecare dispreţ – pe care, totuşi, se străduia să-l ascundă – faţă de înţelepciunea cărturărească a prietenului său, el fiind un adept al vieţii practice şi al experienţei de viaţă.

Această descoperire tardivă îl umplu pe Kostik de tristeţe şi-l făcu să-şi spună că nu puteai să ai încredere în nimeni, din moment ce cel mai bun prieten al tău te dispreţuia în secret…

În timp ce galopa de zor prin coridorul acela bizar din piramidă – coridor de-o monotonie şi de-o uniformitate exasperantă –, pegasul

începu să nutrească gânduri de răzbunare, imaginând tot soiul de poveşti care se sfârşeau, întotdeauna, cu o scenă standard: Taravik, în genunchi, implorându-i mila, iertarea şi intervenţia salvatoare, iar el, cu o superioritate spirituală desăvârşită, îl lăsa să-i sărute copitele, apoi îi oferea soluţia care să-l scoată – încă o dată – din necazuri…

Nu ştia la ce se gândea Taravik, pentru că şi acesta era tăcut, în ciuda faptului că nu umbla cu limba scoasă (sau cel puţin aşa bănuia, pentru că nu avea cum să-i vadă mutra în timp ce gonea din răsputeri).

Aşa că se mulţumi să-şi bage limba în gură (pentru că ajunsese la concluzia că se îndepărtaseră suficient de mult de camera mortuară ca să reducă un pic viteza) şi întrebă:

– Ce faci, dragă Taravik? La ce te gândeşti?

– Mă întrebam dacă n-ar fi trebuit să fi ieşit din piramidă…

– Dacă ţinem seama de viteza cu care am alergat şi de durata (ce-i drept, aproximativă) a fugii mele, rezultă, după calculele mele, că suntem pe terenul pustiu de lângă Kazaroh. Şi cu întrebarea asta ţi-ai ocupat tu mintea de când am fugit din camera mortuară a regelui Afir?

– M-am gândit, în principal, la faptul că n-ai spus nimic de când am scăpat de regele cel nebun. Şi mă întrebam din ce motiv. Pentru că tu găseşti întotdeauna un subiect interesant şi instructiv, tocmai bun pentru drumurile lungi şi plictisitoare. Deci nu lipsa unui subiect te-a silit să taci. Poate că n-ai reuşit să găseşti ceva care să fie plăcut şi interesant şi pentru mine. Asta înseamnă că eşti prea obosit ca să te prefaci şi să-ţi ascunzi părerea cea adevărată pe care o ai despre inteligenţa mea. N-am nicio vină, dragă Kostik, că părinţii mei au fost oameni sărmani şi nu mi-au asigurat o educaţie care să mă facă un interlocutor pe potriva ta. Ştii doar că am recunoscut mereu că eşti mai deştept ca mine, iar asta nu ne-a îngreunat în niciun fel tovărăşia. Cel puţin până acum…

– Stai un pic! exclamă Kostik şi se opri din goană.

Taravik se clătină în şa, dar reuşi să se ţină în echilibru.

Similitudinea dintre gândurile sale şi cele exprimate de Taravik i se păru prea ciudată ca să fie întâmplătoare. Se uită în jur, căutând vreun semn care să-i arate ce primejdie îi pândea.

Coridorul arăta aşa cum arătase atunci când îl părăsiseră pe Afir: mărginit de ziduri din piatră cenuşie, uşor luminiscentă. Un coridor cu secţiune dreptunghiulară. Luminozitatea scăzuse un pic în urma lor, ca şi cum cineva ar fi avut grijă să nu irosească zadarnic puterea de iluminare a pietrelor. Cea din faţa lor rămânea constantă, nu devenise mai puternică, ca şi cum i-ar fi invitat să vină în direcţia aceea. În concluzie, coridorul părea neschimbat, arăta aşa cum arătase atunci când îl văzuseră prima dată.

Şi, cu toate acestea, atmosfera devenise cumva mai apăsătoare… Kostik îşi dădu seama că îl durea uşor capul, ca şi cum vremea – care vreme, că erau într-o piramidă? – se schimbase brusc, anunţând iminenţa unei furtuni.

În afară de zgomotul pe care-l scoseseră copitele lui, nu se auzise nimic… iar acum, când stăteau pe loc şi, ca şi cum s-ar fi înţeles între ei, abia mai respirau, liniştea devenise deplină. Nu se auzea niciun sunet, niciun foşnet, niciun trosnet…

Apoi, în liniştea cea mai deplină, peisajul se schimbă dramatic.

Coridorul din faţa lor dispăru fără nicio urmă şi fu înlocuit de o întindere stearpă şi nesfârşită, ca şi cum fostul coridor îşi mutase pereţii undeva, la capetele lumii, iar podeaua lui se preschimbase într-un soi de prundiş mărunt, fumuriu (care-şi pierduse complet luminozitatea). Coridorul din spatele lor se strânse brusc, se îngustă ca şi cum piatra ar fi căpătat viaţă şi, ca o carne vie, s-ar fi străduit să umple gaura existentă într-însa. În urma lor se ridica acum un perete neted de piatră, înalt până la cer. Dacă puteai considera că undeva, deasupra, în afara razei lor vizuale se afla cerul.

Taravik, care privise în gol şi aşteptase un răspuns de la Kostik, se holbă în jur şi scoase un icnet, surprins. Descălecă şi-şi scoase spada grea din teaca atârnată de şa. Rămase apoi lângă pegas, pregătit să facă faţă oricărui atac.

După câteva secunde, întinse mâna şi pipăi stânca înălţată aşa, din senin, acolo unde fusese un coridor prin care goniseră din răsputeri.

– Ce crezi, stafia regelui zeu poate să treacă prin roca asta, sau am scăpat măcar de o grijă?

– De unde să ştiu eu? îi răspunse cu o sinceritate dezarmantă Kostik. Dacă Afir avea dreptate, adică totul e doar o iluzie, atunci e posibil ca piatra asta să nu fie piatră sau cel puţin să nu fie piatră adevărată, obişnuită şi să existe şansa să ne pomenim din nou cu indivdul ăla enervant…

În ciuda faptului că nu exista cer, nici astre, peisajul acela bizar era luminat destul de bine, ca la început de crepuscul.

– Încotro s-o luăm? întrebă Taravik, în timp ce privea bănuitor în jur şi stătea cu arma pregătită.

– N-am nici cea mai mică idee, mărturisi pegasul. Aş propune să mai aşteptăm un pic, poate că transformarea peisajului nu s-a încheiat şi cine ştie ce surprize ne mai aşteaptă…

Taravik se pregătea să folosească expresia sa favorită în relaţiile cu partenerul său – Că bine zici, măi Kostik! –, când se pomeni că vorbele îi rămân în gât. Tuşi, ca să le scoată de acolo, apoi spuse calm, ca şi cum şi-ar fi exprimat părerea despre ploile de primăvară din pustiul Atrantizilor:

– Nu te-ai întrebat de ce pegaşii n-au şi o pereche de mâini, dacă tot au o pereche de aripi, adică, dacă tot au şase membre, de ce n-ar avea opt?

Kostik, care presupuse că era vorba despre o ghicitoare şi, după cum se ştie, pegaşii sunt mari amatori de ghicitori –, rânji bucuros şi întrebă:

– De ce?

– Pentru că atunci ar trebui să se bată tot timpul peste gură, deoarece îmi vine să-ţi zic, de fiecare dată când spui că există posiblitatea să se întâmple ceva nasol, să te baţi peste gură. Dacă nu ştii ce înseamnă asta, atunci o să-ţi explic eu imediat…

– Nu-i nevoie, spuse Kostik, care auzise şi el sunetul bizar ce venea de undeva din faţa lui. Am priceput ce vrei să spui. Da, regret că nu pot să mă bat peste gură! Eşti mulţumit?

– Aş putea să-ţi dau eu un pumn în bot, se oferi Taravik, dar fără prea multă tragere de inimă, pentru că se holba la ceea ce se întâmpla în faţa lor.

Şi avea la ce să se zgâiască. Şesul acela nesfârşit, acoperit cu prundiş, începuse să se vălurească grăbit, ca şi cum s-ar fi transformat subit într-o cocă frământată fără încetare de mâinile unor brutari gigantici şi invizibili. Mişcarea aceea a solului era însoţită de un zgomot surd, un soi de huruit slab, ce venea din străfundurile pământului. Sunetul acela îi atrăsese atenţia lui Taravik, sunet care fusese auzit şi de pegas.

Apoi, în timp ce pietrişul se vânzolea de zor, peste el năvăli – ca şi cum ar fi încercat să-l răcorească şi să-l potolească – un torent puternic care-şi croi albie în prundişul ce nu-şi găsise încă liniştea. Şuvoiul de apă întunecată ciocnea bucăţile de piatră, le freca între ele, le făcea să zăngăne şi să zdrăngăne, ca şi cum mii şi mii de săteni care-şi păzeau recolta se porniseră să învârtă simultan o mulţime incredibilă de zornăitori menite să izgonească stolurile de păsări.

Cei doi prieteni se lipiseră de stânca din spatele lor, căutând adăpost, fără să le mai pese că din aceasta ar fi putut să iasă braţele vreunei fantome.

Apoi, la fel de brusc cum începuse, vânzoleala se potoli. După ce imaginea se mai văluri un pic, ca şi cum cineva s-ar fi îngrijit să verifice ultimele detalii, deveni stabilă.

Aveau în faţă un râu cu apa neagră precum păcura şi la fel de vâscoasă (sau de mâloasă) ca aceasta, o apă lată ca şi fluviul din lumea de la lumina zilei.

Malul din partea lor era sterp. Nu creştea pe el niciun fir de iarbă, niciun fir de papură, nicio salcie. Un mal pustiu, acoperit cu pietre negre ca miezul de noapte. Neprimitor, neroditor. Cu înfăţişare duşmănoasă, îşi spuse Kostik. Un râu care trezea în sufletele celor ce

ajungeau pe ţărmul lui regrete, invidii, dureri şi ură nejustificată. Probabil că şi el, şi prietenul lui simţiseră apropierea acestei entităţi pline de răutate, de aceea reacţionaseră într-un mod atât de străin firii lor.

Bineînţeles, un râu fără ierburi, fără nuferi – ce efect ar fi avut nişte nuferi albi pe apa aceea neagră! îşi spuse Kostik – nu putea să găzduiască alte forme de viaţă. Cu siguranţă că nu exista niciun peşte în undele sale, iar dacă nu existau peşti, nici plante acvatice, atunci alte vieţuitoare, adică păsări, crocodili sau hipopotami, chiar nu aveau ce căuta acolo!

O apă pustie, într-un peisaj dezolant… aşa ceva nu putea să existe decât într-o piramidă, râse în sinea sa pegasul. Toată lumea ştie că o piramidă este o figură geometrică în care este închis un fluviu ce curge printr-un ţinut al deznădejdii. Nu un ţinut pustiu, că ţinuturi pustii există destule pe pământ, iar prin unele chiar trec cursuri de apă. Mă rog, cursurile alea nu erau lipsite în totalitate de viaţă, dar unul care curge printr-o piramidă aşa trebuie să fie, pentru că nu scrie nicăieri că în piramidă trebuie să existe vieţuitoare, adică făpturi vii. În schimb, mumii cât pofteşti!

Şi, încântat că găsise o nouă definiţie a piramidei, Kostik rânji cu gura până la urechi şi se strădui să-şi dea seama – în ciuda ceţii negricioase ce plutea deasupra apei – dacă malul din partea cealaltă era la fel de pustiu şi de sterp. După toate aparenţele, era.

Întoarse capul spre Taravik, care se zgâia şi el la apa aceea ciudată, şi-l întrebă:

– În ce parte s-o luăm? Spre dreapta sau spre stânga?

Curierul se mai uită o dată spre apa cea neagră, după care mormăi:

– Nu mi se pare că drumul nostru duce în vreo parte…

– Adică, după părerea ta, ar trebui să mergem tot înainte? Crezi că e bine să intrăm în apa asta?

– De ce nu? Sunt convins că în ea nu-i niciun crocodil.

– Şi eu. Însă ăsta nu-i un argument care să mă convingă să intru în…

lichidul ăla, că apă nu pot să-i spun… Taravik, dragule, probabil că nu mă mai ţin nervii, dar râul ăsta îmi provoacă un sentiment bizar. N-o să-ţi vină să crezi, dar mi se face frică numai când îl privesc. Fără niciun motiv!

– Ba te cred, că şi mie mi se face pielea de găină când mă uit la el. Şi îmi bântuie prin cap un gând ciudat…

– Probabil pentru că e tare singurel în spaţiul ăl imens! se hlizi Kostik.

– …şi anume, continuă Taravik ca şi cum nu l-ar fi auzit (şi poate nici nu-l auzise, pentru că părea foarte preocupat de gândul lui), că râul mi-e cunoscut de undeva, nu pentru că l-aş fi văzut vreodată, ci pentru că am mai auzit de el, dar nu-mi amintesc unde şi când. Ai avut şi tu vreodată senzaţia aceea bizară că ştii despre ce-i vorba, dar nu găseşti vorba potrivită care să numească lucrul la care te gândeşti? Într-o asemenea situaţie sunt eu acum: ştiu că am auzit de apa asta şi am senzaţia că am auzit de ea de curând…

– Dar nu-ţi aminteşti când şi de la cine. Sunt convins că te pot ajuta să lămureşti lucrurile: ai aflat de râul cu apă neagră de la prietenul nostru, regele zeu Afir. Aş zice că acest lucru s-a întâmplat cu puţin timp în urmă, dar, după cum te-ai convins şi tu, se pare că aici, în piramidă, termenul „timp“ are alt înţeles decât cel pe care îl ştiam noi…

– Da! exclamă Taravik încântat. Ştiam eu că auzisem de râul ăsta, îmi stătea pe limbă…

– Bine, bine, nu cred că râul îţi stătea pe limbă, dar am priceput ce vrei să spui, îl temperă Kostik.

Însă efortul lui fusese inutil, Taravik se potolise de la sine şi devenise brusc gânditor.

– Ce-i cu tine? îl întrebă Kostik. De la un timp te porţi cam ciudat… O fi din cauza efectului de piramidă…

Taravik îi zise, preocupat de ale lui:

– Ştiu că abia aştepţi să-mi explici ce înseamnă „efectul de

piramidă“, dar acum am treabă… Sunt convins că auzisem de râul ăla înainte să-l întâlnesc pe Afir… Lasă-mă puţin în pace, că trebuie să verific ceva…

Pegasul, care nu mai fusese tratat niciodată în acest fel de tovarăşul său, rămase efectiv cu gura căscată. Nu găsi nicio replică pe măsura grosolăniei lui Taravik şi se mulţumi să se uite mustrător la acesta.

Numai că Taravik nu băgă în seamă nici privirea lui, nici expresia sa de făptură profund jignită. Se apucă să desprindă din bagajele atârnate de şaua pegasului coşul de papură în care se găsea mâncarea rămasă, apoi începu să scotocească în el.

– Te pomeneşti că ţi s-a făcut foame! se minună Kostik, zgomotos. Morala: nu mai încerca să gândeşti, că-i o chestie tare obositoare! adăugă el rânjind cu toţi dinţii.

Taravik nu-l băgă în seamă, ca şi cum nu l-ar fi auzit. Poate nici nu-l auzise, fiind prea preocupat de gândurile lui. În cele din urmă găsi ceea ce căuta: o frunză de salată, rătăcită printre merinde. Şi câteva boabe dulci de baramină. Le luă în palmă şi se duse pe malul apei. Pegasul îl privea, curios ca orice pegas.

Taravik luă frunza de salată şi o aşeză încet pe suprafaţa apei.

Lichidul cel negru începu să sfârâie, ca şi cum ar fi început subit să clocotească, iar foaia cea verde se încreţi, se mototoli, se înnegri ca şi cum ar fi fost arsă de o flacără invizibilă, apoi se transformă în cenuşă ce se împrăştie în apa râului.

Kostik rămase din nou cu gura căscată şi îşi spuse că era cazul să-şi controleze cât de cât muşchii fălcilor, pentru că gestul ăla risca să se transforme în obicei. Însă Taravik nu părea prea surprins, ca şi cum s-ar fi aşteptat la ceva asemănător. Apoi începu să arunce boabele de baramină în râu, una câte una.

De îndată ce atingeau undele, acestea începeau să sfârâie, ca şi în cazul salatei. Apoi bobiţele roşii explodau, aruncându-şi miezul în toate părţile, ca şi cum ar fi fost supuse unei temperaturi uriaşe ce le fierbea conţinutul într-o fracţiune de secundă. Sau, îşi spuse pegasul, care avea cunoştinţe vaste din diferite domenii, ca şi cum ar fi fost

supuse unor transformări chimice intense şi intensive, ce le schimba starea şi conţinutul materiei…

– Deci… ne-am lămurit, spuse Taravik, întorcându-se spre prietenul său. Nu putem intra în apă sau ce-o fi lichidul ăsta, pentru că o să ne ardă cât ai zice peşte…

– Mă bucur că ai avut ideea de a încerca în felul ăsta apa, spuse emoţionat Kostik, conştient că Taravik îi salvase viaţa. Dar, de fapt, de unde şi până unde ţi-a venit o asemenea idee? Că tu nu eşti prudent de felul tău…

– Când îţi povestesc despre tinereţea mea aventuroasă, te apucă hlizeala, îi spuse mustrător Taravik. Numai că, hoinărind prin locuri despre care n-ai auzit niciodată şi discutând cu oameni care fac parte din popoare despre care învăţaţii pe care-i admiri atât de mult n-au scris niciun rând, pentru că nu le cunosc existenţa, afli lucruri pe care nu le poţi citi din cărţi sau ascultând prelegerile savanţilor…

– Taravik, dragule, acum chiar ai luat-o razna! Înţeleg că porţi, cumva, ranchiună celor care au avut parte de o situaţie materială care le-a permis educaţie şi şcoli înalte, dar ai văzut vreodată un pegas citind cărţi? Întorcând foile unei cărţi cu copita? Da, putem să citim inscripţiile de pe monumente şi de pe plăcile memoriale, dar nu putem merge la şcoală, iar savanţii care ne primesc la prelegerile lor sunt puţini. Cultura noastră se bazează pe ceea ce am auzit, pentru că avem memorie foarte bună. Aşa că lasă-mă cu lozincile astea! Mai bine spune-mi de unde ai auzit de râul ăsta, de ai avut ideea să-i încerci apa!

– Iartă-mă. Ţi-am spus că mă încearcă o stare ciudată… Probabil că am răcit din cauza curentului de pe coridor…

Pegasul fu gata să-i replice că nu era niciun pic de curent, dar, cu un efort considerabil, reuşi să-şi ţină gura.

– ...poate din cauza asta sunt atât de nervos şi de supărăcios, poate de aceea am avut nevoie de ceva timp să-mi aduc aminte de o poveste auzită în Bangladeea – asta-i o ţară îndepărtată, în care trăiesc un soi de lei cu dungi şi o grămadă de şerpi. Am auzit-o în Bangladeea, dar de la un călător venit de undeva, de dincolo de

munţii cei mari, care se născuse pe malurile unei mări interioare… mă rog, chestie complicată… Oricum, individul mi-a povestit că există un popor care crede că lumea de apoi este înconjurată de patru râuri. Unul, cel care e la graniţa cu lumea celor vii, este Râul Morţii. Tot ce are legătură cu viaţa moare de-i atinge undele. Celelalte două laturi sunt mărginite de Râul Uitării – cine bea din apa lui uită cine a fost şi tot ce ţine de existenţa sa anterioară; morţii care doresc uitarea şi liniştea se duc să bea din el; şi Râul Renaşterii, cei care vor să înceapă o nouă existenţă, s-o ia de la capăt, ca şi cum n-ar mai fi trăit niciodată, se aruncă în apele lui, trupul li se dizolvă în valuri, iar sufletul lor renaşte într-un prunc ce se naşte chiar atunci şi care nu ştie că a mai trăit odată. Aceste două râuri despart lumea morţilor de abisurile nefiinţei. În fine, cea de-a patra latură a lumii morţilor e alcătuită de Râul Vieţii, cel care desparte tărâmul celălalt de lumea zeilor. După cum îţi închipui, cine bea sau se spală cu această apă învie dacă e mort, iar dacă e viu se vindecă de răni şi boli şi devine, practic, nemuritor. Cei care traversează acest râu ajung în lumea zeilor, fiind zei pe deplin.

– Asta înseamnă, râse Kostik, că toţi morţii, cu excepţia unora care sunt tâmpiţi în viaţă şi vor fi tâmpiţi şi după moarte – se vor grămădi să intre în râul acela şi să-l traverseze, ca să devină zei şi să se bucure de-o viaţă veşnică, plină de plăceri la fel de veşnice.

– Da, aşa ar fi, dacă ar putea să ajungă oricine la râul acela, rânji Taravik, încântat că putuse să-l contrazică pe prietenul său. Din câte spunea individul – mărturisesc că partea asta n-am auzit-o prea bine, că eram destul de beţi amândoi – la graniţa aceea nu se ajungea oricum, existau mii de piedici şi de capcane. Însă nu despre asta voiam să-ţi povestesc, că nu-mi închipui că o să ajungem noi până acolo, ci să-ţi spun că mi-am amintit, cam greu, ce-i drept, răceala asta e groaznică, îmi dă nişte dureri de cap insuportabile, dar mi-am amintit că între lumea noastră şi cea a morţilor este un râu care distruge tot ce-i substanţă vie. Ştiind însă că era doar o legendă auzită de la un popor care nu-i pomenit în cărţile învăţaţilor, adică nu-i demn de încredere, m-am gândit că merită să verific. Ce aveam de pierdut? În cazul cel mai rău, aveai să-ţi baţi joc de mine iar. În cazul cel mai bun, aveai să spui şi tu, măcar o dată în viaţă, „Bravo, măi Taravik! Tare deştept mai eşti!“

– Bravo, măi Taravik, tare deştept mai eşti! Şi te cred şi în legătură cu durerea de cap, că şi pe mine mă doare ţeasta, deşi nu-s convins că-i vorba de o răceală, ci, mai degrabă, de miasma răspândită de râul ăsta blestemat! Acum, dacă tot eşti atât de deştept, poate ai vreo idee despre care putem să traversăm râul – că ne-am lămurit că înot, nici vorbă.

Taravik se scărpină în cap, zicându-şi: „Ţi-a trebuit să fii deştept? Nu puteai să stai în banca ta?“. Avea doar două soluţii: să facă o propunere, una cât mai aiurită, ca să demonstreze că avea idei, sau să recunoască cinstit că nu avea habar şi că aştepta, ca de obicei, o soluţie din partea lui Kostik.

Însă, tocmai când să capituleze necondiţionat, auzi ceva care-l făcu să-şi schimbe părerea. Îşi ciuli urechile, apoi îi făcu semn lui Kostik să asculte şi el.

Cineva venea pe râu, fredonând nepăsător cu o voce dogită, de beţiv bătrân:

Morţii e reci,
Da’ gagica mea e fierbinte
Ţineţi minte
Şi cuţitele în teci.
Zumbai- zumbai, bum!
Hai să bem, să bem acum
Că morţii are bani
Are gologani…

Prin ceaţă, cei doi văzură o siluetă ce se apropia de ei: un barcagiu ce împingea o luntre cu o prăjină. Da, îşi spuse Taravik, asta era soluţia, o luntre, pentru că barca şi prăjina erau făcute din lemn mort, apa cea neagră nu avea ce să le mai facă…

Pegasul pricepuse şi el, pentru că mormăi în şoaptă:

– Şi de unde facem rost de lemn pentru o luntre sau pentru o plută?

Taravik îi făcu semn să aibă răbdare şi se duse pe ţărm. Începu să răcnească din răsputeri:

– Barcagiule! Hei, barcagiule!

Individul încetă să cânte şi împinse luntrea către mal.

– Ce vrei, mortule? Ce faci atâta scandal? Ai poftă de câteva beţe pe spinare?

Taravik i-ar fi răspuns aşa cum se cuvine, dar se temu că individul avea să-şi împingă luntrea în larg, unde nu putea să-l ajungă. Se mulţumi să răspundă politicos:

– Am dori să trecem pe malul celălalt. Bineînţeles, suntem dispuşi să plătim pentru osteneală.

– Păi sigur că o să plătiţi, râse zgomotos barcagiul. Doar nu credeţi că muncesc gratis! Cunoaşteţi tariful, că-l ştie toată lumea: câte un ban pe fiecare ochi! Văd că nu-i niciunul dintre voi chior, adică asta înseamnă câte doi bani de fiecare, deci de două ori câte doi bani, asta face…

Barcagiul rămase cufundat în gânduri, apoi se apucă să numere pe degete, dar se pare că nu-i ieşea socoteala, pentru că o tot lua de la capăt. Avea degetele mari şi butucănoase şi se tot încurca în ele… În cele din urmă, enervat la culme, individul izbucni:

– Nu-s obişnuit să am mai mulţi clienţi odată! La mine, socoteala era limpede: ai un ochi, dai un ban; ai doi ochi, dai doi bani, şi cu asta basta! V-aţi trezit voi să veniţi mai mulţi odată, să-mi încurcaţi socotelile!

Kostik abia îşi stăpânea râsul şi-şi muşca buzele ca să rămână serios, astfel încât părea că rumegă, un gest normal pentru vaci şi alte rumegătoare, nu şi pentru pegaşi. Însă Taravik ştia cum să se descurce cu tipi din categoria aceea, căci întâlnise o grămadă în viaţa lui.

– Atunci să rezolvăm problema aşa cum eşti obişnuit, prietene, zise el calm. Iată doi bani pentru prietenul meu, care nu-i chior, şi încă doi bani pentru mine, căci nici eu nu-s chior. E bine?

Barcagiul rânji încântat şi trase barca la mal.

– Hai, urcaţi! îi îndemnă el. Grăbiţi-vă, că mă aşteaptă şi alţi muşterii!

Kostik se pregătea să-l întrebe unde îl aştepta mulţimea aia de clienţi, că el nu vedea niciunul, dar Taravik îi trase un ghiont de-i trecu cheful de întrebări. Aşa că urcă în barcă şi se strădui să-şi păstreze echilibrul în ambarcaţiunea aceea îngustă şi uşoară. Taravik nu piedu vremea, nu aşteptă nicio invitaţie şi urcă la bord.

– Ia staţi un pic! exclamă barcagiul. Voi nu sunteţi morţi! Ce căutaţi în barca mea? Vreţi s-o scufundaţi? Sunteţi nebuni? Nu ştiţi ce face apa asta celor vii? Daţi-vă imediat jos din luntre, până nu mă apuc să vă îndrept cocoaşa!

– În locul tău, n-aş face atâta scandal, piticanie! se răţoi Kostik la individ. Nu mai pierde vremea şi du-ne de îndată pe ţărmul celălalt! Nu vezi cât de solid e prietenul meu? Te pui cu el?

– Da, văd că e solid şi văd că are o sabie mare şi grea, se hlizi barcagiul, ca şi cum ar fi auzit o glumă bună. Te pomeneşti că, de nu-ţi dau ascultare, o să mă omoare! Să-ţi dau o veste bună, gloabă obraznică ce eşti! Eu sunt nemuritor şi nu puteţi să-mi faceţi nimic!

– Ba putem, îi răspunse Taravik, care rămăsese calm. Nu pot să te omor, dar pot să-ţi dau un pumn în nas. O să te umplu de sânge. Sânge cald, proaspăt, al cărui miros îl vor simţi toţi morţii din regatul lui Cambeh… şi se vor strânge în jurul tău, crezând că eşti o jertfă adusă celor care au părăsit lumea viilor… vor veni să se hrănească şi, deoarece eşti nemuritor, nu te vor ucide, ci te vor stoarce de sânge şi de puteri până la sfârşitul lumi sau până când un zeu se va îndura de tine şi le va oferi o jertfă adevărată. Aşa că, bunul meu prieten, alege, dar alege iute, că nu avem timp de pierdut: sau ne duci pe malul celălalt, sau îţi trag un pumn în nas! Şi-ţi iau şi banii înapoi!

Nu se ştie care dintre ameninţări avu efect, dar barcagiul oftă a lehamite şi începu să împingă cu prăjina în fundul apei. Cei doi călători nu îndrăzneau să se mişte, pentru că bărcuţa acea fragilă părea gata să se răstoarne în orice clipă. Şi n-ar fi fost de mirare să se răstoarne, îşi spunea Kostik, care se jurase încă de la precedenta călătorie cu corabia că n-o să mai părăsească niciodată uscatul,

pentru că luntrea aia fusese construită să transporte doar entităţi imateriale, cum le numise regele Afir…

Trecuseră de jumătatea râului, iar Kostik începuse să spere că avea să scape cu viaţă şi de data asta, când barca începu să se clatine ameninţător, ca şi cum ar fi împins-o ceva într-o parte. Sau cineva.

Pegasul îndrăzni să arunce o privire în jos, iar ceea ce văzu îl făcu să i se încreţească pielea pe el: din apa cea neagră ieşise o mână, o mână omenească, ce se prinsese de marginea luntrii!

– Plecaţi de-aici, jegurilor! mormăi cu ură luntraşul şi izbi din răsputeri mâna aceea, cu prăjina cu care împingea barca.

În jurul ambarcaţiunii, apa părea că dă în clocot: mai multe trupuri omeneşti ieşeau din valuri şi încercau să se prindă de aceasta, ca să se caţăre la bordul ei. Barcagiul le împingea înapoi în apă, cu o îndemânare care dovedea că făcuse deseori treaba aceea.

Şi, ca să fie sigur că făpturile izgonite nu aveau să revină, le mai pocnea cu prăjina în cap, având grijă să se ducă la fundul apei.

– Ăştia-s morţi care au înnebunit, le explică el pasagerilor săi. Nu mai ştiu unde se află şi vor să scape de aici cu orice chip, fără să-şi dea seama că n-au nicio şansă.

– Apa asta… n-ar trebui să-i omoare pe cei care se cufundă în ea? întrebă Kostik, care nu mai înţelegea nimic.

– Păi, dacă sunt deja morţi, cum să-i mai omoare? se minună luntraşul.

– Adică morţii pot să traverseze înot hotarul cu lumea celor vii? întrebă neîncrezător Taravik.

– Cum să poată? exclamă barcagiul dându-şi ochii peste cap, exasperat de prostia pasagerilor lui. Pot să pătrundă în apă şi, în cazul în care mai judecă măcar un pic, pot să iasă din ea pe malul de pe care au plecat. Dar apa nu-i lasă să treacă de mijlocul râului şi-i împinge mereu înapoi, oricât de mult s-ar strădui ei să ajungă pe malul celor vii. De fapt, râse barcagiul, malul de pe care îmi iau eu pasagerii e considerat ca făcând parte din lumea celor vii, dar în

afară de voi doi n-am văzut pe malul ăla decât morţi. Pentru că numai morţii ajung acolo, în ţinutul disperării, morţii care trebuie să ajungă în regatul lui Cambeh… Dar ei sunt doar în trecere pe malul acela, nu pot să zăbovească acolo prea mult timp, pentru că totuşi ţinutul face parte din lumea celor în viaţă.

În timp ce vorbea, luntraşul împingea de zor cu prăjina, iar barca ajunse cât ai clipi la ţărm.

– Gata! Daţi-vă jos, că m-am săturat de voi. Sunteţi grei, m-am spetit împingând luntrea. Şi pălăvrăgiţi fără încetare. Nu vă comparaţi cu morţii mei speriaţi şi tăcuţi. Să mă mai vizitaţi doar după ce-o să muriţi. Şi asta numai dacă o să vă băgaţi minţile în cap. Aţi înţeles?

10

Pasajul din lumea morţilor părea ciudat de familiar.

Se aflau la marginea unui platou întins, pietruit. În faţa lor se întindea o alee largă, mărginită de statui. Iar undeva, la capătul îndepărtat al aleii, se zărea o piramidă.

Într-un fel bizar, totul semăna cu ceea ce văzuseră la Kazaroh.

Semăna, dar nu era identic.

Piramida nu era la fel de mare – nici vorbă! Totuşi, Kostik nu se grăbea cu concluziile, pentru că nu ştia dacă ceea ce vedea oglindea realitatea sau era doar o iluzie, o amăgire a simţurilor… Oricum, piramida din faţa lor nu numai că era mai mică decât cea a regelui zeu Amir, era şi colorată în albastru siniliu. Efectul era impresionant, îşi spuse pegasul, cel care gândise treaba aia avea nu numai minte, ci şi gust.

Totuşi, ceva nu era în regulă, mormăi el în sinea sa. Credinţa generală era că lumea morţilor trebuie să fie mohorâtă, descurajantă, menită să te facă să regreţi că nu mai trăieşti.

În acelaşi timp, din mulţimea de informaţii din mintea sa ieşiră la iveală unele care îl contraziceau, care spuneau că, după unele credinţe, cei virtuoşi sau cei plăcuţi zeilor aveau parte de o veşnicie plăcută, menită să le răsplătească faptele.

Da, exista şi posibilitatea ce lumea de dincolo să fie împărţită în zone ale fericirii şi zone ale disperării… Cu toate acestea, ceva i se părea artificial, teatral, nenatural în ceea ce vedea…

Apoi brusc îşi dădu seama ce nu era în regulă. În peisajul acela, în care se vedeau alei, statui şi piramide, nu exista niciun om, niciun animal, nicio plantă, nu se mişca nimic, nu se clintea nicio frunză, din moment ce nu existau frunze. Peste tot erau doar lucruri moarte: clădiri, statui. Nimic viu.

Şi mai lipsea ceva: cerul. Lumea aceea nu avea cer, nu avea soare, dar era luminată într-un fel ciudat, de o lumină care nu venea de sus, ca în lumea oamenilor, ci din toate părţile, simultan. Kostik îşi dăduse seama de acest lucru, pentru că descoperise că nu avea o umbră, ci o sumedenie de umbre, ce se întindeau pe sol în jurul lui, unele fiind mai intense, iar altele mai şterse, fără niciun fel de regulă – pentru că intensitatea lor era variabilă, se tot modifica, cu toate că pegasul nu sesiza o modificare corespunzătoare a luminii.

Se uită la Taravik. Prietenul său privea peisajul fără să-şi ascundă admiraţia, ca un copil.

– Ce vrei să facem? şopti Kostik, ca şi cum n-ar fi vrut să-i spulbere încântarea.

Taravik se trezi, zâmbetul copilăresc i se şterse de pe figură, iar curierul îşi aminti că veniseră acolo cu treburi. Oftă şi mormăi:

– Trebuie să-l căutăm pe destinatarul scrisorii…

Kostik rânji fără pic de veselie şi spuse:

– Ne-am lămurit că în ţara Hatti şi în tot ce ţine de ea singurele lucruri importante sunt piramidele. Hai să mergem până la piramida ce se vede în zare. Sunt convins că acolo o să găsim pe cineva care să dorească să discute cu noi. Încalecă şi hai să pornim la drum.

– Dragule, îi răspunse Taravik, binedispus, aş vrea să merg un pic pe jos, să văd şi eu mai de aproape statuile care mărginesc aleea…

– Eşti tare încăpăţânat, râse pegasul. Vrei cu tot dinadinsul să te

zgâieşti la ţâţe de hattiene!

– Eşti măgar, îi replică Taravik, râzând şi el. Noroc că nu are cine să te audă, că s-ar fi putut să te creadă cineva…

Şi, glumind în continuare, cei doi prieteni porniră la drum. Lipa, lipa, fără să se grăbească, ajunseră totuşi curând printre statuile în mărime naturală care se înşirau pe fiecare latură a drumului. Spre deosebire de statuile din lumea celor vii, acestea erau vopsite în culori ce imitau foarte bine realitatea. Aveai impresia că pe socluri stăteau făpturi adevărate, nu cioplite în piatră.

Numai că existau puţine şanse ca asemenea făpturi să fie adevărate. Nici Taravik, în ciuda peregrinărilor lui prin părţi mai puţin cunoscute ale lumii, nici Kostik, în ciuda culturii sale vaste, nu auziseră să le fi văzut cineva în carne şi oase.

Pentru că pe soclurile ce mărgineau aleea ce ducea spre piramida sinilie stăteau sfincşi.

Unii dintre ei erau asemănători celor pe care-i văzuseră la Kazaroh, alţii se deosebeau de aceia. Adică unii aveau trup de leu şi cap omenesc, ca şi cei din faţa piramidei lui Amir, dar aici erau şi sfincşi cu trup de taur şi cap de bărbat bărbos sau trup de ţap, cu un cap de om, dar care avea coarne lungi… Şi tot felul de alte combinaţii, care rămâneau sfincşi doar prin faptul că aveau trup de animal şi cap de om, adică invers decât zeii hattieni, remarcă pegasul. Asta însemna că sfincşii erau nişte zei întorşi pe dos, nişte antizei? Oricum, aveau cu toţii patru picioare şi două aripi, ca şi pegaşii. Având şi cap omenesc, mai mult ca sigur că erau inteligenţi şi că puteau să vorbească… Adică erau nişte pegaşi mai urâţi, îşi spuse Kostik, compătimind făpturile acelea ca şi cum ar fi fost vii.

Statuile stăteau ţepene, într-o poziţie încordată, privind în gol. Era clar că fuseseră sculptate de cineva care urmărise să inspire teamă trecătorilor, dar care nu se pricepea la anatomie, pentru că nişte vieţuitoare n-ar fi putut să rămână într-o asemenea poziţie nici dacă ar fi fost ameninţate cu moartea…

Însă sculptorul se pricepuse să redea cu veridicitate toate detaliile, iar cel care pictase statuile era un adevărat maestru.

Se părea că şi Taravik avea o părere asemănătoare, pentru că se oprea destul de des ca să privească mai atent vreo statuie – mai ales dintre cele cu cap de femeie.

La un moment dat, Taravik întinse mâna şi mângâie obrazul unei statui – o leoaică tânără, cu cap de fetişcană zglobie.

În aceeaşi clipă, statuia prinse viaţă şi-l pocni peste mână cu aripa. În acelaşi timp, capul de fecioară se răţoi la el cu un glas strident, de zarzavagioaică plină de experienţa vieţii:

– Aşa te-a învăţat coana mă-ta să te porţi cu o femeie, jupâne Taravik? Lasă că am eu grijă să afle jupâneasa Mariela cum se poartă soţul ei în străinătăţuri!

Tarvik, surprins peste măsură, căzu efectiv în fund şi rămase zăpăcit aşa, în timp ce sfinxul continua să-l boscorodească de zor, iar Kostik, pe care îl apucau asemenea curiozităţi tocmai în momentele cele mai nepotrvite, se întreba dacă scandalagioaica era un sfinx sau o sfinxă sau cum i-o fi zicând unui sfinx cu cap de femeie dacă sfinx era cel cu cap de bărbat, dar, din câte ştiuse el până atunci, sfinxul avea cap de femeie, deci făptura cu cap de bărbat trebuia să aibă alt nume, chiar dacă era tot sfinx, pentru că numele „sfinx“ părea a fi de genul feminin, şi atunci care putea să fie numele masculin? Te pomeneşti că sfinxă…

Bietul Kostik nu apucă să rezolve această enigmă, pentru că toate celelalte statui prinseră viaţă şi începură să vocifereze de zor. Unele îi luau apărarea lui Taravik, susţinând că nu făcuse nimic indecent şi că gestul lui dovedea admiraţie şi duioşie. Altele, dimpotrivă, îl condamnau cu ardoare, considerând că fapta sa reprezenta o manifestare de masculinitate agresivă şi lipsită de respect.

Kostik, împiedicat să-şi urmărească ideea, se uita uluit la sfincşii gălăgioşi, descoperind că opiniile nu aveau legătură cu sexul. Adică sfincşi cu cap feminin îi luau apărarea lui Taravik, iar alţii, de acelaşi gen, îl criticau cu înverşunare.

Treptat, vociferările – care fuseseră iniţial nişte exprimări impersonale, nişte păreri generale – se transformară în invective adresate celor care susţineau o altă părere. Se transformară în certuri

între grupuri reduse sau între doi sfincşi.

Iar de la ceartă la bătaie nu-i decât un pas sau doi, în funcţie de distanţa dintre socluri. Curând, aleea ce ducea la piramida albastră deveni un câmp de bătălie, în care erau folosite gheare şi aripi, insulte şi răcnete…

Soclurile se dovediră prea înguste pentru încăierări, iar sfincşii îşi luară zborul şi se luptară în înălţimi ca nişte şoimi furioşi. Începură să se urmărească pe cer, iar cei mai slabi fugiră să se ascundă în locuri ştiute doar de ei, iar duşmanii lor continuară să-i fugărească.

Pe alee rămaseră doar soclurile goale şi o alee pustie, pe care stătea un pegas uluit şi un curier rămas aşa cum căzuse, adică stând în fund pe lespezile aleii.

– Bravo, măi Taravik, râse Kostik după ce-şi veni în fire, de acum o să-ţi spun „spaima sfincşilor“. Cred că ai bătut orice record mondial. Sunt convins că nimeni n-a reuşit să pună pe fugă un număr mai mare de sfincşi decât ai reuşit tu acum!

– Ţie îţi arde de râs, se răsti Taravik, dar lighioana aia m-a ameninţat că mă pârăşte Marieţei!

– Fii cuminte, dragule, de unde s-o cunoască sfinxul pe Marieţa!

– Sau n-ai fost atent, sau te-a bătut soarele în cap, numai că pe-aici nu se vede fir de soare, aşa că presupun că te-ai tâmpit doar ca să-mi faci mie în necaz! Tu n-ai auzit-o pe paţachină că mi-a spus pe nume? Şi ştia şi de jupâneasa Mariela!

– Ai dreptate, recunoscu pegasul, îngrijorat subit. De unde ştia chestiile astea?

Însă lui Taravik îi trecuse deja grija, se înveselise brusc şi rânjea cu gura până la urechi:

– Am ajuns celebru, mă ştie toată lumea! Şi pe mine, şi pe Marieţa mea! Numai pe tine, dragă Kostik, nu te ştie nimeni. Bietul de tine!

Kostik se întrebă dacă o lovitură de copită ar fi fost suficient ca să-şi potolească nervii sau dacă ar fi fost nevoie de două. Decise, după o

scurtă deliberare cu el însuşi, că două ar fi fost mai potrivite.

Însă de la gând la faptă se află, uneori, o distanţă prea mare. Tocmai când Kostik se întorsese cu spatele spre partenerul său şi-şi încorda muşchii coapselor, auzi un sunet care-l făcu să înlemnească. Un hohotit dement, prelung, ce venea din înălţimi, un soi de râs isteric foarte puternic, de parcă ar fi fost manifestarea unei arme menite să vâre spaima în duşmani.

Se părea că sunetul avusese acelaşi efect şi asupra lui Taravik, pentru că şi acesta înlemnise.

– Salut! le spuse o voce veselă şi subţirică. Ce aţi rămas aşa, de parcă aţi fost traşi în frigare?

Vocea venea de deasupra lor, iar Kostik îşi ridică privirea şi văzu un sfinx mai mic care plana în cerc, apoi sfixul îşi alese un piedestal pustiu din apropierea lor şi se aşeză pe acesta, oftând mulţumit de sine.

– Ce s-a întâmplat aici, de-au fugit toţi, în toate părţile? întrebă el curios. Se pare că am pierdut un spectacol deosebit. Iar prin locurile astea e întotdeauna o plictiseală incredibilă, dragii mei, nici nu vă închipuiţi, dar nu-i nevoie să vă închipuiţi, pentru că o să vedeţi cu ochii voştri. Însă e posibil să mă înşel, pentru că eu mă înşel foarte des, s-ar putea ca vouă să vă placă să vă plictisiţi, pentru că văd că staţi şi vă holbaţi la mine cu mutre serioase, de parcă abia aţi fi venit de la înmormântare, ceea ce nu-i de mirare, din moment ce, fiind morţi, abia aţi venit de la propria voastră înmormântare!

Şi sfinxul cel mititel începu să râdă, încântat de gluma pe care o făcuse.

Kostik apucă să-şi spună că individul fie era de-o mitocănie incredibilă, pentru că nu se cade să glumeşti pe socoteala tristeţii unor oameni abia decedaţi, fie avea un simţ al umorului foarte special şi pe care numai el părea a fi în stare să-l aprecieze.

Ar fi avut mai multe de comentat, ba chiar se gândea că unele dintre observaţiile sale meritau să fie rostite cu voce tare, dar nu mai apucă, pentru că mulţimea aceea de gânduri îi trecuseră prin minte *înainte*

ca sfinxul cel mărunt să înceapă să hohotească, adică în intervalul dintre momentul în care figura sfinxului se strâmbase a râs şi momentul în care hohotul de râs îi ieşise din gâtlej. Pentru că, după ce-l lovi torentul vijelios şi atoatedistrugător al hohotitului nebunesc, Kostik simţi că înţepeneşte, dându-şi seama că râsul sfinxului fusese cauza zgomotului care îl împiedicase să-l fericească pe Taravik cu nişte izbituri de copită. Acesta fu încă un argument pentru ca sfinxul să-i fie antipatic.

Deci, când sfinxul începu să râdă, cei din jur (adică numai Kostik şi Taravik, pentru că nu mai era altcineva) auziră un hohot plin de-o veselie nebunească, dar nu răutăcioasă, ci doar exagerată, isterică, scăpată de sub control.

– Hi, hi, hi, hi, hi, hiii, hiii, hiii, hiii, hiiii, hiiii, hi, hi, hi!

De fapt, îşi spuse pegasul, râsul acela şoca prin stridenţă, sunetul făcea timpanul urechii să vibreze într-un fel periculos, altfel decât fusese construit să vibreze, ca atare urechea începea să te doară şi durerea aceea transmitea creierului şi întregului organism semnalul că era în pericol.

Râsul sfinxului era cu adevărat o armă ucigătoare. Însă pericolul cel mai mare consta în faptul că autorul acestei arme nu era conştient de efectul ei. Kostik consideră că-i de datoria sa să-i atragă atenţia, aşa că îi zise:

– Dragă prietene, las-o mai încet cu hohotitul, pentru că râsul tău e ucigător, distruge urechile şi creierul celor care te aud!

– Râsul meu ucide? Ce idee caraghioasă! Hi, hi, hi, hiii, hiii, hiiihihi!

Şi sfinxul izbucni din rou în râs. Taravik îşi astupă urechile cu mâinile, dar Kostik nu putea să-şi vâre copitele în urechi, aşa că nu găsi decât o singură soluţie: îşi folosi copitele ca să-i tragă o lovitură zdravănă sfinxului, de-l aruncă în văzduh, sperând ca acestuia să-i treacă pofta de râs. Nici vorbă! Individul consideră că pegasul făcuse o glumă bună şi hohoti şi mai dihai ca până atunci, în timp ce zbura pe deasupra capetelor lor!

În cele din urmă, sfinxul obosi să râdă şi să dea din aripi în acelaşi

timp şi se lăsă să cadă la sol, unde se tăvăli în voie pe dalele de piatră, hohotind încetişor. De data asta, râsul lui era mai suportabil, iar Kostik avu timp să-l privească în linişte.

Sfinxul era mai mic decât cei pe care îi văzuse până atunci. Trupul său nu era de leu, nici de taur, ci mai degrabă unul de pisică, dar o pisică mai mare decât cele obişnuite. Avea cap de băiat, de adolescent obraznic, însă urechile îi erau ascuţite şi cu nişte smocuri de păr în vârf. Pegasul ştia cum se numea animalul cu astfel de urechi, dar aflase de el din auzite, nu văzuse niciodată vreunul, aşa că nu era convins că are dreptate. Fiind însă curios din fire şi dornic să afle cât mai multe, îşi călcă mândria în picioare şi-l întrebă pe Taravik cu ce lighioană semăna sfinxul care se tăvălea la picioarele lor, amuzându-se de zor.

– Nu seamănă, chiar este un linx, zis şi râsul pădurii, îi răspunse calm curierul. Am întâlnit o grămadă de lincşi prin munţii Trebizondei…

– Ştiu, în tinereţea ta aventuroasă, oftă Kostik. Mulţumesc pentru informaţie. Nu mai e nevoie să-mi explici de ce i se spune râs, mi-am dat seama şi singur, după cum mi-am dat seama că-i un animal de pradă periculos, care poate ucide animale mai mari şi mai puternice decât el.

– Şi face asta râzând, îl completă admirativ Taravik.

Între timp, sfinxul cel mic şi cu trup de linx sfârşise hohotitul lui isteric şi, tăcând pentru câteva clipe, auzise ce spuneau cei doi şi-şi dăduse seama că el era obiectul discuţiei. Aşa că se băgă şi el în vorbă:

– Nu v-am spus cine sunt şi cu ce mă ocup, spuse el zâmbind plin de veselie. Eu sunt Blinx, micul sflinx al lui Cambeh, regele ţinutului umbrelor, sluga dumneavoastră.

– Te cam bâlbâi, prietene, îi spuse cu superioritate Kostik.

– De unde şi până unde? se minună Blinx, continuând să zâmbească, dar zâmbetul lui devenise mai puţin vesel şi ceva mai ameninţător.

– Păi ai spus că eşti un sflinx, prietene. Presupun că ai vrut să spui că eşti un sfinx, ceea ce pricepeam şi noi, fără să ne explice cineva…

Când îi auzi explicaţia, Blinx începu din nou să râdă isteric, ca şi cum ar fi auzit cea mai bună glumă din istoria lumii. Taravik, care învăţase deja lecţia, îşi astupă de îndată urechile, iar Kostik îi aplică hohotitorului o lovitură de copită care-l aruncă în aer, la o înălţime de câţiva stânjeni.

Abia după ce reuşi să se potolească, adică să-şi transforme râsul nebunesc care-ţi încreţea pielea pe tine într-un chicotit enervant, dar nu chiar atât de enervant ca şi râsul râsului, Blinx se apucă să le explice că nu fusese nicio greşeală şi nicio bâlbâială, că aşa se numea specia sa – una foarte rară şi deosebit de apreciată – care era alcătuită din sfincşi cu trup de lincşi.

– Aţi priceput sau vreţi să vă mai explic o dată? întrebă el printre chicoteli.

– Eu pricep cam greu, recunoscu Taravik, aşa că mi-ar prinde bine dacă mi-ai mai explica o dată.

Chestia asta dezlănţui un nou acces de râs isteric al sflinxului, la care cei doi prieteni reacţionară imediat, conform lecţiei abia învăţate.

După ce sflinxul asoliză iarăşi şi după ce termină să se tăvălească pe lespezi, chicotind ca un nebun pus pe crime, Blinx se potoli şi se urcă pe un soclu, ca să-i poată privi în ochi pe interlocutorii săi.

– Am descoperit cu plăcere că sunteţi nişte indivizi tare glumeţi şi puşi pe şotii, le spuse el, străduindu-se să rămână serios. În ciuda acestui lucru, vă rog din suflet să nu mă mai faceţi să râd, măcar câteva minute, până apuc să vă spun ce misiune am în legătură cu voi.

Taravik şi Kostik se priviră şi, înţelegându-se dintr-o privire, se mulţumiră să-i răspundă dând uşor din cap, în ciuda faptului că fiecare dintre ei avea multe de spus. Dar îşi făgăduiră, în gând, să aştepte momentul potrivit.

– După cum v-am mai spus, eu sunt sfinxul lui Cambeh şi

îndeplinesc funcţia de curier şi mesager. Stăpânul meu a aflat că doi străini au pătruns în regatul său. Informaţiile primite sunt contradictorii şi de necrezut. Adică se zice că străinii sunt vii. Iar alte surse spun că ar avea o scrisoare pentru regele acestui ţinut. Însă, având în vedere că sursele respective nu-s tocmai vrednice de încredere şi că e posibil să fi deformat adevărul pentru a atrage atenţia regelui, în vederea unor avantaje pe care măritul Cambeh nu le întrevede, deci nu-şi dă seama ce interese sunt în joc, a decis să vin să verific la faţa locului cum stau lucrurile. Iar, în cazul în care zvonurile sunt adevărate, să-i conduc pe străini în faţa sa, pentru a afla de la ei cu ce gânduri au pătruns în regatul său. Ce aveţi să-mi spuneţi? Dar, vă rog încă o dată, încercaţi să fiţi serioşi, pentru că nu avem timp de pierdut.

Cei doi prieteni se priviră încă o dată, se înţeleseră şi de data asta din priviri, iar Taravik grăi în numele amândurora:

– Da, suntem vii şi avem o scrisoare pentru Cambeh, rege al lumii subterane.

Spuse cuvintele cu un ton sobru, chiar morocănos. Cu toate acestea, Blinx reuşi cu greu să-şi păstreze calmul, după ce scoase câteva chicoteli stridente. Din fericire, nu fu nevoie ca pegasul să-şi folosească din nou copitele.

– Păi atunci să mergem, căci regele vă aşteaptă, spuse el.

Ca şi cum cuvintele lui ar fi declanşat un mecanism ascuns, soclurile pe care stătuseră sfincşii cât timp jucaseră rolul de statui se volatilizară: mai întâi, contururile lor deveniră ceţoase, apoi materia soclurilor deveni transparentă, se vedea prin ea, ca şi cum şi-ar fi pierdut consistenţa, iar după aceea transparenţa soclurilor deveni totală, pe sol rămaseră doar umbrele, împrăştiate în cerc precum petalele unei flori; treptat, umbrele păliră până se şterseră cu desăvârşire…

În acelaşi timp, piramida cea sinilie deveni tot mai strălucitoare, până când păru cuprinsă de flăcări albastre, flăcările crescură în intensitate, se transformară într-o pălălaie azurie… care se stinse subit, iar în locul unde fusese piramida rămase doar un spaţiu gol, acoperit cu dale.

De fapt, tot spaţiul în care fuseseră statui, alee şi piramidă era acum un teren neted şi gol.

– Gata, acum trebuie să plecăm, nu mai avem ce face aici, îi grăbi Blinx.

Kostik îi aruncă o privire lui Taravik, acesta încălecă zorit, iar pegasul se puse în mişcare, încercând să se ţină după sflinx, care îşi luase zborul şi plana în faţa lor.

Peisajul se schimbă din nou. De data asta arăta ca un deşert din lumea oamenilor, un deşert cu pietre, nisip şi dune, sterp şi fără vieţuitoare. Prin pustietate se strecura o cărăruie, iar pegasul alerga zorit de-a lungul ei, în timp ce Blinx plana deasupra lor.

Având în vedere că galopa, Kostik simţea nevoia să converseze. În acelaşi timp, nu-şi dorea să audă din nou râsul isteric şi exasperant al sflinxului. Ca urmare, se gândi să-l atragă pe acesta într-o discuţie care să n-aibă nimic amuzant.

– Prietene Blinx, începu el, tatonând terenul, ne-am lămurit că tu eşti mesagerul regelui tău. Ceilalţi sfincşi – pentru că am văzut că există o mulţime – sunt tot mesageri?

– Oh, nu, se grăbi sflinxul să-i explice, nici vorbă! Eu sunt unicul mesager. Şi e normal să fie aşa, pentru că în regat lucrurile merg strună, iar regele nu are multe mesaje de transmis. Ceilalţi sfincşi sunt păzitori.

– Păzitori? se miră Taravik. Şi ce păzesc?

– Intrările în lumea subterană, îl lămuri cu amabilitate Blinx.

Kostik, care nu numai că murea de curiozitate, dar era şi convins că găsise un subiect suficient de serios, se grăbi să preia conducerea ostilităţilor:

– Intrări? Ce intrări? Noi n-am văzut niciun paznic…

– Ştim, îi răspunse sflinxul. Nu aţi pătruns prin niciuna dintre intrările regatului, care sunt toate păzite cu grijă. Acesta este unul dintre motivele pentru care vrea regele să vă vadă: să afle pe unde

aţi intrat şi cum. Dar să revin la răspunsul pe care îl doreai. Există un număr de intrări în regat, care sunt, în general, cunoscute. Însă cei care încearcă să treacă prin ele sunt opriţi de paznici. Paznicii sunt sfincşi. Sunt puternici şi nemuritori, deci forţa nu le foloseşte la nimic celor care vor să intre fără să aibă dreptul. Pentru că există şi persoane care au dreptul.

– Şi cine are dreptul să treacă?

– Aceia care ştiu parola, îi răspunse calm Blinx. Bineînţeles, parola au aflat-o de la cei care i-au trimis, pentru că, de obicei, persoanele străine care au voie să treacă sunt mesagerii altor zei. Iar parola este răspunsul la o ghicitoare. Adică sfinxul spune o ghicitoare, iar, dacă intrusul ştie răspunsul, înseamnă că-i un trimis în misiune oficială şi poate să treacă. Cei care nu ştiu sunt omorâţi pe loc şi mâncaţi.

– Chiar aşa? întrebă speriat Taravik.

– De obicei sunt cotonogiţi bine, să se înveţe minte, şi sunt trimişi înapoi, îi răspunse liniştit sflinxul, dar din motive de prestigiu profesional preferăm să răspândim zvonul că sfincşii se hrănesc cu carne de om.

– Şi nu s-a întâmplat niciodată să ghicească cineva răspunsul? Adică să fi rezolvat ghicitoarea pentru că se pricepea la ghicitori sau pentru că a avut noroc?

– N-am auzit să se fi întâmplat vreodată, replică Blinx. Oricum, parola nu are nicio legătură cu ghicitoarea, tot circul cu ghicitoarea e un ritual. Adică într-o zi, pe când nu eram încă mesagerul regelui şi îmi făceam meseria de paznic, a venit un individ oarecare, urât din cale-afară, iar eu l-am întrebat: „Ce urcă pe cer fără scară, luminează toată ziua fără lumânare şi seara se duce la culcare, deşi nu-i e somn?“Iar el mi-a răspuns „crocodilul“ şi aia era parola corectă, aşa că l-am lăsat să treacă.

– Ce interesant! exclamă Kostik.

Nu se ştie dacă exclamaţia sa se referea la răspunsul lui Blinx sau la modul în care se modifica peisajul din faţa lor.

Solul uscat şi sterp din jurul lor, care părea identic celui din oricare pustiu din lumea oamenilor, căpătă subit viaţă. Seminţe ascunse în nisip sau printre pietre încolţiră fără veste, lujeri verzi şi plini de energie se ridicară deasupra solului, căutând lumină. Din crăpăturile stâncilor ţâşni apă, hrănind vegetaţia care se răspândea cu o viteză uluitoare. Curând, şuvoaiele de apă se transformară în pâraie liniştite, ce se strecurau printre copaci plini cu frunze şi cu fructe coapte. Deşertul fu înlocuit de pajişti şi crânguri de-o verdeaţă exuberantă.

– Un loc cu verdeaţă, mormăi Kostik, iar Taravik îl privi întrebător, ca urmare pegasul se grăbi să-i explice. Multe popoare din zona deşertică a lumii consideră că oamenii virtuoşi şi plăcuţi zeilor vor avea parte, pe lumea cealaltă, de un loc în care să fie fericiţi. Şi descriu acel loc ca fiind unul „cu verdeaţă“, pentru că pentru locuitorii pustiei aşa trebuie să arate lăcaşul fericirii veşnice…

– Da, spuse sflinxul, nepăsător, noi avem aici de toate, şi locuri cu verdeaţă, şi arşiţe cumplite, şi tainiţe unde se petrec lucruri înfiorătoare, şi lăcaşuri ale liniştii. De toate pentru toţi, iar fiecare primeşte ceea ce merită şi ce crede regele nostru că i se cuvine.

Cărăruia pe care o urmaseră până atunci continua să şerpuiască, de data asta printre copaci şi tufişuri. Taravik ar fi vrut să zăbovească un pic la umbra răcoroasă, dar Blinx îi zori:

– Nu mai pierdeţi vremea, stăpânul vă aşteaptă! E bine să ştiţi că-i nervos de felul său şi nu-i sănătos să-l supăraţi. Hai, grăbiţi pasul!

Lui Kostik îi plăcea să alerge şi ar fi alergat de bunăvoie, dar îndemnurile sflinxului îl enervau. În plus, nu ai foarte des ocazia să vizitezi lumea cealaltă, aşa că ar fi dorit să profite de situaţie şi să vadă cât mai mult din regatul lui Cambeh. Grăbi pasul, dar, dacă tot galopa şi avea nevoie să vorbească, îl întrebă pe mesagerul regal:

– Unde-s morţii? Mi se pare ciudat să mă aflu în lumea cealaltă şi să văd doar sfincşi, pustietăţi şi copaci. Lumea de dincolo de moarte pare o lume părăsită, nu o lume a duhurilor celor decedaţi…

Spre uimirea lor, sflinxul nu începu să hohotească, aşa cum făcuse de atâtea ori până atunci, ci răspunse tăios:

– Nu suntem un bâlci, în care prezentăm ciudăţenii vizitatorilor! Aici e un regat serios, în care lumea are treabă! Din câte am înţeles, şi voi aţi venit tot cu treburi, aşa că datoria mea nu e să vă arăt ce fac morţii în tărâmul nostru, ci să vă conduc pe drumul cel mai scurt în faţa regelui, ca să-i spuneţi cu ce vă poate ajuta. Dacă stăpânul nostru o să considere că trebuie să vedeţi ce se întâmplă pe domeniile sale, atunci o să vă arate el însuşi ceea ce aveţi de văzut! Până atunci, mergeţi pe drumul pe care vă conduc eu şi ţineţi-vă gura!

Schimbarea de atitudine a sflinxului fusese atât de brutală şi de subită, încât nici Kostik, nici Taravik nu găsiră vreo replică potrivită. Se mulţumiră să-şi urmeze ghidul fără niciun comentariu. Însă după câteva minute descoperiră cauza băţoşeniei lui Blinx: cărarea pe care mergeau se lărgi brusc, deveni o alee lată, pietruită cu lespezi cioplite în piatră roz, sclipitoare, o alee ce ducea spre un palat straniu şi impozant.

Palatul părea imens şi era clădit din piatră sinilie, lucitoare. Corpul principal avea o intrare monumentală, flancată de coloane din rocă de-un alb pur. Acoperişul era plat, ca la clădirile din zone secetoase, iar marginea sa era împodobită cu basoreliefuri ce înfăţişau lupte între făpturi mitologice, fiinţe bizare cu capete de animale şi, uneori, cu trup de om, dar în majoritatea cazurilor având trunchiuri alcătuite din combinarea unor părţi disparate ale unor animale cât mai diferite. Din acoperişul acela se înălţau turnuri, turnuleţe şi tot soiul de obeliscuri dintr-un metal alb, ce sclipea intermitent – din câte îşi dădea seama Kostik, rolul acestora părea pur ornamental. Oricum, palatul şi turnurile lui nu semănau cu nimic din ceea ce văzuse până atunci.

Pereţii care se întindeau dincolo de coloanele cele albe fuseseră clădiţi din cărămizi smălţuite, colorate strident în albastru, roşu, galben şi verde, care fuseseră aşezate astfel încât alcătuiau modele florale stilizate, simetrice.

Nu se zărea cât de mare era palatul, nici ce se afla dincolo de faţada plină de culori, pentru că în imediata apropiere a zidurilor începea o pădure deasă, alcătuită din copaci stufoşi, înghesuiţi unul în altul astfel încât crengile lor se întreţeseau, alcătuind pereţi de vegetaţie inpenetrabili.

În curtea din faţa palatului stătea aliniată o gardă înarmată cu lănci enorme, cu trei vârfuri, şi scuturi dreptunghiulare. Soldaţii aveau la brâu săbii lungi, încovoiate. Drept îmbrăcăminte aveau nişte fuste din piele neagră, lungi până la genunchi, şi coliere grele şi late, din aur, ce le atârnau până la mijlocul pieptului. Nu purtau coifuri, pentru că ar fi fost greu pentru vreun meşter să făurească nişte căşti care să se potrivească pe capetele lor, având în vedere că erau capete de câini.

În momentul în care cărarea se lărgise, sflinxul coborâse din văzduh, asolizase pe lespezile roz şi începuse să gonească spre clădire, părând sincer îngrijorat.

Cei doi prieteni se ţineau după el, iar Kostik avea grijă să nu-l întreacă, pentru că goana sflinxului nu se compara cu galopul unui pegas. Începuse şi el să fie îngrijorat, deşi nu pricepea ce motiv de îngrijorare avea.

Când Blinx ajunse în apropierea gărzii, soldaţii cu capete de câini se dădură la o parte, nu ca să-i permită lui să treacă, ci pentru a face loc cuiva care ieşise din palat.

Când îl văzu pe cel apărut din spatele soldaţilor, Blinx se prăbuşi în genunchi, cu fruntea lipită de lespezi.

Kostik se opri din goană şi rămase la câţiva paşi în urma sflinxului, zgâindu-se – cu curiozitatea specifică pegaşilor – la cel în faţa căruia îngenunchiase Blinx. Bineînţeles că şi Taravik făcea acelaşi lucru. Din fericire, îşi spuse Kostik, Taravik era încă prea mirat de cele pe care le vedea ca să facă vreun comentariu. Probabil că distracţia avea să înceapă ceva mai târziu – dacă n-o să reuşească să-l facă să-şi ţină gura, măcar până se lămureau cu cine aveau de-a face.

Bărbatul care ieşise în întâmpinarea sflinxului era înalt, mai înalt decât toţi soldaţii din gardă, avea pielea oacheşă, ca toţi cei din Terimeea, Calmeea, Hatti şi celelalte ţări din zonă. Purta, ca toţi bărbaţii hattieni, un şorţ până la genunchi, dar al său era croit dintr-o stofă scumpă, cu fir de aur şi cu sclipiri ciudate, verzi şi roşii. Lanţul de aur roşu ce-i înconjura grumazul era împodobit cu pietre mari, de diferite culori, ce sclipeau ca nişte stele. Iar de lanţul acela principal atârnau plăci sculptate în aurul cel mai fin şi bătute cu

pietre preţioase, astfel încât purtătorul acelor bijuterii sclipea şi strălucea ca un astru. Brăţări de aur roşu străluceau pe braţele şi antebraţele lui, iar în mâna dreaptă ţinea o vergea de metal violet, ce avea la capăt un soi de floare, din acelaşi metal violet – bagheta aceea semăna cu un sceptru, îşi spuse pegasul. Deasupra tuturor acelor bogăţii impresionante se afla un cap de şacal, ce-l privea cu asprime pe bietul sflinx ce încerca să se facă una cu pământul.

– Nu ţi-am spus să te întorci cât mai iute cu străinii? De ce ai întârziat atât de mult?

– Mărite stăpân, i-am grăbit cât s-a putut! N-au fost în stare să alerge mai iute.

– De ce au trebuit să alerge? se minună bărbatul cu cap de şacal. De ce nu i-ai luat pe sus, să-i aduci imediat în faţa mea?

Blinx păru şi mai speriat, şi mai stânjenit ca înainte:

– Ştiţi… îmi pare rău că trebuie să vă spun… dar aţi zis că încă nu e cazul…

– Aha! se răsti stăpânul sflinxului. Adică eu sunt de vină!

– Iertare! gemu Blinx. N-am vrut să spun aşa ceva! Iertare!

– Vino încoace! se răsti individul cu cap de şacal, iar Blinx se târî în genunchi până în apropierea lui.

Individul ridică sceptrul şi-l lăsă vijelios în jos. Sflinxul închise ochii şi se crispă, aşteptând cu teamă resemnată lovitura, care nu veni, pentru că vergeaua de metal violet îl atinse uşor, cu blândeţe chiar.

– Gata, s-a rezolvat şi asta! îi spuse morocănos stăpânul lui. Sunt curios ce scuză o să găseşti data viitoare când o să mai faci vreo boacănă!

Blinx scoase un soi de mieunat plin de recunoştinţă şi încercă să-i sărute picioarele individului cu cap de şacal, dar acesta sări cu uşurnţă peste el, evitându-i pupăturile, şi se opri în faţa celor doi prieteni.

– Voi sunteţi străinii care mă căutaţi? Sigur că voi trebuie să fiţi. Gata, m-aţi găsit. Eu sunt Cambeh, regele şi stăpânul acestei lumi. Poftiţi în bârlogul meu sărman şi amărât, ca să-mi spuneţi pe îndelete cine sunteţi şi ce căutaţi pe tărâmul meu.

11

Kostik merse cu pas măsurat spre intrarea în palat, iar gărzile rămaseră de-o parte, lăsându-l să treacă, împreună cu călăreţul său. Când pătrunse în clădire, descoperi că dincolo de intrare se întindea o sală imensă, fără ferestre, o sală întunecată, pentru că era luminată doar de intrarea aceea largă şi de focul care ardea într-un cămin gigantic, undeva, în fundul încăperii. Kostik cunoştea un asemenea obiect doar din vorbe, nu văzuse niciodată vreunul, pentru că trăise întotdeauna numai în ţări calde, unde se gătea la foc mic, aprins în bucătării amenajate în şoproane bine ventilate, pentru ca dogoarea focului să se împrăştie cât mai uşor.

Pegasul simţi sub copite covoare moi şi groase, ca urmare păşi cu grijă pe ele şi se îndreptă spre licărirea focului, pentru că nu-l îndruma nimeni. Nici măcar Taravik nu-şi dădea cu părerea, ca de obicei. Amuţise, fie din cauză că era copleşit de toate cele pe care le văzuse în ultimele momente, fie pentru că încerca să-şi facă planul ce să-i spună lui Cambeh, cum să-i explice într-un mod demn de crezare ce misiune avea.

În sala aceea imensă şi întunecoasă domnea o linişte apăsătoare, se auzea doar sunetul uşor şi slab al copitelor ce se cufundau în lâna moale a covorului, un covor ce părea a fi la fel de imens ca şi sala palatului. Existenţa covorului îl zăpăcea pe Kostik, pentru că nu-i găsea rostul – covoarele nu-şi aveau locul în ţara Hatti, un ţinut cu climă caldă şi umedă, în care locuitorii preferau să aştearnă în locuinţele lor rogojini din papură sau papirus, moi şi măiestrit

împletite, adevărate opere de artă, care nu păstrau jilăveala şi care permiteau aerisirea podelei. Apoi, în timp ce mergea către lumina focului, care părea a fi, de fapt, mult mai departe decât crezuse iniţial, simţi că aerul devenea din ce în ce mai rece: ca şi cum s-ar fi aflat în mijlocul deşertului, după miezul nopţii.

Când, în cele din urmă, ajunse lângă cămin, descoperi că acesta era gigantic, pe măsura sălii în care se afla, şi că în el ardeau trunchiuri de copaci uriaşi. Căldura răspândită de foc făcea mai suportabilă atmosfera extrem de rece din jur.

În faţa focului se afla un jilţ masiv, din aur alb, împodobit cu mii de nestemate colorate precum coada unui păun. Pe tronul acela se aşezase Cambeh, cu sceptrul în mâna dreaptă. Cu mâna stângă ţinea mâna unei femei, aşezată alături de el pe tronul strălucitor.

Pegasul văzu că femeia era îmbrăcată într-o rochie lungă, croită dintr-o stofă aurie – poate că era chiar din aur – , şi avea la gât, pe braţe şi pe picioare o mulţime de bijuterii, brăţări, coliere şi alte podoabe extrem de bogate şi de aspectuoase. În mâna liberă, adică mâna stângă, cu cea dreaptă îl ţinea pe rege de mână, avea un sceptru asemănător celui purtat de rege, numai că al ei era roz. Însă lucrul cel mai interesant era că femeia acea, care avea un trup minunat de femeie, avea cap de pisică. De pisică cenuşie, cu mustăţi şi cu urechi ascuţite, cu ochi mari şi vioi. Regina-pisică zâmbea, părând încântată să-i vadă.

După un timp, Taravik oftă, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un vis, sări din şa şi îngenunche în faţa tronului, cu capul plecat. Kostik se gândi o clipă, apoi îşi îndoi şi el picioarele din faţă.

Rămaseră aşa câteva secunde, apoi îşi ridicară capetele şi-l văzură pe rege zâmbind şi făcându-le semn să se ridice. Mai târziu, mult mai târziu, într-un moment de mare sinceritate pe care îl regretase după aceea, pegasul mărturisise că nu fusese niciodată mai îngrozit decât atunci când văzuse capul de şacal zâmbindu-i. Nu, spunea el, nu-l deranjase cu nimic atunci când îi zâmbise regina cu cap de pisică, simţise că-i o făptură bună şi înţelegătoare, dar zâmbetul şacalului îi înfipsese un cuţit îngheţat în şira spinării, de simţise că încetase să-i mai circule sângele prin vene.

– După cum v-am spus, eu sunt regele Cambeh. Iar aceasta este soaţa mea, Bazeh.

Sigur, îşi spuse Kostik, cine putea să fie soţia regelui lumii subterane, dacă nu chiar zeiţa iubirii?

– Noi suntem… începu Taravik, dar regele îl întrerupse cu un gest al mâinii în care ţinea sceptrul.

– Ştiu cine sunteţi. Nu-ţi închipui, dragul meu, că ştiu mai puţine decât sfincşii mei. Ştiu cine eşti, jupâne Taravik, şi ştiu şi cum îl cheamă pe pegasul tău, pentru că, mai devreme sau mai târziu, veţi ajunge amândoi în regatul meu, aşa că avem pregătit pentru fiecare locşorul potrivit. Nu ştiu însă ce căutaţi aici, pentru că n-a venit sorocul vostru, iar noi suntem adepţii ordinii, ne place ca totul să funcţioneze după cum a fost plănuit din timp şi nu agreem haosul, nesupunerea şi iniţiativele particulare.

– Mărite rege, îşi regăsi glasul Taravik, şi nouă ne place ordinea şi ne place ca fiecare să-şi vadă de treaba lui şi s-o ducă la bun sfârşit. De aceea, noi, care suntem curieri, ne-am străduit să ducem la destinaţie o scrisoare, care ne-a fost înmânată de clientul nostru…

– Lasă pălăvrăgeala, spuse plin de lehamite regele. Sunt sătul de argumentele morţilor, care nu pricep că judecata mea nu poate fi pusă în discuţie. Cu atât mai puţin am chef de pălăvrăgeala unor vii care au pătruns în mod fraudulos pe tărâmul meu. E greu de crezut că v-aţi aventurat în lumea morţilor ca să-mi aduceţi o scrisoare. Ar trebui să fiţi cel puţin tâmpiţi ca să faceţi o asemenea ispravă. Fără supărare, dar nu vă cred, aşa că spuneţi-mi adevărul până nu apuc să mă supăr cu adevărat – pentru că, după câte vedeţi, deocamdată sunt încă o gazdă destul de primitoare…

– Scoate scrisoarea, prostule! îi şuieră Kostik printre dinţi lui Taravik. Până nu ni se întâmplă cine ştie ce grozăvenie.

Cu mâinile tremurând, Taravik scotoci în pungă şi scoase pachetul sigilat.

– Iată dovada să suntem sinceri, mărite rege!

Blinx, apărut ca prin minune lângă cei doi, înhăţă scrisoarea cu una dintre labele lui din faţă şi se grăbi s-o ducă stăpânului său.

Regele se uită la sigiliu şi exclamă uimit:

– Chiar aţi adus o scrisoare! O scrisoare de la fratele meu Ramon! Ştiţi, mormăi el, întristat subit, soarta cea crudă face ca noi să ne vedem foarte rar… doar în vreme de eclipsă, dacă nu suntem cumva certaţi… ori noi suntem aproape tot timpul certaţi… cu toate acestea, mi-e dor de el, căci mi-e frate bun… Ce chestie, s-a gândit să-mi scrie… poate şi lui îi e dor de mine… Bine, hai să vedem ce vrea…

Rupse sigiliul, desfăcu pachetul şi descoperi înfăşurat în pânza acestuia o bucată de papirus. O citi şi sări în sus de furie.

– Fratele ăsta al meu e un derbedeu şi un scandalagiu! Nu ştie decât să caute motive de ceartă!

– Iubitul meu soţ, încercă să-l potolească Bazeh, nu ştiu despre ce-i vorba, dar nu cred că fratele nostru Ramon vrea neapărat să se certe cu noi. Poate că are dreptate…

Vocea ei era blândă şi mângâietoare, ca torsul de pisică.

– Nu mă mai contrazice, iubito, se răţoi Cambeh. Citeşte şi tu mesajul şi o să vezi că am dreptate.

Mustăţile pisicii se zburliră, urechile i se ridicară pe cap, iar Kostik era gata să jure că văzuse cum unghiile de la mâinile lui Bazeh se lungiseră brusc, ca nişte gheare scoase din teacă. Glasul ei păru mai degrabă un sâsâit ameninţător decât un tors molcom:

– Iubite soţ al meu, fii atent cum vorbeşti, altfel oaspeţii noştri o să creadă că nu cunoşti bunele maniere!

Bravo, îşi spuse Taravik, se pare că treaba cu manierele e folosită şi de zeiţe, nu numai de nevestele curierilor! Însă preferă să-ţi ţină observaţia numai pentru sine şi să fie atent la cele ce aveau să se petreacă în continuare.

Şacalul îşi ridică buza superioară, scoţându-şi la iveală colţii, apoi rânji ruşinat şi ochii îi deveniră blânzi, ca ai unui câine credincios.

– Ai dreptate, doamna mea. Am fost cam nervos în ultimul timp, cu atâtea probleme pe cap, dar n-am nicio scuză. Te rog să mă ierţi.

Pisca se pisici un pic, apoi redeveni şi ea serioasă. Oftă şi spuse:

– Da, treburile regatului. Hai să revenim la ele. Să citim mesajul de la fratele nostru Ramon şi să vedem, cu calm şi fără prejudecăţi, ce vrea, de fapt, de la noi.

> Regescului meu frate, bucurii cât mai multe! citi Bazeh, cu glas limpede. Nu sunt cârcotaş de felul meu, dar instalaţiile tale sunt vechi, de la începuturile lumii, şi ar trebui controlate şi reparate din când în când. Iarăşi mi-ai inundat tărâmul, ca atare, cu toate că aş fi îndreptăţit să cer daune, prefer totuşi repararea de urgenţă a defecţiunilor, înainte ca pagubele să devină prea mari.

– Ce ţi-am spus eu? se enervă din nou Cambeh. Fratele ăsta al meu e un reclamagiu şi un scandalagiu, o caută cu lumânarea! Nu-şi dă seama ce s-ar putea întâmpla dacă m-ar obliga să ies din tărâmul meu!

– Ai un pic de răbdare, iubite soţ al meu, îl potoli zeiţa cu cap de pisică. Mai urmează un paragraf, care pare a fi mai interesant decât restul scrisorii…

– Bine, oftă regele. Citeşte şi paragraful ăla!

> Din fericire, cele două locuri în care apa a trecut din regatul tău în cel al meu se află într-o zonă pustie şi nelocuită, aşa că nu s-au petrecut nici nenorociri, nici pagube, aşa că, după cum ţi-am mai spus şi mai înainte, nu solicit daune şi compensaţii. Totuşi, Bacineh, zeul sorţii, n-a avut de lucru şi a făcut ca prin locurile în care au avut loc infiltraţiile să treacă nişte muritori care au băut din apa provenită din lumea subterană. Cred că e datoria ta să repari de urgenţă spărtura dintre lumi, înainte să se strângă prea multă apă de-a ta în lumea muritorilor şi, în acelaşi timp, să intervii cu puterile

tale şi să remediezi efectele lichidului respectiv asupra vieţii unor oameni obişnuiţi. Poate în această ultimă privinţă te va ajuta şi Bacineh, pentru că el e răspunzător de modificările sorţii unor nevinovaţi.

– Mie mi se par nişte pretenţii justificate, spuse regina, cu glas blând. Pentru că, rege şi soţ al meu, hai să fim de acord că nişte muritori care au băut din apa vieţii – pentru că aceasta este singura care poate să treacă dincolo, în cazul unor conducte sparte – ne-ar afecta puternic regatul. Ce fel de rege al celor morţi ai fi, dacă oamenii vor deveni nemuritori? N-ai mai avea niciun supus, iubite soţ al meu!

Regele rânji neîncrezător:

– Sunt doar vorbe goale, fără nicio legătură cu situaţia reală!

– Şi ce te costă dacă pui pe cineva să verifice dacă există vreo scurgere de apă?

– Nu mă costă nimic, mormăi Cambeh. Blinx! răcni el.

– Poruncă, stăpâne!

– Adu-l imediat pe Rosebut!

Sfinxul îndeplini porunca într-o fracţiune de secundă – „cât ai clipi“ era o definire perfectă a timpului de care avusese nevoie Blinx.

Rosebut era un individ mărunt şi slab ca un băţ, îmbrăcat într-un şorţ făcut din ceva ce semăna a piele de peşte. De altfel, tipul chiar mirosea a peşte nu prea proaspăt şi avea cap de pelican. În mâna dreaptă ţinea un coş de nuiele, în care se aflau un ciocan, o daltă, nişte ulcele şi alte scule. Era tare ciudat ca un individ atât de uscăţiv să aibă o guşă atât de mare, dar regele nu părea mirat de înfăţişarea lui. Probabil că îl folosea destul de des şi se obişnuise cu mutra sa.

– Auzi, meştere, se răsti regele la el, Ramon se plânge din nou că l-am inundat.

– Păi de când îl ştiu se tot plânge, îi răspunse nepăsător Rosebut. Ce mare lucru! E doar nişte apă, se usucă şi gata!

– Zice-se că de data asta au băut din apa aia nişte oameni…

Meşterul deveni brusc îngrijorat:

– E posibil… dacă infiltraţia a avut loc în pânza freatică şi de aici a ajuns într-o fântână… Nasoală chestie… Stăpâne, ştii prea bine că nu-i vina mea. Instalaţia e veche, ţi-am spus de o mie de ori că trebuie s-o înlocuim sau măcar s-o cârpim pe ici, pe colo, pe unde e mai şubredă…

– N-avem timp de palavre. Meştere, deocamdată am primit o reclamaţie. Vreau să verifici de urgenţă şi cu multă seriozitate, că, dacă îţi scapă ceva, te jupoi de viu!

– Am înţeles, stăpâne, pricep şi eu când e ceva grav…

Şi, fără să mai comenteze, Rosebut dispăru sau plecă atât de iute, încât Kostik şi Taravik nu îl văzură plecând. Înainte ca prietenii să apuce să se minuneze cumva, meşterul apăru din nou. Kostik începu să clipească, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Însă Rosebut era acolo, în faţa lor, în carne şi oase (în măsura în care supuşii lui Cambeh erau alcătuiţi din carne şi oase). Individul gâfâia din greu, ca şi cum ar fi alergat din răsputeri, şi părea foarte, foarte îngrijorat.

– Stăpâne atotputernic, gemu el, e adevărat, avem o spărtură în instalaţie. Apa s-a scurs pe acolo şi a pătruns în pânza freatică din zona Aleh – Baleh – Omega 3. Din fericire – dacă poate exista fericire într-o nefericire – pânza aceea freatică e foarte redusă, am scurs-o în totalitate în tărâmul nostru, adică am recuperat tot lichidul care a trecut în lumea lui Ramon, şi am astupat spărtura. Cel puţin pentru un timp, n-o să mai avem probleme. Însă, dacă o să mai avem vreo spărtură, să nu zici că nu ţi-am spus: instalaţia trebuie schimbată sau măcar băgată în revizie generală.

– Bine, Rosebut. Eşti sigur că n-ai scăpat nimic din vedere?

– Păi, stăpâne, nu-s tâmpit, nu risc eu să fiu jupuit de viu! Fii sigur că am găsit defecţiunea şi că alta nu există.

– Bine, drăgălaşule, du-te şi prinde peşte sau ce faci tu în timpul liber.

După ce plecă instalatorul, Cambeh zise:

– Bine… Chestia cu inundaţia am rezolvat-o, Rosebut a astupat spărtura, a mai rămas doar problema cu oamenii care au băut din apa vieţii. Asta-i o treabă mai migăloasă. Iubita mea, hai să stăm undeva mai comod şi să le oferim şi oaspeţilor noştri un scaun, ceva, că o să dureze ceva până lămurim lucrurile…

Şi, până să se dumirească oaspeţii ce se întâmpla, se pomeniră într-o încăpere de dimensiuni medii, cu ferestre largi, prin care pătrundea lumină şi căldură şi prin care se zărea un peisaj muntos, împădurit, plin de cascade; în acelaşi timp, în apropierea ferestrelor se aflau copaci încărcaţi cu flori şi fructe coapte, ce răspândeau miresme îmbătătoare. Într-un fel, peisajul acela părea prea frumos ca să fie adevărat, dar, în ciuda acestei impresii, transmitea un sentiment de linişte şi împăcare.

Podeaua camerei era acoperită de un covor gros, cu motive geometrice complicate. Nici Kostik, nici Taravik nu recunoscură modelul – nu semăna cu nimic din ceea ce văzuseră până atunci şi era prea frumos şi prea complicat ca să fi fost făcut de mână omenească. Lângă Taravik se găsea un jilţ larg, comod, tapiţat cu o stofă groasă şi moale. Regele şi regina stăteau pe nişte jilţuri asemănătoare, lângă o masă pe care se găseau diferite obiecte complicate, din metal, sticlă şi lemn, al căror rost nu era cunoscut celor doi vizitatori. Cambeh le făcu semn să se aşeze, iar ei se supuseră, ca şi cum ar fi fost în transă şi nu şi-ar fi condus singuri gesturile: Taravik se aşeză pe jilţ, Kostik se tolăni pe covorul cel moale, fiind convins că-i va fi tare greu să ţină ochii deschişi.

Bezeh ţinea în poală un animal mic şi pufos, ce stătea tolănit şi sforăia melodios. O pisică, îşi spuse Kostik, iar spectacolul zeiţei cu cap de pisică ţinând în braţe animalul ei sacru era înduioşător…

De undeva, de sub masă, ieşiră la iveală vreo şase pisoi, de diferite culori, care se fugăreau prin încăpere. Asta, până când îi observară pe oaspeţi şi atunci îşi îndreptară atenţia asupra lor. Doi se căţărară în poala lui Taravik, trudind din greu ca să ajungă acolo. Apoi, obosiţi de atât efort, se tolăniră şi începură să toarcă liniştiţi, în timp ce Taravik îi mângâia, dovedind, spre uimirea pegasului, că poate să-şi mişte cu delicateţe lăboaiele imense.

– Văd, jupâne Taravik, că eşti obişnuit cu animalele mele, spuse zeiţa, cu glasul ei ca un tors de mâţi.

– E mult spus că sunt obişnuit, râse curierul. La noi, în Terimeea, există puţine pisici. Numai cei bogaţi deţin asemenea animale. Dar eu, în tinereţea mea cea aventuroasă… („Iar începe“, gemu în sinea sa Kostik) am călătorit în ţări în care pisicile erau sacre şi puteau să umble pe unde voiau, iar oamenii le iubeau, pentru că îi scăpau de şoareci…

În acest timp, ceilalţi pisoi îşi îndreptaseră atenţia spre Kostik. Se căţăraseră – numai ei ştiau cum şi cu ce eforturi – pe pegas şi-şi găsiseră culcuş pe capul şi pe gâtul lui. Se tolăniseră acolo şi adormiseră liniştiţi, în timp ce Kostik – care descoperise, surprins, că-i plăcea senzaţia de moliciune caldă produsă de trupurile acelea mititele – nu îndrăznea să respire, ca să nu le tulbure odihna.

Regina privea zâmbind felul în care oaspeţii reacţionaseră la invazia animalelor ei favorite, dar regele îşi vedea de treabă, mânuind instrumentele bizare de pe masă, măsurând şi verificând de zor.

În cele din urmă, îşi drese glasul şi mormăi:

– Da, au fost infectate două fântâni şi până la urmă au băut din ele… incredibil! vreo patru, cinci mii de oameni! Atât de multă apă s-a scurs din tărâmul nostru şi n-a băgat nimeni de seamă! Mda… să nu exagerăm, nu tot ce au băut indivizii ăia era apă vie, ci un amestec din apa nemuririi cu apă obişnuită, un amestec foarte diluat, dar suficient ca să le dea indivizilor puteri supraomeneşti. Ştii, draga mea, cred că o să rezolvăm problema. Mă întreb ce am fi făcut dacă miile alea de muritori ar fi băut apa vieţii în stare pură! Atunci n-aş fi putut face mare lucru… şi presupun că nici toţi zeii hattieni la un loc.

– Vrei să spui că sfârşitul lumii noastre putea fi provocat de o spărtură în instalaţia de apă? întrebă neîncrezătoare Bazeh.

– Catastrofele mari au cauze mărunte, oftă Cambeh. Gândeşte-te, ce-am fi putut face dacă am fi fost atacaţi de o armată alcătuită din zei, zei înzestraţi cu puteri ca ale noastre, dar mulţi şi ambiţioşi? Din fericire, deocamdată sunt doar nişte zei minori. Pot face astfel încât

puterea lichidului pe care l-au băut să scadă treptat şi să dispară complet în câteva luni sau, cel mult, un an… Mă scuzaţi, se adresă el reginei şi oaspeţilor săi, am puţină treabă…

Şi regele se apucă să amestece tot felul de prafuri colorate, să toarne peste ele lichide şi mai colorate, rostind în acest timp incantaţii şi descântece în limbi necunoscute vizitatorilor săi.

Kostik, stând nemişcat să nu trezească pisoii adormiţi, adormi şi el, Taravik îi mângâie ce-i mângâie pe cei cocoţaţi în poala lui, apoi îl luă şi pe el somnul… numai Bazeh urmărea cu atenţie ce făcea soţul ei, fără să spună niciun cuvânt, ca să nu-l încurce în vreun fel.

În cele din urmă, regele oftă mulţumit:

– Gata, cred că am rezolvat întreaga problemă. Spărtura a fost astupată, puterea apei băute de muritori o să scadă treptat până o să dispară cu desăvârşire… în cel mult un an, totul va reintra în normal.

– Iubite soţ al meu, îi potoli entuziasmul regina, sunt convinsă că ai făcut totul aşa cum se cuvine. Poţi totuşi să fii sigur că lucrurile vor decurge aşa cum le-ai gândit şi că nu va interveni nimic neprevăzut?

Regele rânji nesigur, iar rânjetul acela păru bizar pe chipul său de şacal.

– Cine poate să prevadă neprevăzutul? oftă el. Nici măcar noi, zeii, nu putem ignora soarta şi nu putem înfrunta întâmplarea. Însă ai dreptate, iubită soaţă a mea. Până acum am verificat trecutul şi am corectat prezentul. Ar fi bine să urmăresc viitorul până în clipa în care puterea apei vii ajunse în lumea lui Ramon o să dispară complet, iar universul o să revină pe făgaşul său obişnuit.

Fără să mai piardă timpul, regele se apucă atunci să scotocească printre instrumentele sale bizare.

– Aha! Ăsta e! exclamă el mulţumit, scoţând la iveală o sferă transparentă din sticlă. Va fi folosită foarte mult în viitor, când oamenii au să-i descopere puterea, adăugă el privind spre regină. O să scotocesc prin viitorul apropiat, să aflu ce se va întâmpla cu

indivizii care au băut din apa mea.

Regele rosti o incantaţie scurtă, iar sfera de sticlă îşi pierdu transparenţa. În interiorul ei se formară imagini, care se modificau cu o viteză impresionantă. Cambeh privea imaginile acelea atent, mormăind:

– Da, după cum am bănuit, indivizii s-au separat în două grupuri sau alcătuiau de la început două grupuri distincte. Din cine ştie care motive, cele două cete au pornit în direcţii diferite. Aha! Am găsit ceva interesant. Şeful unei grupări îi va trimite o scrisoare conducătorului celeilalte grupări. Stai să văd… asta se va întâmpla peste o lună. În momentul acela, efectul apei vii va începe deja să scadă, dar ei nu-şi vor da seama, diferenţele vor fi prea mici ca să le sesizeze.

– Poţi să citeşti conţinutul scrisorii? întrebă blând şi mângâietor glasul reginei.

– Ai răbdare o clipă… Gata.

> De la Primus Concordius Faber către Caius Sempronius Machela, sănătate!
>
> Am aflat că zeii ţi-au dăruit biruinţa în luptele cu soldaţii regelui Abdicok şi vreau să-ţi spun că au fost la fel de generoşi şi cu mine.
>
> Când am ajuns în deltă, soldaţii reginei Katarile ocupaseră toate porturile şi toate oraşele importante. Mulţi dintre guvernatorii locali, ba chiar şi preoţii unor temple i se alăturaseră. Dar majoritatea preoţilor lui Ramon şi ai lui Tamil au rămas credincioşi regelui Pittaros şi au alcătuit o armată care lupta împotriva soldaţilor veniţi din insula Kiros. Tribunule Machela, nu cred că ai avut de-a face cu preoţii ăştia şi presupun că nu ai habar ce soldaţi pricepuţi sunt. E adevărat că majoritatea nu mai sunt tineri, dar, cu toate acestea, se descurcă binişor. Aşa că, atunci când am sosit noi, balamucul era în toi, toată lumea se bătea cu toată

lumea, dar kirienii erau mai mulţi, mai bine organizaţi şi mai bine înarmaţi. Însă calităţile lor erau valabile cât timp luptau cu hattieni sau alte popoare mai mult sau mai puţin înapoiate. N-ar fi putut să facă faţă unei legiuni latgane, şi cu atât mai mult unei legiuni latgane care se bucura de anumite daruri zeeşti, pe care le ştii şi tu. Ca urmare, am trecut prin ei ca prin lapte acru. Singurii care ne-au opus rezistenţă au fost nişte unităţi alcătuite din piraţi marogreni – nişte ticăloşi care meritau să fie traşi pe roată şi care ştiau ce soartă îi aşteaptă dacă aveau să fie înfrânţi. Poate că, de-am fi fost oameni obişnuiţi, ne-ar fi dat bătaie de cap. Însă, fie numele zeilor lăudate, am avut parte de victorie şi am adus ordine şi pace în deltă. Sigur, am făcut acest lucru în numele lui Pittaros, însă nu cred că mai există cineva în întreaga Ţară Hatti care să-şi închipuie că Pittaros e adevăratul conducător. Mai ales că locuitorii şoptesc, fără a îndrăzni a recunoaşte acest lucru în gura mare, că zeii luptă alături de noi, căci nişte oameni obişnuiţi n-ar putea înfăptui atâtea minuni de vitejie.

Şi, ca întotdeauna când moare un stat sau un mare conducător, se strâng toţi vulturii şi toate hienele din jur, în speranţa că se vor înfrupta din stârvul ţării. Deocamdată, regele polnilor a trimis o expediţie – o mică armată de cavalerie – să ne încerce puterile. Am lăsat câţiva supravieţuitori, ca să aibă cine să-i povestească ce s-a întâmplat. Toţi conducătorii din jur s-au îngrozit şi au trimis solii de supunere. Cu toate acestea, spioni de încredere ne-au informat că tarabeii îşi mobilizează vasalii şi angajează mercenari din ţările îndepărtate, de dincolo de deşertul cel negru. Vom vedea cât de curând ce viitor ne doresc zeii.

Până atunci, Jo şi fulgerele sale fie alături de tine!

– Deci, peste o lună, efectul apei vii era – va fi – neschimbat, spuse regina, cu glasul ei fermecător.

– Da, am ales scrisoarea pentru că autorul ei amintea că efectul apei e neschimbat. Mă rog, efectul „darului zeilor“, cum îi spune el. Însă e interesant altceva, mormăi regele urmărind încordat succesiunea de imagini, atât de rapidă încât numai el putea distinge ceva. După aceea nu mai au loc lupte în spaţiul pe care pot să-l controlez, adică în părţile lumii în care noi, zeii hattieni, avem temple şi credincioşi. Urmează o perioadă de linişte – ceea ce poate să însemne că există un stat, o putere, care inspiră teamă şi respect, una pe care nu îndrăzneşte nimeni s-o atace. Oare acestă putere este omenească, se bizuie pe priceperea şi îndemânarea conducătorilor şi armatelor sale sau pe nemurirea dăruită de apa scursă din tărâmul nostru? Nedumerirea mea, iubită soaţă a mea, e provocată de faptul că nicăieri nu găsesc vreo referire la soldaţi nemuritori sau cu puteri supraomeneşti… Oh! exclamă regele. La asta nu mă aşteptam!

– Ce s-a întâmplat, rege şi soţ al meu? întrebă îngrijorată regina.

– Am găsit o scrisoare… dar într-un loc neaşteptat: tocmai în Civis, capitala statului latgan!

– N-ai spus, cu câteva clipe în urmă, că spaţiul pe care poţi să-l verifici e cel în care oamenii cred în noi?

– Ba da, şi asta e surpriza cea mare – peste câţiva ani, când regatul hattian va fi incorporat în imperiul latganilor, aceştia vor permite adorarea noastră în întregul lor imperiu! Vom avea temple chiar în Civis! Şi, din acel moment, voi putea verifica şi ceea ce se întâmplă în lumea latgană. Ca urmare, am găsit o scrisoare ce a fost scrisă – adică va fi scrisă – peste exact zece ani. E o scrisoare lungă şi mi s-a părut interesantă. Dacă îmi permiţi, te voi plictisi cu ea.

– Nu mă plictiseşti niciodată, toarse melodios zeiţa iubirii, cea cu cap de pisică. Abia aştept să te ascult!

> Caius Sempronius Machela lui Primus Concordius Faber, sănătate!
>
> Dacă zeii vor dori să primeşti scrisoarea mea, atunci află că aceasta va fi ultima mea misivă trimisă în lumea zisă civilizată. Lumea pe care o construiesc nu-i cu

nimic mai rea decât cea veche şi, zic eu, în multe îi va fi superioară.

Dar, având în vedere că nu am păstrat legătura atâţia ani, presupun că ţi-ai închipuit că eu şi întreaga legiune Galletta am pierit în pădurile sălbatice din care izvorăşte fluviul Hatti – îţi spun, cu această ocazie, că fluviul e mult mai lung decât cred învăţaţii din lumea care acum e doar a ta, nu şi a mea. Şi poate că mi-a plăcut să se creadă că am pierit, de aceea te rog, ca pe un inamic sincer şi onest, să păstrezi secretul supravieţuirii mele doar pentru tine. Nu ţi-aş fi scris dacă n-aş fi aflat, întâmplător, de la unul dintre puţinii neguţători prin intermediul cărora ne procurăm anumite produse de lux, că ai o poziţie importantă la curtea Caesarului, ceea ce mă bucură şi nu mă miră niciun pic, având în vedere calităţile pe care ţi le-am recunoscut întotdeauna. Dar omul, fiind binecuvântat de zei cu o mulţime de calităţi, dar blestemat de aceiaşi zei să aibă şi o mulţime de defecte, e invidios şi cârtitor prin firea sa, astfel încât, pe lângă bucuria provocată de ştirea succesului tău, cunoscut şi admirat până în pădurile sălbatice ale lumii, s-a ivit şi durerea că despre victoriile mele – cu nimic mai prejos decât ale tale – nu ştie nimeni. Şi atunci mi-am dorit ca măcar tu, singurul duşman pe care mi l-aş fi dorit prieten, să afli că n-am dat greş în truda mea.

Dar să lăsăm vorbăria potrivită altor vremuri şi altei lumi şi să povestesc cele pe care doream să le afli.

Atunci când ne-am despărţit, înţelegându-ne să ne conducem legiunile în direcţii diferite, pentru a evita înfruntări inutile, nu bănuiam că nu aveam să ne mai întâlnim niciodată. Mi-am îmbarcat oştenii, trupele auxiliare şi echipamentul pe corăbii cu pânze, potrivite să navigheze în susul fluviului. Am ajuns după două săptămâni la graniţa Ţării Hatti şi am întâlnit oştile regelui Abdicock. Erau oşti puternice, cu o sumedenie de arcaşi călare pe dromaderi, pedestraşi cu armuri de

bronz şi cu lănci foarte lungi, şi elefanţi de luptă bine dresaţi. Bănuiesc că ai aflat, la momentul potrivit, de luptele sângeroase care au avut loc şi de victoria impresionantă de care am avut parte. Şi mai bănuiesc că tot atunci ai aflat că armata duşmană s-a retras în ordine în ţara ei, în ciuda pierderilor importante suferite în bătălii, iar legiunea Galletta a urmărit-o, pentru a distruge cu desăvârşire puterea catareilor şi a împiedica acest regat să mai reprezinte vreodată un pericol pentru ţara Hatti.

Şi mai bănuiesc că ai aflat măcar zvonuri vagi despre victoriile noastre, despre faptul că regele Abdicok a fost ucis în luptă, iar regatul său transformat în cenuşă împrăştiată de vânt.

Am fi putut să ne oprim acolo, să întemeiem un nou regat al catareilor, al cărui conducător să fiu chiar eu, dar am aflat că dincolo de pădurile din sudul ţării lui Abdicok se află un ţinut despre care nu se ştia nimic în lumea civilizată, un ţinut despre care se spunea că-i bogat şi binecuvântat de zei.

Atunci am hotărât, împreună cu ostaşii mei, să pornim mai departe, să folosim darul cu care fuseserăm înzestraţi pentru a cuceri teritorii de care nu auzise nimeni şi să lărgim cât mai mult hotarele lumii cunoscute. Am instalat la conducerea catareilor nişte oameni paşnici şi îngroziţi de puterile noastre, pe care i-am ameninţat că putem să ne întoarcem oricând se aşteaptă mai puţin şi că va fi vai de ei de nu vom găsi totul în regulă, apoi am pornit în necunoscut, lăsându-ne în voia zeilor şi sperând că aceştia vor fi la fel de binevoitori cu noi ca şi până atunci.

La început, călătoria noastră a fost destul de uşoară, în ciuda faptului că nu existau drumuri şi că doar rareori găseam câte o cărăruie demnă de urmat. Aveam câteva călăuze, recrutate dintre catarei, dar care ne-au condus doar până în locurile locuite de popoare ale pădurii care avuseseră de-a face cu neguţători din neamul lor.

Apoi am ajuns în ţinuturi prin care nu călcase picior de catareu, ţinuturi sălbatice şi pustii, în care nu existau decât codri haini, plini de fiare îngrozitoare, agresive şi duşmănoase faţă de oameni. Ţinuturile acelea erau aproape nelocuite, pentru că le bântuiau boli cumplite, cu care te molipseai nu numai bând apa de acolo, ci şi prin simplul fapt că le respirai aerul încărcat cu mirosul de vegetaţie putredă. Proviziile s-au stricat, din cauza căldurii umede, care făcea grânele să încolţească şi pastrama să se împută. Din fericire, noi puteam rezista vreme îndelungată fără mâncare, însă am avut grijă să vânăm ca să-i hrănim pe însoţitorii recrutaţi dintre catarei. De-am fi fost oameni obişnuiţi, acolo ne-ar fi rămas oasele. Însă, cu ajutorul zeilor, am trecut de ţinutul acela al spaimei, pierzând doar o parte dintre hamali şi auxiliari, şi am ajuns la poalele unor munţi ce se înălţau în faţa noastră ca nişte ziduri construite de ciclopi sau de titani.

Am trimis de îndată cercetaşi în toate părţile, ca să caute o trecătoare, dar truda lor a fost zadarnică. Ne-am lămurit ulterior, după ce am ajuns să cunoaştem foarte bine munţii aceia, care au devenit graniţa noastră cu lumea cea veche, că pierduserăm timpul inutil, pentru că nu exista nicio trecătoare. Dar atunci nu ştiam acest lucru şi, după ce am căutat din răsputeri, ne-am hotărât să escaladăm munţii, într-un loc în care aceştia ni s-au părut a fi ceva mai accesibili. Pentru că, de n-am fi făcut asta, nu ne rămânea decât să ne întoarcem, cu coada între picioare.

Nu te voi plictisi, tribunule Faber (sau poate ar trebui să mă adresez ţie cu titlul de senator sau vreun alt titlu, inventat special pentru tine de Caesarul ce-ţi datorează tronul), cu amănunte despre ascensiune. Nu-ţi voi povesti cât a durat până când unul dintre noi a ajuns pe culme, nici câţi au căzut de pe stânci şi s-au zdrobit la poalele muntelui. Dacă cei prăbuşiţi n-ar fi înviat şi nu ar fi încercat din nou, n-am fi ajuns niciodată în lumea care, acum, e patria noastră.

Oricum, după câteva luni de efort, unul dintre noi a ajuns sus şi a tras, cu funiile pe care le luase cu el, un alt camarad, iar ei doi i-au ajutat să urce pe alţi câţiva, care au construit scripeţi şi mecanisme cu ajutorul cărora am transportat toată legiunea pe culme.

Am fost printre primii ajunşi sus.

Pentru că, înainte să începem efortul titanic de a ridica în vârf de munte toată armata noastră, trebuia să cercetăm împrejurimile, ca să descoperim dacă merită să trudim în continuare. Aşa că i-am lăsat pe camarazii mei să se odihnească şi să se pregătească pentru ceea ce aveau de făcut, iar eu am plecat singur – la urma urmei, ce puteam să păţesc? Eram nemuritor – să văd unde nimeriserăm.

Iar ceea ce am văzut m-a convins că efortul făcut şi cel pe care urma să-l facem erau meritate. Dincolo de culmile ce-l înconjurau ca un zid (cel puţin cât vedeam cu ochii) se întindea un platou roditor, străbătut de cursuri de apă. Un platou întins cât o ţară, pe care puteai să cultivi orice, de la cereale la pomi fructiferi şi legume. Mai târziu am descoperit că munţii ce mărgineau ţinutul erau bogaţi în tot felul de metale, uşor de exploatat, şi în piatră bună de construcţii. Pădurile din apropierea munţilor erau bogate în lemn de bună calitate, vânat era din belşug, iar animalele de pradă erau puţine. Clima era blândă; poate pentru că platoul era în creierul munţilor, căldura nu era la fel de puternică, aşa cum era în pădurile de la poalele munţilor.

După ce am urcat o parte din armată, am lăsat nişte soldaţi să ajute la aducerea pe platou a restului camarazilor, iar din ceilalţi am alcătuit un detaşament de cercetare, pe care l-am condus departe, în interiorul ţinutului, pentru a afla ce e în părţile sale mai îndepărtate.

Şi am descoperit că platoul era locuit.

Capătul celălalt al platoului era mărginit de munţi mai puţin înalţi, dar dincolo de ei se întindeau păduri de nestrăbătut, mlaştini şi nisipuri mişcătoare. Adică şansele să vină cineva, o armată sau un trib năvălitor, erau foarte reduse. Totuşi, nişte oameni străbătuseră cândva ţinuturile acelea duşmănoase şi urcaseră pe platou (poate făcuseră asta în vremuri în care existase vreo trecătoare, astupată apoi de prăbuşiri de teren). Se stabiliseră în ţinutul acela binecuvântat de zei şi trăiau acolo, la adăpost de necazuri.

Spre mirarea mea, oamenii aceia, frumoşi şi paşnici, care îşi spuneau coteri, adică „cei plăcuţi zeilor“, ne-au primit cu bucurie. Am aflat curând care era motivul: rasa lor era ameninţată de pieire, pentru că femeile lor năşteau aproape numai fete, bărbaţii erau puţini, iar urmaşii acelor bărbaţi erau înrudiţi între ei, rasa lor fiind plină de calităţi, dar lipsită de putere. Îţi imaginezi, tribunule Faber (sau care îţi va fi fiind acum titlul), ce-a însemnat ca într-un ţinut locuit aproape numai de femei să apară o armată întreagă de bărbaţi! Am stabilit de îndată un mod paşnic de conveţuire, iar soldaţii mei s-au căsătorit de îndată cu femeile care le-au plăcut şi care i-au plăcut – pentru că n-am vrut să repetăm povestea de la începutul statului latgan, cea despre răpirea sabrinelor.

Şi am început de îndată, plini de energie, să ne organizăm aşa cum ştiam noi: am întemeiat oraşe şi sate în toate locurile prielnice, am desţelenit pământuri, am construit drumuri şi poduri, am săpat mine şi am clădit cuptoare pentru topit minereuri, adică am folosit bogăţia locului şi cunoştinţele noastre pentru a crea un stat al bunăstării.

Şi, mai mult decât orice, am făcut copii.

Spre bucuria tuturor, soţiile noastre s-au dovedit a fi foarte rodnice, iar numărul băieţilor şi fetelor pe care le-au născut era aproape egal, ca la orice popor normal.

După cum se obişnuieşte în poporul nostru, i-am tratat ca pe egalii noştri pe toţi coterii, fără să ne lăudăm prea mult cu puterile noastre. Oricum, atunci când le-au descoperit, n-au părut prea uimiţi. Am aflat că legendele lor spuneau că zeii mai coborâseră cândva printre ei şi se împreunaseră cu femeile din neamul lor, aşa că li se părea normal ca zeii să revină printre urmaşii lor.

Apoi, după ce am cercetat cu atenţie ţinutul şi am văzut ce aveam şi ce ne lipsea, am descoperit că localnicii nu aveau cai, nici vite, nici multe dintre animalele şi păsările domestice pe care noi le cunoşteam încă din copilărie. Cultivau plante ce dădeau recolte bogate, plante cu care ne-am obişnuit repede, dar nu văzuseră niciodată multe dintre cerealele şi legumele latgane. Aşa că am hotărât să aducem ceea ce lipsea.

Am strâns vreo sută de oşteni şi am coborât la poalele munţilor, cu ajutorul scripeţilor şi funiilor pe care le folosiserăm ca să ajungem pe platou. Am descoperit, fără să ne mirăm prea mult, că drumul făcut de trecerea armatei noastre nu fusese încă năpădit de pădure – era şi greu, trecerea a mii de oameni nu-i chiar ceva ce rămâne fără urmări. Astfel, am ajuns mai iute înapoi, pe un drum cunoscut şi utilizabil, decât atunci când ne aventuraserăm în pădurea necunoscută şi în care nu călcase picior de om. Am cumpărat sau am luat cu forţa, după cum a fost cazul, o herghelie de cai şi turme de vite, oi, porci şi o mulţime de păsări de casă, precum şi o grămadă de saci cu seminţe şi am obligat o mulţime de catarei să mâne toate animalele acelea către munţii în care ne găsiserăm o nouă patrie. Multe animale şi mulţi dintre oameni au pierit, din cauza căldurii, a insectelor veninoase şi a molimelor, dar am ajuns la capătul drumului cu suficiente vietăţi cu care să ne facem viaţa mai uşoară. După ce le-am urcat pe platou, ne-am gândit să folosim drumul acela de câte ori mai aveam nevoie de diferite lucruri, unelte

sau răsaduri, şi am stabilit ca periodic negustori catarei să vină până la poalele munţilor să ne ofere produse ale lor, iar noi să le comandăm ce aveam nevoie, ca să ne aducă la expediţia următoare. Întrucât descoperiserăm aur din belşug, aveam cu ce să le plătim osteneala, aşa că n-am dus niciodată lipsă de neguţători dornici să ne aprovizioneze cu bunuri şi cu informaţii. Totuşi, expediţiile prin pădurile acelea erau groaznice pentru oamenii obişnuiţi, aşa că numai cei foarte curajoşi şi dornici de aventură îndrăzneau să le străbată. Noi, cunoscând istoria lumii, am fost prevăzători, în ciuda dificultăţilor cu care se ajungea la graniţa noastră: n-am invitat niciodată străini pe platou, toate târguielile având loc în afara ţării noastre, la poalele munţilor. Iar sus, pe culme, am instalat un fort cu o garnizoană permanentă, care păzea cu grijă graniţele.

Pentru că am fost cu toţii încântaţi de rezultatul acestei expediţii în lumea cea veche, ne-am gândit să vedem ce se află şi dincolo de pădurile şi mlaştinile din sud. Aşa că, întovărăşit de câteva sute dintre camarazii mei, am coborât munţii în partea aceea şi ne-am croit drum prin pustietăţile pe care nu le străbătuserăm până atunci.

Iar ceea ce am descoperit a meritat osteneala.

Dincolo de păduri şi mlaştini se întindeau câmpii acoperite de păşuni cu vegetaţie rară, pline de animale sălbatice, mai ales de turme de elefanţi. Printre fiarele acelea locuiau popoare de păstori nomazi, oameni săraci cu piele neagră, care se mirau văzându-ne pielea albă. Aveau suliţe şi săgeţi cu vârf de piatră sau os şi nu se pricepeau la negoţ. De altfel, nici nu aveam ce să luăm de la ei, nici ce să le oferim, pentru că armele şi uneltele noastre li se păreau inutile.

Dincolo de câmpiile acelea ce ni s-au părut neospitaliere am descoperit câmpuri cultivate şi dumbrăvi plăcute, cu arbori cu lemn preţios. Oamenii

de acolo aveau pielea neagră, mult mai neagră decât a păstorilor nomazi, atât de neagră încât părea albastră. Locuiau în sate mari, înconjurate de fortificaţii din mărăcinişuri. Îi conduceau un soi de regi, care erau şi preoţi. Aveau arme şi unelte de aramă, care nu se comparau cu cele de oţel sau de bronz. Cunoşteau aurul, dar nu-l preţuiau prea mult.

La început, ne-au tratat cu duşmănie şi au încercat să ne jefuiască, pentru că luaseră drept slăbiciune încercările noastre de a ne comporta paşnic. Însă, după ce le-am ucis vreo doi regi şi le-am incendiat câteva sate, nu mai ştiau cum să ne intre în voie.

Am rămas printre ei o lună, timp în care am încercat să aflăm cât mai multe despre ei.

Ţinutul lor era mărginit într-o parte de câmpia prin care veniserăm noi, iar în cealaltă parte de o mare întinsă. Oamenii aceia cu piele albastră nu cunoşteau mare lucru despre navigaţie, aveau doar nişte bărcuţe făcute din scoarţa unor copaci, cu ajutorul cărora pescuiau în apropierea ţărmului.

Nu păruseră miraţi când ne văzuseră pielea deschisă la culoare, aşa cum făcuseră păstorii nomazi. După ce le-am învăţat limba şi am reuşit să ne înţelegem cu ei, am aflat că erau obişnuiţi cu oameni de diferite culori, ce veneau cu corăbii mari, cu pânze. Unii erau negri şi, din câte am înţeles, veneau dintr-un regat mare şi puternic aflat mult în sud. Alţii aveau piele gălbuie, iar alţii de-un roşu aprins – aceştia veneau de undeva din nişte ţări aflate la mare distanţă, dincolo de mare, deşi cei care ne povesteau toate acestea se îndoiau că există pământuri dincolo de mare şi credeau că indivizii erau, mai degrabă, nişte făpturi marine, răuvoitoare, care luau înfăţişare omenească pentru a obţine ce-şi doreau. Căci, spuneau ei, străinii aceia nu erau amatori de piei sau fildeşi de elefanţi, ci de oameni, îndeosebi de fete şi băieţi tineri, abia ieşiţi din copilărie. Probabil că se hrăneau cu carne de om şi îi voiau pe cei mai

fragezi…

Ne-am lămurit că nu aveam ce schimburi să facem cu ei, dar ni se păruse interesantă ideea că dincolo de apele cele sărate trăiau popoare despre care nu auziserăm niciodată,şi ne-am făgăduit să revenim din când în când, pentru a încerca să stabilim legătura cu acele popoare ce păreau civilizate – poate mai civilizate decât latganii.

Căci, tribunule Faber, îmi devenise clar că lumea era mult mai întinsă şi mai complicată decât credeam noi, în mândria noastră.

Ne-am întors şi am construit un fort şi în partea de sud a platoului, ca să păzim latura aceea de vreo invazie. După care ne-am văzut de treburi, de făcut copii, iar asta era o activitate la care ne pricepeam bine. Din motive practice, pentru că rămăseseră încă multe femei necăsătorite, am acceptat toţi ca bărbaţii să poată să aibă mai multe soţii – aceasta fiind o soluţie de moment, iar obligaţia fidelităţii conjugale să rămână valabilă. Ca urmare, după un an, populaţia crescuse considerabil, iar condiţiile de trai se îmbunătăţiseră şi ele.

Tribunule Faber, nu căutase niciunul dintre noi bogăţii şi lux. După cum ştii prea bine, am fost întotdeauna adeptul vieţii simple a strămoşilor noştri, care erau, în acelaşi timp, fermieri şi soldaţi. Fiecare familie avea asigurat nu numai strictul necesar, ci şi o existenţă îmbelşugată. Nu aveam sclavi, nici servitori, toţi eram egali, aşa cum fuseseră cei ce întemeiaseră Civisul. Acum, după ce aduseserăm cai şi vite, munca pe câmp devenise mai uşoară. Aveam unelte de cea mai bună calitate, arme şi, mai ales, cunoştinţe care făceau să fim mai puternici decât toate popoarele din jur. În plus, fortificaţia naturală a munţilor ne asigura siguranţa. Nu aveam motive să ne fie frică de cineva. Şi nici nu ne era.

Trecuse ceva mai mult de un an de când eram în noua noastră ţară – pe care o numiserăm, de acord cu vechii locuitori, Civis Coteria. Eu aveam deja doi copii, un băiat şi o fată, pentru că mă mulţumisem cu două soţii. Într-o zi, ciopleam nişte lemne, voiam să fac un gard în jurul coteţului pentru porci. Din neatenţie, m-am tăiat la un deget. N-am luat în seamă un asemenea nimic. De obicei, o rană ca aceea se vindeca în câteva minute. Mi-am văzut liniştit de treabă şi m-am speriat un pic descoperind, peste vreun sfert de oră, că rana sângera în continuare. Nu era ceva grav, am spălat tăietura şi am bandajat-o. Avusesem de-a face cu alte răni, mult mai grave. După câteva zile, rana – mai degrabă o julitură decât o rană – s-a vindecat Am păstrat bandajul mai mult din obişnuinţă. Şi, din întâmplare, am descoperit că şi alţi camarazi ai mei aveau o mână sau un picior pansat. Am discutat cu ei şi am aflat ceea ce nu-mi dorisem să aflu niciodată: efectul apei băute în deşertul din ţara Hatti încetase. Redeveniserăm oameni obişnuiţi. Ştiam mai multe, aveam o ţară nouă, îmbelşugată… dar ne obişnuiserăm să fim nepăsători, să nu ne sinchisim de nimic, ştiind că suntem invulnerabili. Trebuia să redevenim oameni, să ne păzim de pericole şi, în acelaşi timp, să fim gata să ne apărăm căminul minunat pe care îl clădiserăm.

Nu insist asupra acestui subiect. Bănuiesc, tribunule Faber, că ştii prea bine despre ce-i vorba şi că aţi trecut şi tu, şi oamenii tăi prin aceeaşi situaţie. Oricum, am reuşit să ne adaptăm destul de iute la starea cea nouă şi atât de veche, cea de muritor obişnuit. A trebuit să ne adaptăm, pentru că aveam cu toţii familii, copii pe care trebuia să-i creştem şi alţi copii, pe care urma să-i facem…

Suntem bine, suntem sănătoşi, pentru că ţinutul nostru – chiar de-i înconjurat de teritorii ale groazei – este propice vieţii, iar noi avem grijă să-l menţinem aşa.

Nu vreau să-ţi închipui că m-am ostenit să-ţi scriu, nici

că am căutat un mesager care mi-a făgăduit solemn că se va strădui din răsputeri să ajungă la tine, doar ca să mă laud că şi eu am reuşit în viaţă şi că sunt, cumva, un conducător al poporului meu. Fii sigur, tribune Faber, că nu mi-am dorit o carieră la curtea imperială şi nici nu te invidiez pentru că tu ai făcut una.

Mi-am permis să-ţi reţin atenţia pentru că sunt convins că, în felul tău – fel ce mie mi se pare greşit, dar nu sunt eu cel îndreptăţit să te judec – ţii la valorile latgane, aşa cum ţin şi eu. De aceea vreau să-ţi transmit o informaţie pe care sunt convins că vei şti s-o foloseşti cât mai bine în folosul neamului din care ne tragem amândoi. Îmi cer iertare că sunt atât de prolix şi că am avut nevoie de atât de multe cuvinte pentru ceea ce aş fi putut să-ţi spun doar în câteva fraze. Cred că mi-ai înţeles motivele.

Iată informaţia pe care vreau să ţi-o transmit: au trecut aproape nouă ani de când am descoperit că eu şi camarazii mei am redevenit muritori. Am acceptat hotărârea zeilor, pentru că ei sunt mai înţelepţi şi ştiu ce fac, chiar dacă noi nu le pricepem întotdeauna judecata. Ne-am văzut liniştiţi de viaţa noastră, bucurându-ne de familii şi de mulţimea copiilor cu care ne-a binecuvântat soarta. Însă, treptat, urmărind ca orice părinte evoluţia copiilor mei, am descoperit anumite lucruri care m-au făcut să fiu atent şi la copiii altora. Am descoperit că acei copii care au fost concepuţi în perioada în care taţii lor beneficiau de darul nemuririi sunt mai puternici, mai deştepţi şi mai talentaţi decât copiii obişnuiţi.

Adică, tribunule Faber, fiind rezultatul împerecherii dintre un bărbat nemuritor şi o femeie muritoare, copiii aceia sunt ceea ce mitologia noastră numeşte semizei. Poţi să fii sigur de corectitudinea afirmaţiei mele, pentru că am studiat câteva mii de copii concepuţi în primul an de la sosirea noastră în Civis Coteria. I-am comparat cu fraţii şi surorile lor născuţi

din aceiaşi părinţi şi am văzut limpede deosebirile.

M-am convins că aceşti copii, care, ca orice semizei, presupun că sunt muritori, în ciuda talentelor şi puterilor lor , reprezintă cea mai importantă asigurare că poporul meu va supravieţui şi va prospera.

Însă mi-am dorit, ca un soi de datorie faţă de poporul în care m-am născut şi care mi-a transmis credinţa în anumite valori, să fac cunoscute cunoştinţele mele cuiva care ştie cum să le folosească pentru binele public.

Tribunule Faber, soldaţii tăi nu s-au apucat să facă o mulţime de copii în anul în care au fost nemuritori, aşa cum, din motivele pe care ţi le-am arătat, au făcut oştenii mei. Dar, după cum ştii prea bine, unii dintre ei şi-au cărat după ei, în ţara Hatti sau în alte locuri ale lumii în care a fost trimisă legiunea Britta, nevestele sau ţiitoarele. Cred că unii dintre ei – nu prea mulţi – au zămislit copii în anul despre care vorbim.

Sfatul meu, tribunule Faber, este să-ţi foloseşti resursele de care dispui şi să dai de urma acelor copii, pe care să-i educi cum se cuvine şi să-i foloseşti în slujba statului latgan şi a ta. Nu numai că sunt puternici fizic, inteligenţi şi talentaţi, dar sunt oneşti şi loiali. Nu o să găseşti mulţi ca ei în cloaca în care s-a transformat Civisul.

Eu mi-am făcut astfel datoria faţă de patrie. De aici încolo, urmează să ţi-o faci şi tu. Căci n-am uitat niciodată că mi-ai spus că nu mă vei sluji niciodată, pentru că zeii nu ţi-au vorbit de mine. Sunt convins că ai avut dreptate. Atunci, slujeşte-l cum se cuvine pe cel despre care ţi-au vorbit.

Sănătate, tribunule Faber! Nu vei mai auzi nicicând de mine.

– Foarte interesantă poveste! spuse cu glasul ei mângâietor regina cu cap de pisică. Putem concluziona că apa scursă prin spărtură n-a avut efecte nedorite sau e nevoie de încă o intervenţie specială a ta, iubite soţ şi stăpân?

– Ce să spun, mormăi Cambeh. Zeii latgani se culcă tot timpul cu pământence, adică existenţa semizeilor e ceva obişnuit în lumea lor… adică lumea n-o să se dea peste cap pentru că undeva, în inima pădurilor sălbatice, se vor strânge o mulţime de plozi de zei minori… Ha să-i lăsăm să-şi vadă de arat şi de semănat, de crescut găini şi purcei… Cât despre cei care o să ajungă la curtea imperială… să fie sănătoşi. Să-şi bată capul cu semizeii ăştia zeii lumii de deasupra, eu mi-am terminat treaba, din punctul meu de vedere, totul e în ordine. Ce atâta tărăboi pentru o ţeavă spartă! Ţi-am zis eu, Ramon e un reclamagiu şi un scandalagiu ordinar!

Regina râse blând, ca un tors de mâţă:

– Nu fi supărat, soţ iubit al meu! Am avut parte de ceva distracţie, iar asta se întâmplă rar în regatul tău.

Cambeh râse şi el, cam fără chef.

– Ai dreptate, draga mea soaţă. Trezeşte-i pe oaspeţii noştri, căci nu mai avem nevoie de ei. Putem să-i trimitem înapoi, în lumea lor. Ai avut grijă să nu audă nimic din ce-am discutat?

Bazeh se uită bosumflată la el:

– Am greşit vreodată? Nu am răspuns întotdeauna încrederii tale?

Regele se ridică de pe jilţ, se apropie de soţia sa, iar limba capului de şacal linse obrazul de pisică:

– Iertare, iubită soaţă. Uneori vorbeşte gura fără mine… Noroc că tu eşti înţeleaptă, ca întotdeauna.

Regina zâmbi, măgulită, şi pocni din degete. Pisoii se treziră şi-şi părăsiră culcuşurile, fugind iute spre stăpâna lor. Pisica cea mare se tolăni pe o pernă, la picioarele reginei, iar pisoii se grămădiră lângă ea şi începură să sugă, împingându-se între ei, în timp ce mămica lor îi lingea pe rând şi-i potolea.

Kostik tresări, se trezi brusc, apoi îşi aduse aminte unde se găsea şi se ridică în picioare.

Taravik se trezi şi el, icnind ca şi cum se luptase cu cineva în vis şi încercase să-şi continue lupta şi după ce visul încetase. Sări în picioare, se împiedică de jilţ şi căzu pe covor, spre amuzamentul reginei, care râse încântată. Regele se mulţumi să rânjească înspăimântător, ca de obicei.

– Dragi oaspeţi, le spuse el, vă mulţumim pentru scrisoarea pe care ne-aţi adus-o şi pentru eforturile făcute ca să ajungeţi aici. Vom avea grijă să fiţi răsplătiţi. Dar, ca să nu credeţi că aţi nimerit la curtea unui rege lipsit de maniere, vreau să vă reamintesc că lumea mea e doar amăgire şi închipuire. Ca urmare, nu v-am putut oferi nimic de băut sau de mâncat, pentru că nu v-ar fi folosit la nimic, fiind lipsite de substanţă…

– Am înţeles, mărite rege, oftă Taravik. Nu dorim decât să ne întoarcem acasă, nimic altceva…

– Blinx! Condu-i pe oaspeţii noştri!

Micul sflinx apăru de nicăieri, dând din codiţa lui scurtă.

– Urmaţi-mă, dragi prieteni!

Cei doi făcură iute o plecăciune spre rege şi regină, apoi o tuliră după Blinx, ca şi cum s-ar fi temut că regele putea să se răzgândească. Făcură doar câţiva paşi şi se treziră în curtea pietruită din faţa palatului.

Sflinxul le zâmbi prieteneşte şi le spuse:

– Priviţi în dreapta mea. Recunoaşteţi ceva?

Cei doi se uitară şi descoperiră, surprinşi, că în zidul alcătuit de copaci se deschisese un coridor căptuşit cu piatră cenuşie, uşor luminiscentă…

– Aia e ieşirea? îndrăzni să întrebe Kostik.

– Voi ce credeţi? rânji Blinx. Grăbiţi-vă, până nu se închide.

Taravik nu mai stătu pe gânduri. Săltă în şa, iar pegasul se repezi în tunel, galopând de zor.

În urma lor, coridorul se închise, iar copacii îşi reluară locul în peisaj.

Sfinxul se grăbi să se ducă în faţa regelui.

– Gata, spuse el. I-am expediat.

Regina se uită spre soţul ei:

– Din câte am înţeles, prietenii noştri trebuie să treacă prin deltă, dar acolo a început deja războiul…

– Blinx, ocupă-te, te rog, şi de chestia asta, spuse nepăsător Cambeh.

– Şi indivizii care au încercat să-i omoare?

– În privinţa asta, nu-i pot ajuta cu nimic, spuse Cambeh, plin de regret. Indivizii nu-s din zona noastră de acţiune. Au venit din ţări străine, deci n-au legătură cu misiunea pe care au îndeplinit-o amicii noştri. Nu pot să-mi dau seama cine sunt, nici ce vor. Taravik va trebui să se descurce singur, că-i băiat mare.

– Să sperăm că o să fie în stare, oftă regina. Voi, băieţii mari, nu prea vă descurcaţi singuri. Asta e…

12

Kostik galopa cu disperare. Îşi scosese limba din gură, ca un câine pe arşiţă, şi nu rostea un cuvânt. Taravik, care se plictisea dacă nu-l ţinea cineva de vorbă – chiar dacă nu asculta ce i se spunea – încercase să-l atragă într-o discuţie. Pegasul îşi vârâse limba în gură şi mormăise, fără niciun chef:

– Discutăm mai târziu. Acum sunt ocupat.

– Cu ce eşti ocupat, dragă Kostik? îl întrebase mieros curierul.

– Eşti chior? Nu vezi şi singur? îl repezise Kostik. Sunt ocupat să mă îndepărtez cât mai mult de… locul în care am fost.

Şi-şi scosese iarăşi limba din gură, ca să poată galopa cât mai iute.

Taravik se gândise un pic, ajunsese la concluzia că pegasul avea dreptate, ca de obicei, şi că trebuiau, în primul rând, să se îndepărteze cât mai iute de regatul lui Cambeh. Efortul de a gândi îl obosise destul de mult, ca urmare, în timp ce pegasul gonea, Taravik picotea, adică nu dormea ca lumea, pentru că era suficient de îngrijorat ca să nu se poată odihni aşa cum se cuvine.

Goniră cât goniră, iar coridorul din piatră cenuşie părea că se întinde către infinit. Kostik începu să obosească şi-i veni mintea la cap: îşi dădu seama că fugea degeaba, dacă zeul lumii subpământene voia să-l înhaţe, nu puteai scăpa de el doar fugind. Ca urmare, trecu la un trap săltat, care-l legăna plăcut pe călăreţul

lui.

Coridorul, simţind probabil că pegasul se potolise, se hotărî să nu-l mai chinuie şi se lumină brusc. Kostik, bănuind că-i aşteaptă cine ştie ce capcană, se opri brusc, iar zguduitura provocată de această oprire îl trezi complet pe Taravik.

– Ce-i? întrebă acesta buimac. Am ajuns?

– Aşa se pare, îi răspunse pegasul, neîncrezător, păşind încet către zona luminată.

Pe măsură ce se apropia de ea, vedea tot mai limpede că era vorba despre lumina zilei, care pătrundea printr-o uşă largă, ivită la capătul coridorului.

– Fie ce-o fi, spuse, fatalist, Kostik, şi se năpusti cu toată viteza către ieşire, pregătit, în sinea sa, să se ciocnească de cine ştie ce obstacol invizibil, menit să-l împiedice să ajungă în lumea celor vii.

Însă în calea sa nu se ivi nico barieră, vizibilă sau invizibilă, iar saltul său îl făcu să ajungă pe aleea acoperită cu lespezi, din jurul piramidei. Ca vorbiţi, şi Kostik, şi Taravik întoarseră capul, să vadă coridorul din piramidă, dar mişcarea lor nu fusese suficient de iute: uşa prin care ieşiseră fusese deja astupată, iar în faţa lor se ridica piramida compactă, fără nicio intrare, fără niciun tunel care s-o străbată…

Se uitară în jur. Dincolo de alee se întindea pustiul, acopeit cu stânci şi nisip. Nimeriseră în partea din spate a piramidei.

– Se pare, mormăi înciudat Kostik, că am stăbătut piramida dintr-o parte în alta…

Şi, fără să mai aştepte comentariile lui Taravik, porni la pas pe alee. Nu avu nevoie decât de câteva minute ca să ajungă la capătul construcţiei gigantice de piatră. Da, fuseseră în spatele piramidei, din partea laterală se vedea o bucată din aleea largă, mărginită de statui de sfincşi, pe care veniseră şi ei, şi ceilalţi vizitatori. Merse mai departe şi ajunse, cât ai clipi, în apropierea locului în care îşi începuseră periplul bizar din interiorul monumentului regelui zeu

Afir. Pegasul se opri şi privi atent construcţia masivă din piatră, încercând să-şi dea seama care dintre blocurile de stâncă alunecase într-o parte, ca să-i lase să pătrundă în interiorul piramidei. Şi, în timp ce privea, auzi o voce îngrijorată:

– Unde aţi fost? Că s-au fript cârnaţii, iar grataragiul zice să nu mai zăboviţi, că se usucă prea tare!

Cine putea să fie, dacă nu ghidul lor cel sfrijit?

– He, he, exclamă Taravik, înveselit brusc, că bine zici! Mi s-a făcut o foame… Dragă Kostik, nu vii şi tu, să îmbuci ceva?

– Eu nu mănânc stârvuri de animale! îi răspunse sec pegasul.

– Păi nici nu mă gândeam să stric bunătate de cârnaţi pe tine, dar îmi închipuiam că n-ai refuza nişte lipii proaspete…

Kostik înghiţi în sec, dându-şi brusc seama că atâta fugăreală prin lumea morţilor îl lăsase cu burta goală, şi-l întrebă scurt pe tinerelul cel slăbănog:

– Încotro?

Ghidul nu pierdu vremea explicându-i, îi făcu semn să-l urmeze şi se grăbi către una dintre tarabele din spatele statuilor. Câteva, care erau înzestrate şi cu grătare, scoteau fum şi răspândeau miros de carne friptă, atrăgând mulţimea de turişti înfometaţi. Pelerinii nu se amestecau în zona asta scumpă, ei beneficiau de masă mai conformă cu preceptele ascetice ale templelor în lăcaşurile construite special pentru credincioşi.

Ghidul – că de-aia era ghid – îi ghidă prin mulţime, făcându-le loc şi înjurându-se cu alţi ghizi care, la rândul lor, îşi protejau clienţii. Îşi găsiră un loc comod. Taravik scoase câteva monede şi le dădu tarabagiului, iar acesta le aduse o strachină cu cârnaţi fierbinţi, un coş de trestie plin cu lipii aburinde şi un urcior cu bere. Curierul nu stătu pe gânduri, înhăţă tot ce cărase omul şi se apucă să se îndoape. Apoi, după ce îşi potoli cât de cât foamea, observă că ceilalţi doi se uitau la el şi înghiţeu în sec. Rânji stânjenit şi-şi împărţi hrana cu ceilalţi. După ce terminară, Kostik îi zise:

– Dă-i prietenului nostru doi bani, pentru că a fost un ghid bun, şi trimite-l acasă, că eu nu mai am chef să vizitez nimic. Bănuiesc că nici tu…

Taravik se crispă puţin, aşa cun făcea de fiecare dată când trebuia să se despartă de iubiţii săi bănuţi (cu excepţia cazurilor când îi cheltuia pe mâncare şi pe băutură, când era mână spartă), dar îi dădu tinerelului banii şi-i mulţumi pentru serviciile sale.

După ce ghidul plecă, încântat, curierul se întoarse către Kostik şi întrebă:

– Ei, atoateştiutorule, acum ce facem?

Kostik ridică din umeri – da, nu vă miraţi, pegaşii ştiu să ridice din umeri, să facă cu ochiul şi multe alte chestii, pe care, zice-se, oamenii le-au învăţat de la ei –, iar Taravik se pregătea să facă nişte glume pe seama pegaşilor care dau sfaturi numai atunci când n-ai nevoie de ele, când o voce subţirică le spuse:

– Duceţi-vă lângă ultima statuie de lângă piramidă, pe şirul din partea în care sunteţi, şi ţineţi-vă bine de statuia aia, indiferent ce s-ar întâmpla!

Taravik se uită în jur, dornic să-i umple capul cu gânduri şi cucuie glumeţului, dar nu era nimeni în apropiere, doar ceva mai departe se găsea un grup de turişti paragini, prea ocupaţi să golească nişte urcioare cu bere ca să se ţină de şotii.

– Hai să mergem până la statuia aia, propuse Kostik. Nu avem ce pierde…

Taravik se uită urât la el, gata să-i explice că aveau ce pierde, dar renunţă, din cine ştie ce motiv, dădu din mână a lehamite şi se îndreptă spre piramidă.

Când ajunseră la capătul şirului de sfincşi, se opriră şi descoperiră, surprinşi, că statuia aceea era mai mică decât celelalte, iar figura sculptată în piatră era mutra şăgalnică a lui Blinx!

– Mi se păruse mie că am recunoscut vocea, râse Taravik, dar credeam că am scăpat definitiv de şmecherul ăla mic!

– Ţineţi-vă de mine şi lăsaţi pălăvrăgeala! le şopti statuia.

– Şi cum vrei să mă ţin de tine? îl întrebă calm, chiar binevoitor, Kostik. Poate cu dinţii, căci, dacă te uiţi ceva mai atent, eu n-am nici mâini, nici labe…

– Of! Chiţibuşar mai eşti! Taravik să se ţină zdravăn cu o mână de piciorul meu, iar cu cealaltă să te ţină pe tine!

– Pentru ce? dori să ştie pegasul.

– Ca să nu mori, prostule! îi răspunse tăios statuia, apoi rămase împietrită, ca orice statuie.

Poate că pegasul ar mai fi avut multe de comentat, dar deodată se auzi un şuierat puternic şi se porni vântul. Toţi tarabagiii începură să-şi strângă mărfurile, blestemând şi înjurând, ghizii îşi zoreau clienţii să se refugieze prin temple, la adăpost, şi chiar era nevoie să se adăpostească, pentru că vântul devenea din ce în ce mai puternic, se transformă, înainte să-ţi dai seama ce se petrecea, într-o furtună de nisip, care dărâma oameni, tarabe, corturi, izbea totul cu şuvoaie de grăunţe de piatră…

Taravik îl trase pe Kostik lângă sine şi se înghesuiră amândoi în soclul masiv al statuii sflinxului, la adăpost. Cerul se întunecase, vântul şuiera, izbiturile boabelor de nisip deveniseră chinuitoare…

…apoi Taravik îşi dădu seama că erau la adăpost. Sflinxul cel mititel devenise uriaş şi-şi întinsese aripile protectoare peste ei, apărându-i aşa cum îşi apără o cloşcă puişorii. După care Blinx îi culese pe amândoi într-una din labele sale – ajunsă acum imensă – şi-şi luă zborul, fără să se sinchisească de furtună şi de vânt.

Kostik şi Taravik fuseseră prea uluiţi de ceea ce li se întâmpla ca să aibă timp să se sperie. Aşteptau, cu o resemnare ce li se părea şi lor ciudată, să vadă ce o să se întâmple în continuare. Nu îndrăzneau să privească în jos şi stăteau cuminţi, cu ochii închişi, cuibăriţi în laba imensă a slinxului.

– Gata, dragi prieteni, am ajuns la capătul călătoriei noastre, îi anunţă vocea plină de amabilitate a lui Blinx.

Cei doi deschiseră ochii. Fuseseră aşezaţi pe nisip, undeva, în deşert, iar în faţa lor stătea sflinxul cel mititel, care îşi reluase dimensiunile normale.

– Aţi cam făcut pe voi de frică, se hlizi Blinx. Aveţi nişte mutre! Dacă v-aţi vedea, v-aţi topi de râs! exclamă el şi chicoti fericit, apoi chicotitul i se transformă în obişnuitul său râs isteric, de asasin dement.

În timp ce sflinxul hohotea, Taravik îşi astupă urechile şi închise ochii, cu un gest devenit deja reflex, iar Kostik, exasperat, se pregătea să-i ardă o pereche de copite, când îşi aminti de bizara transformare a micului sflinx într-o făptură gigantică şi se opri. Strânse din dinţi şi se pregăti să îndure chinul… când se auzi un glas poruncitor:

– Încetează! Ţi-am mai explicat că nu-mi place zgomotul ăsta înfiorător pe care tu îl consideri râs! Mi se zburlesc penele pe cap când îl aud!

Lui Blinx îi trecu imediat cheful de râs şi se grăbi să se scuze:

– Iertare, preamărite! N-am observat că aţi sosit! Iertare, de o mie de ori iertare! Gata, mi-am îndeplinit misiunea, am plecat! Sănătate, prieteni, mi-a făcut plăcere să vă cunosc!

Şi sflinxul îşi luă de îndată zborul, părând, de la distanţă, doar o pasăre ceva mai mare care se grăbea spre ţinuturile pline de hrană ale deltei…

Kostik îl înghionti discret pe Taravik, care, având urechile astupate, nu auzise nimic din schimbul de replici şi rămăsese cu ochii închişi, aşteptând să termine sflinxul de râs.

– Ce vrei? mormăi el, deschizând ochii. Ha! făcu el, îngrozit, pentru că atunci când deschiisese ochii, văzuse figura – mai exact capul de corb – lui Catalom.

Apoi reuşi să se stăpânească, rânji tâmp, aşa cum făcea el când voia să fraierească pe cineva, şi exclamă:

– Oh, ce fericire! Angajatorul nostru pe care nu l-am mai văzut de-

atâta vreme! Cu ce ocazie? Vreţi să ne mai trimiteţi încă o dată pe lumea cealaltă, de data asta definitiv?

Catalom zâmbi (iar Kostik reuşi să se întrebe, în ciuda şocului suferit, cum de ştia că zeul zâmbise, pentru că noţiunile de „zâmbet“ şi „corb“ i se păreau nu neapărat contradictorii, ci măcar incompatibile) şi răspunse:

– Deocamdată nu mai am nicio misiune pentru voi. Vreau să vă spun că sunt foarte mulţumit de modul în care v-aţi îndeplinit sarcinile. După cum v-a explicat şi fratele nostru, Cambeh, nu v-aţi primit încă răsplata, pentru că în lumea iluziilor şi a amăgirilor, şi răsplata aceea ar fi fost doar o amăgire. Aşa că abia acum a venit momentul plăţii şi răsplăţii. Banii au fost depuşi deja la prietenul nostru comun, bancherul Morbik – mai mulţi decât ne înţeleseserăm iniţial. Dar, în afară de plata propriu-zisă, regina Bazeh vrea să-i ofere jupânului Taravik nişte daruri mărunte, pe care să le împartă servitorilor şi prietenilor, ca amintiri din ţara Hatti; iar pentru jupâneasa Marieţa, acest coş, în care nu trebuie să umblaţi cu niciun chip, doar jupâneasa are voie să ridice pânza care îl acoperă.

– Bună idee, spuse Taravik, pentru că în nebunia evenimentelor, n-am apucat să-i cumpăr niciun cadou Marieţei, cu atât mai puţin să mă gândesc la vecini şi la prieteni. Deşi, dacă mă gândesc bine, poate o pungă cu bani, pe care s-o cheltui mâine, în târg, ar fi fost mai potrivită…

Catalom croncăni a râs:

– Nu-i niciun târg în jur, prietene Taravik. Sflinxul v-a lăsat la graniţa Ţării Hatti, acolo unde ne-am întâlnit rândul trecut. Asta, spre binele vostru, pentru că războiul e în toi şi cine ştie prin câte pericole aţi fi trecut în drum spre hotar… Totuşi, având în vedere că aţi răbdat de foame în ultimul timp, v-am adus nişte merinde pentru drum şi nişte bani, să aveţi de cheltuială până acasă…

Şi zeul cu cap de corb dispăru, lăsând în urma sa un coş mare şi două mai mici, precum şi o pungă dolofană.

– Păi, nu mai avem de ce să zăbovim pe-aici, mormăi Kostik, uitându-se la pustietatea din jur. Hai să mergem spre casă.

– Perfect de acord, spuse vesel Taravik. Mi-e dor de Marieţa mea şi mi-e dor de o ulcică de vin, că m-am săturat de bere până peste cap. Nu zic că berea hattiană nu-i bună – e cea mai bună –, dar omul mai simte din când în când şi nevoia de un vinişor de soi… Pe unde zici s-o luăm?

– Păi în Calmeea nu s-au terminat sărbătorile, deci pe acolo se va călători la fel de greu… hai s-o luăm prin deşert, ca nişte curieri cumsecade! Prinde-mi coşurile alea de şa, încalecă şi tu şi hai să plecăm, că-i mai bine acasă!

Curierului îi stă bine cu drumul, după cum spune o vorbă veche. Kostik galopă de zor prin deşertul atât de drag lui, pălăvrăgind îndeosebi despre regulile morale în stabilirea ritmului tragediilor istorice din perioada Regatului Timpuriu din Galaloa – un subiect foarte plăcut sufletului lui Taravik, pentru că era cel mai potrivit în timpul drumului pentru un somn sănătos şi pentru o digestie şi mai sănătoasă.

Şi, dacă tot veni vorba de digestie, coşul cu merinde al lui Catalom pare să fi fost vrăjit, pentru că în el încăpuse o cantitate incredibilă de alimente, băuturi şi furaje. Nu numai atît: furajele erau proaspete, mâncărurile gătite fierbinţi, de parcă atunci fuseseră luate de pe foc, iar berea rece, ca şi cum abia fusese adusă din beci.

Însă, în ciuda bunătăţilor cu care fuseseră răsfăţaţi, cei doi abia aşteptau să ajungă acasă. Nu zăboviră pe drum decât atât cât era nevoie şi, după două zile de goană, ajunseră, plini de sudoare şi de praf, în pragul casei.

Era pe la mijlocul după-amiezii, iar Marieţa fu gata să leşine de bucurie când îi văzu.

Puse imediat în mişcare fetele şi moşnegii care o ajutau în grădină, se apucară cu toţii să taie o găină şi un ied, să plămădească aluat pentru pâine proaspătă şi plăcinte de tot felul, scoase din pivniţă urcioare cu vin de fructe şi de struguri – căci Taravik o anunţase că un timp nu se va atinge de bere – şi pregătiră o masă de sărbătoare, în timp ce Taravik şi Kostik se îmbăiau de zor, să scoată jegul din piele.

Abia după ce se potoliră un pic cu toţii, iar Taravik îmbrăcă veşminte curate, călătorii abia întorşi scoaseră la iveală cele două coşuri primite de la regina Bazeh.

Începură, după cum era de aşteptat, cu cel mai mare. Era plin cu ţesături fine, aproape străvezii, unele cu fir de aur, altele în culori nemaivăzute; mai erau acolo coliere din pietre lucitoare, inele şi cercei din argint şi tot felul de nimicuri fermecătoare, menite să vrăjească inimile femeilor; mai erau amulete aducătoare de noroc şi unele care te fereau de deochi şi de blesteme; cuţite cu mânere frumos lucrate, curele din piele de crocodil şi tot felul de zorzoane, unele pentru bărbaţi, altele numai pentru femei; diferite mărunţişuri, pe care erau desenate sau sculptate piramide sau sfincşi, menite să amintească privitorilor de frumuseţile Ţării Hatti şi multe, multe alte lucruri, de te minunai cum de încăpuseră toate acelea într-un singur coş. Marieţa îşi puse deoparte obiectele ce-i merseseră la suflet, iar pe celelalte le împărţi cu dărnicie vecinilor, prietenilor şi colegilor din breasla florarilor, care veniseră să-i firitisească pe călătorii întorşi din străinătăţuri.

Abia după ce termină cu darurile – care îi umpluseră de admiraţie pe toţi – Marieţa luă coşul cel micuţ şi trase încet pânza care îl acoperea. Se auzi mai întâi un foşnet uşor, ca şi cum în coş s-ar fi mişcat ceva, şi tresăriră cu toţii, speriaţi că în coş se ascunsese vreun şarpe veninos. Apoi se auzi un mieunat subţirel, şi izbucniră cu toţi în râs, eliberaţi de orice grijă. După aceea, peste marginea coşului se căţărară, plini de curiozitate şi de energie, trei pisoi mici şi pufoşi. Unul era negru, cu bot, burtă şi lăbuţe albe; altul era cu dungi cenuşii, iar al treilea era cu dungi portocalii. Şi erau care de care mai frumos. Pisoii se uitară în jur, judecară într-o clipită cum stau lucrurile şi se grămădiră, toţi trei, în poala Marieţei, apoi începură să toarcă. Toţi se înghesuiră să-i vadă şi să-i mângâie un pic, apoi stăpâna lor îi trimise pe toţi la masă, iar ea puse una dintre fete să mulgă o capră. Laptele proaspăt, cald încă, îi făcu fericiţi pe pisoiaşi, care se îndopară până se făcură rotunzi, ca nişte dovleci, după care adormiră şi o lăsară pe Marieţa să aibă grijă şi de musafiri – nu că ar fi avut nevoie de vreo grijă specială, pentru că musafirii se îndopau şi goleau bărdacele fără să-i îndemne nimeni.

Petrecerea se termină abia spre seară. Kostik, care simţea că

plesneşte, atât de mult mâncase, se duse în şopronul lui să doarmă, iar Marieţa puse pisoii în coşul în care îi fuseseră aduşi – un coş căptuşit cu o pătură caldă şi moale – şi aşeză coşul lângă pat.

Spre dimineaţă, când se liniştiră şi ei şi se pregăteau să se culce, Marieţa întrebă, curioasă ca orice femeia:

– Ia spune, dragul meu, cum a fost călătoria? Ce s-a întâmplat?

Taravik se gândi o clipă şi răspunse:

– Ca de obicei, draga mea. Ne-am dus şi ne-am întors. Am dus un colet, l-am predat în bune condiţii, clientul a fost mulţumit şi ne-a răsplătit. Altfel, nimic deosebit. A, să nu mint: am galopat de zor prin piramidă. Asta a fost tot.

– Şi aţi alergat mult prin piramida aia?

– Păi mie mi s-a părut că a durat destul de mult, dar de fapt toată chestia a durat cât timp e necesar ca să frigi un cârnat. Adică, draga mea, n-a fost mare brânză. Hai să dormim, că tare mi-era dor să dorm în patul meu…

Undeva, în jurul unui foc din pustiu, trei bărbaţi bărboşi explicau unui grup de indivizi ce arătau, după veşmintele lor, a fi nomazi crescători de vite:

– Am avut ghinion. N-am reuşit, însă mai avem timp. Vă asigurăm că rândul viitor nu vom da greş.

– Aşa să fie, fraţii noştri! răspunseră ceilalţi, într-un glas.

SFÂRŞIT